

2021

11 DECEMBER

№5

ARCHEOLOGIA

ARCHEOLOGIA
არქეოლოგია

Scientific Research Journal of the A. Apakidze Institute
of Archaeology of the European University

A HOARD OF GIORGI VII COINS FROM THE IORI RIVER VALLEY (HOARD OF THE IORI VALLEY)

Goga Gabashvili,

Architect; Research Associate at the Georgian National Museum

ABSTRACT

The article examines a hoard of George VII's coins discovered in the Iori River valley, which represents an important source for studying the economic and political history of late medieval Georgia. The author describes in detail the circumstances of the hoard's discovery, the number of coins, their metallurgical composition, and chronological range. Particular attention is paid to the dating of the coins, the earliest examples of which belong to the beginning of the 14th century, while the later specimens reflect the reign of George VII. The study analyzes the inscriptions, symbolism, and iconographic features presented on the coins, which clearly reveal the ideological messages of royal authority and markers of state identity. The author considers the hoard as part of regional monetary circulation and links it to the trade and transit significance of the Iori valley. The article emphasizes the role of numismatic material in the reconstruction of historical events and notes that this hoard supplements existing knowledge of the monetary system, economic relations, and political processes of late medieval Georgia, thereby giving it significant scholarly value.

Keywords: Numismatics; coin hoard; George VII; Ahmad Jalayir; Sheikh Uvais; Amir Timur; Ilkhan Öljaitü

In the spring of 2019, according to unconfirmed reports, a hoard of silver coins was found near Tbilisi in the Iori River valley, consisting of: 2 coins of Sheikh Uvais, 47 of Timur (Tamerlan), 1 of a new type minted in Tbilisi under Öljaitü, and 536 coins of various types belonging to George VII – 612 pieces in total. The combined weight amounts to 584.91 grams. The coins belong predominantly to King George VII.

Hoardings of this kind have been found in sufficient numbers, though some have been lost or only partially catalogued. Below is a brief list of the most notable hoardings:

The Ali Hoard¹

The Ali Hoard, discovered in 1925 in the village of Ali, Khashuri Municipality – 471 silver coins. It consists mainly of coins minted in the name of the Golden Horde of the 14th century, as well as Sultan Ahmad Jalayir of Rey and Georgian King George VII. The earliest coin is dated 1310, and the latest to 1400-1401.

The earliest discovered is the so-called Unknown Ali Hoard, about which the newspaper wrote in issue N248 of 1881: “From the village of Ali in the Gori district we are informed: in many places, ploughmen find clay vessels and other ancient objects in arable fields. Recently, a miller found a pot of silver coins near the Ali fortress”. This hoard is now lost.

The Gori Hoard²

The Gori Hoard was discovered in March or April 1935 by Gori resident Mikha Bidzinashvili, between Mikha Tskhakaia Street (formerly Seminary Street) and the cemetery, during land cultivation. It contained a large quantity of small, low-quality coins weighing no less than 15 pounds (i.e., approximately 6 kg.).

The 1906 Hoard found near Tbilisi³

Bearing the names Giorgi, Bagrati and Constantine, of which A.E. Pakhomov examined approximately 150-200 pieces (“Coin Hoards of Azerbaijan and Transcaucasia”, E.A. Pakhomov, Baku 1926, p. 60, N170). This hoards has not yet been published, and its current whereabouts are unknown to us.

The Mna’s Hoard

In 1924, in the village of Mna (Khevi), Kazbegi District, a monetary hoard from the 15th-16th centuries comprising 927 items was acquired by the Museum of Georgia. Regrettably, it has not been published to this day⁴.

The Lore Hoard

In 1830-1831, a hoard of silver coins was found at Loree, near the ruins of a fortress, consisting of 2.430 coins. Among them, 600 are Byzantine and likely represent imitations of Trebizond asprons. There are 503 Shirvanshah, 8 Ottoman, 3 Mamluk, 90 Kara Koyunlu, 9 Ak Koyunlu, and 67 Georgian. The hoard is dated to the 15th century and preserved at the Asian Museum⁵ in St. Petersburg (G. Dundua, On the Issue of Monetary Circulation in 15th-Century Georgia⁶).

The Zhinvani Hoard

The hoard originating from Zhinvani, dating to the 15 century, was personally examined by E. Pakhomov, who determined it contained the following coins: 68 tangas and 20 small coins of the 15th century. Of the twenty Georgian coins, 19 bore the image of a fish, apparently from the Samtskhe mint. The twentieth Georgian coin, according to Pakhomov’s description, appeared as follows:

AV. An image of a beast facing left with a raised tail, a star above.

RV. Remnants of Georgian letters, with the letter “ჭ”⁷.

The Dedoplistskaro Hoard

In the autumn of 2019, a hoard of silver coins was found in the vicinity of Dedoplistskaro, consisting of approximately 150 coins. Upon examination, it was determined that the vast majority belonged to King Giorgi VII (1393-1407), while 6 pieces belonged to the Golden Horde. The hoard was subsequently dispersed.

The hoards described above, as well as smaller coin finds, have been thoroughly documented by Giorgi Dundua in his work “On the Issue of Monetary Circulation in 15th-Century Georgia” – and the full list is, of

¹ ka.wikipedia.org/wiki/აღოს_განძი

² D. Kapanadze, The Gori Hoard of 15th Century Georgian Coins. Bulletin of the State Museum of Georgia. 1940.

³ D. Kapanadze, The Gori Hoard of 15th Century Georgian Coins. Bulletin of the State Museum of Georgia. 1940, p. 280.

⁴ D. Kapanadze, The Gori Hoard of 15th Century Georgian Coins. Bulletin of the State Museum of Georgia. 1940, p. 280.

⁵ G. Dundua, On the Issue of Monetary Circulation in 15th-Century Georgia, publishing house of the Academy of Sciences of the Georgian SSR. Tbilisi 1964, pp. 37, 81, 82.

⁶ G. Dundua, On the Issue of Monetary Circulation... 1964, pp. 37, 81, 82.

⁷ G. Dundua, On the Issue of Monetary Circulation... 1964, p. 67.

course, far larger than the one presented here.

The coin hoard I wish to present is of great interest, as the Giorgi VII coins are represented by new-type specimens of previously unknown weights. But before we proceed to examine the coins, let us first look at the neighboring countries of Georgia and their political, social and economic conditions.

Bagrat V the Great

Bagrat V, King of Georgia from 1360 to 1393, was the son of Georgian king David IX⁸ and Sindukhtar, daughter of Kvarkvare V Jakeli, Prince of Samtskhe-Javakheti. From 1355 he served as co-ruler with his father, and upon his father's death in 1360 he ascended to the throne as Bagrat V. In Georgian historical writing, Bagrat V is referred to as "the Great" by the Trapezuntine historian Michael Panaretos⁹, who knew him personally and called him "a distinguished commander". In Armenian literature as well, Bagrat V is mentioned as "the victorious and the mighty". Although Georgia had been economically weakened by the Tatar-Mongol invasions and a tendency toward the fragmentation of the kingdom was gradually emerging, Bagrat V's authority still extended over all of Georgia. The southwestern border of his kingdom (with the Empire of Trebizond) ran along the Makriali valley, Gonio, Adjara, Shavshet-Klarjeti and Meskheti all belonged to Georgia. The city of Ani and its district remained part of Bagrat V's kingdom as before. Dvaleti and Ossetia also recognized Bagrat V's authority.

At the beginning of Bagrat V's reign, the Black Death raged in Georgia. In 1366, its victim was Queen Elena¹⁰, by whom the king had two sons, Giorgi and Constantine. In June 1367, Bagrat V married Ana¹¹, daughter of the Emperor of Trebizond, Jhon-Alexios¹² III, by whom he had a third son, David, and a daughter, Ulumpia. According to some accounts, the king also had an illegitimate daughter name Tamar.

In the final years of his reign, feeling the threat from the East in the form of Timur, Bagrat allied himself with Tokhtamysh¹³ in the struggle against him. The enraged Timur found cause to invade Georgia, and in late autumn of 1386 he swept into the country with his wild hordes. Snow lay on the Caucasian mountains at the time, and Tokhtamysh was in no position to aid Bagrat. The hordes besieged Tbilisi and after six months of fierce and bloody fighting, they broke into the city on November 22, 1386. King Bagrat, Queen Ana and his son David were taken captive. The Mongols plundered and then burned the city, seized vast riches and also carried off the famous library of the Georgian kings. The hordes dispatched by Timur continued to pillage and devastate the country in various directions.

Timur demanded that Bagrat convert to Islam. The king resisted for a long time, but ultimately accepted the Hanafi¹⁴ form of Islam, which recognized the primacy of reason over religion and permitted the consumption of alcohol – though not wine. Timur then released the king to return to Georgia, accompanied by a Mongol army of twelve thousand. Bagrat V secretly conspired with his son Giorgi, who carried out his father's instructions precisely and the Mongol army was entirely destroyed. Naturally, Bagrat expected retribution from Timur and began intensive preparations to face the formidable enemy. The population took refuge in the mountains, the army was readied and the fortresses were well strengthened.

⁸ David IX (d. 1360) – King of Georgia from 1346 to 1360, son of Giorgi V the Brilliant.

⁹ Michael Panaretos – a high-ranking official at the court of the Emperor of Trebizond, Alexios III Komnenos.

¹⁰ Helene (d. 1366) – Queen of Georgia, the first wife of King Bagrat V. Historical sources do not provide information about her origin. One theory suggests that she may have been the daughter of Basil, Emperor of Trebizond. Helene (of the Grand Komnenoi) is believed to have died in 1366 during the Black Death epidemic.

¹¹ Anna Komnene – born April 6, 1357, in Trebizond. The second wife of King Bagrat V of Georgia. Queen of Georgia from 1367 to 1393, mother of David and King Giorgi VII.

¹² Alexios III Megas Komnenos – born October 5, 1338, died March 20, 1390. He was Emperor of the Empire of Trebizond from 1349 until his death.

¹³ Tokhtamysh (d. 1406) – Khan of the Golden Horde from 1380 to 1395 and Khan of the Tyumen Khanate from 1400 to 1406, a descendant of Jochi, the eldest son of Genghis Khan.

¹⁴ The Hanafi madhhab – one of the four schools of jurisprudence in Sunni Islam. It was founded by Abu Hanifa and developed by his students, Abu Yusuf and Zufar ibn al-Hundhayl, as well as Muhammad al-Shaybani.

In 1387, Timur invaded Georgia for a second time. Despite fierce resistance, the Georgians were defeated. However, Timur did not advance further into the country, as he had vast territories in Iran yet to subdue, and moreover he learned that Tokhtamysh had invaded Azerbaijan, which forced him to leave Georgia. In 1393, Bagrat V the Great died.

Giorgi VII

After the death of Bagrat the Great, his heir Giorgi VII (1393-1407), son of Bagrat V and Helena Komnene¹⁵, ascended to the royal throne.

Even during his father's lifetime, he governed various regions of Georgia and is referred to as king from this period in historical sources. During Giorgi's reign, between 1394 and 1403, Tamerlane invaded Georgia seven times.

Tamerlane's first two invasion coincided with the reign of King Bagrat V. Six devastating invasions fell upon Giorgi VII, who fought the countless enemy with great courage and dedication.

Giorgi VII united the peoples of the South Caucasus (Georgians, Armenians, Azerbaijanis and others) to fight against Tamerlane. He exploited the conflict between the Golden Horde and Tokhtamysh against Tamerlane. In the final years of his life, Tamerlane was forced to reckon with Giorgi's army and sought to avoid direct confrontation through peace agreements, which also served Giorgi VII's interests.

In the spring of 1394, Tamerlane approached southern Georgia and sent four commanders with an army of 40.000 to raid Samtskhe-Saatabago. The army returning from Samtskhe joined Tamerlane's main forces on the Koli plain. The purpose of the Samtskhe campaign appears to have been the acquisition of plunder and the preparation of the main army for a new, larger campaign, which took place in the autumn of the same year in the Aragvi valley under Tamerlane's personal command.

On September 13, 1349, Tamerlane set out from the Koli plain with a great army, passing through Trialeti and Lower Kartli toward the Aragvi valley. Along the way, he looted and slaughtered the population. Tamerlane's apparent goal was to seize the Dariali Pass in order to definitively cut off the possible entry of his enemy Tokhtamysh, Georgia's ally, into the country. Due to force resistance from the mountainpeoples, Tamerlane was unable to take Dariali. In the spring of 1395, Tamerlane crossed into the North Caucasus via the Derbent route.

In 1399, Giorgi VII allied with Ahmad Jalayir, who was fighting against Tamerlane. At the request of King Ahmad Jalayir¹⁶, the Georgians rescued his son Tahir from the fortress of Alinja¹⁷, which was besieged by Tamerlane. To mark this event, Giorgi and Ahmad jointly minted silver coins. That same autumn, Tamerlane came to the South Caucasus and encamped on the Karabakh plain. He selected three elite warriors from every ten in his army, assembling a force of 10.000, to which the armies of Shirvan and Shaki were added. This great army invaded Heret-Kakheti, known in Persian sources as the Khimshia Gorge. The purpose of this campaign was likely the acquisition of plunder and provisions.

In the spring of 1400, Tamerlane marched toward Georgia and encamped at the border. He sent an envoy to King Giorgi VII demanding submission and the surrender of Prince Tahir, Threatening to devastate Georgia if refused: "I am your king... come to me, make peace with me and I will grant you great gifts and bestow great honor upon you. But if you don't submit to me, I will command my armies and utterly devastate your entire land". According to Persian sources, King Giorgi gave the envoy a "harsh reply". According to the Georgian Chronicle (Kartlis Tskhovreba), Giorgi declared to the envoy: "I am no lesser than you, nor are you capable of

¹⁵ According to the Georgian Chronicle ("Kartlis Tskhovreba", "Life of Kartli"), Elena was survived by two sons, George and David.

¹⁶ Ahmad Jalayir (? – d. 1410) – the last representative of the Jalayirid dynasty. Ahmad Jalayir's son Tahir took refuge in Georgia for a time; in 1399, he was liberated from the fortress of Alinja, which had been surrounded by the forces of Timur (Tamerlane), by the Georgian army.

¹⁷ The Fortress of Alinja – in Armenian (Anjaki, also Anariki, meaning "impregnable") is located in Azerbaijan, on the right bank of the Alinja River, near the city of Julfa.

destroying my country, and since it has been said – if this matter is not complied with, let him be deemed a woman and not a man”.

Giorgi’s “bold” reply naturally enraged the proud Tamerlane greatly. He invaded Georgia with his entire vast army, his goal being the total destruction of Georgia.

After Tamerlane’s departure from Georgia, King Giorgi moved into eastern Georgia and began restoring order to domestic affairs.

In 1401, Tamerlane’s armies approached Georgia’s borders from the east and encamped at Shamkor. Giorgi VII sent his brother, Prince Constantine, as an envoy to Tamerlane at Shamkor, bearing great gifts and proposing a peace agreement on the king’s behalf. Under the peace terms, Georgia undertook to pay tribute and provide a certain number of troops. In return, Tamerlane pledged security for Georgia. The truce was concluded in September 1401. In the spring, Tamerlane’s great army marched toward the Ottoman Empire. Along the way, it besieged the fortress of Tortum¹⁸, which was defended by around 200 Georgian garrison soldiers. After five days of fighting, the fortress was taken and destroyed, and the defenders were killed.

In the spring of 1403, Tamerlane again marched toward Georgia and encamped at Kars. Tamerlane’s historian Nizam-ad-Din¹⁹ Shami cited the non-fulfillment of the 1401 truce as the reason for this campaign. Tamerlane ordered his loyal vassal, Shirvanshah Sheikh Ibrahim²⁰, to attack Georgia from the east.

In this situation, George VII again attempted to avert the invasion through negotiations. He again sent his brother Constantine as an envoy with appropriate gifts. But Tamerlane refused to negotiate and rejected the gifts, sending the king this message: “If you wish your land to be spared, come to me, convert to Islam – and if you convert, I will not even demand tribute from you... and if you do not convert, pay my tribute... and I will give you this land; and just as I released the Emperor’s son, so too I will do you no harm and release you in peace, for he was also of your faith”.

King Giorgi was trying to buy time so that the people could harvest and store the crops. Tamerlane gave no such opportunity. He swiftly invaded Georgia, entered Lower Kartli and besieged the fortress of Birtvisi in the Algeti valley. The garrison soldiers, trusting in the fortress’s impregnability, failed to exercise the necessary caution. The besiegers took advantage of this – they hauled a rope ladder up the steep cliff, and 33 fighters climbed into the fortress by ladder, managing to open the gate of the fortress wall, through which the besiegers poured in. The Georgians fought to the last, the majority perished. Tamerlane handed Birtvisi²¹ and its surroundings over to one of his commanders and ordered the area to be cleansed of Christians. This occurred on August 12, 1403.

Tamerlane decided to finally uproot Georgia and moved westward. The roads leading through Imereti are mountainous and covered with forests. Amid fierce resistance from the population, the enemy army advanced slowly. Along the way, they destroyed many villages, churches and monasteries, orchards and vineyards, and more. The campaign in Imereti, begun in September, lasted until December. There was also the risk of the mountain passes through Imereti being blocked. Taking all of this into account, Tamerlane was forced to cease fighting on December 12.

Tamerlane began to consider making peace and effectively emerged as the initiator of a truce. He let the Georgian commanders led captive in his camp know that he would not oppose a peace agreement if King Giorgi requested one. Upon receiving this news, King Giorgi sent envoys to Tamerlan with great gifts – a thousand gold coins minted in Tamerlane’s name, a thousand horses and precious fabrics. As a result, a truce was con-

¹⁸ Tortum — a province in the southwestern part of historical Georgia, currently on the territory of Turkey. The ruins of Tortum Fortress have survived on the middle course of the Tortum River, near the present-day village of Tortumkale. Timur ravaged Tortum Fortress in 1401.

¹⁹ Nizam ad-Din Abd al-Vasi Shami – (died 1431) a Persian chronicler, author of the work “Zafar-nama” (“Book of Victories” in Persian). Chronicles of Timur’s reign, compiled in 1404.

²⁰ Sheikh Ibrahim I – (1382-1417) – ruler of Shirvan, founder of the third dynasty of the Shirvanshah of Derbent. He saved the country from Timur’s invasions.

²¹ Birtvisi – a fortress in historical Lower Kartli (Kvemo Kartli), in the Algeti gorge (present-day Tetrtskaro Municipality). Located 6-7 kilometers east of Partskhisi.

cluded in 1403, under which King Giorgi undertook to pay tribute and provide auxiliary troops. After the truce was concluded, Tamerlane led his army out of Imereti and headed eastward. Along the way, despite the truce, he pillaged Tbilisi and its surroundings.

In 1405, Tamerlane died in the city of Otrar²². After this, Giorgi VII moved into eastern Georgia and drove out the garrisons installed by Tamerlane from the fortresses. Under Giorgi's leadership, the Georgians defeated the Timurid army and raided Nakhchivan and Ganja, even reaching Tabriz. The Georgians then withdrew from Nakhchivan and Ganja and these cities were taken by Giorgi VII's ally, the Shirvanshah.

After Tamerlane's hordes, the southeastern borders of the Kingdom of Georgia were threatened by the Kara Koyunlu²³ Turkoman tribes. In 1407, Giorgi VII marched into Armenia to repel the new enemy's advance into the devastated and weakened country and died heroically in battle against the Turkomans. King Giorgi VII was buried in Svetitskhoveli, whose dome had been destroyed.

Ahmad Jalayir

Ahmad's date of birth is unknown. He died in 1410. He was the fourth son Sheikh Uvays of the ruling Jalayirid dynasty. During the reign of his elder brother Hussein (1374-1375), he served as governor of Basra. In 1382, he rebelled against his brother Hussein, captured the capital Tabriz and ordered his brother's execution. After prolonged struggles with his remaining brothers, he became ruler of the entire state in 1384. In 1385, he fought against Tokhtamysh²⁴, Khan of the Golden Horde²⁵, whose army invaded the South Caucasus, Iran and Azerbaijan via the Debent and Dariali routes and mercilessly devastated his capital Tabriz in 1386. At the same time, he became embroiled in lengthy wars with Tamerlane, who had invaded Iran and planned to fight against him together with Georgia.

After Tamerlane's departure in 1387, the territory of Azerbaijan was seized by the Kara Koyunlu Turkomans under the leadership of Kara Muhammad.

In 1393, Tamerlane also took Baghdad, Ahmad's second capital. Ahmad's wives and son were taken captive, while Ahmad himself fled to Egypt. With Egyptian assistance, he managed to return to Baghdad and retain power for several years, partly with the help of the Turkoman ruler Kara Yusuf²⁶, who aided him in fighting against Tamerlane and his own rebellious subjects. Only in June 1401 did Tamerlane conquer Baghdad a second time. Ahmad had left the city earlier and set out with Kara Yusuf, first to Syria and then to Asia Minor.

During the war between Tamerlane and Bayezid²⁷, Ahmad seized the opportunity to take Baghdad once more, but was soon forced to cede it to his ally Kara Yusuf and seek refuge in Syria, where his adversary followed him after Abu Bakr, Tamerlane's grandson, took Baghdad. In Syria, Ahmad and Kara Yusuf were imprisoned and released only after Tamerlane's death in 1405.

Within a short time, Ahmad managed to reclaim his state, but in subsequent years was driven out by Abu Bakr, who was himself then expelled by Kara Yusuf. In 1410, Ahmad Jalayir was defeated in Battle near Tabriz and killed the following day.

Historical sources describe Ahmad as a cruel, greedy and treacherous despot, yet also a brave warrior and patron of scholars and poets. There are accounts that he himself wrote poetry in Azerbaijani, Arabic and Persian, and also authored several works on music.

²² Otrar – also known as Farab, is a ghost city in Central Asia, located along the Silk Road in Kazakhstan.

²³ Kara Koyunlu (Turkish: "Black Sheep"; kara – black, koyun – sheep; hence found in Persian sources as Karabagh; named after the black sheep depicted on their banner) – a confederation of nomadic Oghuz Turkic tribes, led by the Baharlu tribe.

²⁴ Golden Horde (Jochi's Ulus) – a feudal state established in the lower Volga region in the 1240s.

²⁵ Toqtamish, died 1406 – Khan of the Golden Horde from 1380 to 1395, Khan of the Tyumen Khanate from 1400 to 1406. A descendant of Jochi, the eldest son of Genghis Khan.

²⁶ Kara Yusuf – Abu Nasr Kara Yusuf ibn Muhammad (died 1420), commander-in-chief and ruler of the Black Sheep state (Kara Koyunlu).

²⁷ Bayezid – Bayezid I (1389-1402), the fourth ruler and second sultan, son of Sultan Murad I.

Sheikh Uvays

Sheikh Uvays – Jalayir was the ruler of Jalayirid Iraq and Armenia (1356-1374), son of Hasan Buzurg²⁸ and the Chobanid Dilshad Khatun.

Shortly after Sheikh Uvays succeeded his father Hasan Buzurg on the throne, the old enemies of the Jalayirids – the Chobanids – were conquered by the Golden Horde in 1357 under Janibeg²⁹ of the Juchids. Melik Ashraf³⁰ was executed and Azerbaijan was subdued. After the departure of Janibeg and subsequently his son Berdi Beg³¹ from Azerbaijan, Sheikh Uvays, who had himself acknowledged the sovereignty of the Golden Horde, conceived of appropriating the former Chobanid lands for himself, even as Melik Ashraf's former emir Akhijuk³² strove by every means to retain the region for the Mongols. Sheikh Uvays conquered the region in 1360 and could boast of Tabriz, in addition to Baghdad, as one of the great cities under his control.

During his reign, Sheikh Uvays sought to expand his territories into Persia. He became involved in the struggle for power among the Muzaffarids³³, supporting Shah Mahmud³⁴ against Shah Shuja³⁵. Mahmud Shah married one of Uvays's daughters around 1363 and received assistance in capturing Shiraz. In 1364, Sheikh Uvays ceased fighting against the Shirvanshah³⁶ Kay Kawus, but was compelled to reassert his authority due to a rebellion launched by Khawaja Mirjan, the governor of Baghdad. In 1364, Sheikh Uvays launched a campaign against the Turkoman tribes of the Kara Koyunlu³⁷ (Black Sheep), defeating their leader Bayram Khawaji³⁸ near Mush³⁹. He then defeated the Shirvanshah, who had previously managed to attack Tabriz twice. Seeking expansion eastward, he fought against Amir Wali⁴⁰, ruler of Astarabad⁴¹ and defeated him at the city of Rey⁴². Following the death of his brother, Amir Zahid, in the city of Ujan⁴³, he was compelled to return. The governorship of Ray was entrusted to Qutlugh Shah, who was replaced two years later by Adil Agha. Owing to his military campaigns, Sheikh Uvays Jalayir spent a considerable amount of time in Persia. He died in Tabriz in 1374, although Baghdad had always remained his capital. Sheikh Uvays was succeeded by his son, Sheikh Hasan Jalayir⁴⁴.

²⁸ Hasan Buzurg — Taj ad-Din (died 1356), the first ruler (sultan) of Iraq and Iran from the Jalayirid dynasty. He was the son of Hasan, who governed Khorasan under the name of the Hulaguids. In 1324, Hasan Buzurg married Choban Baghdadkhatun, but Ilkhan Abu Sa'id took his wife away. Hasan Buzurg was imprisoned, then appointed naib (viceroy) of Rum in 1333. After Abu Sa'id's death (1335), Hasan Buzurg eliminated his rivals and seized power in Baghdad in 1340. His heir was his son Uvays.

²⁹ Janibeg – (died 1357), Khan of the Golden Horde. Third son of Uzbek Khan, Khan of the Golden Horde (1342–1357). Through successful campaigns against the Chobanids of Persia, he annexed Azerbaijan, causing the Golden Horde to reach its maximum extent, incorporating Western Siberia, the Bulgar Ulus (middle Volga region), the White Horde (Kazakhstan, Khwarezm), the Blue Horde (Kuban, Don, Crimea), the Caucasus Ulus, and Azerbaijan; parts of Russian territories were also in political dependence.

³⁰ Malik Ashraf – al-Malik al-Ashraf, son of Temürtash, naib of Ulus Hulagu's Bekhtarbe and Azerbaijan (1343-1353), Sultan of Azerbaijan (1353-1357).

³¹ Berdi Beg Khan Muhammad – a Chinggisid, eighth Khan of the Golden Horde (1357–1359). Son and heir of Janibeg.

³² Ahijuk – a slave of Malik al-Ashraf, Sultan of Azerbaijan (1357–1359).

³³ Muzaffarids – a Persian dynasty of Arab origin, which ruled Khorasan in the 14th century following the fall of the Mongol Ilkhanate.

³⁴ Shah Mahmud ibn Muhammad Qutb ad-Din – Sultan of Fars and Kerman 1358–1364, Sultan of Isfahan 1356–1375.

³⁵ Jalal ad-Din Shah Shuja – (died 1384), ruler (1358-1384) of Kerman, Fars, and Isfahan, of the Muzaffarid dynasty.

³⁶ Shirvan – also Sharvan or Shervani, is a historical region in the eastern Caucasus stretching along the western shores of the Caspian Sea and the Kura River, located on the Shirvan Plain.

³⁷ Black Sheep Turkmen (Kara Koyunlu) – a confederacy of nomadic Oghuz Turkic tribes under the leadership of a clan of the Shi'ite Turkmen Iye tribe. It existed in the 14th–15th centuries in the Near East, on the territories of present-day Azerbaijan, Armenia, Iraq, northwestern Iran, and eastern Turkey.

³⁸ Bayram Khoja-beg (? – 1380) – the first beg of the Kara Koyunlu (1351-1380), who created a Turkmen tribal confederate state. He ruled large territories, including Azerbaijan, Georgia, and Armenia. From approximately 1374 to 1468, parts of northwestern Iran, eastern Turkey, and northeastern Iraq were also under control.

³⁹ Mush – a city in Turkey, the capital of the province of the same name.

⁴⁰ Amir Wali – was the ruler of Astarabad and Mazandaran from 1356 to 1366, and again from 1374 to 1384. During his comparatively lengthy reign, conflicts with the Sarbadars and the Jalayirids prevailed. The conflicts ended only after Timur's appearance in eastern Persia.

⁴¹ Astarabad – present-day (Gorgan, meaning "Land of the Wolf") a city in Iran, the administrative center of Golestan Province. Located in the north of the country, 30 kilometers east of the Caspian Sea coast.

⁴² Ray – a city in northern Iran, in Tehran Province, known in ancient times as Arsakia. Located 10 kilometers south of Tehran.

⁴³ Ujjan (Armenian: Ույան) – a village in Armenia, in the Aragatsotn Province. Located at an altitude of 1,150 meters above sea level.

⁴⁴ Sheikh Hasan Jalayir – died October 9, 1374; was the eldest son of Sheikh Uvays Jalayir. He succeeded to the throne after his father's

Sheikh Uvays, like Ahmad Jalayir, minted three types of low-weight coins in Georgia. Two coins were struck in Tbilisi and both bear traces of a date. A new type of coin has also recently been discovered, struck in Akhaltsikhe⁴⁵ (in Samtskhe-Javakheti), though no date is legible on this coin either. The date of minting can be estimated from 1364 onward, when Sheikh Uvays defeated the Kara Koyunlu leader Bayram Khwaja and drove him from the occupied territories, during the atabeg period of Beka II Jakeli⁴⁶ (1361-1391).

Amir Timur

Timur (iron), whose real name was Khoja-Ilgari and later known as Timur Gurkan, is historically known as Amir Timur and also as Tamerlane (Timur the lame). He was born on April 9, 1336, and was a representative of the Chagatai Turkicized Mongol tribe, son of Taraghai Beg⁴⁷ and Tekina Khatun⁴⁸. He served as the Amir of Central Asia (1370–1405) and died on February 17–18, 1405, in the city of Otrar⁴⁹.

Amir Timur was not a direct descendant of Genghis Khan; for this reason, he could not receive the title of Khan and was content with the title of Amir (general). From 1372 to 1388, he conducted affairs in the name of the puppet Chagatai Khan, Suyurghatmish. After the Khan's death, he ruled in the name of his son Muhammad Khan⁵⁰. On coins, he placed his own name alongside those of the puppet khans. Even after the death of Mahmud Khan (1402), Timur continued to mint coins in his name, as no one had been installed as a puppet khan after Mahmud's death.

Tamerlane participated in feudal internal wars among small feudal states with the idea of unifying them, where he distinguished himself and in 1362 became the ruler of a vilayet⁵¹. In 1356, he married Oljay Turkan Khanim⁵², the only sister of Husayn⁵³, the ruler of Balkh⁵⁴ and Samarkand⁵⁵. In 1362, he was wounded in the foot and became lame. As a result, the Tajiks nicknamed him "Tamerlane", meaning "Timur the lame".

Tamerlane, together with Husayn, led a feudal army and began a struggle between Moghulistan⁵⁶ and Ayn for power. In 1370, Tamerlane gained the title of Amir and solely governed Mawarannahr⁵⁷ in the name of the Chinggisids.

Tamerlane's policy was directed, on the one hand, toward the unification of Central Asia, and on the other, toward wars of conquest – by will or by force. His state was a confederation of feudal dominions. His army, modeled on the military experience of Genghis Khan, was based on a system of tens, a military structure still used in modern armies today.

Around 1360, Timur gained recognition as a military leader whose forces consisted mainly of representa-

death. His reign proved extremely short-lived. Hasan was never popular among the people. Shortly after ascending the throne, he was executed by his amirs, who placed his brother Hussein on the throne.

⁴⁵ Irakli Paghava, Pavle Chumburidze, Goga Gabashvili. *Journal ONS* N234. Winter 2020. Aghbuga I the Great, Shaykh Uways Jalayir and Bagrat V: The Numismatic Triangles.

⁴⁶ Beka II, Jakeli (died 1391), ruler of Samtskhe-Javakheti, Atabeg 1361-1391 (according to Vakhushti Batonishvili), eldest son of Qvarqvar I. During Timur's first invasion, Beka II defected from the Georgian King Bagrat V and surrendered to the enemy.

⁴⁷ Taraghai – Mahmud Taraghai was a warrior and minor landowner, a representative of the Turkicized Mongol tribe of Barlas.

⁴⁸ Tekina Khatun – The origins of Amir Timur's mother are not entirely clear. Ibn Arabshah suggests that Tekina was a descendant of Genghis Khan.

⁴⁹ Otrar – Also known as Otirari, Tarbandi, Turari, and Faraba. One of the greatest cities in Central Asia. Its ruins remain in the Otrar district of the Turkestan Region of Kazakhstan.

⁵⁰ Sultan Mahmud Khan (died 1402) – The last Khan of the Western Chagatai Khanate (1384-1402). He was the son of Suyurghatmish.

⁵¹ Vilayet – A large administrative-territorial unit.

⁵² Oljay Turkan Khanim – Tamerlane's second wife and the only sister of Amir Husayn.

⁵³ Husayn (died 1370) – Birth year unknown; according to historical sources, the son of Amir Musli. He was the grandson of Qazaghan (1346–1358) of the Chagatai Ulus, who held the title of Amir because he was not a descendant of the Chinggisids (killed in 1358).

⁵⁴ Balkh (Vazirabad) – A city in Afghanistan, in the province of the same name. Located on the right bank of the Balkh River.

⁵⁵ Samarkand – The second-largest city in Uzbekistan and the administrative center of the Samarkand Region.

⁵⁶ Moghulistan – (The Ulus of the Moghuls, the Ulus of Jete, Mamlakat-i Moghulistan). A state formed in the 14th century on the territory of southeastern Kazakhstan and Kyrgyzstan (Eastern Turkestan), as a result of the disintegration of the Chagatai Ulus.

⁵⁷ Mawarannahr – Literally "the land beyond the river". Also known as Transoxiana and Fararud. A historical region in Central Asia, in the Samarkand-Bukhara region, between the Amu Darya and Syr Darya rivers.

tives of Turkic tribes. He participated in major campaigns in Transoxiana⁵⁸ (Mawarannahr) alongside the Khan of the Chagatai⁵⁹ Khanate. He invaded Khorasan at the head of thousands of cavalries. This was his second military expedition, which he led, and its success led to subsequent campaigns, including the subjugation of Khwarezm and Urgench.

After the assassination of Qazaghan⁶⁰, a dispute arose among many claimants to sovereign power. Tughlugh Timur⁶¹, from Kashgar, the Khan of the Eastern Chagatai Khanate and another descendant of Genghis Khan, became involved in this struggle. Timur was sent to negotiate with them, but instead joined them and was rewarded with Transoxiana. Around this time his father died, and Timur became ruler of the Barlas. Later, Tughlugh attempted to install his son Ilyas Khoja⁶² as ruler over the Transoxianans, but Timur stopped this invasion with a small force.

In 1388, he captured Khwarezm and destroyed its capital, Urgench⁶³. In 1398, he invaded India and captured Delhi. In 1400, he began a war against the Ottoman Empire. In 1402, at the Battle of Ankara, he defeated Sultan Bayezid I.

In 1404, he launched a campaign against China, but this campaign was halted by Tamerlane's death in the city of Otrar in 1405.

At that time, Amir Timur's state included, in addition to Mawarannahr, Khwarezm, and Khorasan: Iran, Punjab, and Transcaucasia. Tamerlane's campaigns were marked by terrible cruelty, destruction, and bloodshed. Timur fought against everyone – Christians and Muslims alike. He created a gigantic state that soon fell apart after his death. Amir Timur was also considered a great patron of art and architecture; from conquered lands he brought to Samarkand painters, architects, writers, poets, the finest craftsmen and artisans – a city he had devastated during his invasions and later chose as the capital of his empire. He interacted with great intellectuals such as Ibn Khaldun⁶⁴.

According to scholars, approximately 17 million people perished in Tamerlane's military campaigns, which at the time constituted roughly 5% of the world's population.

Tamerlane invaded Georgia eight times between 1386 and 1403, with his primary demand being the conversion of the king and the nation to Islam. He inflicted enormous damage on the Georgian state and the subsequent development of the Georgian people.

Ilkhan Oljeitu (Ghiyath al-Din Muhammad Khudabanda)

Oljeitu, known in Arabic **أولجعيٲو** and also by the Persian name: Muhammad Khudabanda – **محمد خدبندہ** meaning "servant of God" or "worshiper of God" – was the eighth ruler of the Ilkhanate (1304–1316). In Iran, in Tabriz, his name was Zilziti, which in Mongolian means "the blessed". Oljeitu was the third son of the Ilkhanid ruler Arghun Khan⁶⁵, the brother and successor of Mahmud Ghazan⁶⁶. He was the eighth Ilkhan of the Hulaguid state (the fifth heir of Genghis Khan) and the grandson of Hulagu⁶⁷, the founder

⁵⁸ Transoxiana – (Mawarannahr), also known as Fararud or Wararud. An ancient historical and geographical region in Central (Middle) Asia.

⁵⁹ Chagatai (Chagatayids) – The name for the population of Mawarannahr from the second half of the 13th century to the second half of the 14th century.

⁶⁰ Qazaghan – (killed 1358) Ruler of the Chagatai Ulus (1346–1358). He held the title of Amir because he was not a descendant of Genghis Khan.

⁶¹ Tughlugh Timur – (Toqlugh Temur). Khan of the Chagatai Ulus in 1360-1363. Temporarily restored the unity of the state.

⁶² Ilyas Khoja – (died 1368) Was Khan of Transoxiana (1363) and Khan of Moghulistan (1363–1368).

⁶³ Urgench (or Urganj) – A city in Uzbekistan, the administrative center and largest city of the Khorezm Province.

⁶⁴ Ibn Khaldun – Abu Zayd Abd al-Rahman ibn Muhammad al-Hadrami, better known as Ibn Khaldun (May 27, 1332 – March 17, 1406). An Arab Muslim philosopher and social thinker.

⁶⁵ Arghun Khan (b. 1258, Bailaqa – d. March 10, 1291, Bağçe, Arran) – the fourth Ilkhan of the Hulaguid state (1284-1291). Grandson of Hulagu, eldest son of Abaqa Khan.

⁶⁶ Mahmud Ghazan (b. November 5, 1271, Abeskun, Mazandaran – d. May 17, 1304, Qazvin) – the seventh ruler of the Ilkhanid (Hulaguid) dynasty in Iran, reigning 1295-1304. He converted to Islam and declared it the state religion.

⁶⁷ Hulagu Khan (b. 1217 – d. February 8, 1265, Maragha, Iran) – founder of the Hulaguid dynasty and state, son of Tolui, grandson of Genghis Khan, younger brother of the Great Khans Kublai and Möngke.

of the Ilkhanate.

In 1289, Oljeitu was baptized by his Christian mother, Uruk Khatun, and given the name Nicholas, in honor of Pope Nicholas IV, with whom Arghun had maintained diplomatic contacts. Later, together with his brother Ghazan, he converted to Sunni⁶⁸ Islam. Like his brother, he changed his name as well, adopting the Islamic name Muhammad.

In 1305, in the northwestern part of Iran (present-day Zanjan Province), he resumed construction of the city of Sultaniyya, which had been founded by Arghun Khan. The city soon became the summer capital of the Hulguids, while Baghdad remained the winter capital. Construction of the city was completed in 1313. Its main jewel was the Mausoleum of Oljeitu, built during the Ilkhan's own lifetime.

After his brother Ghazan's accession to the throne, he was appointed viceroy of Khorasan. Despite being designated as Ghazan's heir from 1299, upon receiving news of his death, Oljeitu sought to neutralize potential rivals to the throne. The first such action was taken against the son of Gaykhatu, who was killed by Oljeitu's envoys on May 30, 1304. Another powerful emir, Horqudak, was captured and executed.

Upon ascending the throne, his full royal title was Ghiyath al-Din Muhammad Khudabanda Oljeitu Sultan. After his accession, he made several appointments: for example, he bestowed upon Qutlugh Shah the position of commander-in-chief of the Ilkhanid army, and appointed Rashid al-Din⁶⁹ and Sa'd al-Din Savaji as his viziers on July 22, 1304. He placed Aziz al-Din, the son of Nasir al-Din Tusi⁷⁰, at the head of the Maragha Observatory as his father's successor. Another political decision, on April 21 of the same year, was the liberation of the city of Kerman from the Qutlugh-Khanids⁷¹ by Qutb al-Din Shah Jahan⁷². On June 27, 1305, Oljeitu Sultan appointed his father-in-law and uncle Irinchin as viceroy of Anatolia.

In 1312, a significant change in administration occurred when Oljeitu's vizier Sa'd al-Din Savaji was arrested on charges of corruption and executed on February 20, 1312. He was soon replaced by Taj al-Din Ali Shah, who would head the Ilkhanid civil administration until 1323. Another victim of the purge was Taj al-Din Avaji, a follower of Sa'd al-Din. Oljeitu eventually launched a campaign against the Mamluks, in which he proved unsuccessful.

After many wars, political upheavals, defeats, and victories, Oljeitu died in the city of Sultaniyya on December 17, 1316, having reigned for twelve years and nine months. After Oljeitu's death, his vizier Rashid al-Din Hamadani was accused of having poisoned Oljeitu and was executed. Oljeitu was succeeded as Ilkhan Sultan by his son Abu Sa'id.

Oljeitu and the Ilkhanate had a profound impact on Georgia and the Caucasus as a whole during this period: trade routes were disrupted, the taxation system was changed, rules for the conscription of auxiliary troops were established, religious practice was restricted, and numerous minor regulations hampered the development of the state and caused public discontent. There was a major impact on monetary issuance – in the Georgian mints known to us, such as Tbilisi, Akhaltsikhe, Qaraghaji, and Ani, national coinage was barely minted.

If we examine this period in its entirety, we see that the Mongol and pro-Mongol political entities – including the Turkmen ulus confederations – had no desire whatsoever for construction or development; their activities did not go beyond collecting taxes and temporarily seizing lands for pasture. Amid this Mongol chaos, only the Ilkhanids and the Mughals created centralized states, which Tamerlane relentlessly fought against and

⁶⁸ Sunnism – the main branch of Islam, considered orthodox. Sunnis form the majority in countries where Islam is practiced (with the exception of Iran, southern Iraq, the former Yemen Arab Republic, Azerbaijan, and the highlands of Tajikistan). The imam-caliph of the Muslim community is elected by formal consensus of the entire community, unlike in Shiism. Sunnism encompasses four religious-legal schools (madhabs) and recognizes Mecca and Medina as holy cities.

⁶⁹ Rashid al-Din – also known as Rashid al-Din Fadlallah Hamadani (1247–1318). He was a statesman, historian, and physician in the Ilkhanid government. He was born into a Persian Jewish family near Hamadan in 1247.

⁷⁰ Nasir al-Din al-Tusi – Muhammad ibn Muhammad ibn al-Hasan al-Tusi (February 18, 1201 – June 26, 1274), better known as Nasir al-Din al-Tusi (or simply Tusi). He was a Persian polymath, architect, philosopher, physician, scientist, and theologian.

⁷¹ Qutlugh-Khanids (also known as the Qutlugh-Khanid dynasty, the Kirmanid dynasty, or later as the Western Liao) – a dynasty of ethnically Khitan origin that ruled over Kerman (present-day Kerman Province, Iran) from 1222 to 1306.

⁷² Qutb al-Din Shah Jahan was the last Qutlugh-Khanid ruler of Kerman.

suppressed. Of Tamerlane it might be said that he had a desire for construction, reflected in the effort invested in Samarkand's architecture – though it should be recalled that years earlier he had twice destroyed and devastated that very city. On the whole, he built nothing significant enough to make one forget the harm he inflicted upon the world.

Description of coins struck by Giorgi VII and their sub-types

In the tables below, you will notice that the coins struck in the names of Giorgi VII and Ahmad Jalayir, as well as those minted independently by King Giorgi, are executed in an extremely crude manner. In some cases, the Arabic inscriptions are applied in mirror image, or one line is engraved correctly while the other is reversed. This circumstance makes it difficult to read the texts on these coins accurately; however, the large number of coins helps in clarifying the inscriptions.

After evaluating the coins of the given hoard, it was established that Giorgi VII, including coins struck jointly with Ahmad Jalayir, minted a total of 12 coin types. Together with the coins present in the hoard, we also present descriptions of three coins that were not part of the hoard's contents but complete these 12 types. We will first describe the coins executed with Georgian letters.

Type I

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.82 g., size 20 mm.

OBV. Asomtavruli inscription around an oval frame: “ ႭႭႭႭႭ ႭႭ ႭႭ ”, “Mepet Mepe Giorgi” (“King of Kings Giorgi”).

REV. Arabic inscription: “ $\text{لا اله الا الله محمد رسول الله}$ ” “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

National Museum of Georgia collection. Inv. No. 3230

Type II

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.56 g., size 17-14 mm.

OBV. Asomtavruli inscription: “ ႭႭ ႭႭႭႭႭ ” “Giorgi Mepe” (“King Giorgi”).

REV. Arabic inscription: “ بسم الله ” “In the name of God”.

National Museum of Georgia collection. Inv. No. 3101

Type III

AR. Giorgi VII (1393-1407), Ahmad Jalayir. Weight 0.50 g., size 13.5 mm.

OBV. Arabic inscription: “ ႭႭႭႭ ႭႭႭႭ ႭႭႭႭ ” “Mepet Mepe Giorgi” (“King of Kings Giorgi”).

REV. Arabic inscription: „السلطان احمد خان“ “Sultan Ahmad Khan”.

National Museum of Georgia collection. Inv. No. 3099

Type IV

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.73 g., size 16.5-15 mm.

OBV. Large dot at the center of an oval rosette, rings to the left and right. Ornament surrounding the oval.

REV. Arabic inscription: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

№ 519.

Type V

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.78 g., size 15-14 mm.

OBV. Large dot at the center of an oval frame. Indeterminate marks to the left and right. Ornament surrounding the oval.

REV. Arabic inscription: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

№ 518

Type VI

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.73 g., size 14 mm.

OBV. Arabic inscription: „الله حسبي“ “King Giorgi.”

REV. Arabic inscription within a circle: „ملك كيركى“ “God is sufficient for me.”

№ 001

Type VII

AR. Giorgi VII (1393-1407) and Ahmad Jalavir. Weight 0.56 g., size 14-13.5 mm.

OBV. Arabic inscription: “السلطان احمد خلعن ملكه ملك غازي كيركي” “Sultan Ahmad Khan, may his reign be long, King victorious Giorgi.”

REV. Arabic inscription: “لا اله الا الله محمد رسول الله” “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger.”

No 287

Type VIII

AR. Giorgi VII (1393-1407) and Ahmad Jalavir (1382-1410). Weight 1.08 g., size 13-11.5 mm.

OBV. Arabic inscription: “السلطان احمد خلعن ملكه ملك غازي كيركي ضرب تفليس” “Sultan Ahmad Khan, may his reign be long, King victorious Giorgi, struck in Tbilisi.”

REV. Arabic inscription: “لا اله الا الله محمد رسول الله” “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger.”

No 535

Type IX

AR. Giorgi VII (1393-1407) and Ahmad Jalavir (1382-1410). Weight 0.61 g., size 14 mm.

OBV. Arabic inscription: “ملك غازي كيركي ضرب تفليس” “King victorious Giorgi, struck in Tbilisi”.

REV. Arabic inscription: “السلطان احمد خان” “Sultan Ahmad Khan”.

No 517

Type X

AR. Giorgi VII (1393-1407) and Ahmad Jalavir (1382-1410). Weight 1.08 g., size 15-14 mm.

OBV. Arabic inscription: “السلطان احمد خلعن ملكه ملك غازي كيركي ضرب تفليس” “Sultan Ahmad Khan, may his reign be long, King victorious Giorgi, struck in Tbilisi”.

REV. Arabic inscription: „ لا اله الا الله محمد رسول الله“ “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

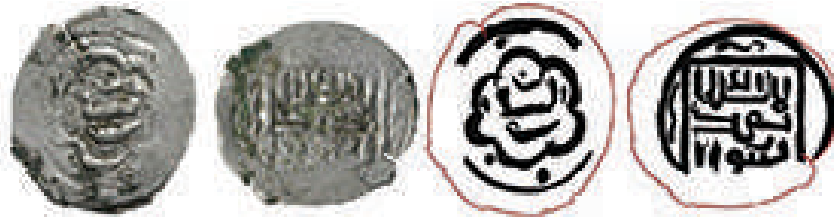
№ 516

Type XI

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.58 g., size 14-13 mm.

OBV. Arabic inscription within a circle: „ الله حسيب“ “God is sufficient for me”.

REV. Arabic inscription: „ لا اله الا الله محمد رسول الله“ “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

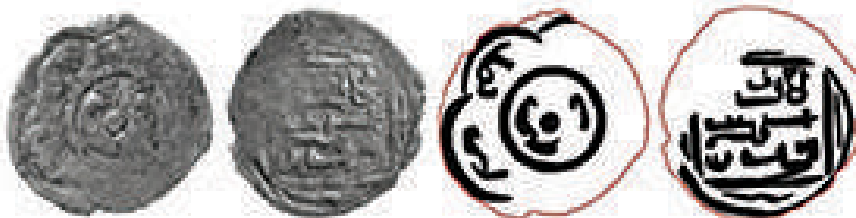
№ 102

Type XII

AR. Giorgi VII (1393-1407), weight 0.50 g., size 12 mm.

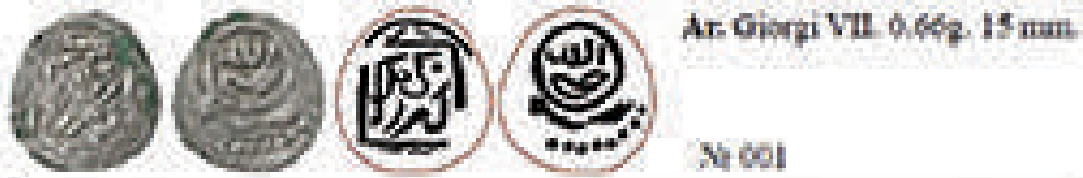
OBV. Arabic inscription at the center of a rosette: „ الله حسيب“ “God is sufficient for me.”

REV. Arabic inscription: „ لا اله الا الله محمد رسول الله“ “There is no god but Allah, Muhammad is His messenger”.

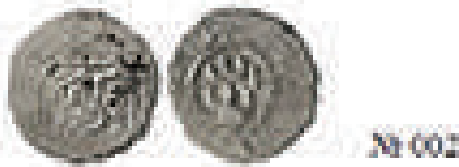

№ 279

Giorgi VII (1393-1407)

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.73g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

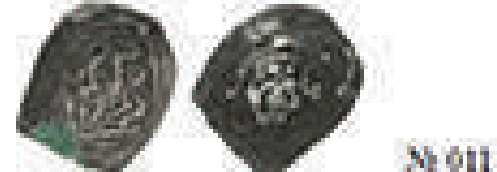
Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 17 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

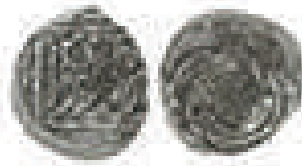

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

№ 012

Ar. Giorgi VII. 0.36g. 15 mm.

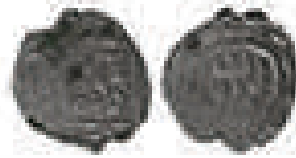
№ 013

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 014

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 16 mm.

№ 015

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 16 mm.

№ 016

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

№ 017

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 018

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

№ 019

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

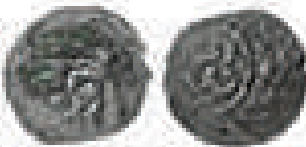
№ 020

Ar. Giorgi VI. 0.66g. 15 mm.

№ 021

Ar. Giorgi II. 0.57g. 14.5 mm.

№ 022

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 023

Ar. Giorgi VII. 0.42g. 13.5 mm.

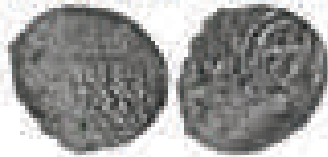
№ 024

Ar. Giorgi VII. 0.46g. 15 mm.

№ 025

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13.5 mm.

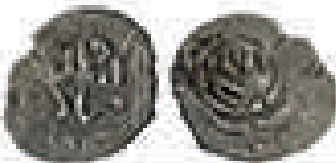
№ 026

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

№ 027

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

№ 028

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

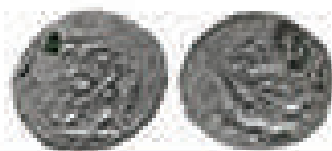
№ 029

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 030

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

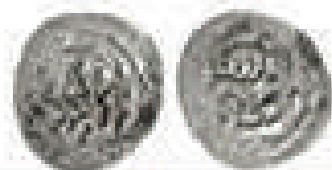
№ 031

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 032

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 033

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 034

Ar. Giorgi VII. 0.43g. 14 mm.

№ 035

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 15.5 mm.

№ 036

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 037

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 14 mm.

№ 038

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 039

Ar. Giorgi V II. 0.52g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.654g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

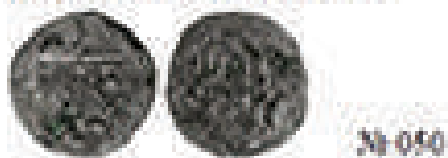
Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

№ 054

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 16 mm.

№ 055

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14.5 mm.

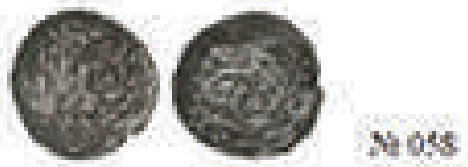
№ 056

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№ 057

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

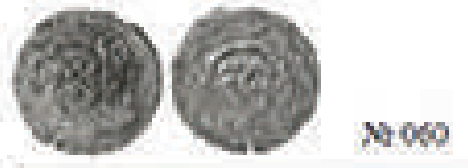
№ 058

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 059

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

№ 060

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 061

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 062

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

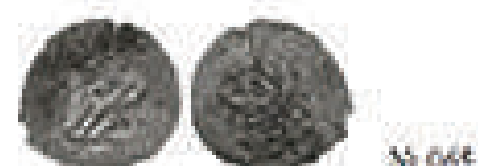
№ 063

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 064

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

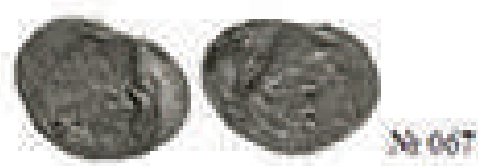
№ 065

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

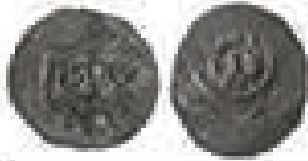
№ 066

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 17 mm.

№ 067

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

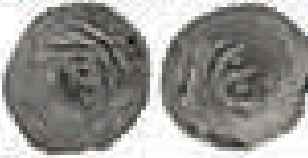
№ 068

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 069

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 070

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 071

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

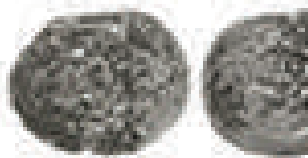
№ 072

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 073

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 16 mm.

№ 074

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 075

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 076

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 077

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

№ 078

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

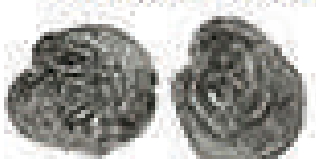
№ 079

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

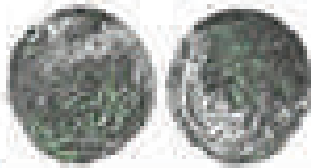
№ 080

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

№ 081

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

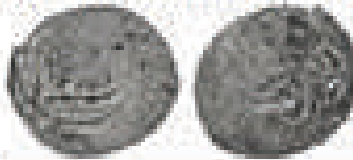
№ 082

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 083

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15.5 mm.

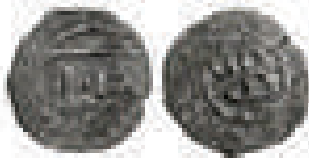
№ 084

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 085

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

№ 086

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14.5 mm.

№ 087

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14 mm.

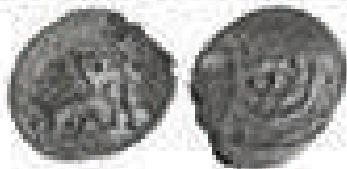
№ 088

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

№ 089

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

№ 090

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

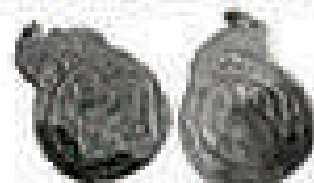
№ 091

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 092

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 16.5 mm.

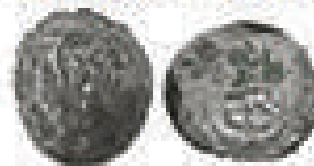
№ 093

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 094

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№ 095

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 13 mm.

№ 96

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 97

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 98

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

№ 99

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 14.5v mm.

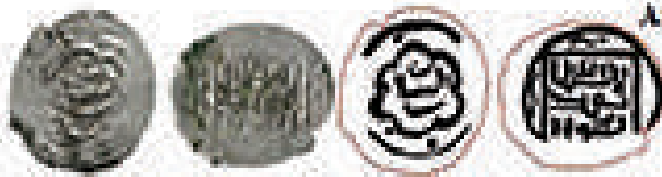
№ 100

Ar. Giorgi VII. 0.43g. 14 mm.

№ 101

Giorgi VII God is my contentment

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 102

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13 mm.

№ 103

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 104

Ar. Giorgi VII. 0.80g. 15 mm.

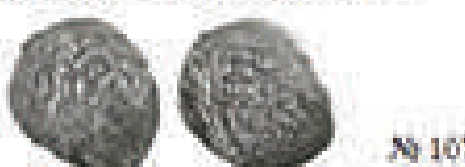
№ 105

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№ 106

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

№ 107

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 15 mm.

№ 108

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 13.5x mm.

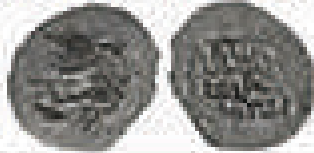
№ 109

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№ 110

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 15 mm.

№ 111

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 16 mm.

№ 112

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№ 113

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№ 114

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

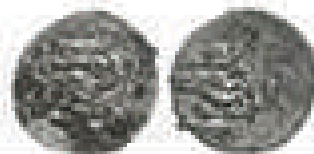
№ 115

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

№ 116

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 117

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

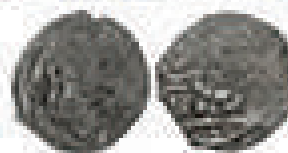
№ 118

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

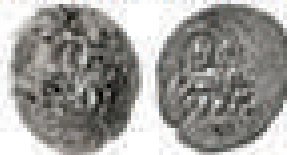
№ 119

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

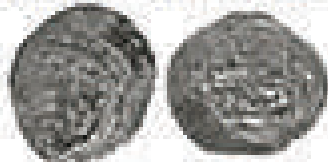
№ 120

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 121

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15 mm.

№ 122

Ar. Giorgi VII. 0.36g. 13.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 15 mm.

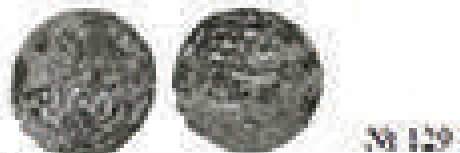
Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

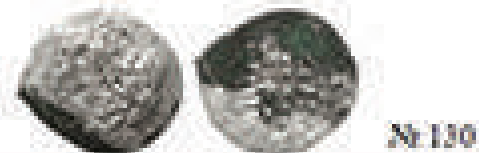
Ar. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

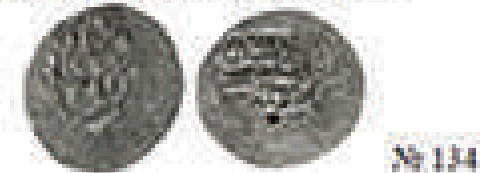
Ar. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

An. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

№ 128

An. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

№ 129

An. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

№ 130

An. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

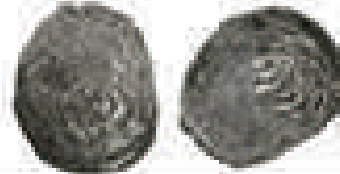
№ 131

An. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

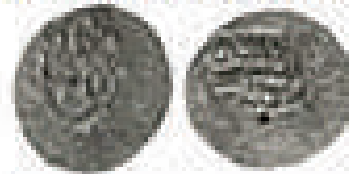
№ 132

An. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

№ 133

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

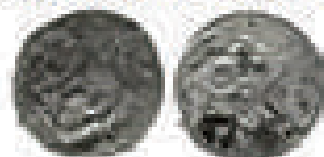
№ 134

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 135

An. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

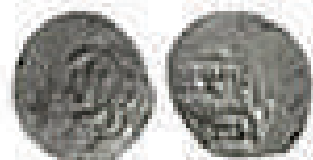
№ 145

An. Giorgi VII. 0.49g. 13 mm.

№ 146

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

№ 147

An. Giorgi VII. 0.48g. 16 mm.

№ 148

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

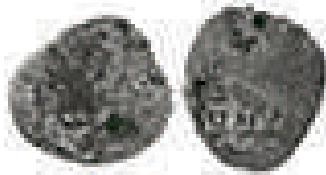
№ 149

An. Giorgi VII. 0.43g. 13.5 mm.

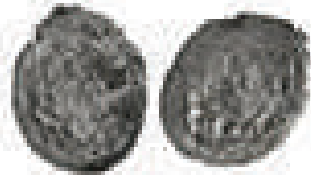
№ 150

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 14.5 mm.

№ 151

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

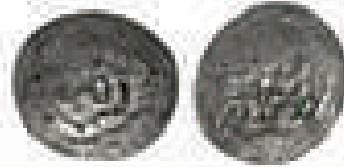
№ 152

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 153

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

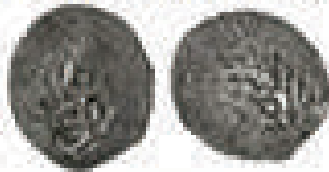
№ 154

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 155

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

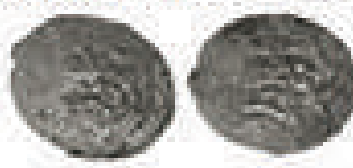
№ 156

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 157

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

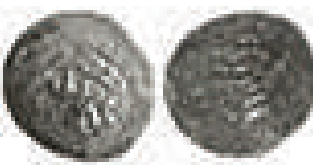
№ 158

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

№ 159

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 160

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

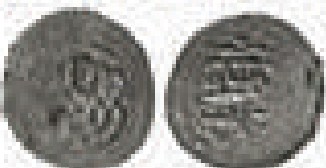
№ 161

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

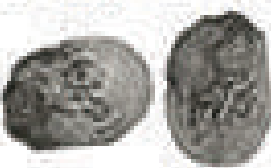
№ 162

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

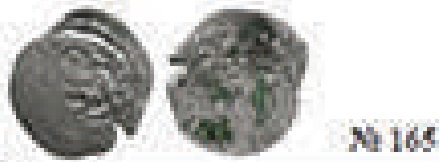
№ 163

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 164

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 165

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 166

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

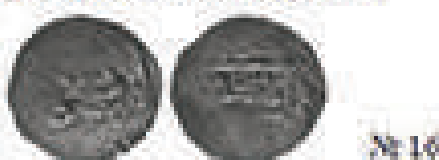
№ 167

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 168

Ar. Giorgi VII. 0.48g. 14 mm.

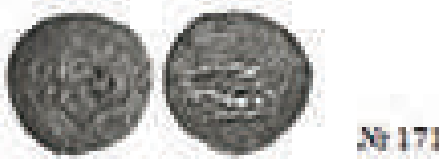
№ 169

Ar. Giorgi VII. 0.42g. 16 mm.

№ 170

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13 mm.

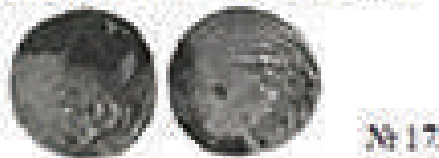
№ 171

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№ 172

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

№ 173

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13 mm.

№ 174

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14.5 mm.

№ 175

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 15 mm.

№ 176

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

№ 177

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14.5 mm.

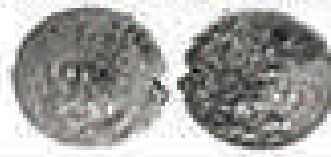
№ 178

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№179

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 14 mm.

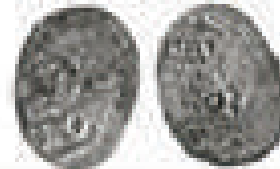
№180

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 12.5 mm.

№181

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

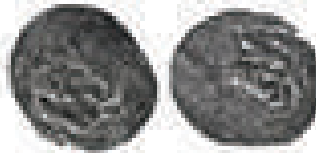
№182

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

№183

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№184

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 12.5 mm.

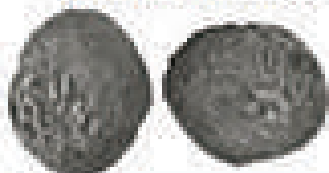
№185

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№186

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№187

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

№188

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№189

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

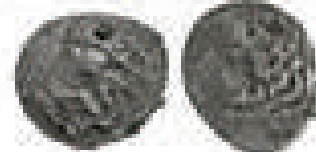
№190

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

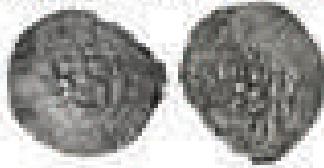
№191

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№192

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 193

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 15 mm.

№ 194

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 195

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

№ 196

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 197

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 198

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

№ 199

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13 mm.

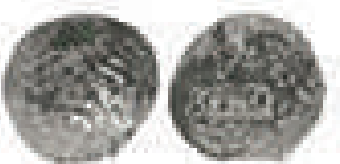
№ 200

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 201

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

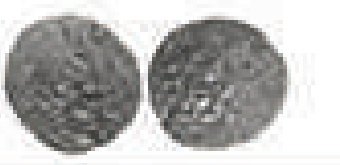
№ 202

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

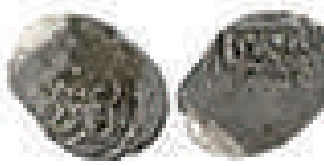
№ 203

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

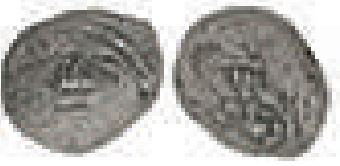
№ 204

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 16 mm.

№ 205

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

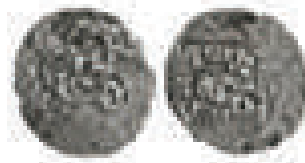
№ 206

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 207

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 208

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

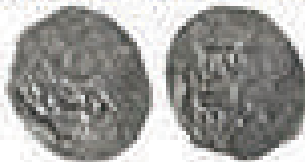
№ 209

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 210

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 211

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 212

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 213

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

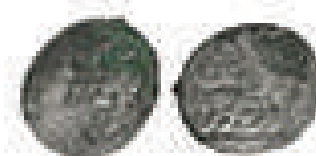
№ 214

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 215

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

№ 216

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

№ 217

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 218

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

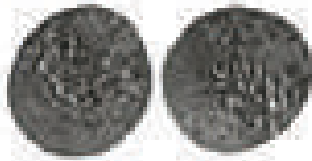
№ 219

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 220

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

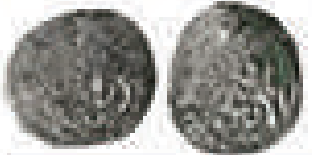
№ 221

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

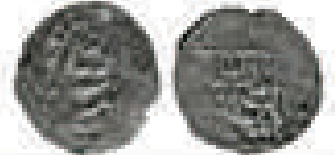
№ 222

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 223

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 224

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 225

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

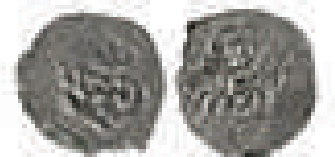
№ 226

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

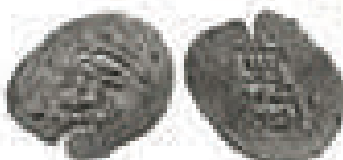
№ 227

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 228

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 229

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

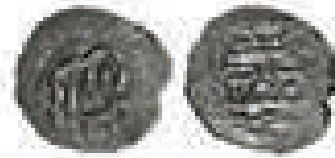
№ 230

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 231

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

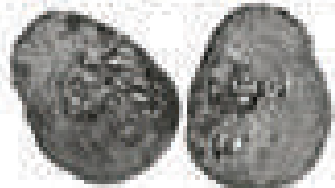
№ 232

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

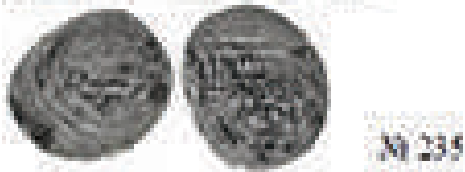
№ 233

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 17 mm.

№ 234

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 61 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

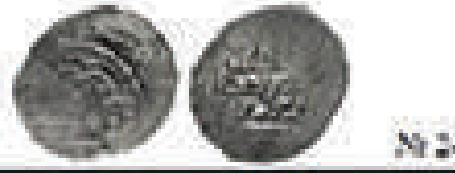
Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

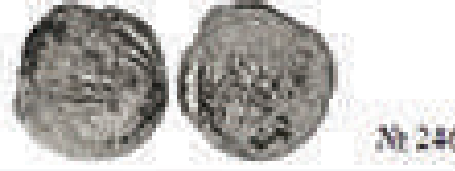
Ar. Giorgi VII. 0.59g. 12 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 3.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

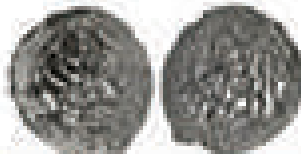
№ 263

Ar. Giorgi VII. 0.25g. 15 mm.

№ 264

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 265

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

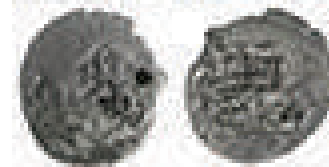
№ 266

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 16 mm.

№ 267

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 268

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

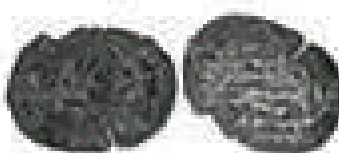
№ 269

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

№ 270

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

№ 271

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

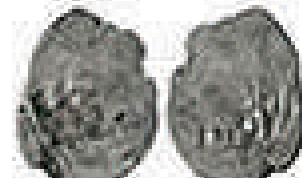
№ 272

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

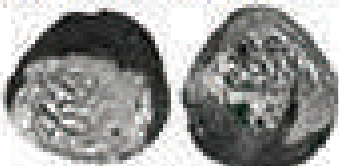
№ 273

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 16 mm.

№ 274

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

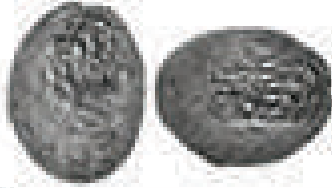
№ 275

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 276

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 16.5 mm.

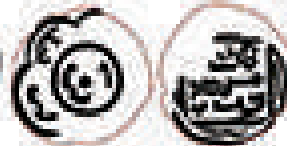
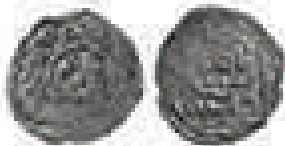

№ 277

Ar. Giorgi II. 1.02g. 14 mm.

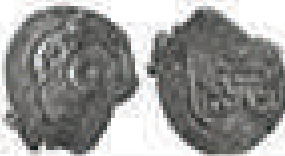
№ 278

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 13 mm.

№ 279

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 280

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 281

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

№ 282

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15.5 mm.

№ 283

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 13.5 mm.

№ 284

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

№ 285

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14 mm.

№ 286

Giorgi VII (1393-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 287

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 14 mm.

№ 288

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13 mm.

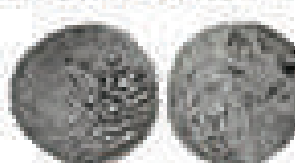
№ 289

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 290

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 13 mm.

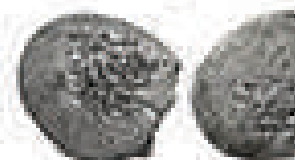
№ 291

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14.5 mm.

№ 292

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14.5 mm.

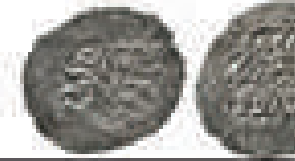
№ 293

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 13 mm.

№ 294

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

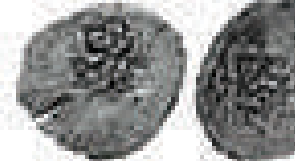
№ 295

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

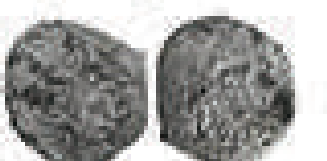
№ 296

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15.5 mm.

№ 297

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

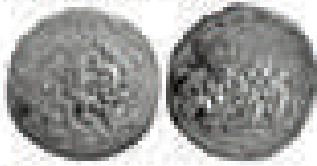
№ 298

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 16 mm.

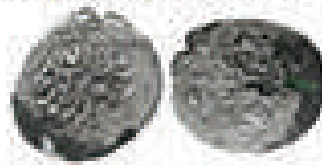
№ 299

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

№ 300

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

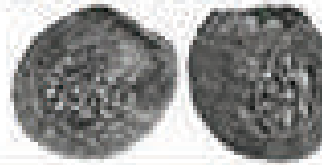
№ 301

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

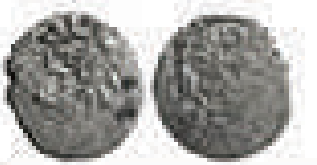
№ 302

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

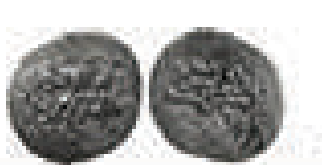
№ 303

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13.5 mm.

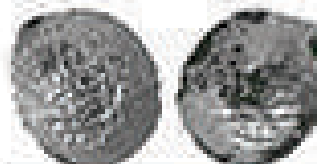
№ 304

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

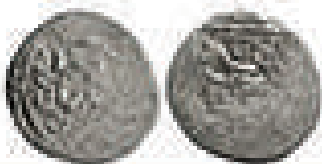
№ 305

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

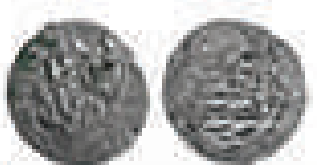
№ 306

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 14 mm.

№ 307

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 13 mm.

№ 308

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

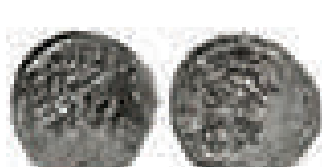
№ 309

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 15 mm.

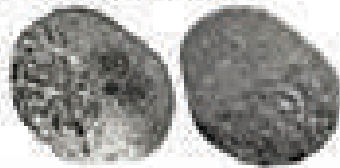
№ 310

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14 mm.

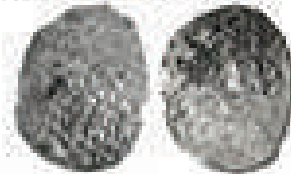
№ 311

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 16 mm.**

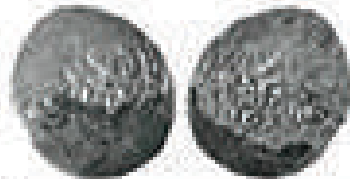
№ 312

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 15 mm.**

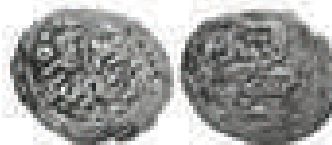
№ 313

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.87g. 16 mm.**

№ 314

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 14.5-12 mm.**

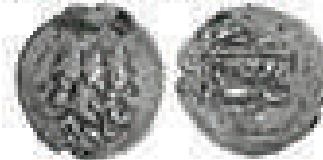
№ 315

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.**

№ 316

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14.5 mm.**

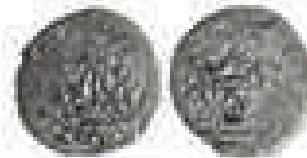
№ 317

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.**

№ 318

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.**

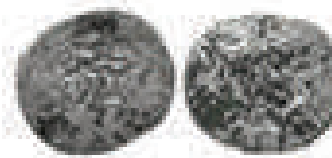
№ 319

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.**

№ 320

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.**

№ 321

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 14.5 mm.**

№ 322

**Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.**

№ 323

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 324

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 14 mm.

№ 325

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 14.5 mm.

№ 326

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.75g. 14.5 mm.

№ 327

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 15 mm.

№ 328

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 14 mm.

№ 329

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.41g. 12 mm.

№ 330

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.45g. 14 mm.

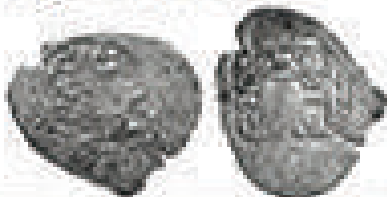
№ 331

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.47g. 13 mm.

№ 332

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 17 mm.

№ 333

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 15 mm.

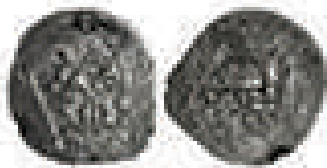
№ 334

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 15 mm.

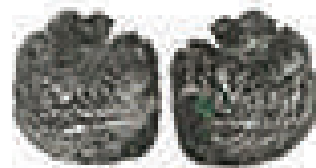
№ 335

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.43g. 15 mm.

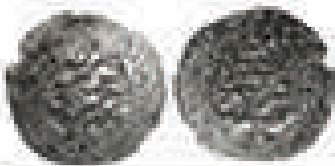
№ 336

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.38g. 14 mm.

№ 337

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 15 mm.

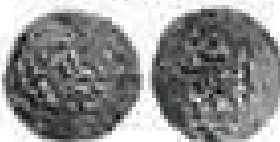
№ 338

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 13 mm.

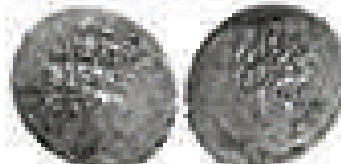
№ 339

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12mm.

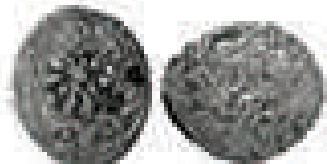
№ 340

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 15.5 mm.

№ 341

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

№ 342

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14.5 mm.

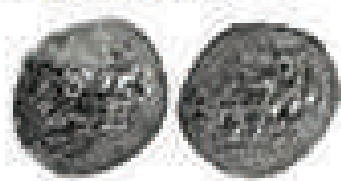
№ 343

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 16.5 mm.

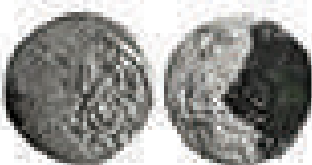
№ 344

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 15 mm.

№ 345

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 13.5 mm.

№ 346

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14 mm.

№ 347

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 15 mm.

№ 348

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 13.5 mm.

№ 349

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

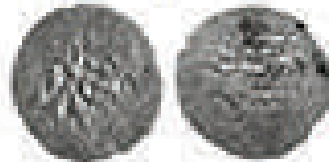
№ 350

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 351

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 352

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13 mm.

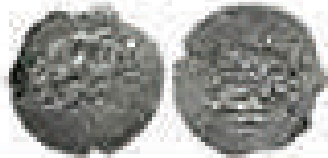
№ 353

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

№ 354

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14.5 mm.

№ 355

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 356

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.44g. 15 mm.

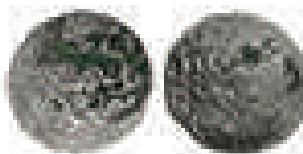
№ 357

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 15 mm.

№ 358

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12.5 mm.

№ 359

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 14.5 mm.

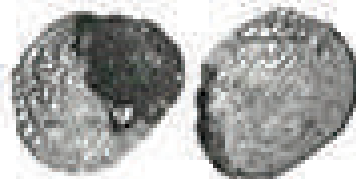
№ 360

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

№ 361

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 16 mm.

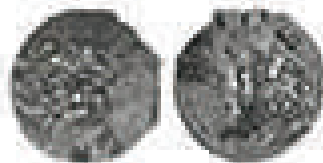
№ 362

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.50g. 15.5 mm.

№ 363

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.50g. 14 mm.

№ 364

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 365

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15 mm.

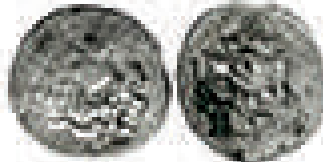
№ 366

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 16 mm.

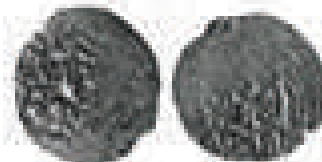
№ 367

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 368

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 14 mm.

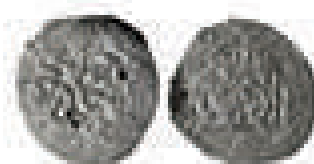
№ 369

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

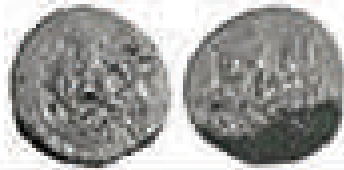
№ 370

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 13.5 mm.

№ 371

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 14 mm.

№ 372

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 14 mm.

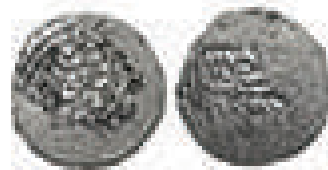
№ 373

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 15 mm.

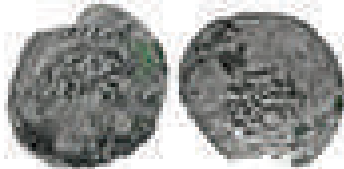
№ 374

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 14 mm.

№ 375

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 14 mm.

№ 376

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g. 14 mm.

№ 377

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g. 15 mm.

№ 378

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.56g. 13 mm.

№ 379

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.57g. 14 mm.

№ 380

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.55g. 14 mm.

№ 381

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.54g. 14 mm.

№ 382

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.54g. 14 mm.

№ 383

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.51g. 15 mm.

№ 384

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

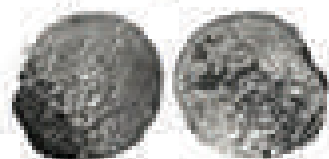
№ 385

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.51g. 16 mm.

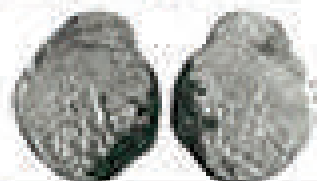
№ 386

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.50g. 14 mm.

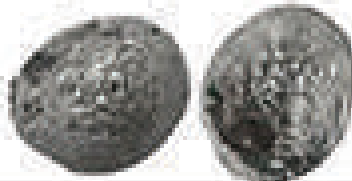
№ 387

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.44g. 15.5 mm.

№ 388

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.55g. 16 mm.

№ 389

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 390

AR. GEORGI VII & AHMED
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 391

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.56g. 16 mm.

№ 392

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.56g. 14 mm.

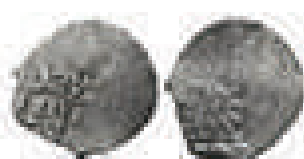
№ 393

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.56g. 15.5 mm.

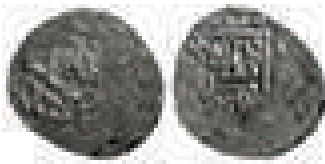
№ 394

AR. GEORGI VII & ALOD
Jalayir 0.59g. 15.5 mm.

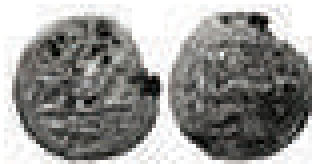
№ 395

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 14 mm.

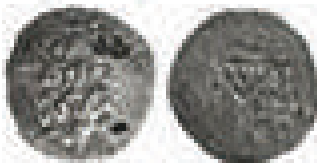
№ 396

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 14 mm.

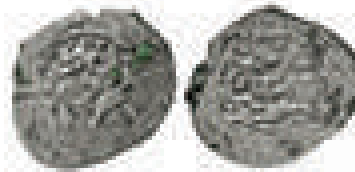
№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.78g. 16 mm.

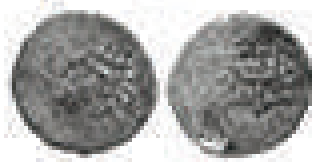
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.101g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.69g. 13 mm.

№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.70g. 16 mm.

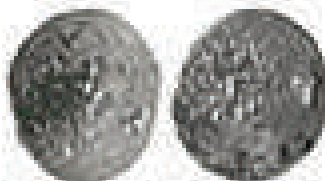
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.71g. 14 mm.

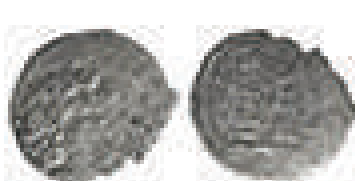
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.71g. 15.5 mm.

№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.72g. 15 mm.

№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 14 mm.

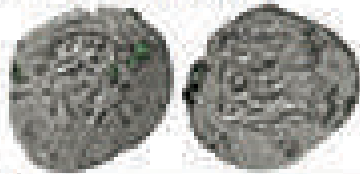
№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.78g. 16 mm.

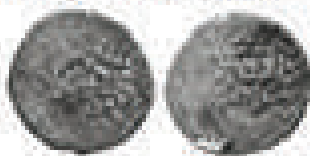
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 1.01g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.69g. 13 mm.

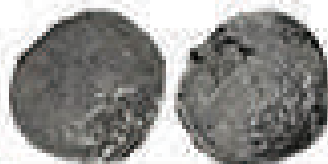
№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 16 mm.

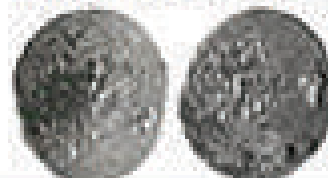
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 14 mm.

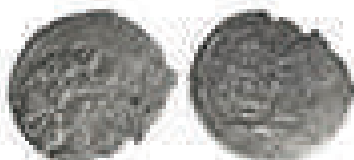
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 15.5 mm.

№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 15 mm.

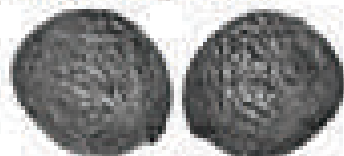
№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 13 mm.

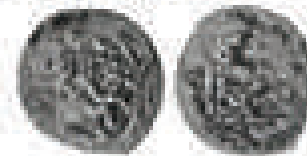
№ 406

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 407

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.69g. 13.5 mm.

№ 408

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 14.5 mm.

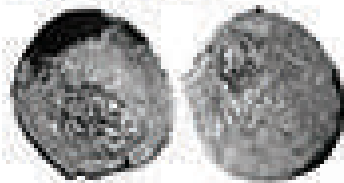
№ 409

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 14 mm.

№ 410

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 411

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 17 mm.

№ 412

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 00 mm.

№ 413

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 00 mm.

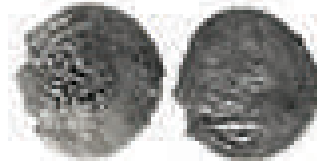
№ 414

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 14 mm.

№ 415

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.

№ 416

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.

№ 417

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 17.5 mm.

№ 418

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14 mm.

№ 419

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.

№ 420

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

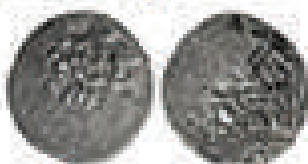
№ 421

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13 mm.

№ 422

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14 mm.

№ 423

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.

№ 424

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 13.5 mm.

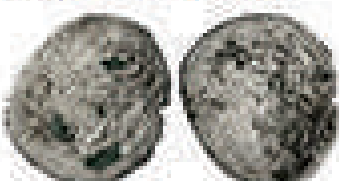
№ 425

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 17 mm.

№ 426

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15.5 mm.

№ 427

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13 mm.

№ 428

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.

№ 429

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 15 mm.

№ 430

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14.5 mm.

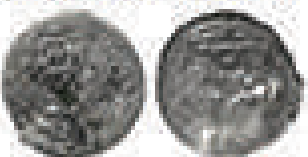
№ 431

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 432

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14.5 mm.

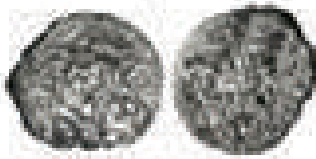
№ 433

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

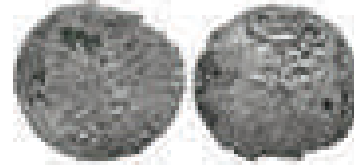
№ 434

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

№ 435

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

№ 436

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

№ 437

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14.5 mm.

№ 438

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.65g. 14 mm.

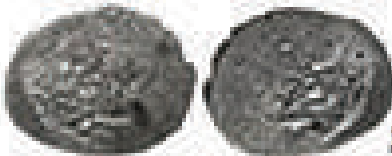
№ 439

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 13.5 mm.

№ 440

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 17 mm.

№ 441

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

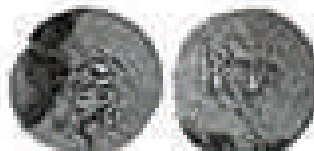
№ 442

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 15.5 mm.

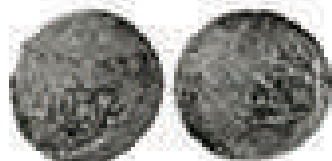
№ 443

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 14 mm.

№ 444

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14.5 mm.

№ 445

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

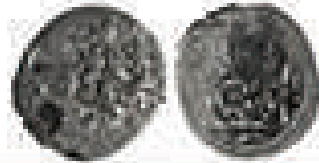
№ 446

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14 mm.

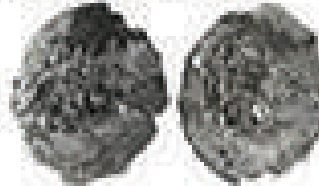
№ 447

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14 mm.

№ 448

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

№ 449

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

№ 450

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 15 mm.

№ 451

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 14 mm.

№ 452

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 13 mm.

№ 453

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 15 mm.

№ 454

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 16 mm.

№ 455

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 13 mm.

№ 456

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 13.5 mm.

№ 457

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 14 mm.

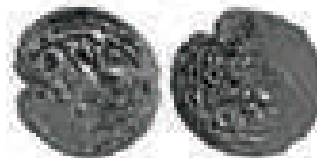
№ 458

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

№ 459

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

№ 460

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

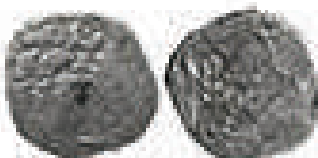
№ 461

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

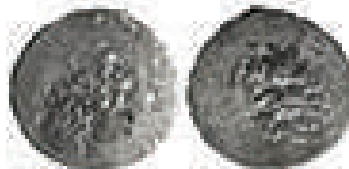
№ 462

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 14.5 mm.

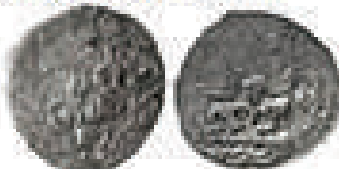
№ 463

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

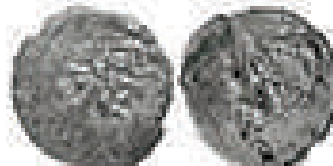
№ 464

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

№ 465

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14.5 mm.

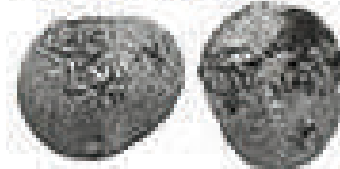
№ 466

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

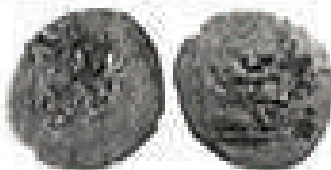
№ 467

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15.5 mm.

№ 468

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14.5 mm.

№ 469

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 15 mm.

№ 470

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14 mm.

№ 471

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14.5 mm.

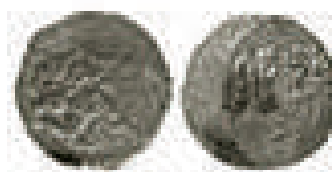
№ 472

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14 mm.

№ 473

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14.5 mm.

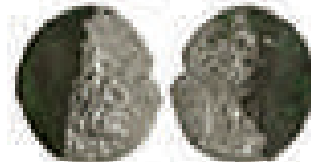
№ 474

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14 mm.

№ 475

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 14 mm.

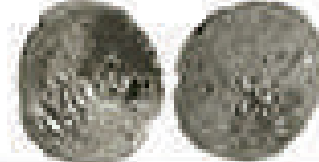
№ 476

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 15 mm.

№ 477

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 15 mm.

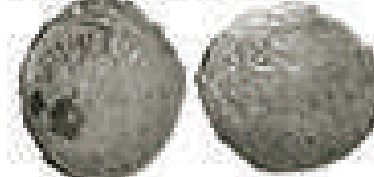
№ 478

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 15 mm.

№ 479

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g, 17 mm.

№ 480

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g, 14.5 mm.

№ 481

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g, 14.5 mm.

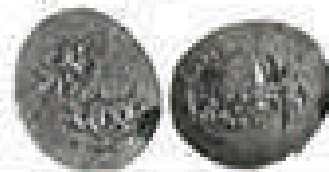
№ 482

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

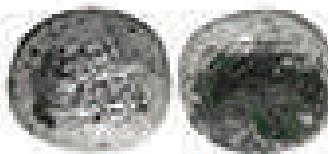
№ 483

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

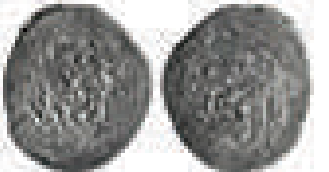
№ 484

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14.5 mm.

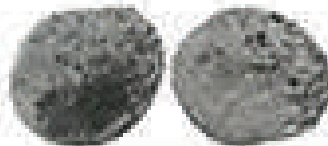
№ 485

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

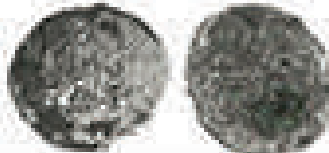
№ 486

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

№ 487

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

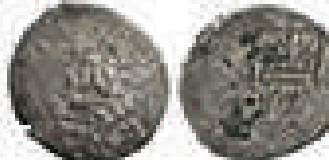
№ 488

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

№ 489

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

№ 491

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.56g. 15 mm.

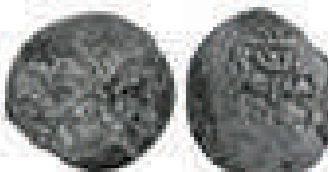
№ 492

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 13.5 mm.

№ 493

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 15.5 mm.

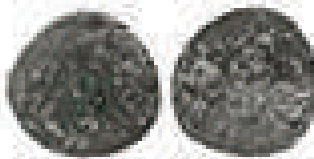
№ 494

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14 mm.

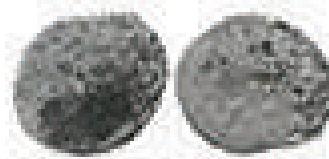
№ 495

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

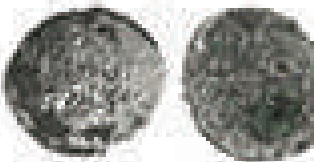
№ 486

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

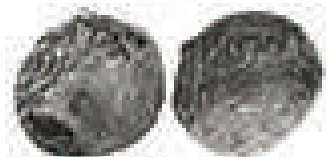
№ 487

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

№ 488

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

№ 489

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

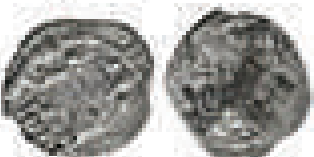
№ 491

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 15 mm.

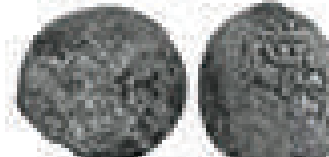
№ 492

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13.5 mm.

№ 493

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

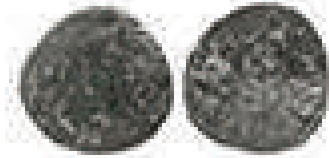
№ 494

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

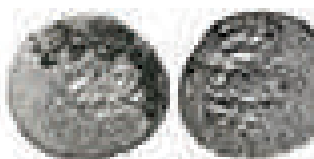
№ 495

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 496

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

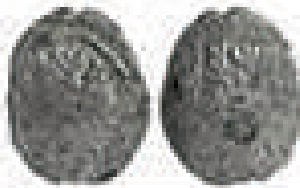
№ 497

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

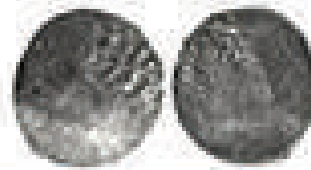
№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

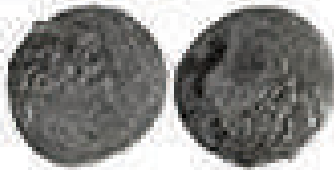
№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 499

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 15 mm.

№ 500

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14.5 mm.

№ 501

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14.5 mm.

№ 502

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 16 mm.

№ 503

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14 mm.

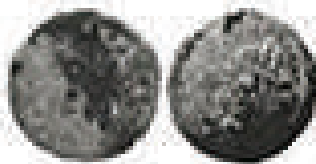
№ 504

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

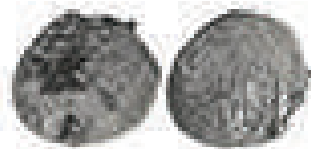
№ 505

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 506

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 507

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 16 mm.

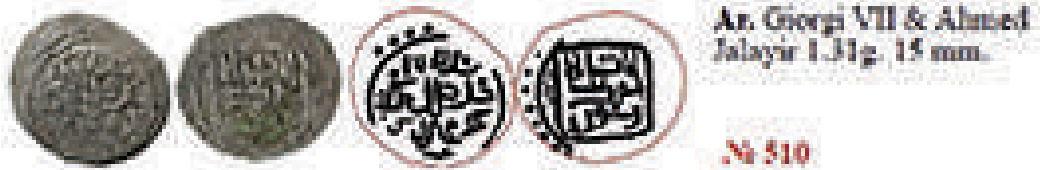

№ 508

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

№ 509

An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 1.31g. 15 mm.

An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.66g. 16 mm.

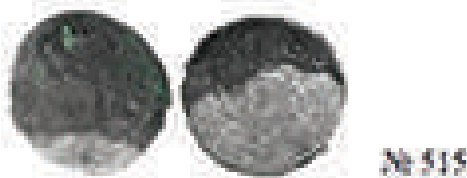
An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.48g. 14 mm.

An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.52g. 14.5 mm.

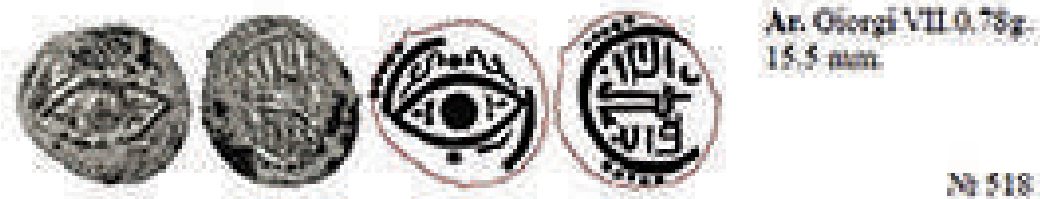
An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.45g. 15 mm.

An. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 1.05g. 15 mm.

George VII coins in oval frame

Ar. Giorgi II.
0.73g, 17 mm.

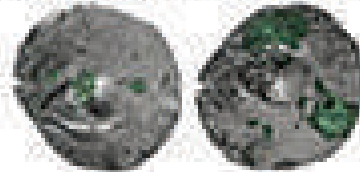
№ 519

Ar. Giorgi VII. 0.66g, 14 mm.

№ 520

Ar. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

№ 521

Ar. Giorgi VII. 0.55g, 12.5 mm.

№ 522

Ar. Giorgi VII. 1.00g, 19 mm.

№ 523

Ar. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

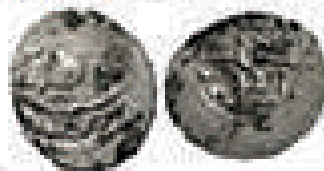
№ 524

Ar. Giorgi VII. 0.69g, 15.5 mm.

№ 525

Ar. Giorgi VII. 0.74g, 15 mm.

№ 526

Ar. Giorgi VII. 0.60g, 17 mm.

№ 527

Ar. Giorgi VII. 0.39g, 13.5 mm.

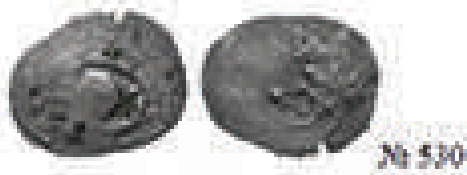
№ 528

Ar. Giorgi VII. 1.01g, 17 mm.

№ 529

An. Giorgi VII. 0.79g. 16.5 mm.

An. Giorgi VII. 0.54g. 16.5 mm.

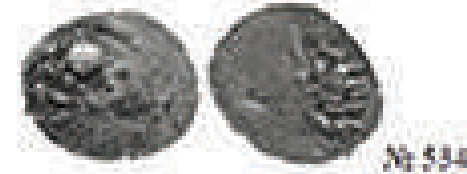
An. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

An. Giorgi VII. 0.76g. 16 mm.

An. Giorgi VII. 0.79g. 16 mm.

Giorgi VII (1393-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).
The second type

An. Giorgi VII & Ahmed Jalair.
1.06g. 13 mm.

No 535

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir. 0.068g. 14 mm.

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir. 0.058g. 14 mm.

Shaykh Uways (1357-75AD).

An. Shaykh Uways 0.62g.
00 mm.

No 538

Ar. Shaykh Uways (1357-75AD). Dirhem. 0.59g. 13 mm.

№ 539

Ilxan Ōljaitū (1357-75AD).

Ar. Ōljaitū. Tbilisi. 2 dirhem. 1.45g. 14.5-13.5 mm.

№ 534

Unidentified coins

Ar. 0.43g. 14.5 mm.

№ 587

Ar. 0.70g. 15.5 mm.

№ 588

Ar. 0.70g. 15 mm.

№ 589

Ar. 0.69g. 14 mm.

№ 590

Ar. 0.68g. 14 mm.

№ 591

Ar. 0.66g. 13.5 mm.

№ 592

Ar. 0.65g. 15 mm.

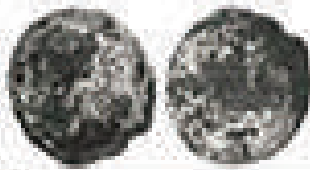
№ 593

Ar. 0.63g. 15 mm.

№ 594

Ar. 0.62g. 14 mm.

№ 596

Ar. 0.63g. 17 mm.

№ 597

Ar. 0.62g. 15 mm.

№ 598

Ar. 0.61g. 14.5 mm.

№ 599

Ar. 0.61g. 15 mm.

№ 600

Ar. 0.61g. 15 mm.

№ 601

Ar. 0.62g. 15.5 mm.

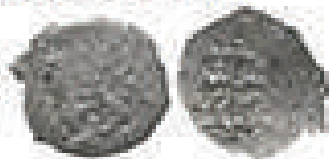
№ 602

Ar. 0.62g. 16 mm.

№ 603

Ar. 0.60g. 14.5 mm.

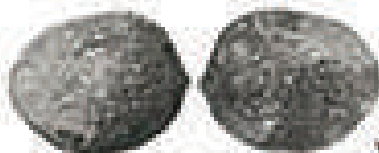
№ 604

Ar. 0.60g. 14 mm.

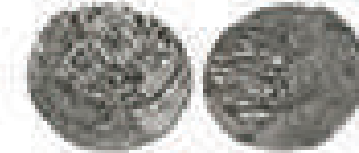
№ 605

Ar. 0.60g. 16 mm.

№ 606

Ar. 0.59g. 15 mm.

№ 607

Ar. 0.56g. 14.5 mm.

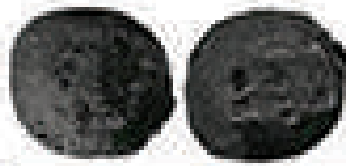
№ 608

Ar. 0.53g. 16 mm.

№ 609

Ar. 0.51g. 14 mm.

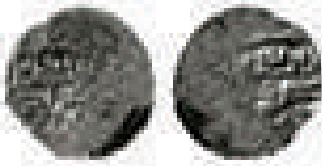
№ 610

Ar. 0.49g. 14 mm.

№ 611

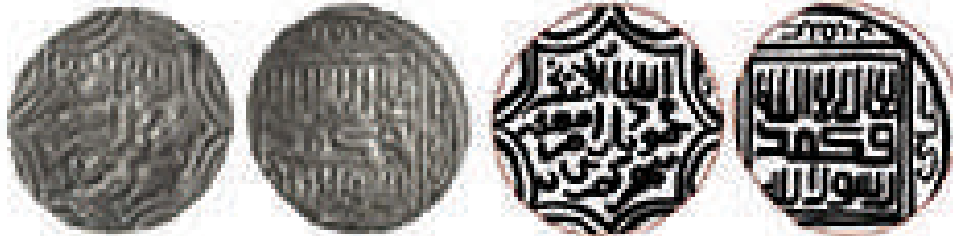
Ar. 0.47g. 13 mm.

№ 612

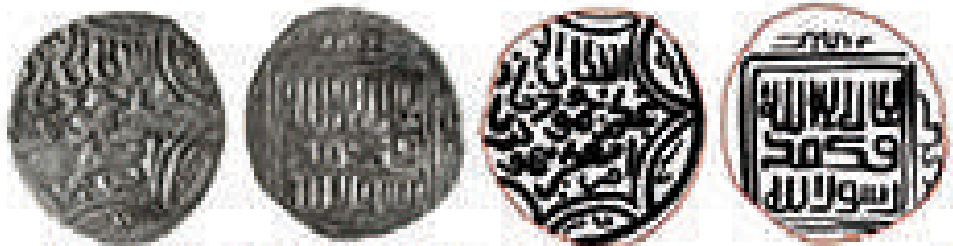
Scale of photos: 15 mm. x 10 mm.

Tamerlan (1336 -1405)

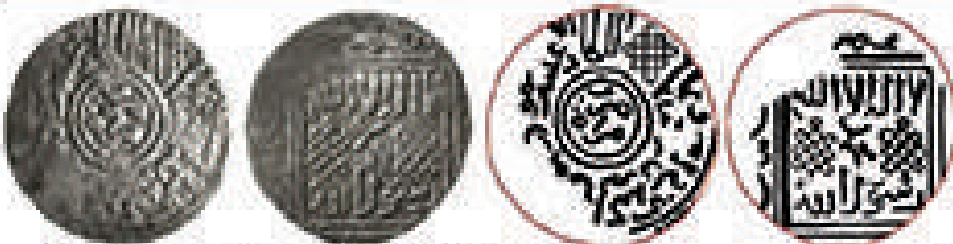
An. Tamerlan. Tanga. 6,07g. 25 mm.

№ 540

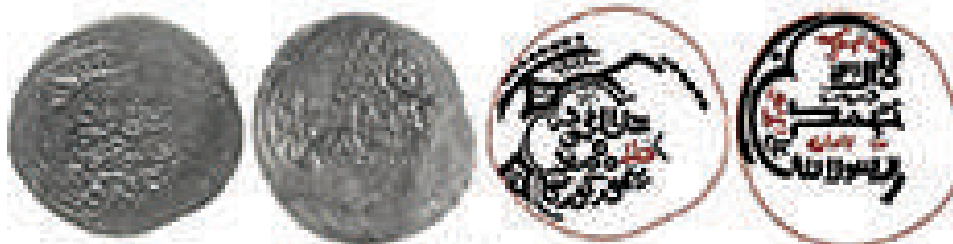
An. Tamerlan. 755 h. Tanga. 6,33g. 26,5 mm.

№ 541

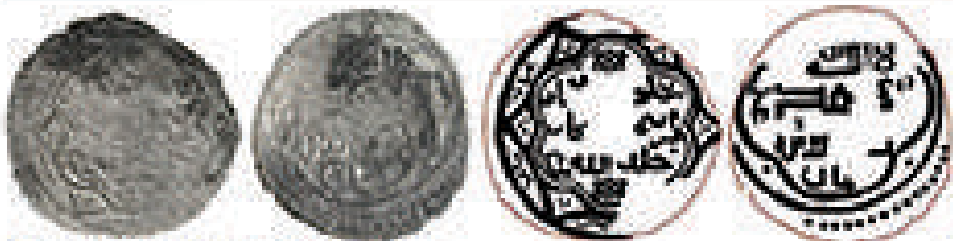
An. Tamerlan. Tanga. Herat. 0,620g. 26 mm.

№ 542

An. Tamerlan. Tanga. 7777. 6,32g. 26,5 mm.

№ 543

An. Tamerlan. Tanga. 5,93g. 25 mm.

№ 544

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.50g. 26 mm.

№ 545

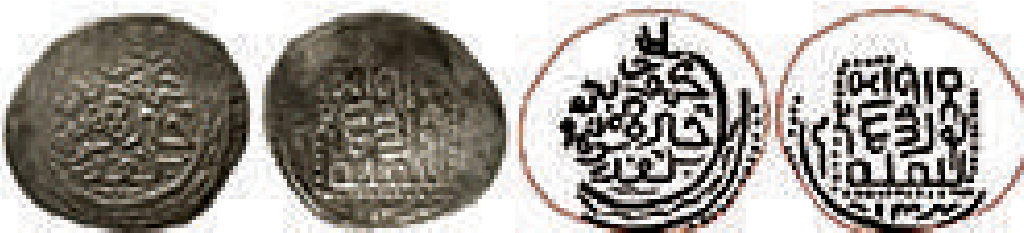
Ar. Tamerlan. 797 h. Tanga. 6.4g. 30 mm.

№ 546

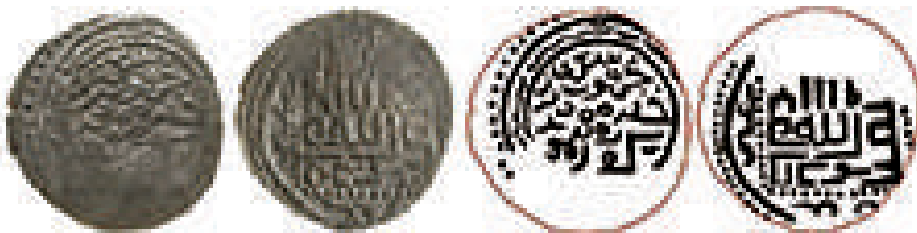
Ar. Tamerlan. Tanga. Bamijan. 5.90g. 25 mm.

№ 547

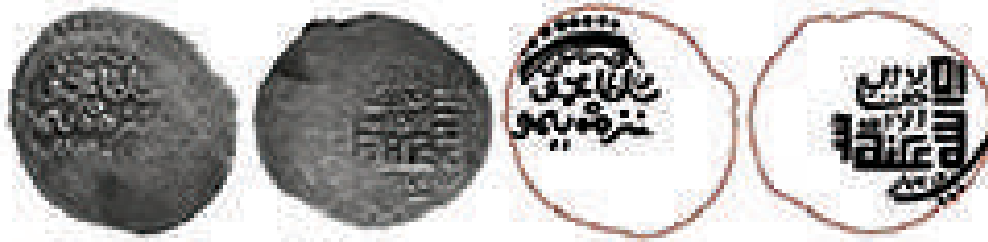
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 27 mm.

№ 548

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.06g. 24 mm.

№ 549

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.95g. 26 mm.

№ 550

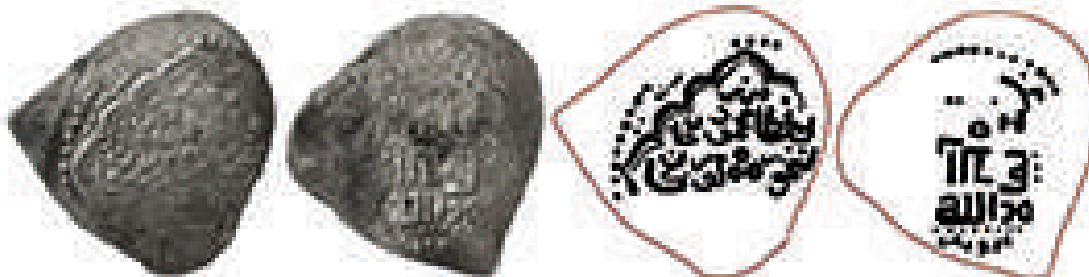
Ar. Tamerlan. Tanga. 7.77g. 27 mm.

№ 551

Ar. Tamerlan. Tanga. Kachai. 5.95g. 27 mm.

№ 552

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.96g. 27 mm.

№ 553

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g. 24 mm.

№ 554

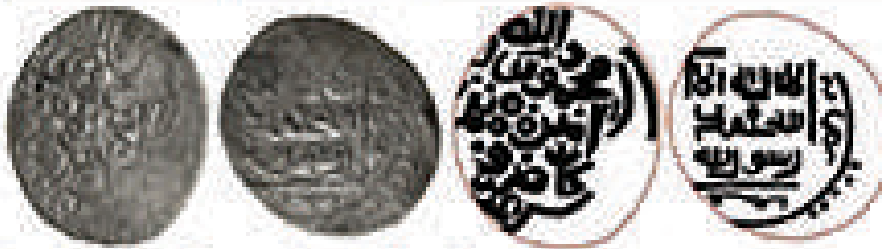
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 24.5 mm.

№ 555

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 28 mm.

№ 556

Ar. Tamerlan. Tanga. Qum. 6.01g. 26 mm.

№ 557

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g. 27.5 mm.

№ 558

Ar. Tamerlan. Tanga. Tabriz. 5.94g. 31 mm.

№ 559

Ar. Tamerlan. Tanga. Billa. 5.97g. 29 mm.

№ 560

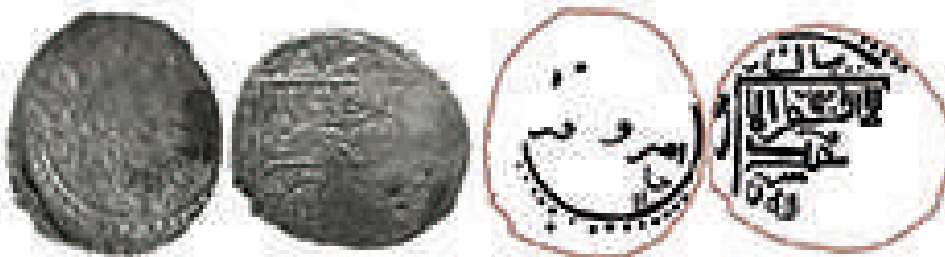
Ar. Tamerlan. Tanga. 5.89g. 26 mm.

№ 561

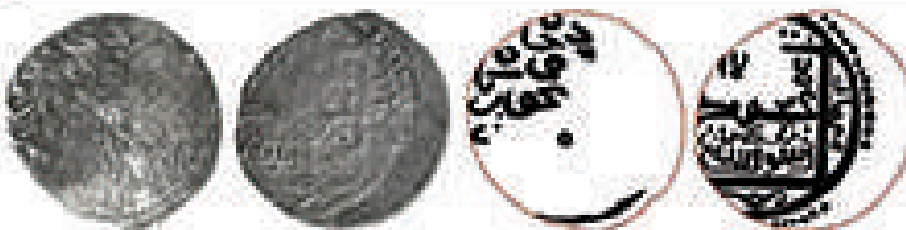
Ar. Tamerlan. 792 h. Tanga. 5.68g. 24.5 mm.

№ 562

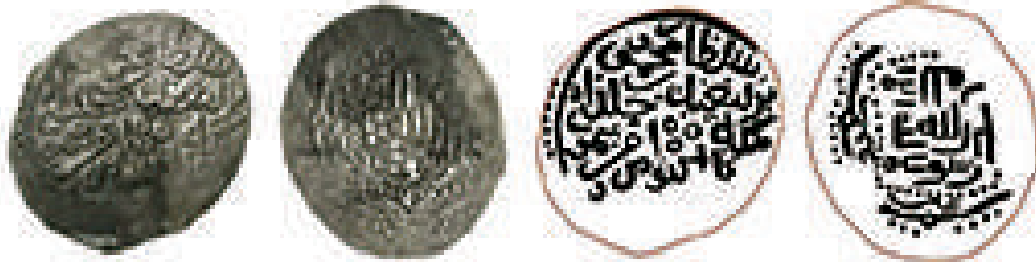
Ar. Tamerlan. Tanga. Billa. b6-34g. 26 mm.

№ 563

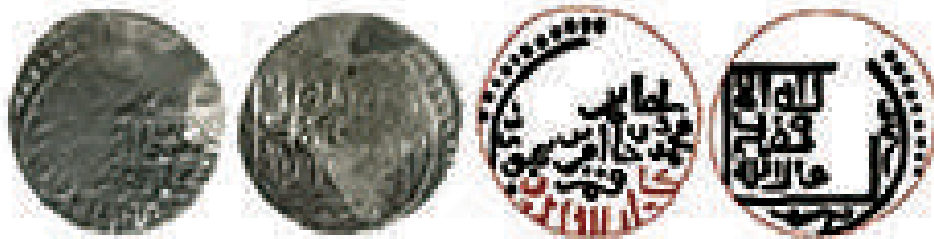

Ar. Tamerlan. Tanga. 7777. 6.04g. 23.5 mm.

№ 564

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.09g. 27 mm. № 565

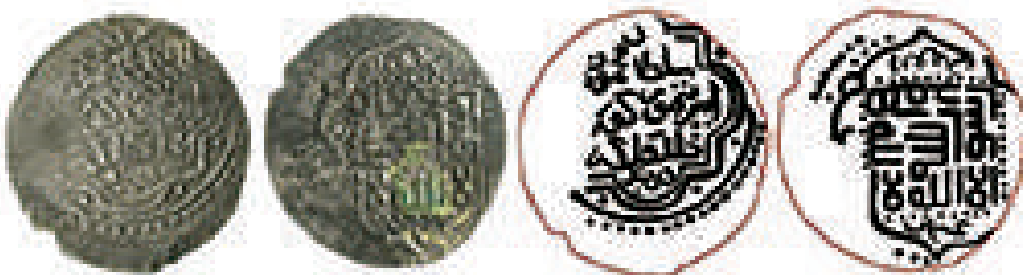
Ar. Tamerlan. Tanga. Qum. 5.92g. 24.5 mm. № 565 A

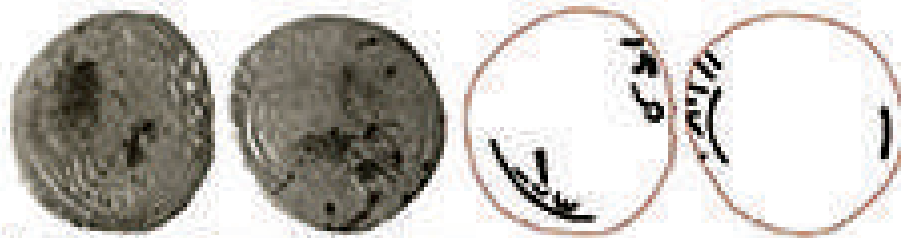
Ar. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 24 mm. № 566

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 25 mm. № 567

Ar. Tamerlan. Tanga. Derband. 5.55g. 29.5 mm. № 568

An. Tamerlan. Tanga. 5.93g. 24 mm.

№ 569

An. Tamerlan. Tanga. 6.35g. 27 mm.

№ 570

An. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 27 mm.

№ 571

An. Tamerlan. Tanga. Qazan. 5.89g. 27.5 mm.

№ 572

An. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 26 mm.

№ 573

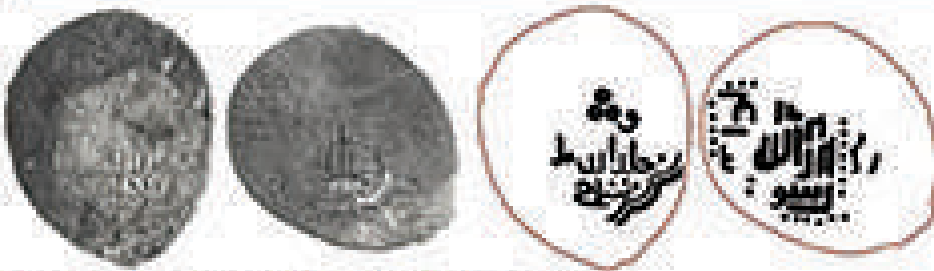
An Tamerlan Tanga. Sur. 5.50g. 29 mm.

№ 574

An Tamerlan Tanga. Savah. 6.07g. 29 mm.

№ 575

An Tamerlan Tanga. Shemakha. 5.50g. 31 mm.

№ 576

An Tamerlan Tanga. 5.55g. 32 mm.

№ 577

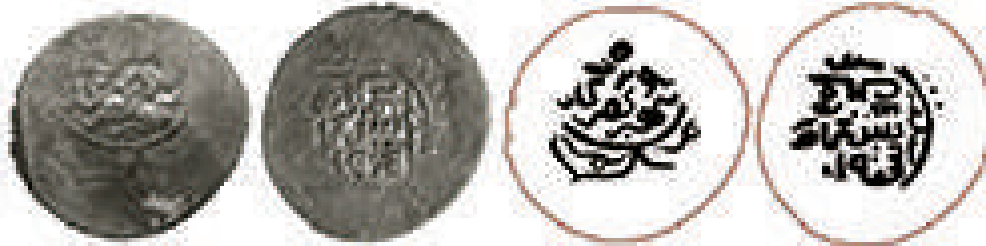
An Tamerlan Tanga. Kirman. 6.43g. 29 mm.

№ 578

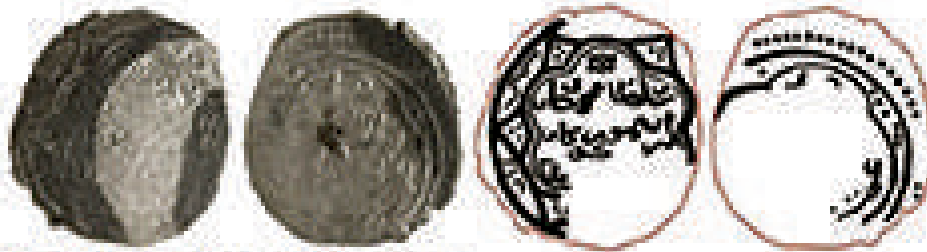
Ar. Tamerlan. Dirhem. 0.65g. 17 mm.

№ 579

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.00g. 25 mm.

№ 580

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.65g. 25 mm.

№ 581

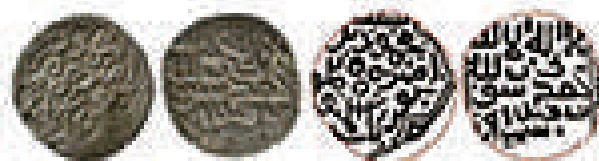
Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.35g. 18 mm.

№ 582

Ar. Tamerlan. Dirhem. Samarkand. 0.74g. 17 mm.

№ 583

Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.48g. 16 mm.

№ 585

Ar. Tamerlan. 2 Dirham. Samarkand. 100g. 18 mm.

№ 556

Scale of photos: 12 mm. x 10 mm.

BIBLIOGRAPHY:

1. Gabashvili V. Tatar Invasions in Georgia (Bagrat V and Giorgi VI). Tbilisi 1943. (Geo.)
2. Gabashvili V. The Near East in the Period of the Mongol Invasions. Essays from the History of the Near East. Tbilisi 1957. (Geo.)
3. Gabashvili V. Ilkhanid Iran in the First Half of the 14th Century. Essays from the History of the Near East. Tbilisi 1957. (Geo.)
4. Gvritishvili D. Essays from the History of Georgia (13th–14th centuries). Tbilisi 1962. (Geo.)
5. Guchua V. Georgian Soviet Encyclopedia (GSE), vol. 2. Tbilisi 1977, pp. 129-130. (Geo.)
6. Dundua G. On the Question of Monetary Circulation in 15th-Century Georgia. Publishing House of the Academy of Sciences of the Georgian SSR, Tbilisi 1964. (Geo.)
7. Dundua G., Dundua T. Was the Giorgauli Tetri Minted? Works of the Institute of History of Georgia, vol. 1. Tbilisi 2011. (Geo.)
8. S. The Identity of the Lawmakers Beka and Aghbugha. Tiflis 1912. (Geo.)
9. Kapanadze D. The Gori Hoard of 15th-Century Georgian Coins. Proceedings of the Georgian State Museum. Tbilisi 1940. (Geo.)
10. Kapanadze D. Georgian Numismatics. Tbilisi 1969. (Geo.)
11. Katsitadze D. Georgia at the Turn of the 14th-15th Centuries (According to Persian and Persian-Language Sources). Tbilisi 1975. (Geo.)
12. Katsitadze D. Information about Georgia in the “Anonymous of Iskandar”. Works of Tbilisi State University. Tbilisi 1965. (Geo.)

13. Lomouri T. "The Mint of Akhaltsikhe". Proceedings of the Georgian State Museum, XII-B (1944). (Geo.)
14. Lomouri T. On the Question of Relations between Georgia and the Golden Horde in the 14th Century (Juchid Coins of the Ali Hoard). Tbilisi 1946. (Geo.)
15. Lomouri T. The Qodala Hoard. Proceedings of the Georgian State Museum named after Acad. S. Janashia (PGSM). XIV-B. Tbilisi 1947; The Qodala Hoard, Part II. Collection: Towards the History of Monetary Circulation in Medieval Georgia. Tbilisi 2005; On the Question of Relations between Georgia and the Golden Horde in the 14th Century (Juchid Coins of the Ali Hoard). Collection: Towards the History of Monetary Circulation in Medieval Georgia. Tbilisi 2005; Coins of Ahmed Jalayr and George VII. Collection: Towards the History of Monetary Circulation in Medieval Georgia. Tbilisi 2005; The Coins of the Last Ilkhans in Georgia. Collection: Towards the History of Monetary Circulation in Medieval Georgia. Tbilisi 2005. (Geo.)
16. Rekhviashvili M. The Principality of Samtskhe, 13th-16th Centuries. "Ganatileba", Tbilisi 1992. (Geo.)
17. Essays on the History of Georgia, vol. III. Georgia in the 11th-15th Centuries. "Soviet Georgia", Tbilisi 1979. (Geo.)
18. Tabatadze K. The Struggle of the Georgian People against Foreign Conquerors at the Turn of the 14th-15th Centuries. Tbilisi 1974. (Geo.)
19. Ghvaberidze Ts. Georgia's Relations with Ilkhanid Iran and the Jalayirid State. "Metsniereba", Tbilisi 1986. (Geo.)
20. Ghvaberidze Ts. The Akhaltsikhe Mint (14th-16th Centuries). Researches in Georgian Archaeology, 19 (2010). (Geo.)
21. Javakhishvili Iv. History of the Georgian Nation, book 3. Tbilisi 1966. (Geo.)
22. Jalagania I. The Leningor Hoard of 14th-Century Tbilisi Coins. Proceedings of the Academy of Sciences of the Georgian SSR, vol. 22, no. 2 (1959), pp. 251-255. (Geo.)
23. Jojua T., Beridze I. Two Colophon Inscriptions of 1352 and 1356 by Ivane Abuserdize, Mentioning Lady Sitikhatun and Amirspasalar Aghbugha (Text Establishment and Historical-Source Analysis). Historical Collection, 1, Annual. Tbilisi 2011. (Geo.)
24. Oriental Coin Database, Zeno. <http://www.zeno.ru/>
25. Paghava I., Chumburidze P., Gabashvili G. Aghbugha I the Great, Shaykh Uways Jalayir and Bagrat V: The Numismatic Triangle. 2019. (Eng.)
26. Lang D.M. Studies in the Numismatic History of Georgia in Transcaucasia. New York 1955. (Eng.)
27. Davidovich E.A. History of Monetary Circulation in Medieval Central Asia. Moscow 1983. (Russ.)
28. Jalaghania I.L. From the History of Coinage in Georgia in the 13th Century. Tbilisi 1958. (Russ.)
29. Ibn Arabshah. History of Emir Timur = Ajaib al-Maqdur fi Tarikh-i Taymur. 2nd ed., Makhpirat Institute of History of the Peoples of Central Asia, Tashkent, 2007. (Russ.)
30. Kapanadze D.G. Georgian Numismatics. Moscow 1955. (Russ.)

31. Pakhomov E.A. Coins of Georgia. Tbilisi 1970; Coin Hoards of Azerbaijan and Other Republics, Territories, and Regions of the Caucasus, vols. I–IX. Baku, 1926–66. (Russ.)
32. Rayfield D. A Fractured State. Chapter XI: Tamerlane and the Devastation of Georgia. In: Edge of Empires: A History of Georgia. 2017. (Russ.)
33. Rumyantsev V. Bagrat V. November 6, 2018. (Russ.)
34. Stanley Lane-Poole. The Mohammedan Dynasties. Publishing House “Vostochnaya Literatura” RAS, Publishing Group “Muravey”, translated from English with notes by V.V. Bartold. 2004. 311 p. (Russ.)
35. Hilda Hookham. Tamburlaine the Conqueror. “Adolat”, Tashkent 1955. (Russ.)

2021

11 DECEMBER

№4

АРХЕОЛОГИЯ

ARCHEOLOGIA
არქეოლოგია

Институт археологии имени академика
Андриа Апакидзе

КЛАД МОНЕТ ГЕОРГИЯ VII ИЗ ДОЛИНЫ РЕКИ ИОРИ (КЛАД ИВРИЙСКОЙ ДОЛИНЫ)

Гога Габашвили,

Архитектор; научный сотрудник Национального музея Грузии

АБСТРАКТ

В статье рассматривается клад монет Георгия VII, обнаруженный в долине реки Иори, который представляет собой важный источник для изучения экономической и политической истории позднесредневековой Грузии. Автор подробно описывает обстоятельства обнаружения клада, количество монет, металлургический состав и хронологический диапазон. Особое внимание уделяется датировке монет, наиболее ранние экземпляры которых относятся к началу XIV века, тогда как более поздние образцы отражают период правления Георгия VII. В работе анализируются надписи, символика и иконографические особенности, представленные на монетах, что ясно раскрывает идеологические послания царской власти и признаки государственной идентичности. Автор рассматривает клад как часть регионального денежного обращения и связывает его с торговым и транзитным значением долины Иори. В статье подчеркивается роль нумизматического материала в реконструкции исторических событий и отмечается, что данный клад дополняет сведения о денежной системе, экономических отношениях и политических процессах позднесредневековой Грузии, что придает ему важную научную ценность.

Ключевые слова: Нумизматика; монетный клад; Георгий VII; Ахмед Джалаур; Шейх Увайс; Амир Тимур; Ильхан Олджайту.

Весной 2019 года, по неподтвержденным сведениям, в долине реки Иори, недалеко от Тбилиси, был обнаружен клад серебряных монет. Он состоит из 2 монет Шейх Овейса, 47 монет Тамерлана, 1 монеты Олджайту нового типа, отчеканенной в Тбилиси, и 536 монет Георгия VII различных типов, всего 612 штук. Общий вес составляет 584,91 грамма. Монеты в основном относятся к царю Георгию VII.

Клады такого рода были найдены в достаточном количестве, но часть из них утеряна или описана лишь частично. Предлагаем сокращенный список наиболее интересных кладов:

Алиссский клад¹

Алиссский клад, обнаруженный в 1925 году в селе Али Хашурского муниципалитета, состоит из 471 серебряной монеты. В основном он содержит монеты Золотой Орды XIV века, а также монеты, отчеканенные от имени султана Реи Ахмада Джалаира и грузинского царя Георгия VII. Самая ранняя монета датируется 1310 годом, самая поздняя – 1400-1401 годами.

Самым ранним обнаруженным является так называемый неизвестный Алиссский клад, о котором газета «Дроэба» писала в номере 248 от 1881 года: «Из села Али Горийского уезда пишут: во многих местах при вспашке земли находят кувшины и другие старинные предметы. Недавно один крестьянин у Алиской крепости нашел горшок с деньгами тетри». Указанный клад в настоящее время утерян.

Горийский клад²

В марте или апреле 1935 года житель города Гори Миха Бидзинашвили во время обработки земли между улицей Миха Цхакая (бывшей Семинарской) и кладбищем, обнаружил большое количество мелких монет низкого качества. Эти монеты весили не менее 15 фунтов (то есть 6 килограммов).

Клад, обнаруженный в окрестностях Тбилиси³

Клад, обнаруженный в окрестностях Тбилиси в 1906 году, с обозначением имен Георгия, Баграта и Константина. Из него А.Е. Пахомов осмотрел от 150 до 200 монет («Монетные клады Азербайджана и Закавказья», Е.А. Пахомов, Баку 1926 г., стр. 60, №170). Этот клад до сих пор не опубликован, и его нынешнее местонахождение нам неизвестно.

Клад из Мна

В 1924 году в селе Мна (Хеви) Казбегского района был обнаружен денежный клад XV-XVI веков. Он насчитывал 927 экземпляров и был приобретен Музеем Грузии, но, к сожалению, до сих пор не опубликован⁴.

Клад из Лоре

В 1830-1831 годах в Лоре, у развалин крепости, был найден клад серебряных монет, состоящий из 2430 экземпляров. Из них 600 монет византийские и, предположительно, являются подражанием трапезундским аспрам. 503 монеты – восточные; из них 13 джучидских, 22 хулагуидских, 9 джалаирских, 16 тимуридских, 47 тимуридских, 50 ширваншахских, 8 османских, 3 мамлюкских, 90 кара-коюнлу, 9 ак-коюнлу и 67 грузинских монет. Клад датируется XV веком. Он хранится в Азиатском музее Санкт-Петербурга⁵ (Г. Дундуа, «К вопросу о денежном обращении в Грузии XV века»)⁶.

Клад из Жинвани

Клад из Жинвани XV века, по определению Е. Пахомова, который лично его осмотрел, содержал следующие монеты: 68 танг и 20 мелких монет XV века. Из двадцати грузинских монет 19 имели изображение рыбы, предположительно, из Самцхской монетной мастерской. Двадцатая грузинская монета, согласно описанию Е. Пахомова, выглядит следующим образом:

Аверс: Изображение зверя, повернутого влево, с звездой над ним.

Реверс: Остатки грузинских букв, заметна буква «ფ»⁷.

¹ ka.wikipedia.org/wiki/აღიის_გაბი

² Д. Капанадзе, Горийский клад грузинских монет XV века. Вестник Государственного музея Грузии. 1940.

³ Д. Капанадзе, Горийский клад грузинских монет XV века. Вестник Государственного музея Грузии. 1940, с. 280.

⁴ Д. Капанадзе, Клад грузинских денег XV века из Гори. Вестник Государственного музея Грузии. 1940, с. 280.

⁵ Г. Дундуа, К вопросу денежного обращения в Грузии XV века. Тбилиси: Издательство Академии наук Грузинской ССР, 1964, 37, 81, 82.

⁶ Г. Дундуа, К вопросу денежного обращения... 1964, 37, 81, 82.

⁷ Георгий Дундуа, К вопросу денежного обращения в Грузии XV века. С. 67.

Сокровище из Дедоплисцкаро

Осенью 2019 года в окрестностях Дедоплисцкаро был обнаружен клад серебряных монет, состоящий примерно из 150 экземпляров. Осмотр показал, что подавляющее большинство монет принадлежало царю Георгию VII (1393-1407), а 6 монет – Золотой Орде. Клад был рассеян.

Клады, описанные выше, а также монеты, найденные в небольшом количестве, блестяще описаны господином Георгием Дундуа в его работе «К вопросу денежного обращения в Грузии XV века». И, конечно же, они намного больше, чем представленный мной список.

Клад монет, который я хочу представить, очень интересен, поскольку монеты Георгия VII представлены с новым типом чекана и ранее неизвестным весом. Но прежде чем приступить к рассмотрению монет, давайте взглянем на страны, соседствующие с Грузией, их политическое, социальное и экономическое положение.

Баграт V Великий

Баграт V, царь Грузии с 1360 по 1393 год, был сыном грузинского царя Давида IX⁸ и Синдухтар, дочери Самцхе-Джавахетинского эристава Кваркваре I Джакели. С 1355 года он был соправителем своего отца, а после его смерти в 1360 году взойшел на престол под именем Баграта V. В грузинской историографии Баграт V упоминается, как «Великий» трапезундским историком Михаилом Панаретом⁹, который лично знал Баграта V и называл его «выдающимся полководцем». В армянской литературе Баграт V также известен как «Победоносный и Сильный». Несмотря на экономический упадок Грузии после нашествий татаро-монголов и тенденцию к распаду царства, власть Баграта V распространялась на всю Грузию. Юго-западная граница его царства (с Трапезундской империей) проходила по долине Макриали, Макариали, Гонио, Аджария, Шавшети-Кларджети, Месхети принадлежали Грузии. Город Ани и его окрестности по-прежнему входили в состав царства Баграта V. Власть Баграта V признавали Двалети и Осетия.

В начале правления Баграта V в Грузии свирепствовала чума. В 1366 году ее жертвой стала царица Елена¹⁰, от которой у царя было двое сыновей, Георгий и Константин. В июне 1367 года Баграт V женился на Анне¹¹, дочери трапезундского императора Иоанна-Алексея III¹². От нее у него родился третий сын, Давид, и дочь Улумпия. По некоторым сведениям, у царя также была внебрачная дочь Тамар.

В последние годы своего правления, чувствуя угрозу с востока в лице Тамерлана, Баграт стал союзником Тохтамыш¹³ в борьбе против новой угрозы. Разгневанный Тамерлан получил повод для вторжения в Грузию и поздней осенью 1386 года вторгся в Грузию со своими дикими ордами. В это время Кавказские горы были покрыты снегом, и Тохтамыш никак не мог помочь Баграту. Орды осадили Тбилиси и после полугодовой жестокой и кровопролитной битвы 22 ноября 1386 года ворвались в город. Царь Баграт, царица Анна и их сын Давид попали в плен. Монголы разграбили, а затем сожгли город, захватили огромное богатство, а также вывезли знаменитую библиотеку грузинских царей. Орды, посланные Тамерланом, направились в различные регионы Грузии, продолжая грабить и разорять страну.

Тамерлан потребовал от Баграта принять ислам. Царь долго сопротивлялся, но в итоге принял ислам

⁸ Давид IX (ум. 1360) - царь Грузии с 1346 по 1360 год, сын Георгия V Блистательного.

⁹ Михаил Панарет - высокопоставленный чиновник при дворе императора Трапезунда Алексея III Комнина.

¹⁰ Елена (ум. 1366) - царица Грузии, первая супруга царя Грузии Баграта V. В исторических источниках нет информации о ее происхождении. Согласно одной из теорий, она могла быть дочерью императора Трапезунда Василия, Еленой Великой Комнин. В 1366 году царица Елена стала жертвой эпидемии чумы.

¹¹ Анна Комнина родилась 6 апреля 1357 года в Трапезунде. Вторая жена царя Грузии Баграта V, царица Грузии с 1367 по 1393 год. Мать Давида и царя Георгия VII.

¹² Алексей III Великий Комнин родился 5 октября 1338 года, скончался 20 марта 1390 года. Император Трапезундской империи с 1349 года до своей смерти.

¹³ Тохтамыш (умер в 1406 г.) - хан Золотой Орды с 1380 по 1395 год, хан Тюменского ханства с 1400 по 1406 год. Потомок Джучи, старшего сына Чингисхана.

ханафитского толка¹⁴, который признавал приоритет разума над религией и допускал употребление алкоголя, но не вина. Тамерлан отпустил царя в Грузию в сопровождении двенадцатитысячного монгольского войска. Баграт V организовал тайный заговор со своим сыном Георгием, который точно выполнил указания отца, и монгольское войско было полностью уничтожено. Естественно, Баграт ожидал мести от Тамерлана и интенсивно начал готовиться к встрече с жестоким врагом. Население укрылось в горах, войско было готово, крепости были хорошо укреплены.

В 1387 году Тамерлан во второй раз вторгся в Грузию. Несмотря на ожесточенное сопротивление, грузины потерпели поражение. Однако Тамерлан не продолжил движение вглубь государства, так как ему нужно было покорить обширные территории Ирана, а кроме того, он узнал, что Тохтамыш вторгся в Азербайджан, и поэтому был вынужден покинуть Грузию. В 1393 году Баграт V Великий скончался.

Георгий VII

После смерти Баграта Великого на царский престол взошел его наследник Георгий VII (1393-1407), сын Баграта V и Елены Комнины¹⁵. Еще при жизни отца он управлял различными областями Грузии и уже тогда упоминается в исторических источниках как царь. Во время правления Георгия, в 1394-1403 годах, Тамерлан семь раз вторгался в Грузию.

Первые два вторжения Тамерлана пришлось на правление царя Баграта V. Шесть разрушительных нашествий выпало на долю Георгия VII, который с великим мужеством и самоотверженностью сражался с несметным врагом.

Георгий VII объединил народы Закавказья (грузин, армян, азербайджанцев и других) для борьбы с Тамерланом, используя противостояние Золотой Орды и Тохтамыша с Тамерланом. В последние годы жизни Тамерлан вынужден был считаться с войском Георгия и старался избежать прямого столкновения путем заключения мира, что также отвечало интересам Георгия VII.

Весной 1394 года Тамерлан подошел к Южной Грузии и отправил четырех полководцев с войском в 40 000 человек для разорения Самцхе-Саатабаго. Вернувшиеся из Самцхе войска присоединились к главной армии Тамерлана на поле Коли. Поход на Самцхе, по всей видимости, имел целью добычу и подготовку главной армии к новому, более масштабному походу, который состоялся осенью того же года в Арагвском ущелье под командованием самого Тамерлана.

13 сентября 1394 года Тамерлан с большой армией двинулся из Колского поля через Триалети и Нижний Картли в сторону Арагвского ущелья. По пути он грабил и убивал население. Вероятно, целью Тамерлана было захватить Дарьяльский проход, чтобы окончательно пресечь возможное вторжение в Грузию его союзника Тохтамыша. Однако из-за сильного сопротивления горцев Тамерлану не удалось захватить Дарьял. Весной 1395 года Тимур через Дербент перешел в Северный Кавказ.

В 1399 году Георгий VII подружился с Ахмедом Джалаиrom¹⁶, воевавшим против Тамерлана. Его сын, Тахер, был спасен грузинами из осажденной Тамерланом крепости Алиджи¹⁷ по просьбе царя Ахмеда Джалаира. В честь этого события Георгий и Ахмед совместно отчеканили серебряные монеты. Осенью того же года Тамерлан прибыл в Закавказье и расположился лагерем на Карабахской равнине. Тамерлан отобрал трех лучших воинов из каждого десятка своей армии, составив таким образом армию в 100 000 человек, к которой присоединились войска Ширвана и Шаки. Эта большая армия вторглась в Херети-Кахети, которое в персидских источниках называется ущельем Химшиа. Целью этого похода, вероятно,

¹⁴ Ханафитский мазхаб - одна из четырех правовых школ суннитского ислама. Основатели - Абу Ханифа и Мухаммед аш-Шайбани. Ученики - Абу Юсуф и Зуфар ибн аль-Хузайл.

¹⁵ Согласно «Картлис Цховреба», у Елены было два сына – Георгий и Давид.

¹⁶ Ахмед Джалаир (умер в 1410 году) был последним представителем династии Джалаиридов. Его сын Тахер однажды нашел убежище в Грузии. В 1399 году грузинские войска освободили его из крепости Аланджи, осажденной армией Тамерлана.

¹⁷ Крепость Алинджи, что на армянском означает «неприступная» (также «Анаджик» или «Анарки»), расположена в Азербайджане, недалеко от города Джуфа, на правом берегу реки Аланджи.

была добыча трофеев и продовольствия.

Весной 1400 года Тамерлан двинулся к Грузии и расположился лагерем у границы. Тамерлан отправил царю посла с требованием подчинения и выдачи царевича Тахера. В противном случае он угрожал разорением Грузии (Я – царь твой, приди ко мне, примиришь, и я дам тебе много даров и окажу великое почтение; если же не подчинишься мне, я прикажу своим войскам, и разорю всю страну твою). По данным персидских источников, царь Георгий ответил посланнику «резким отказом». Согласно «Картлис Цховреба», Георгий заявил посланнику: «Я не меньше тебя, и ты не сможешь разорить страну мою, и если ты сказал, что если не исполнишь этого дела, то пусть будет женщиной, а не мужчиной».

«Смелый» ответ царя Георгия, разумеется, сильно разгневал гордого Тамерлана. Он вторгся в Грузию со всей своей огромной армией. Его целью было полное уничтожение Грузии.

После ухода Тамерлана из Грузии царь Георгий перебрался в Восточную Грузию и занялся наведением порядка в домашних делах.

В 1401 году войска Тамерлана подошли к границам Грузии с востока и расположились лагерем в Шамкоре. В Шамкор Тамерлану от имени царя Георгия VII был послан его брат, князь Константин, с богатыми дарами и предложением мира. По условиям мира Грузия обязывалась платить дань и выставить определенное количество войск, взамен чего Тамерлан обещал безопасность Грузии. Мир был заключен в сентябре 1401 года. Весной большое войско Тамерлана направилось в сторону Османской империи. По пути он подошел к крепости Тортуми¹⁸, в которой укрепились около 200 грузинских защитников. После пятидневной битвы крепость была взята и разрушена, а защитники перебиты.

Весной 1403 года Тамерлан снова двинулся к Грузии и расположился лагерем в Карсе. Причиной этого похода историк Тимура, Низам ад-дин Шам¹⁹, называет невыполнение мирного договора 1401 года. Тамерлан поручил своему покорному вассалу, ширваншаху шейху Ибрагиму²⁰, вторгнуться в Грузию с востока.

В такой ситуации царь Георгий VII вновь попытался избежать вторжения путем переговоров. В качестве посла он снова отправил своего брата Константина с соответствующими дарами. Однако Тамерлан не захотел вести переговоры и не принял дары, передав царю: «Если хочешь, чтобы эта страна осталась нетронутой, приди ко мне, прими ислам, и если примешь ислам, я не буду требовать с тебя дани... А если не примешь ислам, заплати мою дань... и я дам тебе эту страну, и, как я отпустил сына кесаря, так и тебя я не трону и отпущу с миром, ибо он был твоей веры».

Царь Георгий пытался выиграть время, чтобы люди успели собрать и убрать урожай. Тимур не дал ему этого сделать. Он быстро вторгся в Грузию, вошел в Нижнюю Картли и осадил крепость Биртвиси²¹ в ущелье Алгети. Уверенные в неприступности крепости, ее защитники не проявили должной осторожности. Этим воспользовались осаждающие: они подняли веревочную лестницу по отвесной скале, и 33 воина перебрались в крепость по лестнице. Им удалось открыть ворота крепостной стены, через которые хлынули осаждающие. Грузины сражались до конца, большинство погибло. Тимур передал Биртвиси и его окрестности одному из своих полководцев и поручил очистить эту местность от христиан. Это произошло 12 августа 1403 года.

Тамерлан решил окончательно разорить Грузию и двинулся на запад. Дороги, ведущие в Имерети,

¹⁸ Тортуми – провинция в юго-западной части исторической Грузии, ныне на территории Турции. Крепость Тортуми сохранилась в виде руин на среднем течении реки Тортуми, недалеко от нынешнего села Тортумкале. Тамерлан разрушил крепость Тортуми в 1401 году.

¹⁹ Низам ад-Дин Абд аль-Васи Шахи – (умер в 1431 г.) персидский летописец, автор книг: «Зафар-наме» («Книга побед» на персидском языке) - хроники правления Тамерлана, составленные в 1404 году.

²⁰ Шейх Ибрагим I – (1382-1417) – правитель Ширвана, основатель третьей династии Ширваншахов Дербенда. Спас страну от нашествия Тамерлана.

²¹ Биртвиси – крепость в историческом Нижнем Картли, в ущелье Алгети (ныне Тетрицкаройский муниципалитет). Расположена в 6-7 километрах к востоку от Парцхиси.

горные и покрыты лесами. В условиях ожесточенного сопротивления населения вражеское войско продвигалось медленно. По пути они уничтожили множество деревень, церквей и монастырей, садов и виноградников. Поход в Имерети, начавшийся в сентябре, продолжался до декабря. Ожидалось, что дороги в Имерети будут заблокированы. Учитывая все это, Тимур был вынужден прекратить боевые действия 12 декабря.

Тамерлан начал размышлять о перемирии и фактически выступил инициатором его заключения. Он дал понять грузинским полководцам, находившимся в плену в его лагере, что не будет против перемирия, если царь Георгий обратится с такой просьбой. Получив это известие, царь Георгий отправил к Тимуру послов с богатыми дарами. Это были тысяча золотых монет, отчеканенных в честь Тимура, тысяча лошадей, драгоценные ткани. В результате в 1403 году было заключено перемирие, по которому царь Георгий обязался платить дань и предоставить вспомогательное войско. После заключения перемирия Тимур со своим войском перешел из Имерети и направился на восток. По пути, несмотря на перемирие, он разорил Тбилиси и его окрестности.

В 1405 году Тамерлан умер в городе Отрар²². После этого Георгий VII перешел в Восточную Грузию и изгнал из крепостей тимуридских наместников. Под предводительством Георгия грузины разгромили тимуридское войско, разорили Нахичевань, Гянджу и достигли даже Тебриза. Грузины покинули Нахичевань и Гянджу. Эти города занял союзник Георгия VII, Ширваншах.

После нашествия тимуридских орд к юго-восточным границам Грузинского царства подошли орды туркмен-каракойюну²³. В 1407 году Георгий VII, чтобы сдержать вторжение нового врага в разрушенную и ослабленную страну, встретил туркмен в Армении и героически погиб в бою с ними. Царь Георгий VII был похоронен в Светицховели, в соборе с разрушенным куполом.

Ахмед Джалаири

Дата рождения Ахмеда неизвестна, умер в 1410 году. Правитель из династии Джалаиридов, четвертый сын шейха Увейса, во время правления своего старшего брата Хусейна (1374-1375 гг.) он был наместником Басры. В 1382 году поднял восстание против своего брата Хусейна. Захватил столицу Тавриз и приказал казнить своего брата. После длительных сражений с остальными братьями в 1384 году стал правителем всего государства. В 1385 году воевал с ханом Золотой Орды²⁴ Тохтамышем²⁵, чье войско вторглось в Закавказье, Иран и Азербайджан через Дербентский и Дарьяльский проходы и в 1386 году безжалостно разорило его столицу Тавриз. В то же время он вступил в длительные войны с вторгшимся в Иран Тамерланом, против которого собирался сражаться вместе с Грузией.

После ухода Тамерлана в 1387 году территорию Азербайджана захватили туркмены Кара-Коюнлу под руководством Кара Мухаммеда.

В 1393 году Тамерлан захватил и вторую столицу Ахмеда, Багдад. Жены и сыновья Ахмеда попали в плен. Сам Ахмед бежал в Египет. С помощью египтян он смог вернуться в Багдад и несколько лет удерживал власть, отчасти с помощью туркменского правителя Кара Юсуфа²⁶, который помогал ему в борьбе с Тамерланом и его восставшими подданными. Только в июне 1401 года Тамерлан вновь захватил Багдад: Ахмед покинул город раньше и отправился к Кара Юсуфу, сначала в Сирию, а затем в Малую Азию.

²² Отрар – также известный как Фараб – это город-призрак в Центральной Азии, расположенный на Великом Шелковом пути в Казахстане.

²³ Кара-Коюнлу (по-турецки – «чернобаранные», кара – черный, койун – овца, отсюда в персидских источниках встречается как Карабаг; названы так по черной овце, изображенной на их флаге) – это объединение кочевых огузских тюркских (туркменских) племен под предводительством племени Бахарлу.

²⁴ Золотая Орда, улус Джучи - феодальное государство, основанное в низовьях Волги в 40-х годах XIII века.

²⁵ Тохтамыш, умер в 1406 году – хан Золотой Орды в 1380-1395 годах, хан Тюменского ханства в 1400-1406 годах. Потомок Джучи, старшего сына Чингисхана.

²⁶ Кара Юсуф – Абу Наср Кара Юсуф ибн Мухаммед (умер в 1420 г.) – главнокомандующий и правитель государства Белых Козлопасов.

Во время войны Тамерлана и Баязида²⁷ Ахмед воспользовался случаем, чтобы еще раз захватить Багдад, но вскоре был вынужден уступить его своему союзнику Кара Юсуфу и искать убежища в Сирии, куда последовал за ним его противник, после захвата Багдада внуком Тамерлана Абу-Бакаром. В Сирии Ахмед и Кара Юсуф были заключены в тюрьму и освобождены только после смерти Тамерлана в 1405 году.

За короткое время Ахмед смог вернуть себе все свое государство, но в последующие годы был изгнан Абу-Бакаром, а сам Бакар – Кара Юсуфом. В 1410 году Ахмед Джалаир был разбит в битве при Тавризе и на следующий день убит.

Исторические источники описывают Ахмеда как жестокого, жадного и вероломного деспота, в то же время храброго воина, защитника ученых и поэтов. Есть сведения, что он сам писал стихи на азербайджанском, арабском и персидском языках, а также написал несколько работ о музыке.

Шейх Овейс

Шейх Овейс, из рода Джалаиридов, был правителем Ирака и Армении (1356-1374), сыном Хасана Бузурга²⁸ и Дилшад Хатун из рода Чобанидов.

Вскоре после того, как Шейх Овейс сменил своего отца Хасана Бузурга на троне, старые враги Джалаиридов, Чобаниды, были завоеваны Золотой Ордой в 1357 году под руководством Джанибека Джучида²⁹. Мелик Ашраф³⁰ был казнен, и Азербайджан был завоеван. После ухода Джанибека, а затем и его сына Бердибека³¹ из Азербайджана, Шейх Овейс, признавший верховенство Золотой Орды, задумал присоединить бывшие земли Чобанидов к своим владениям, даже несмотря на то, что бывший эмир Мелик Ашрафа, Ахичук³², всячески пытался удержать этот регион за монголами. Шейх Овейс завоевал этот район в 1360 году и мог гордиться не только Багдадом, но и Тебризом как одним из крупных городов, находившихся под его контролем.

Во время своего правления Шейх Овейс стремился расширить свои территории в Персии. Он вступил в борьбу за власть с Музафаридами³³ и поддерживал Махмуд-шаха³⁴, когда тот выступил против Шах-Шуджа³⁵. Махмуд-шах женился на одной из дочерей Овейса, примерно в 1363 году, и получил помощь при завоевании Шираза. В 1364 году Шейх Овейс прекратил борьбу с Ширваншахом³⁶ Кай-Кавусом, но был вынужден восстановить свою власть из-за восстания, начатого наместником Багдада Ходжой

²⁷ Баязид – Баязид I (1360 – 1403) – четвертый правитель и второй султан Османской империи (1389-1402), сын султана Мурада I и Гульчичек-хатун.

²⁸ Хасан Бузург – Таж ад-Дин (ум. 1356) – первый правитель (султан) Ирака и Ирана из династии Джалаиридов. Был сыном Хасана, который правил Хорасаном от имени Хулагуидов. В 1324 году Хасан Бузург женился на Чобан Багдад-Хатун, но Илхан Абу Саид отнял у него жену. Хасан Бузург был арестован, а затем в 1333 году назначен наибом Рума. После смерти Абу Саида (1335) Хасан Бузург уничтожил своих конкурентов и захватил власть в Багдаде в 1340 году. Его наследником был его сын Овейс.

²⁹ Джанибек (ум. 1357) – хан Золотой Орды. Третий сын Узбек-хана, хан Золотой Орды (1342-1357). В результате успешных войн с Чобанидами в Персии присоединил Азербайджан, в результате чего Золотая Орда достигла своих максимальных размеров, включая Западную Сибирь, Булгарский улус (Среднее Поволжье), Белую Орду (Казахстан, Хорезм), Синюю Орду (Кубань, Дон, Крым), Кавказский улус и Азербайджан; также в политической зависимости находилась часть территории России.

³⁰ Малик Ашраф – аль-Малик аль-Ашраф, сын Темурташа, бектарбеги улуса Хулагу и наиб Азербайджана (1343-1353), султан Азербайджана (1353-1357).

³¹ Бердибек-хан Мухаммед – Чингизид, восьмой хан Золотой Орды (1357-1359). Сын и наследник Джанибека.

³² Ахичук – раб Малика аль-Ашрафа, султан Азербайджана (1357-1359).

³³ Музафариды – персидская династия арабского происхождения, правившая в Хорасане после падения государства монгольских Хулагуидов в XIV веке.

³⁴ Шах Махмуд ибн Мухаммед Кутбад-Дин, султан Фараса и Кермана 1358-1364, султан Исфахана 1356-1375.

³⁵ Джалал ад-Дин Шах-Шуджа (ум. 1384) (1358-1384) – эмир Кермана, Фарса и Исфахана из династии Музафаридов.

³⁶ Ширван – также Шарван, Шервани, исторический регион на восточном Кавказе, простирающийся между западным побережьем Каспийского моря и рекой Курой, расположенный на Ширванской равнине.

Мирджаном. В 1364 году Шейх Овейс отправился в поход против туркменских племен Кара-Коюнлу³⁷. Он победил их предводителя Байрам-ходжу³⁸ недалеко от Муша³⁹. Затем он разбил Ширваншаха, который до этого дважды нападал на Тебриз. Стремясь расширить свои владения на восток, он воевал против эмира Вали⁴⁰, правителя Астарабада⁴¹, и победил его в городе Рей⁴². После смерти своего брата, эмира Захида, в городе Уджан⁴³, он был вынужден вернуться. Управление городом Рей было передано Кутлугшаху. Через два года Кутлуга сменил Адил Ага. Благодаря своим походам, Шейх Увейс Джалаир провел много времени в Персии. Он умер в Тебризе в 1374 году, но Багдад всегда оставался его столицей. Шейха Увейса сменил его сын, Шейх Хасан Джалаир⁴⁴.

Шейх Увейс, как и Ахмед Джалаир, чеканил в Грузии три типа низковесных монет. Две монеты были отчеканены в Тбилиси, и на обеих прослеживаются следы даты. Также недавно был обнаружен новый тип монеты, отчеканенной в Ахалцихе (Самцхе-Джавахети)⁴⁵. Дата на этой монете также не читается. Дату чеканки монеты можно предположить, начиная с 1364 года (когда Шейх Увейс победил предводителя Кара-коюнлу Байрам-ходжу и изгнал его с занятых территорий, в период атабагства Беки II Джакели⁴⁶, 1361-1391).

Эмир Тимур

Тимур (Железный), настоящее имя Ходжа-Ильгар, позднее Тимур Гуркан, исторически известный как Амир Тимур, а также Тимурленг (Хромой Тимур), родился 9 апреля 1336 года. Он был представителем тюркизированного монгольского племени чагатаев, сыном эмира Тарагая⁴⁷ и Текины-хатун⁴⁸. Эмир Средней Азии (1370-1405), умер в 1405 году 17-18 февраля в городе Отрар⁴⁹.

Амир Тимур не был прямым потомком Чингисхана, поэтому он не мог получить титул хана и довольствовался титулом эмира (генерала). С 1372 по 1388 год он вел дела от имени марионеточного чагатайского хана Суюргатмыша. После смерти хана он вел дела от имени его сына, хана Мухаммеда⁵⁰. На монетах он размещал свое имя рядом с именами марионеточных ханов. После смерти Махмуд-хана

³⁷ Существовали под предводительством династии шиитских туркмен династии Иве в XIV-XV веках в Передней Азии, на территориях современного Азербайджана, Армении, Ирака, северо-западного Ирана и восточной Турции.

³⁸ Байрам Ходжа-бег (?-1380) – первый бег Кара-Коюнлу (Белых овец) (1351-1380), создавший государство туркменской племенной конфедерации. Правил обширными территориями, включая Азербайджан, Грузию и Армению. (1406 г.) Часть северо-западного Ирана, восточной Турции и северо-восточного Ирака, примерно с 1374 по 1468 год.

³⁹ Муш – город в Турции, столица одноименной провинции.

⁴⁰ Эмир Вали – был правителем Астарабада и Мазандарана с 1356 по 1366 год, и снова с 1374 по 1384 год. В период его относительно долгого правления преобладали конфликты с сарбадарами и джалаиридами. Конфликты завершились только после появления Тамерлана в восточной Персии.

⁴¹ Астарабад – современный (Горган) («волчья земля») город в Иране, административный центр провинции Голестан. Расположен на севере страны, в 30 километрах к востоку от побережья Каспийского моря.

⁴² Рей – город на севере Ирана, в провинции Тегеран, в древности был известен под названием Арсакида. Расположен в 10 километрах к югу от Тегерана.

⁴³ Уджан (арм. Աղջի) – село в Армении, в провинции Арагацотн. Расположено на высоте 1150 метров над уровнем моря.

⁴⁴ Шейх Хасан Джалаир – скончался 9 октября 1374 года, был старшим сыном Шейха Увейса Джалаира. После смерти отца сменил его на троне. Его правление оказалось очень коротким. Хасан никогда не пользовался популярностью среди народа. Вскоре после начала правления его амиры приговорили его к смерти, а на трон посадили его брата Хусейна.

⁴⁵ Ираклий Пагава, Павел Чумбуридзе, Гога Габашвили. Журнал ONS № 234. Зима 2020. Агбуга Великий, Шейх Увейс Джалаир и Баграт V: нумизматические треугольники.

⁴⁶ Бека II, Джакели (ум. 1391), правитель Самцхе-Джавахети, атабаг 1361-1391 (по Вахушти Батонишвили), старший сын Кваркваре I. Во время первого вторжения Тамерлана Бека II отпал от грузинского царя Баграта V и сдался врагу.

⁴⁷ Турхай – Махмуд Тарагай, был воином, мелким землевладельцем, представителем тюркизированного монгольского племени барлас.

⁴⁸ Текина-хатун – происхождение матери Амира Тимура менее ясно. Ибн Арабшах предполагает, что Текина является потомком Чингис-хана.

⁴⁹ Отрар – Отирар, Тарбанд, Турар, Фараб. Один из крупнейших городов Средней Азии. Его руины сохранились на территории Отрарского района Туркестанской области Казахстана.

⁵⁰ Султан Махмуд-хан (умер в 1402 г.) был последним ханом Западного Чагатайского улуса (1384-1402 гг.). Он был сыном Сойургатмыша.

(1402) Амир Тимур продолжал чеканить монеты от его имени (т.к. никого не посадил марионеточным ханом на трон).

Тамерлан участвовал во внутренних междоусобицах с мелкими феодальными государствами, с идеей их объединения. Там он и показал себя и в 1362 г. стал правителем вилайета⁵¹. В 1356 г. он женился на единственной сестре правителя Балха⁵² и Самарканда⁵³ Хусейна⁵⁴ Олджай Туркан-ханым⁵⁵. В 1362 он охромел в следствии ранения в ногу, поэтому таджики прозвали его Тамерлан, т.е. «Хромой Тимур».

Встав вместе с Хусейном во главе феодального войска, Тамерлан начал борьбу с Могулистаном⁵⁶ и Эйном за власть. В 1370 г. Тамерлан получает титул эмира и, пользуясь именем чингисидов, стал единолично править Мавераннахром⁵⁷.

Политика Тамерлана была направлена, с одной стороны, на объединение Средней Азии, а с другой – на завоевательные войны. Государство эмира представляло собой объединение феодальных владений, добровольное или насильственное. Его армия, по образцу военного опыта Чингисхана, была основана на десятичной системе, которая и по сей день используется в современных армиях.

Примерно в 1360 году Тимур получил признание как военный лидер, чьи войска в основном состояли из представителей тюркских племен. Он участвовал в крупных кампаниях в Трансоксиане⁵⁸ (Мавераннахр) вместе с ханом Чагатайского⁵⁹ улуса. Он вторгся в Хорасан во главе тысяч всадников. Это была его вторая военная экспедиция, которую он возглавил, и ее успех обусловил проведение последующих походов, включая подчинение Хорезма и Ургенча.

После убийства Казагана⁶⁰ возник спор между многими претендентами на верховную власть. Туглук-Тимур⁶¹ из Кашгара, хан восточного Чагатайского улуса, еще один потомок Чингисхана, вступил в эту борьбу. Тимур был послан к ним для переговоров, но вместо этого присоединился к ним и получил Трансоксиану. Примерно в это время умер его отец, и Тимур стал правителем Берласа. Впоследствии Туглук попытался поставить своего сына Ильяс-ходжу⁶² правителем Трансоксианы, но Тимур остановил это вторжение с небольшими силами.

В 1388 году он захватил Хорезм и разрушил его столицу Ургенч⁶³. В 1398 году он вторгся в Индию и покорил Дели. В 1400 году началась война с Османской империей. В 1402 году в битве при Анкаре он разгромил султана Баязида I. В 1404 году он предпринял поход в Китай, но этот поход был прерван из-за смерти Тимура в городе Отрар в 1405 году.

В то время в государство эмира Тимура, помимо Мавераннахра, Хорезма и Хорасана, входили Иран, Пенджаб и Закавказье. Походы Тимура отличались ужасающей жестокостью, разрушениями и кровопролитием. Тимур воевал со всеми, как с христианами, так и с мусульманами. Он создал гигантское государство, которое быстро распалось после его смерти. Эмира Тимура также считали великим

⁵¹ Вилайет – крупная административно-территориальная единица

⁵² Балх, Вазирабад - город в Афганистане, в одноименной провинции. Расположен на правом берегу реки Балх.

⁵³ Самарканд - второй по величине город Узбекистана и административный центр Самаркандской области.

⁵⁴ Хусейн (1364-1370 гг.) – год рождения неизвестен, по историческим источникам, сын эмира Мусли. Был внуком Казагана (1346-1358 гг.) Чагатайского улуса, который носил титул эмира, поскольку не был потомком чингизидов. (Убит в 1358 г.)

⁵⁵ Олджай Туркан-ханым – вторая жена Тимурленга. Единственная сестра эмира Хусейна.

⁵⁶ Могулистан – (Могульский улус, Улус Джети, Мамлакат и Могулистан). Государство, образовавшееся в XIV веке на территории юго-восточного Казахстана и Киргизии (Восточного Туркестана) в результате падения Чагатайского улуса.

⁵⁷ Мавераннахр - буквально - «междуречье». Известен также под названием Трансоксиана и Фараруд. Исторический регион в Центральной Азии, в Самаркандско-Бухарском регионе, междуречье Амударьи и Сырдарьи.

⁵⁸ Трансоксиане «Мавераннахр», также известна под названиями Фараруд или Варвруд. Древняя историко-географическая область в Центральной (Средней) Азии.

⁵⁹ Чагатай (чагатайцы) – название населения Мавераннахра со второй половины XIII века до второй половины XIV века.

⁶⁰ Казаган – (убит в 1358 г.) правитель улуса Чагатай (1346-1358 гг.). Носил титул эмира, так как не был потомком Чингисхана.

⁶¹ Туглук-Тимур – (Тоглук-Тимур). Хан улуса Чагатай в 1360-1363 гг. Временно восстановил единство государства.

⁶² Ильяс-Ходжа – (умер в 1368 г.) был ханом Трансоксианы (1363 г.) и ханом Могулистана (1363-1368 гг.).

⁶³ Ургенч или Урганчи – город в Узбекистане, административный центр и крупнейший город провинции Хорезм.

покровителем искусства и архитектуры. Он привозил из завоеванных земель в Самарканд художников, архитекторов, писателей, поэтов, искусных ремесленников и мастеров высшего класса. Город, который он разрушил во время нашествий, он впоследствии избрал столицей своей империи. Он общался с такими интеллектуалами, как Ибн Халдун⁶⁴.

По оценкам ученых, в военных походах Тамерлана погибло 17 миллионов человек, что составляло около 5% мирового населения того времени.

С 1386 по 1403 год Тамерлан восемь раз вторгнулся в Грузию, и его основным требованием было обращение царя и народа в ислам. Он нанес огромный ущерб грузинскому государству и дальнейшему развитию грузинского народа.

Ильхан Олджейту (Гият ад-Дин Мухаммад Худабанда)

Олджейту, известное на арабском как **أولجعی‌تو** также было известно под персидским именем Мухаммад Худабанде **محمد خدابنده**, что означает «раб Божий» или «служитель Божий». Он был восьмым правителем ильханов (1304–1316 гг.). В Иране, в Тебризе, его называли Зилзити, что на монгольском означает «благословенный». Олджейту был третьим сыном правителя ильханов Аргун-хана⁶⁵, братом и преемником Махмуда Газана⁶⁶. Он был восьмым ильханом государства Хулагуидов (пятым преемником Чингисхана) и внуком основателя ильханов Хулагу⁶⁷.

В 1289 году христианская мать Олджейту, Урук-хатун, крестила его и назвала Николаем в честь Папы Николая IV, с которым Аргун поддерживал дипломатические контакты. Позже он вместе со своим братом Газаном принял суннитский ислам⁶⁸. Как и его брат, он сменил имя и принял исламское имя Мухаммад.

В 1305 году в северо-западной части Ирана (ныне провинция Зенджан) было возобновлено строительство города Султание, основателем которого был Аргун-хан. Вскоре город стал летней резиденцией Хулагуидов, а зимней столицей был назначен Багдад. Строительство города завершилось в 1313 году. Его главным украшением был мавзолей Олджейту, построенный еще при жизни ильхана.

После восшествия на престол его брата Газана, Олджейту был назначен наместником Хорасана. Несмотря на то, что с 1299 года он был назначен наследником Газана, после получения известия о его смерти, Олджейту предпринял попытки нейтрализовать потенциальных соперников на престол. Первым таким действием стало устранение сына Кейхату. Он был убит посланниками Олджейту 30 мая 1304 года. Другой влиятельный эмир, Хоркудак, был схвачен и казнен. После восшествия на престол его полный титул звучал как Гият ад-Дин Мухаммад Худабанда Олджейту Султан.

После прихода к власти он произвел ряд назначений. Например, Кутлуг-шах был назначен главнокомандующим армией ильханов, а Рашид ад-Дин⁶⁹ и Саид ад-Дин Саваджи были назначены

⁶⁴ Ибн Халдун, полное имя Абу Зайд Абдуррахман ибн Мухаммад аль-Хадрами, родился 27 мая 1332 года и умер 17 марта 1406 года. Он был арабским мусульманским философом и социальным мыслителем.

⁶⁵ Аргун-хан (родился в 1258 году в Байлакане, умер 10 марта 1291 года в Багче, Аран) был четвертым ильханом государства Хулагуидов (1284-1291 гг.). Он был внуком Хулагу и старшим сыном Абага-хана.

⁶⁶ Махмуд Газан-хан (родился 5 ноября 1271 года в Абескуне, Мазендеран, умер 17 мая 1304 года в Казвине) был седьмым правителем династии Хулагуидов (Ильханов) Ирана с 1295 по 1304 год. Он принял ислам и объявил его государственной религией.

⁶⁷ Хулагу-хан (родился в 1217 году, умер 8 февраля 1265 года в Мараге, Иран) был основателем династии и государства Хулагуидов, сыном Толуя, внуком Чингисхана и младшим братом великих монгольских ханов Хубилая и Мункэ.

⁶⁸ Суннизм — основное направление ислама, считающееся ортодоксальным. Последователи суннизма (сунниты) составляют большинство в странах, где распространён ислам (за исключением Ирана, южного Ирака, бывшей Йеменской Арабской Республики, Азербайджана и горного Таджикистана). В отличие от шиитов, имам-халифа мусульманской общины избирается на основе формального согласия всей общины. Суннизм включает в себя 4 религиозно-юридические школы (мазхаба). Священными городами признаются Мекка и Медина.

⁶⁹ Рашид ад-Дин — также известный как Рашид ад-Дани Фаилуллах Хамадани (умер в 1318 году) — был государственным деятелем, историком и врачом при дворе Илханидов. Он родился в персидской еврейской семье в Хамадане в 1247 году.

его визирями 22 июля 1304 года. Азиз ад-Дин, сын Насир ад-Дина Туси⁷⁰, был поставлен во главе обсерватории Мараги в качестве наследника своего отца. Еще одним политическим решением стало освобождение города Керман от кутлуг-ханидов⁷¹ 21 апреля того же года, осуществленное Кутб ад-Дином Шах Джаханом⁷². 27 июня 1305 года Олджейту султан назначил наместником Анатолии своего тестя и дядю Иринчина.

В 1312 году произошли значительные административные изменения: визирь Олджейту, Са'д-ад-Дин Саваджи, был арестован по обвинению в коррупции и казнен 20 февраля 1312 года. Вскоре его сменил Тадж ад-Дин Али Шах, который возглавил гражданскую администрацию ильханов в 1323 году. Еще одной жертвой чисток стал Тадж ад-Дин Аваджи, сторонник Са'д-ад-Дина. Олджейту, наконец, начал кампанию против мамлюков, которая оказалась безуспешной. После множества войн, политических перипетий, поражений и побед, Олджейту скончался в городе Султание 17 декабря 1316 года. Он правил двенадцать лет и девять месяцев. После смерти Олджейту его визирь, Рашид ад-Дин Хамадани, был обвинен в отравлении Олджейту и казнен. После Олджейту, правителем государства Илханидов стал его сын Абу Саид.

Влияние Олджейту и государства Ильханов оказало значительное воздействие на Грузию и весь Кавказ в этот период. Были нарушены торговые пути, изменена система налогообложения, установлен порядок сбора вспомогательного войска, а также ограничено религиозное отправление обрядов и множество других мелочей, которые препятствовали развитию государства и вызывали недовольство населения. Большое влияние было оказано на денежную эмиссию. В известных нам грузинских монетных дворах, таких как Тбилиси, Ахалцихе, Карагаджи и Ани, почти не чеканились национальные монеты.

Если мы полностью рассмотрим этот период, то увидим, что у монгольской и промонгольской политики, включая туркменские улусы, не было даже желания что-либо строить. Их действия не выходили за рамки сбора налогов и временного захвата земель для пастбищ. В этом монгольском хаосе только Ильханы и Муголы создали централизованные государства, с которыми Тамерлан непрерывно боролся и притеснял их. О Тамерлане можно сказать, что у него было желание строить, что выразилось в усилиях, вложенных в архитектуру Самарканда, но я хочу напомнить вам, что годами ранее он дважды разрушил и опустошил этот город. В целом, он не построил ничего такого, что могло бы заставить забыть о том ущербе, который он нанес миру.

Описание монет, отчеканенных Георгием VII, и их подтипов

При просмотре таблиц ниже вы заметите, что монеты, отчеканенные от имени Георгия VII и Ахмеда Джалаира, а также монеты, отчеканенные царем Георгием самостоятельно, выполнены с чрезвычайной небрежностью. В некоторых случаях арабские надписи нанесены зеркально, или одна строка вырезана правильно, а другая - зеркально. Это обстоятельство затрудняет правильное чтение текста на этих монетах, хотя большое количество монет помогает уточнить тексты.

После оценки монет из данного клада выяснилось, что Георгий VII, включая монеты, отчеканенные совместно с Ахмедом Джалаиrom, всего отчеканил 12 типов монет. Вместе с монетами, представленными в кладах, мы представляем описание трех монет, которых не было в составе клада, но которые дополняют эти 12 типов.

Прежде всего, я опишу монеты, выполненные грузинскими буквами.

⁷⁰ Насир ад-Дин ат-Туси – Мухаммад ибн Мухаммад ибн аль-Хасан ат-Туси (18 февраля 1201 – 26 июня 1274), более известный как Насир ад-Дин ат-Туси (или просто Туси). Был персидским полиматом, архитектором, философом, врачом, ученым и теологом.

⁷¹ Кутлуг-ханиды (также известные как династия Кутлуг-ханидов, династия Кирманидов или очень редко, позднее Западное Ляо) – династия киданьского происхождения, правившая в Кермане (ныне провинция Керман, Иран) с 1222 по 1306 год.

⁷² Кутб ад-Дин Шах Джахан был последним правителем Кутлуг-ханидов в Кермане.

I. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 г.), вес 0.82 г., размер 20 мм.

AV. Вокруг овальной рамки надпись шрифтом асомтаврули: „ჰაჲჲჲჲ ჰჲ ႠႠ“ «Царь царей Георгий».

RV. Арабская надпись: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед- пророк его».

Коллекция Национального музея Грузии. К.Ф. № 3230

II. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.56 г., размер 17 – 14 мм.

AV. Надпись шрифтом асомтаврули: „ႠႠ ჰაჲჲჲ“ «Георгий царь».

RV. Арабская надпись: „بِسْمِ اللَّهِ“ «Во имя Бога».

Коллекция Национального музея Грузии. К.Ф. № 3101

III. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), Ахмед Джалаири. Вес 0.50 г., размер 13.5 мм.

AV. Арабская надпись: „ႠႠჲჲ ჰაჲჲჲ ႠႠႠႠ“ «Царь царей Георги».

RV. Арабская надпись: „السلطان احمد خان“ «Султан Ахмед Хан».

Коллекция Национального музея Грузии. К.Ф. № 3099.

IV. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.73 г., размер 16.5-15 мм.

AV. В центре овальной розы крупная точка, справа и слева – кольца. Вокруг овала орнамент.

RV. Арабская надпись: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 519.

V. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.78 г., размер 15 – 14мм.

AV. В центре овальной рамки крупная точка. Справа и слева – неясные знаки. Вокруг овала орнамент.

RV. Арабская надпись: „ لا اله الا الله محمد رسول الله „ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 518

VI. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.66 г., размер 14 мм.

AV. Арабская надпись: „ الله حسبي „ «Царь Георгий».

RV. В круге арабская надпись: „ ملك كيركى „ «Бог – мое удовлетворение»

№ 001

VII. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.) и Ахмед Джалаир, вес 0.56 г., размер 14 – 13.5 мм.

AV. Арабская надпись: „ السلطان احمد خن ملكه ملك غازى كيركى „ Султан Ахмед-хан, да продлится царствование его, царь победитель Георгий».

RV. Арабская надпись: „ لا اله الا الله محمد رسول الله „ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 287

VIII. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.) и Ахмед Джалаир (1382 – 1410 гг.), вес 1.08 г., размер 13- 11.5 мм.

AV. Арабская надпись: „ السلطان احمد خن ملكه ملك غازى كيركى ضرب تفليس „ «Султан Ахмед-хан, да продлится царствование его, царь победоносный Георгий, чеканено в Тбилиси».

RV. Арабская надпись: „ لا اله الا الله محمد رسول الله „ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 535

IX. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.) и Ахмед Джалаир (1382 – 1410 гг.), вес 0.61 г., размер 14мм.

AV. Арабская надпись: „ملك غازي كيركي ضرب تفليس“ «победоносный царь Георгий, чеканено в Тбилиси».

RV. Арабская надпись: „السلطان احمد خان“ «Султан Ахмед-хан».

№ 517

X. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.) и Ахмед Джалаир (1382 – 1410 гг.), вес 1.08 г., размер 15-14мм.

AV. Арабская надпись: „السلطان احمد خلعن ملكه ملك غازي كيركي ضرب تفليس“ «Султан Ахмед-хан, да продлится его правление, победоносный царь Георгий, чеканено в Тбилиси».

RV. Арабская надпись: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 516

XI. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.58 г., размер 14 – 13мм.

AV. В круге арабская надпись: „الله حسبي“ «Бог мой – мое удовлетворение».

RV. Арабская надпись: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед – посланник его».

№ 102

XII. Тип

AR. Георгий VII (1393 – 1407 гг.), вес 0.50 г., размер 12мм.

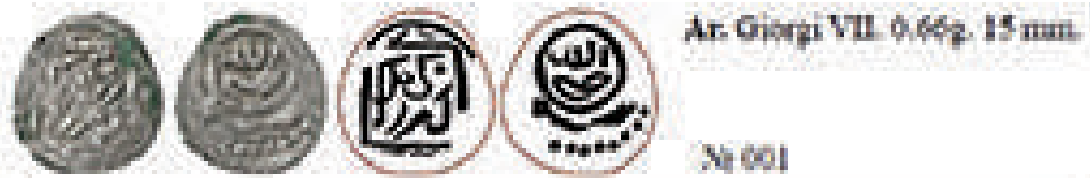
AV. В центре розетки арабская надпись: „الله حسبي“ «Бог- моя достаточность».

RV. Арабская надпись: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ «Нет бога, кроме Аллаха, Мухаммед- посланник его».

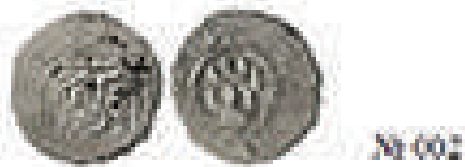

№ 279

Giorgi VII (1393-1407)

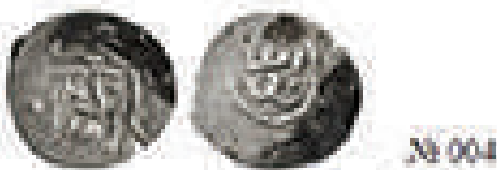
Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.73g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 16 mm.

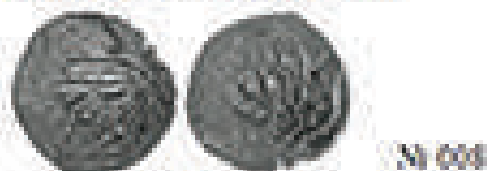
Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 17 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

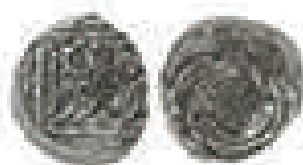

An. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

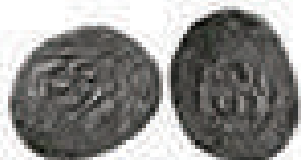
№ 012

An. Giorgi VII. 0.36g. 15 mm.

№ 013

An. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

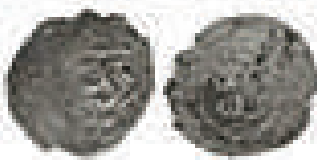
№ 014

An. Giorgi VII. 0.59g. 16 mm.

№ 015

An. Giorgi VII. 0.51g. 16 mm.

№ 016

An. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

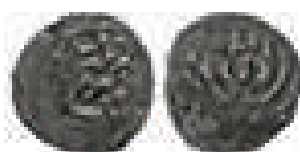
№ 017

An. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 018

An. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

№ 019

An. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

№ 020

An. Giorgi VI. 0.66g. 15 mm.

№ 021

An. Giorgi II. 0.57g. 14.5 mm.

№ 022

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 023

An. Giorgi VII. 0.42g. 13.5 mm.

№ 024

An. Giorgi VII. 0.46g. 15 mm.

№ 025

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13.5 mm.

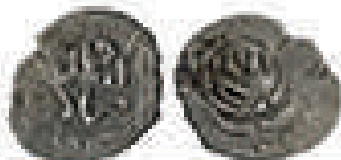
№ 026

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

№ 027

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

№ 028

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

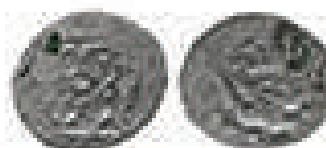
№ 029

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 030

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 031

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 032

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 033

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 034

Ar. Giorgi VII. 0.43g. 14 mm.

№ 035

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 15.5 mm.

№ 036

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 037

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 14 mm.

№ 038

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 039

Ar. Giorgi V II. 0.52g. 16 mm.

№ 040

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 15 mm.

№ 041

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 15 mm.

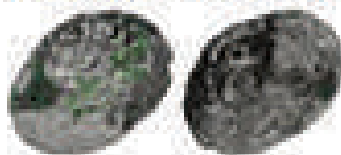
№ 042

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 043

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

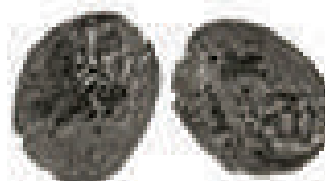
№ 044

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 045

Ar. Giorgi VII. 0.054g. 16 mm.

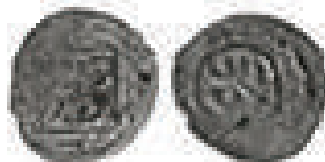
№ 046

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

№ 047

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 048

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 049

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 050

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 051

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 16 mm.

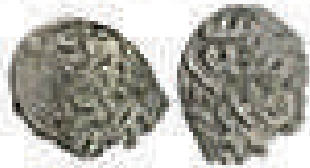
№ 052

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 053

Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

№ 054

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 16 mm.

№ 055

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14.5 mm.

№ 056

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

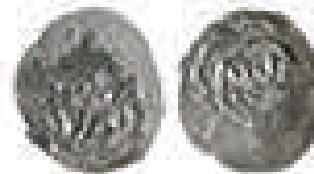
№ 057

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

№ 058

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 059

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

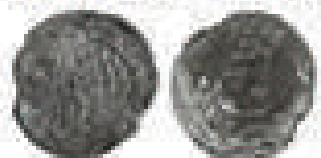
№ 060

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 061

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 062

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 063

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 064

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

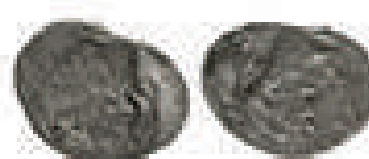
№ 065

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 066

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 17 mm.

№ 067

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

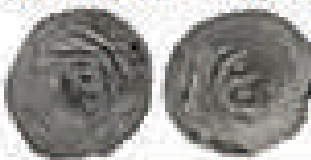
№ 068

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 069

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 070

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 071

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

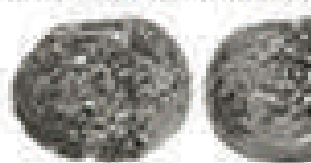
№ 072

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

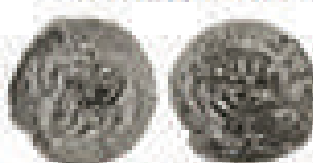
№ 073

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 16 mm.

№ 074

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 075

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 076

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 077

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

№ 078

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

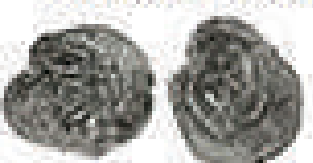
№ 079

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

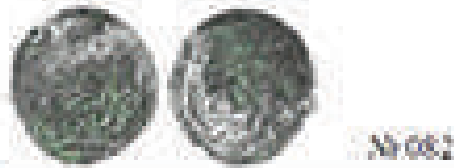
№ 080

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

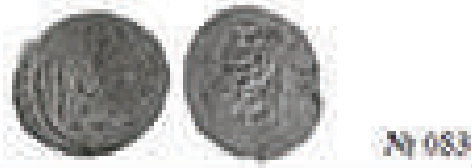
№ 081

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

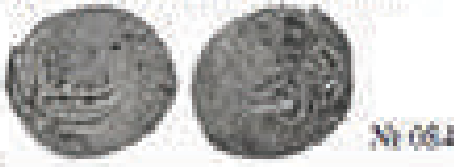
№ 082

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 083

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15.5 mm.

№ 084

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 085

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

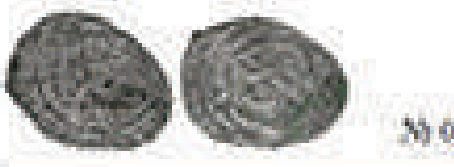
№ 086

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14.5 mm.

№ 087

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14 mm.

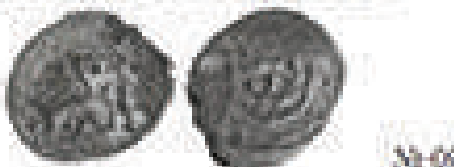
№ 088

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

№ 089

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

№ 090

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№ 091

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 092

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 16.5 mm.

№ 093

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 094

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№ 095

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 13 mm.

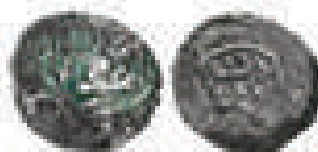
№ 996

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 997

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 998

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

№ 999

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 14.3v mm.

№ 100

Ar. Giorgi VII. 0.48g. 14 mm.

№ 101

Giorgi VII God is my contentment

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 102

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13 mm.

№ 103

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 104

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 15 mm.

№ 105

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№ 106

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

№ 107

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 15 mm.

№ 108

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 13.5r mm.

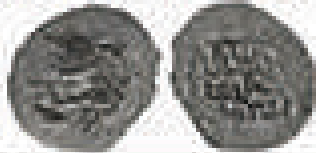
№109

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№110

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 15 mm.

№111

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 16 mm.

№112

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№113

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№114

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

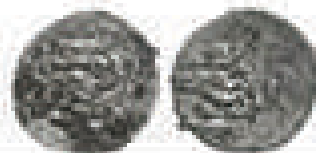
№115

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

№116

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№117

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

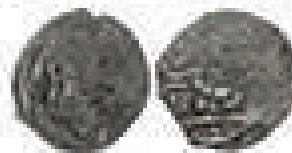
№118

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

№119

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

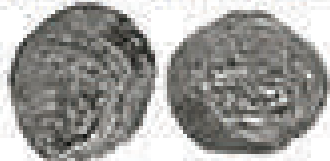
№120

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

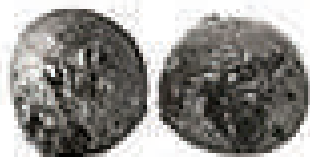
№121

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15 mm.

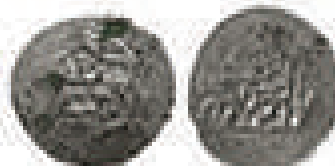
№122

An. Giorgi VII. 0.36g. 13.5 mm.

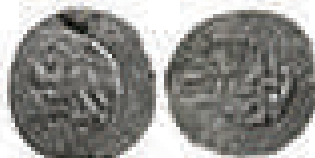
№ 123

An. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

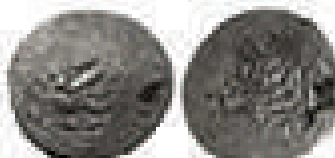
№ 124

An. Giorgi VII. 0.67g. 14 mm.

№ 125

An. Giorgi VII. 0.64g. 15 mm.

№ 126

An. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

№ 127

An. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

№ 128

An. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

№ 129

An. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

№ 130

An. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 131

An. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

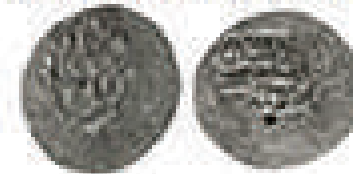
№ 132

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 133

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 134

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 135

An. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 137

An. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

№ 128

An. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

№ 129

An. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

№ 130

An. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

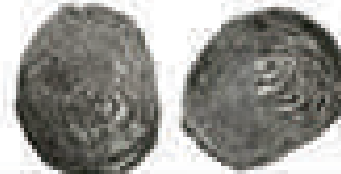
№ 131

An. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

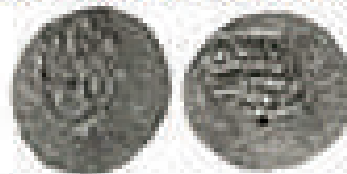
№ 132

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

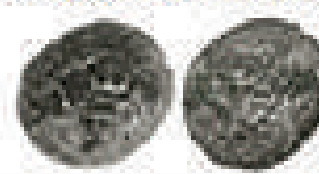
№ 133

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

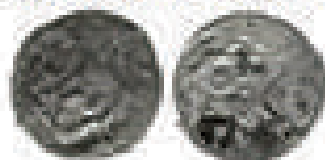
№ 134

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 135

An. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

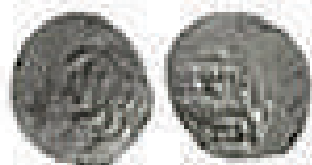
№ 145

An. Giorgi VII. 0.49g. 13 mm.

№ 146

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

№ 147

An. Giorgi VII. 0.45g. 16 mm.

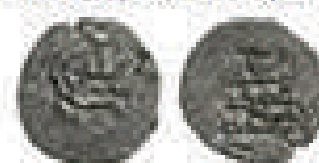
№ 148

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

№ 149

An. Giorgi VII. 0.45g. 13.5 mm.

№ 150

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 14.5 mm.

№ 151

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

№ 152

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

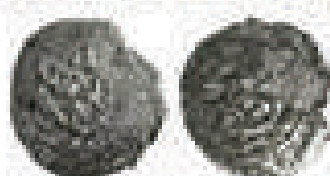
№ 153

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

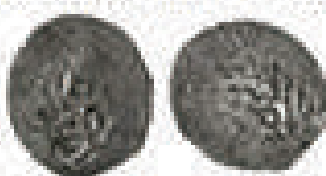
№ 154

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

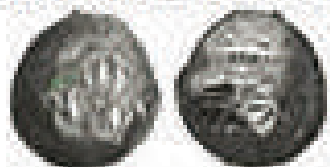
№ 155

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

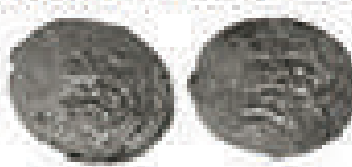
№ 156

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 157

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

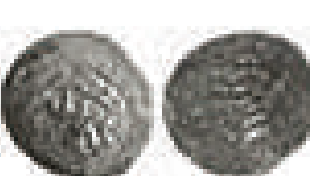
№ 158

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

№ 159

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 160

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

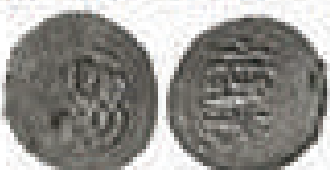
№ 161

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

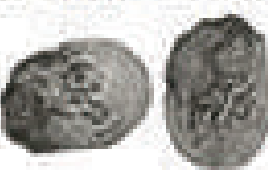
№ 162

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

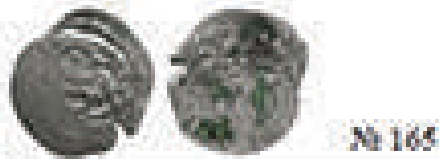
№ 163

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 164

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№165

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№166

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№167

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№168

Ar. Giorgi VII. 0.48g. 14 mm.

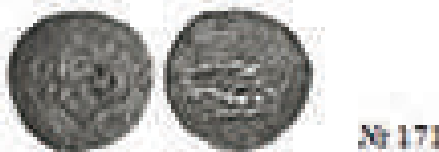
№169

Ar. Giorgi VII. 0.42g. 16 mm.

№170

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13 mm.

№171

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№172

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

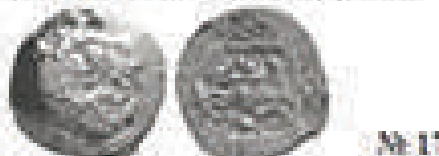
№173

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13 mm.

№174

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14.5 mm.

№175

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 15 mm.

№176

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

№177

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14.5 mm.

№178

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№ 179

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 14 mm.

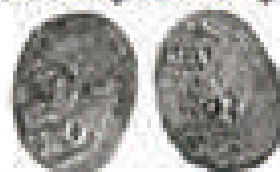
№ 180

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 12.5 mm.

№ 181

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

№ 182

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

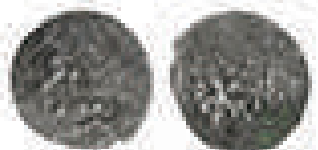
№ 183

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 184

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 12.5 mm.

№ 185

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 186

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№ 187

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

№ 188

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№ 189

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 190

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

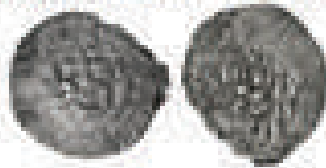
№ 191

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 192

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 193

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 15 mm.

№ 194

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 195

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

№ 196

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 197

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

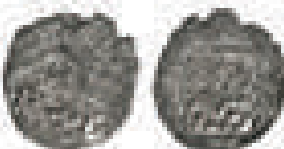
№ 198

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

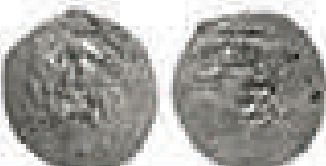
№ 199

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13 mm.

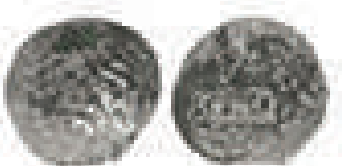
№ 200

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 201

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

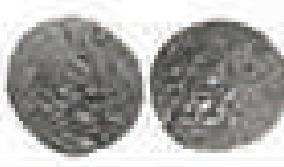
№ 202

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 203

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

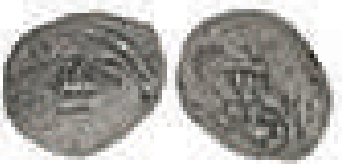
№ 204

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 16 mm.

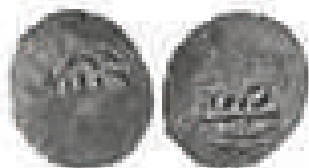
№ 205

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

№ 206

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 207

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 208

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

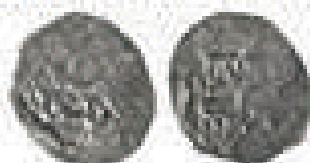
№ 209

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 210

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 211

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

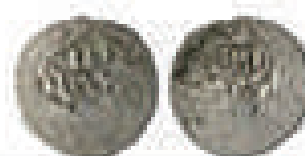
№ 212

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 213

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

№ 214

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 215

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

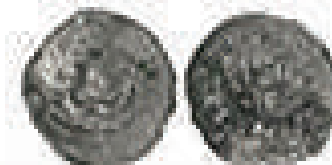
№ 216

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

№ 217

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 218

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

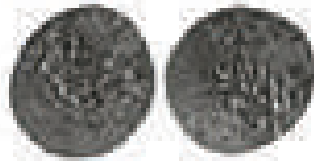
№ 219

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 220

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

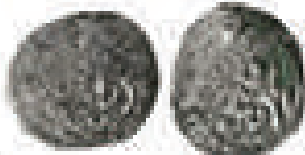
№ 221

An. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 222

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 223

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 224

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 225

An. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 226

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

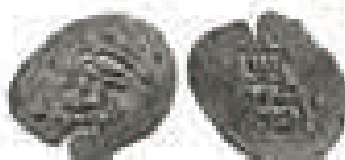
№ 227

An. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 228

An. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

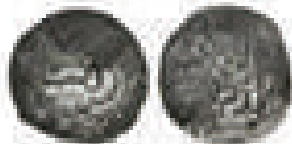
№ 229

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 230

An. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 231

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

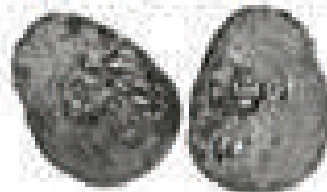
№ 232

An. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

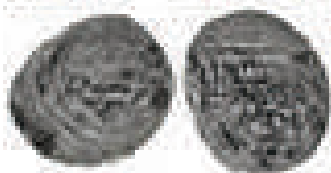
№ 233

An. Giorgi VII. 0.59g. 17 mm.

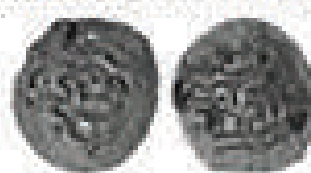
№ 234

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

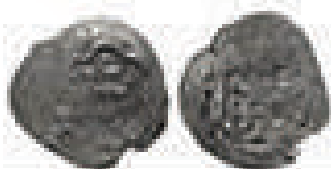
№ 235

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

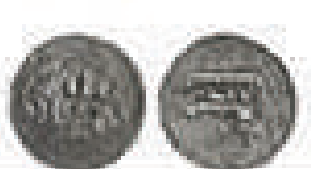
№ 236

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14.5 mm.

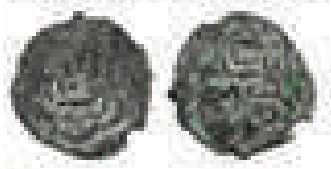
№ 237

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 61 mm.

№ 238

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

№ 239

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

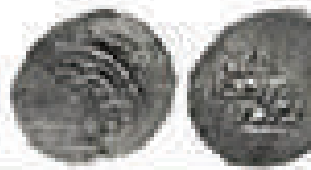
№ 240

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13 mm.

№ 241

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

№ 242

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

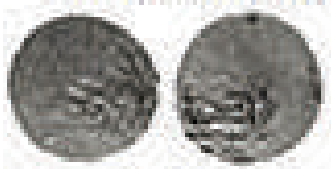
№ 243

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 12 mm.

№ 244

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

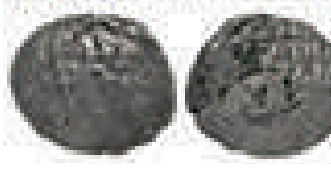
№ 245

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

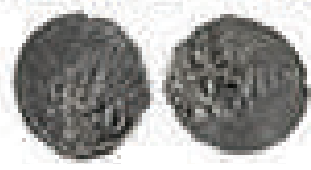
№ 246

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

№ 247

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

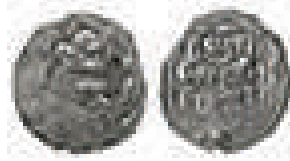
№ 248

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 249

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 12.5 mm.

№ 250

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

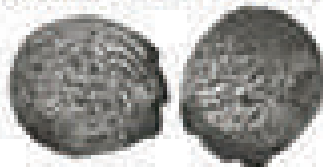
№ 251

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14.5 mm.

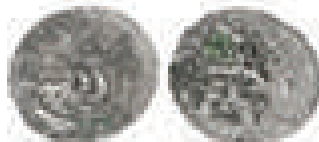
№ 252

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

№ 253

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

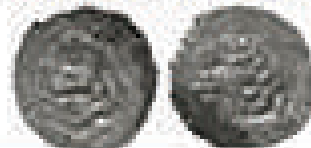
№ 254

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

№ 255

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13.5 mm.

№ 256

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

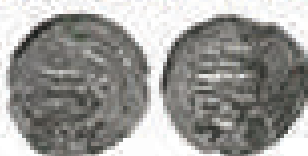
№ 257

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14.5 mm.

№ 258

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14 mm.

№ 259

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

№ 260

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 15 mm.

№ 261

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 16 mm.

№ 262

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 263

Ar. Giorgi VII. 0.25g. 15 mm.

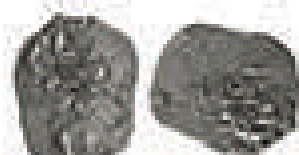
№ 264

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

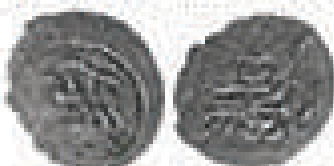
№ 265

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

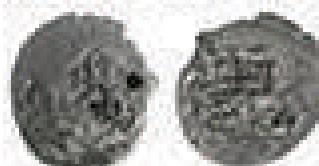
№ 266

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 10 mm.

№ 267

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 268

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 269

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

№ 270

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

№ 271

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

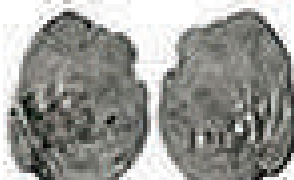
№ 272

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

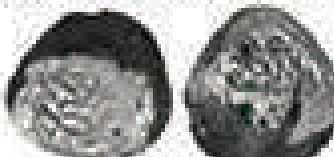
№ 273

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 16 mm.

№ 274

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 275

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 276

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 16.5 mm.

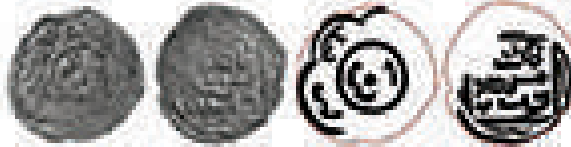

№ 277

Ar. Giorgi II. 1.02g. 14 mm.

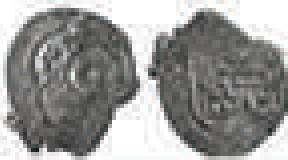
№ 278

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 13 mm.

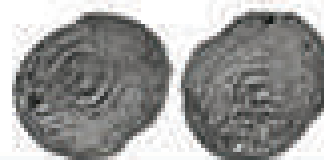
№ 279

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 280

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 281

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

№ 282

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15.5 mm.

№ 283

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 13.5 mm.

№ 284

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

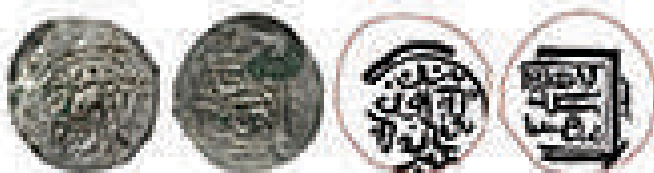
№ 285

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14 mm.

№ 286

Giorgi VII (1193-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 287

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.70g. 14 mm.

№ 288

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 13 mm.

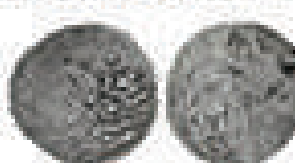
№ 289

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14.5 mm.

№ 290

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 13 mm.

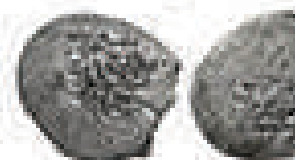
№ 291

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14.5 mm.

№ 292

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 14.5 mm.

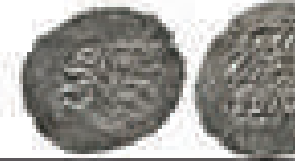
№ 293

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 13 mm.

№ 294

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

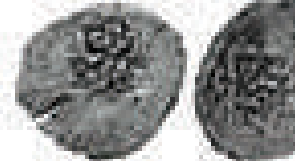
№ 295

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

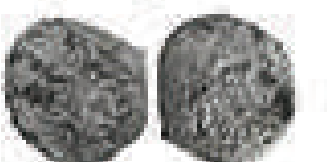
№ 296

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

№ 297

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

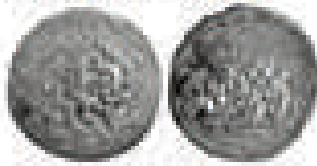
№ 298

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.59g. 16 mm.

№ 299

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

№ 300

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

№ 301

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

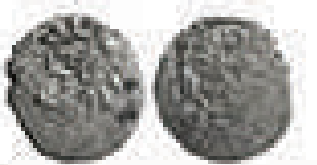
№ 302

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

№ 303

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13.5 mm.

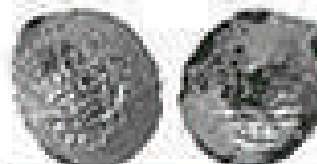
№ 304

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

№ 305

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

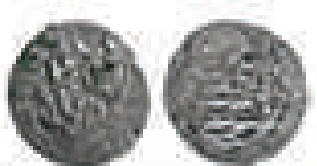
№ 306

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 14 mm.

№ 307

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 13 mm.

№ 308

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

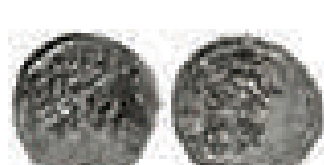
№ 309

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 15 mm.

№ 310

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14 mm.

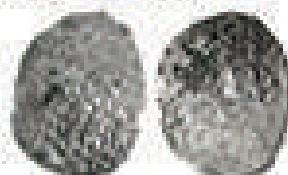
№ 311

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 16 mm.

№ 312

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 15 mm.

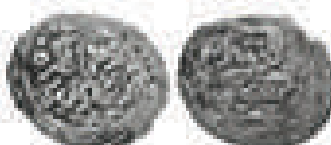
№ 313

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.87g. 16 mm.

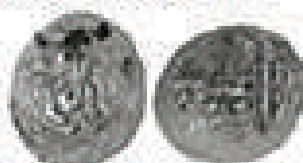
№ 314

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 14.5-12 mm.

№ 315

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 316

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14.5 mm.

№ 317

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 318

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

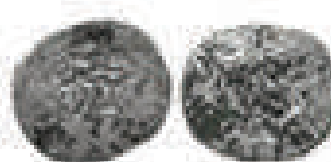
№ 319

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 320

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.

№ 321

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 14.5 mm.

№ 322

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 323

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 324

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 14 mm.

№ 325

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 14.5 mm.

№ 326

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.75g. 14.5 mm.

№ 327

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 15 mm.

№ 328

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 14 mm.

№ 329

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.41g. 12 mm.

№ 330

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.45g. 14 mm.

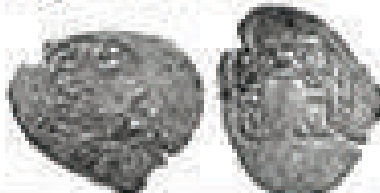
№ 331

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.47g. 13 mm.

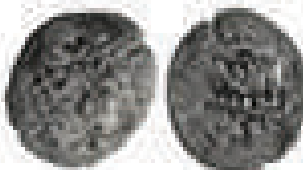
№ 332

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 17 mm.

№ 333

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 15 mm.

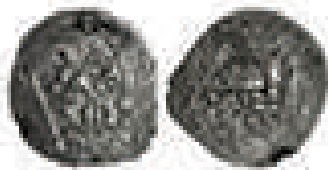
№ 334

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 15 mm.

№ 335

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.43g. 15 mm.

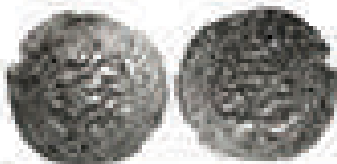
№ 336

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.38g. 14 mm.

№ 337

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.40g. 15 mm.

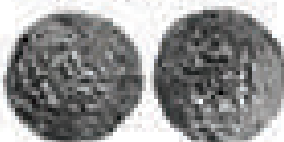
№ 338

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 15 mm.

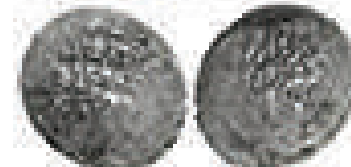
№ 339

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12 mm.

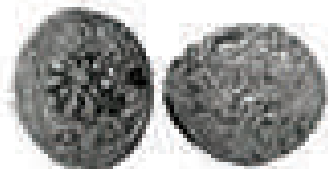
№ 340

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 15.5 mm.

№ 341

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

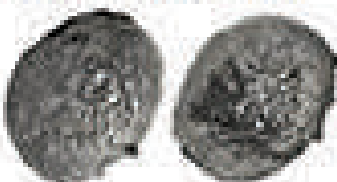
№ 342

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14.5 mm.

№ 343

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 16.5 mm.

№ 344

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 15 mm.

№ 345

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 13.5 mm.

№ 346

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14 mm.

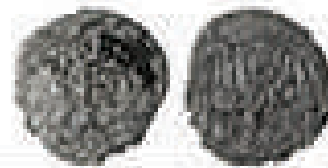
№ 347

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 13 mm.

№ 348

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 13.5 mm.

№ 349

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 350

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 351

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 352

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13 mm.

№ 353

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

№ 354

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14.5 mm.

№ 355

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 356

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.44g. 15 mm.

№ 357

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 15 mm.

№ 358

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12.5 mm.

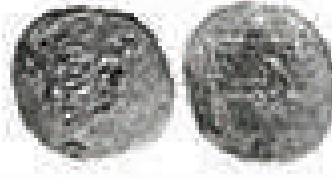
№ 359

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.51g. 14.5 mm.

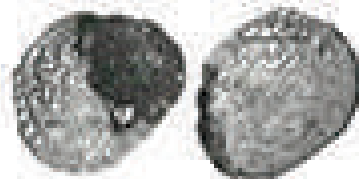
№ 360

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.53g. 14.5 mm.

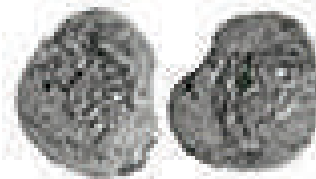
№ 361

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.51g. 16 mm.

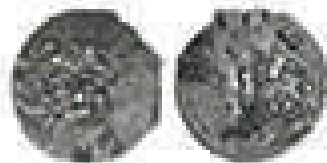
№ 362

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.50g. 15.5 mm.

№ 363

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.56g. 14 mm.

№ 364

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14.5 mm.

№ 365

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 15 mm.

№ 366

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 16 mm.

№ 367

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14.5 mm.

№ 368

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.56g. 14 mm.

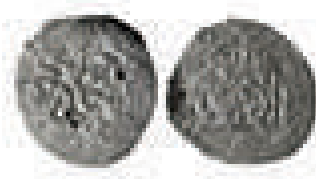
№ 369

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

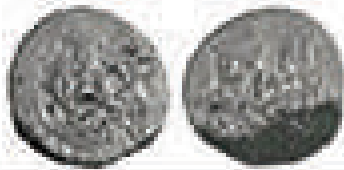
№ 370

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 13.5 mm.

№ 371

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 372

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

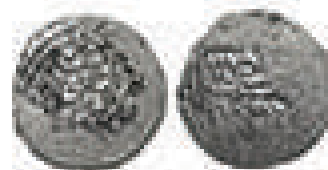
№ 373

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

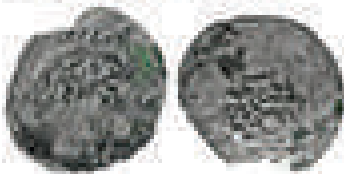
№ 374

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 375

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 376

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

№ 377

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

№ 378

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 379

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 380

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

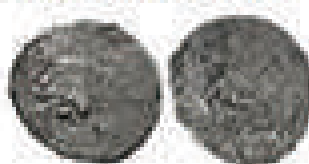
№ 381

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

№ 382

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

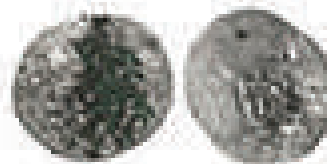
№ 383

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.51g. 15 mm.

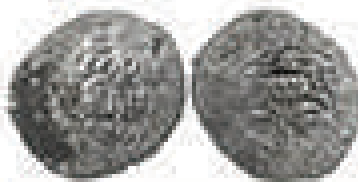
№ 384

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.53g. 14.5 mm.

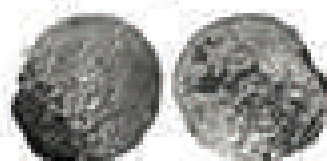
№ 385

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.51g. 16 mm.

№ 386

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.50g. 14 mm.

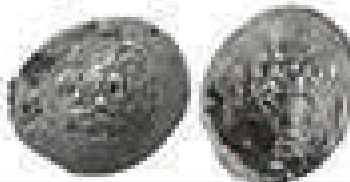
№ 387

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.44g. 15.5 mm.

№ 388

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 16 mm.

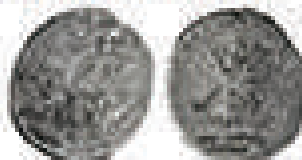
№ 389

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 14 mm.

№ 390

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 14 mm.

№ 391

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 16 mm.

№ 392

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 14 mm.

№ 393

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 15.5 mm.

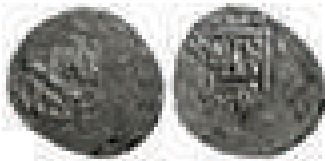
№ 394

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.59g. 13.5 mm.

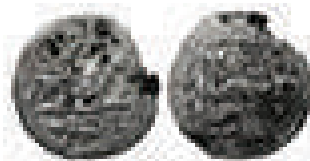
№ 395

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

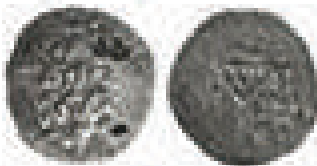
№ 396

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

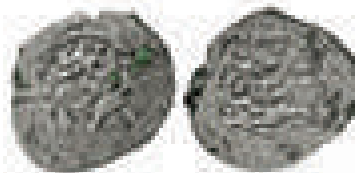
№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.78g. 16 mm.

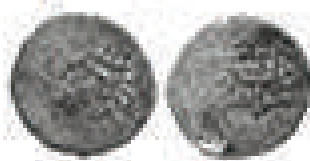
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.101g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.69g. 13 mm.

№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 16 mm.

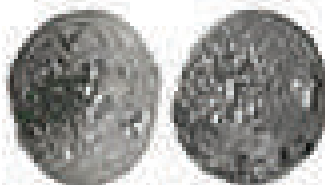
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 14 mm.

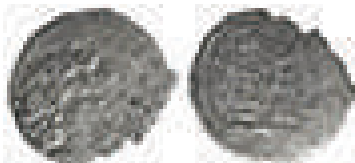
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 15.5 mm.

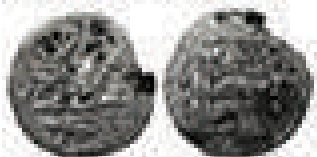
№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 15 mm.

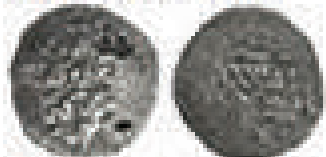
№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.78g. 16 mm.

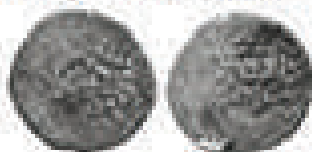
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 1.01g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.69g. 13 mm.

№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.70g. 16 mm.

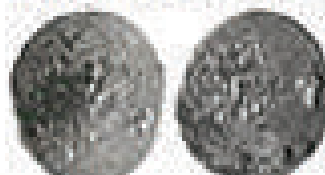
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.71g. 14 mm.

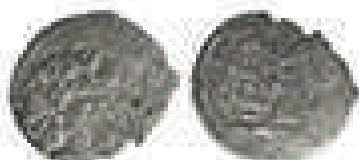
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.71g. 15.5 mm.

№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.72g. 15 mm.

№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 13 mm.

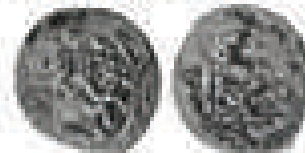
№ 406

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 15 mm.

№ 407

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 13.5 mm.

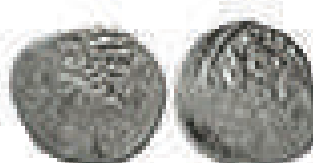
№ 408

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 14.5 mm.

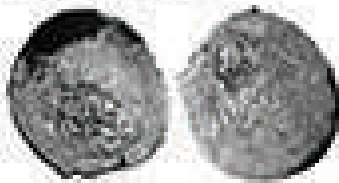
№ 409

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.67g. 14 mm.

№ 410

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.*

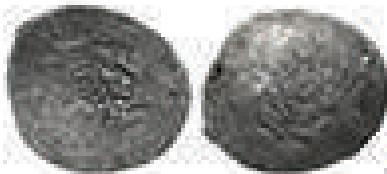
№ 411

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 17 mm.*

№ 412

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 19 mm.*

№ 413

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 19 mm.*

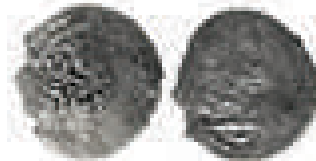
№ 414

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 14 mm.*

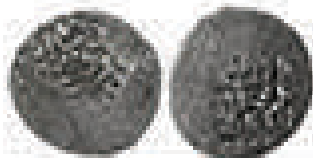
№ 415

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.*

№ 416

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.*

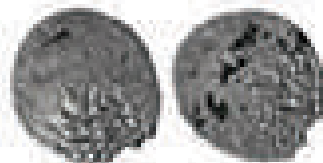
№ 417

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 17.5 mm.*

№ 418

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14 mm.*

№ 419

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.*

№ 420

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.*

№ 421

*An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13 mm.*

№ 422

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 423

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 14.5 mm.

№ 424

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 13.5 mm.

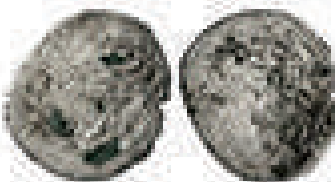
№ 425

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 17 mm.

№ 426

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 15.5 mm.

№ 427

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 13 mm.

№ 428

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 13.5 mm.

№ 429

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 15 mm.

№ 430

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14.5 mm.

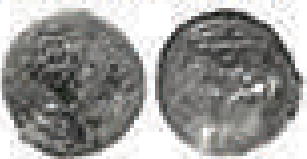
№ 431

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 432

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14.5 mm.

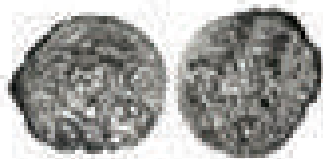
№ 433

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 434

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

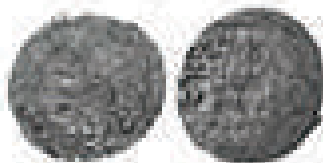
№ 435

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

№ 436

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

№ 437

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14.5 mm.

№ 438

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.65g. 14 mm.

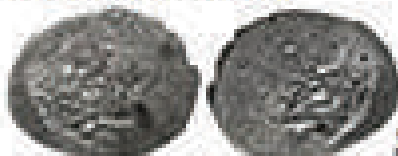
№ 439

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 13.5 mm.

№ 440

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 17 mm.

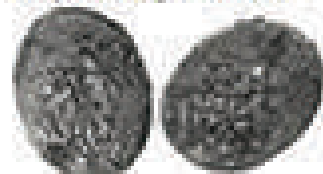
№ 441

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

№ 442

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 15.5 mm.

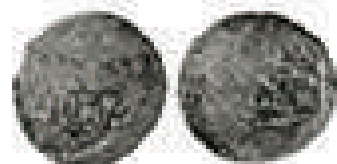
№ 443

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 14 mm.

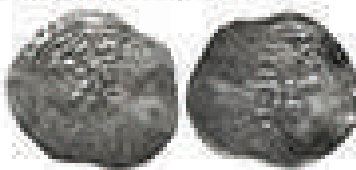
№ 444

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14.5 mm.

№ 445

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

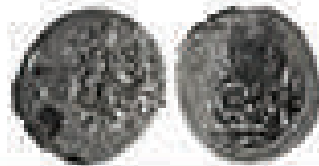
№ 446

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14 mm.

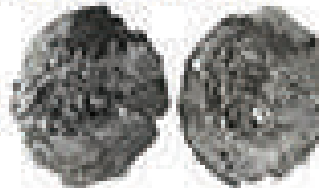
№ 447

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14 mm.

№ 448

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 16 mm.

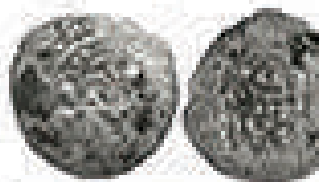
№ 449

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 16 mm.

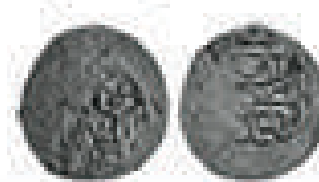
№ 450

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 15 mm.

№ 451

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14 mm.

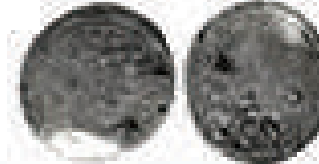
№ 452

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 13 mm.

№ 453

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 15 mm.

№ 454

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

№ 455

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 13 mm.

№ 456

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 13.5 mm.

№ 457

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 14 mm.

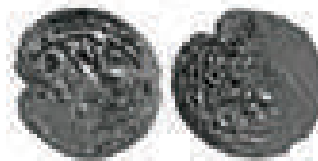
№ 458

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

№ 459

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

№ 460

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14 mm.

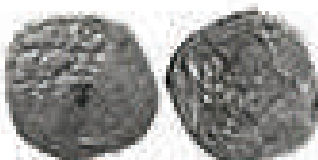
№ 461

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

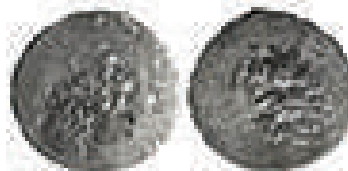
№ 462

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.61g. 14.5 mm.

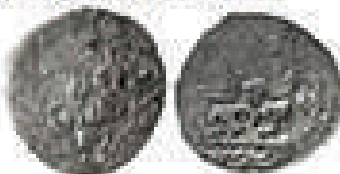
№ 463

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

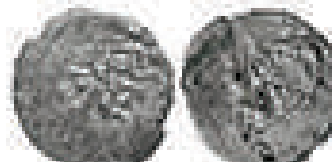
№ 464

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

№ 465

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14.5 mm.

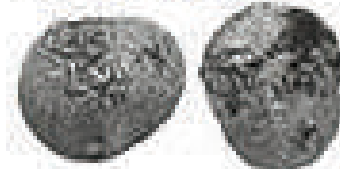
№ 466

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

№ 467

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15.5 mm.

№ 468

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14.5 mm.

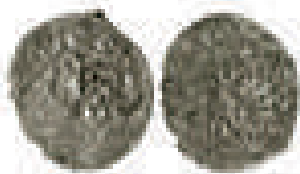
№ 469

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.59g. 15 mm.

№ 470

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14 mm.

№ 471

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14.5 mm.

№ 472

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14 mm.

№ 473

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14.5 mm.

№ 474

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14 mm.

№ 475

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 14 mm.

№ 476

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 15 mm.

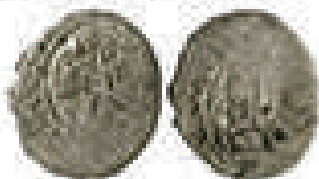
№ 477

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 15 mm.

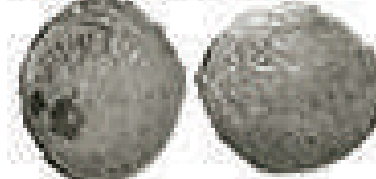
№ 478

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 15 mm.

№ 479

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g. 17 mm.

№ 480

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g. 14.5 mm.

№ 481

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g. 14.5 mm.

№ 482

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

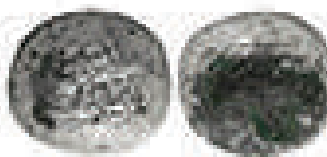
№ 483

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

№ 484

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14.5 mm.

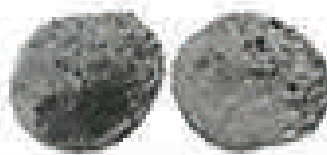
№ 485

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

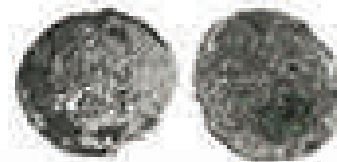
№ 486

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

№ 487

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

№ 488

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

№ 489

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

№ 491

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.56g. 15 mm.

№ 492

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 13.5 mm.

№ 493

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 15.5 mm.

№ 494

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14 mm.

№ 495

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

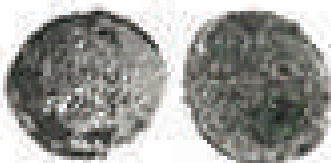
№ 486

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

№ 487

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

№ 488

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

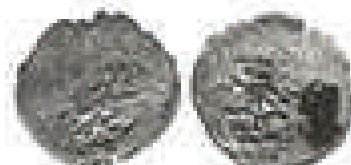
№ 489

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

№ 491

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 15 mm.

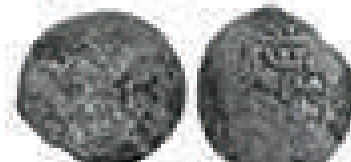
№ 492

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13.5 mm.

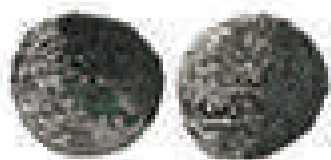
№ 493

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

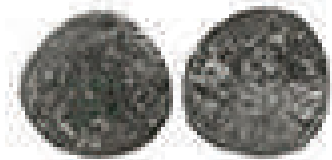
№ 494

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

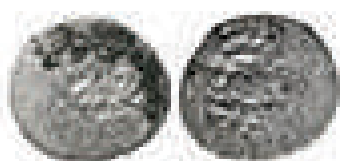
№ 495

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 496

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 497

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

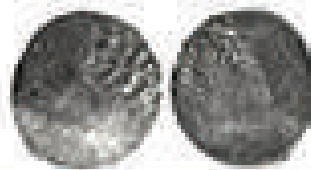
№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

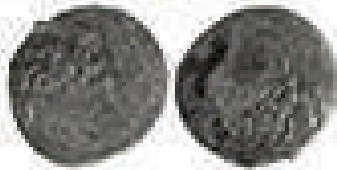
№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 499

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 15 mm.

№ 500

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14.5 mm.

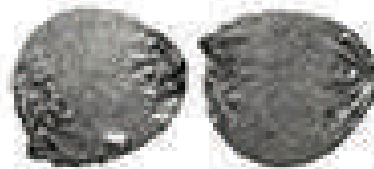
№ 501

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14.5 mm.

№ 502

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 16 mm.

№ 503

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14 mm.

№ 504

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

№ 505

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 506

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 507

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 16 mm.

№ 508

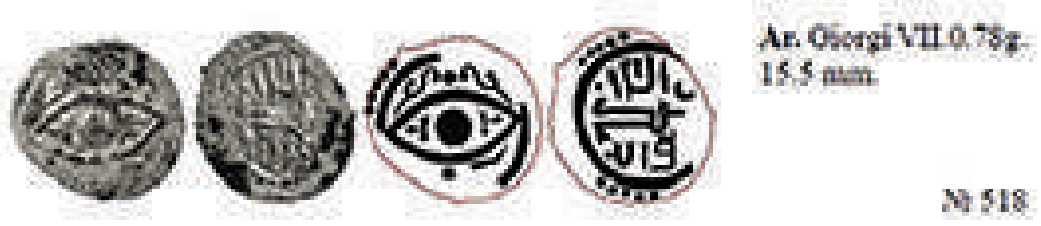
Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

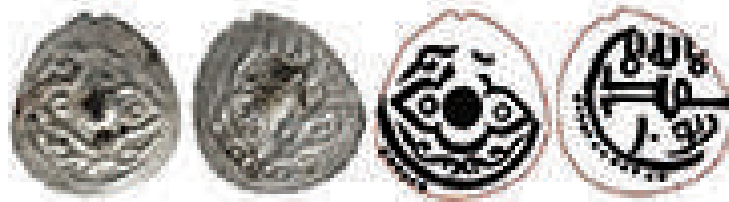

№ 509

George VII coins in oval frame

An. Giorgi II.
0.73g, 17 mm.

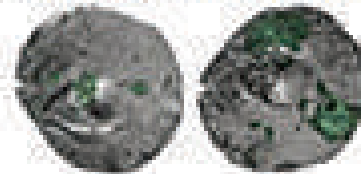
№ 519

An. Giorgi VII. 0.66g, 14 mm.

№ 520

An. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

№ 521

An. Giorgi VII. 0.55g, 12.5 mm.

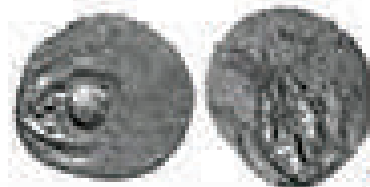
№ 522

An. Giorgi VII. 1.00g, 19 mm.

№ 523

An. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

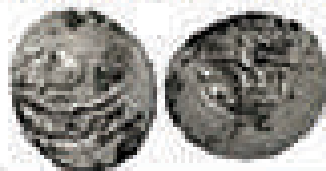
№ 524

An. Giorgi VII. 0.69g, 15.5 mm.

№ 525

An. Giorgi VII. 0.74g, 15 mm.

№ 526

An. Giorgi VII. 0.60g, 17 mm.

№ 527

An. Giorgi VII. 0.39g, 12.5 mm.

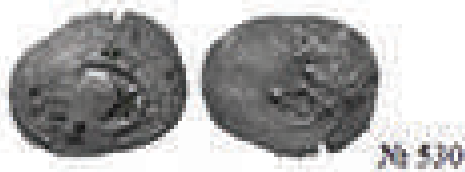
№ 528

An. Giorgi VII. 1.01g, 17 mm.

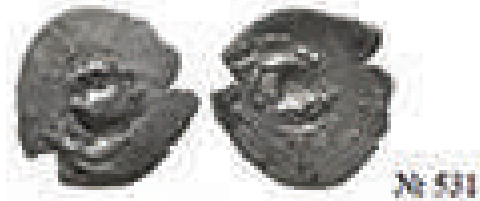

№ 529

Ar. Giorgi VII. 0.79g. 16.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16.5 mm.

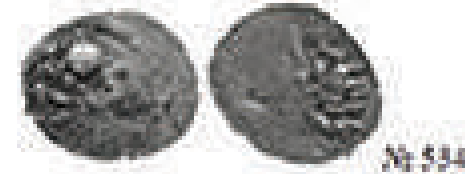
Ar. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.76g. 16 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.79g. 16 mm.

Giorgi VII (1393-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).
The second type

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalair.
1.08g. 13 mm.

№ 535

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalayir. 0.968g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalair. 0.958g. 14 mm.

№ 536

№ 537

Shaykh Uways (1357-75AD).

Ar. Shaykh Uways 0.62g.
10 mm.

№ 538

Ar. Shaykh Uways (1357-75AD). Dirhem. 0.59g. 13 mm.

№ 539

Ilxan Oljaitü (1357-75AD)

Ar. Oljaitü. Tbilisi. 2 dirhem. 1.48g. 14.5-13.5 mm.

№ 584

Unidentified coins

Ar. 0.43g. 14.5 mm.

№ 587

Ar. 0.70g. 15.5 mm.

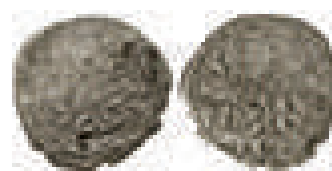
№ 588

Ar. 0.70g. 15 mm.

№ 589

Ar. 0.69g. 14 mm.

№ 590

Ar. 0.68g. 14 mm.

№ 591

Ar. 0.66g. 13.5 mm.

№ 592

Ar. 0.65g. 15 mm.

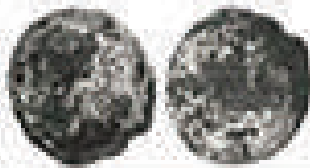
№ 593

Ar. 0.63g. 15 mm.

№ 594

Ar. 0.62g. 14 mm.

№ 596

Ar. 0.63g. 17 mm.

№ 597

Ar. 0.62g. 15 mm.

№ 598

Ar. 0.61g. 14.5 mm.

№ 599

Ar. 0.61g. 15 mm.

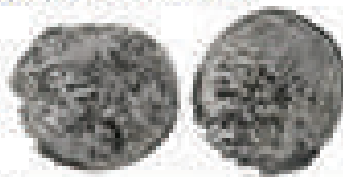
№ 600

Ar. 0.61g. 15 mm.

№ 601

Ar. 0.62g. 15.5 mm.

№ 602

Ar. 0.62g. 16 mm.

№ 603

Ar. 0.60g. 14.5 mm.

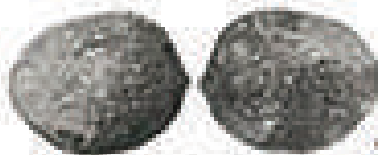
№ 604

Ar. 0.60g. 14 mm.

№ 605

Ar. 0.60g. 16 mm.

№ 606

Ar. 0.59g. 15 mm.

№ 607

Ar. 0.56g. 14.5 mm.

№ 608

Ar. 0.53g. 16 mm.

№ 609

Ar. 0.51g. 14 mm.

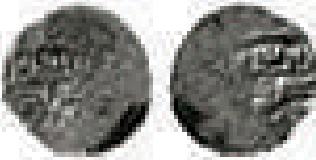
№ 610

Ar. 0.49g. 14 mm.

№ 611

Ar. 0.47g. 13 mm.

№ 612

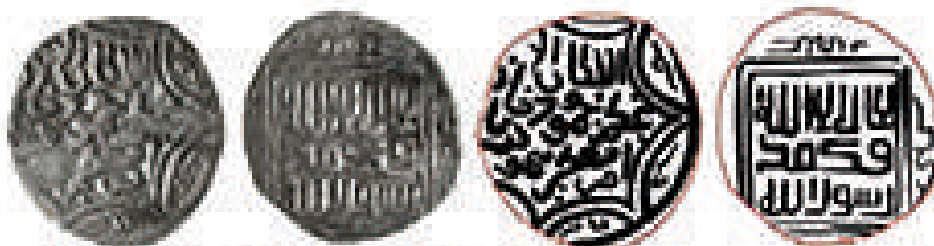
Scale of photos: 15 mm. x 10 mm.

Tamerlan (1336 -1405)

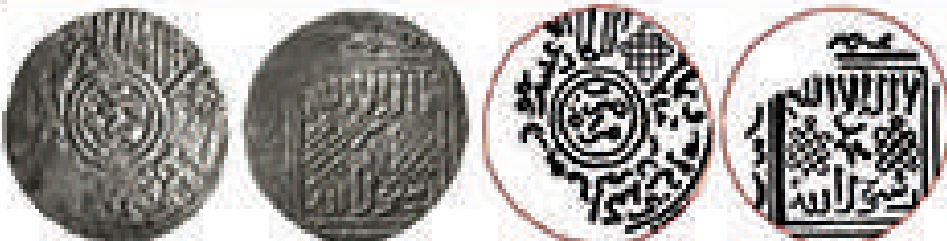
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 25 mm.

№ 540

Ar. Tamerlan. 755 h. Tanga. 6.33g. 26.5 mm.

№ 541

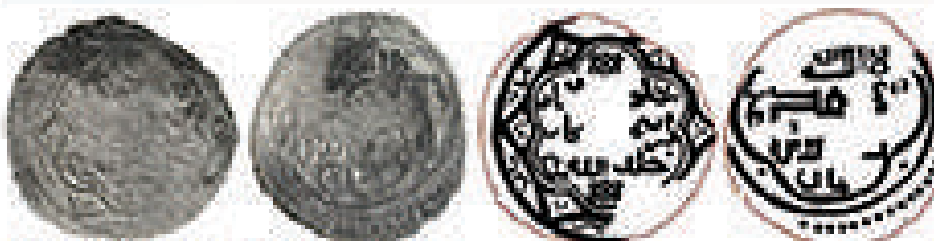
Ar. Tamerlan. Tanga. Herat. 6.620g. 26 mm.

№ 542

Ar. Tamerlan. Tanga. 7777. 6.32g. 26.5 mm.

№ 543

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.93g. 25 mm.

№ 544

Ar. Tasmirhan. Tanga. 5.59g. 26 mm.

№ 545

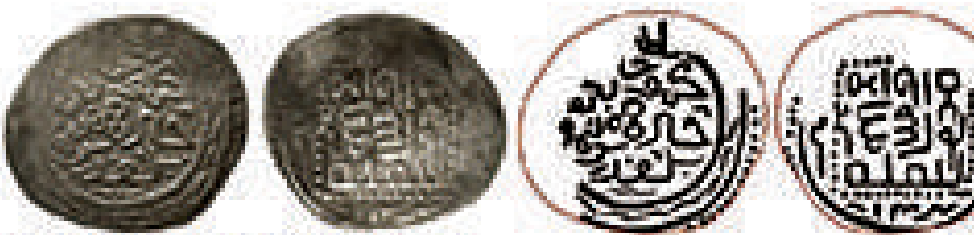
Ar. Tasmirhan. 797 h. Tanga. 6.4g. 30 mm.

№ 546

Ar. Tasmirhan. Tanga. Bamijan. 5.90g. 25 mm.

№ 547

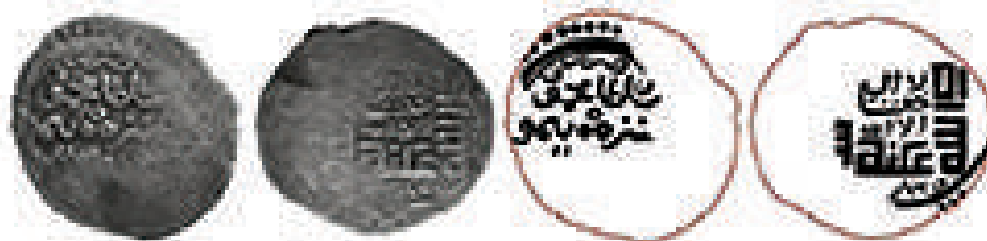
Ar. Tasmirhan. Tanga. 6.07g. 27 mm.

№ 548

Ar. Tasmirhan. Tanga. 6.06g. 24 mm.

№ 549

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.94g. 26 mm.

№ 550

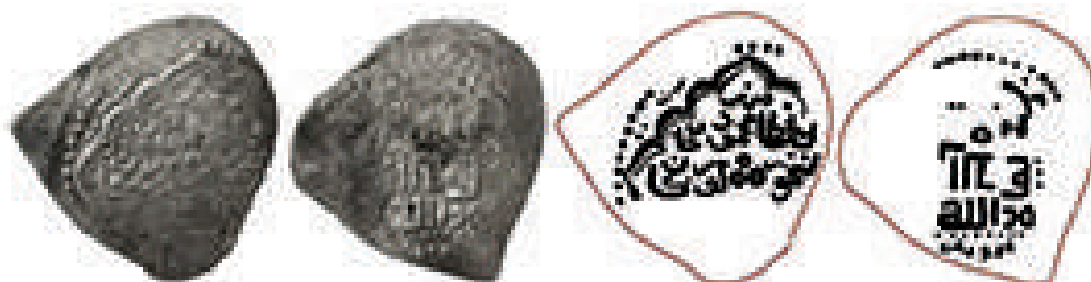
Ar. Tamerlan. Tanga. 7.77g. 6.07g. 27 mm.

№ 551

Ar. Tamerlan. Tanga. Kasha. 5.95g. 27 mm.

№ 552

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.96g. 27 mm.

№ 553

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g. 24 mm.

№ 554

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g, 24.5 mm.

№ 555

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g, 28 mm.

№ 556

Ar. Tamerlan. Tanga. Qum. 6.01g, 26 mm.

№ 557

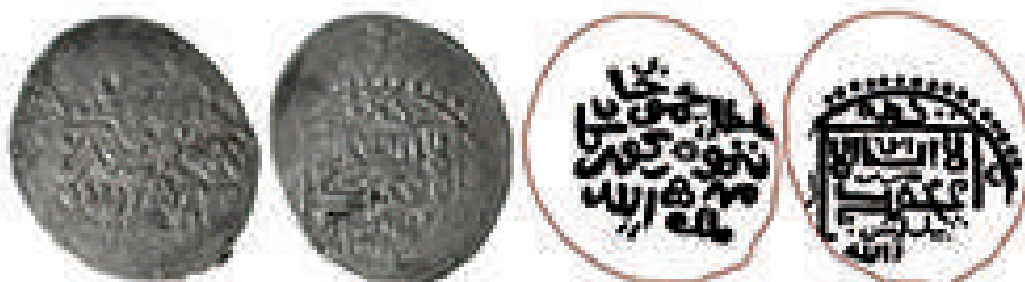
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g, 27.5 mm.

№ 558

Ar. Tamerlan. Tanga. Tabriz. 5.94g, 31 mm.

№ 559

Ar. Tamerlan. Tanga. Bidlis. 597g. 29 mm.

№ 560

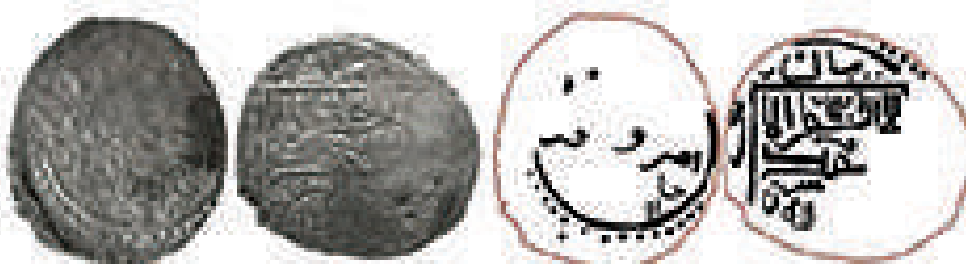
Ar. Tamerlan. Tanga. 589g. 26 mm.

№ 561

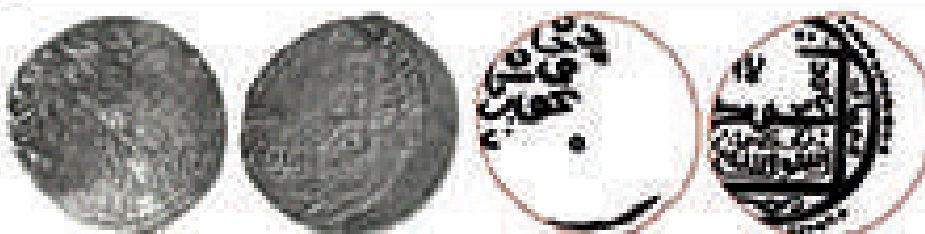
Ar. Tamerlan. 782 h. Tanga. 568g. 24.5 mm.

№ 562

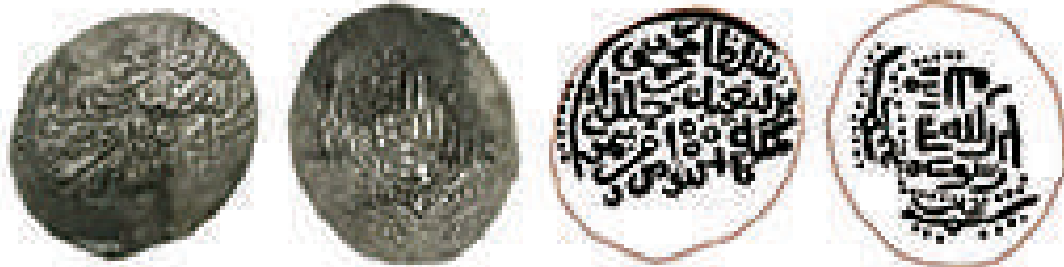
Ar. Tamerlan. Tanga. Bidlis. 6634g. 26 mm.

№ 563

Ar. Tamerlan. Tanga. 7777. 6.04g. 23.5 mm.

№ 564

An. Tamerlan. Tanga. 6.09g. 27 mm.

№ 565

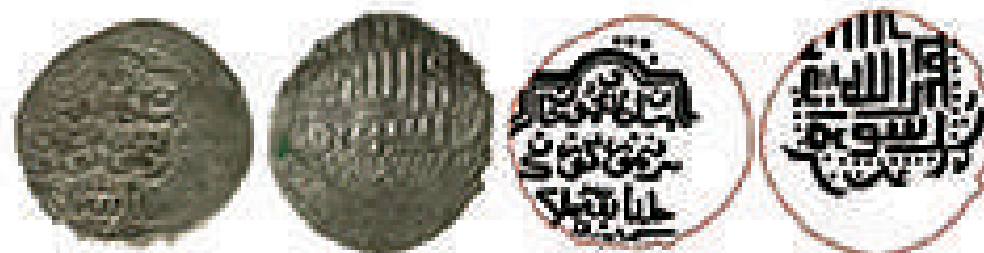
An. Tamerlan. Tanga. Qum. 5.92g. 24.5 mm.

№ 565 A

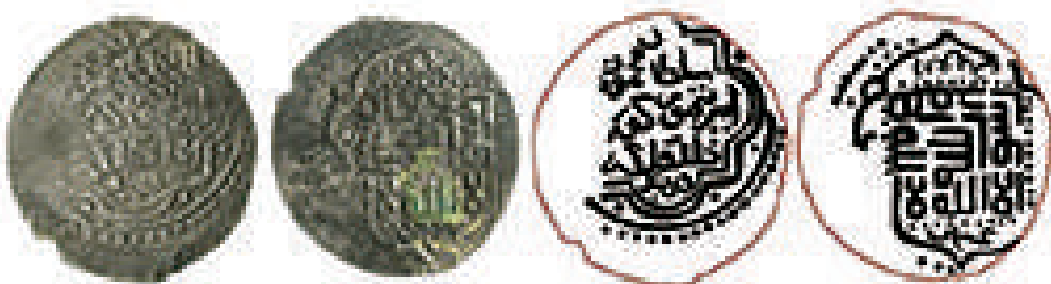
An. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 24 mm.

№ 566

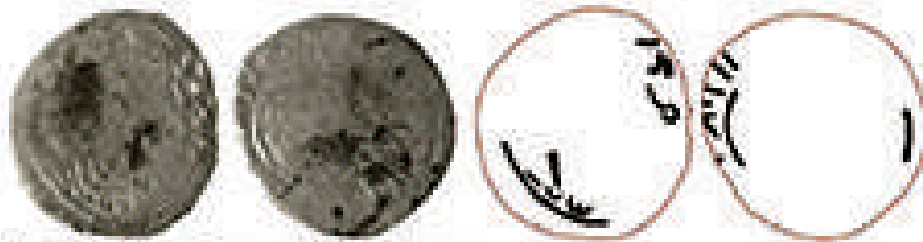
An. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 25 mm.

№ 567

An. Tamerlan. Tanga. Derband. 5.55g. 29.5 mm.

№ 568

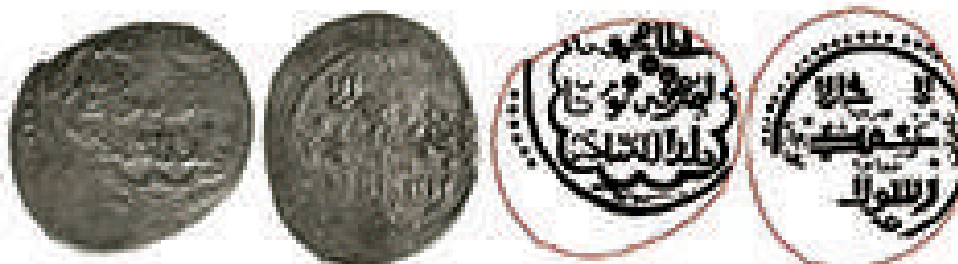
Ar. Tamerlan. Tanga. 5.93g. 24 mm.

№ 569

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.35g. 27 mm.

№ 570

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 27 mm.

№ 571

Ar. Tamerlan. Tanga. Qazax. 5.89g. 27.5 mm.

№ 572

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 26 mm.

№ 573

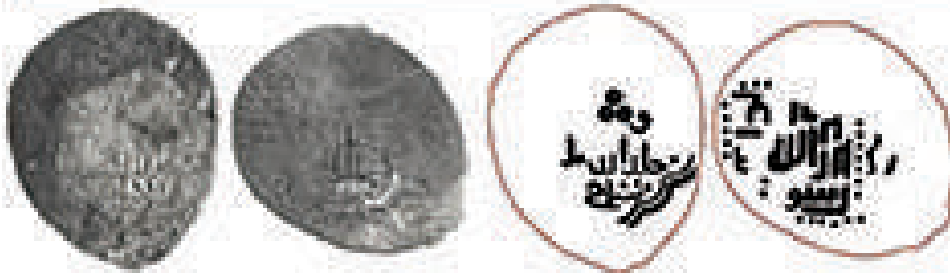
Ar. Tamerlan. Tanga. Suru. 5.80g. 29 mm.

№ 574

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.07g. 29 mm.

№ 575

Ar. Tamerlan. Tanga. Shemakha. 5.80g. 31 mm.

№ 576

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.95g. 32 mm.

№ 577

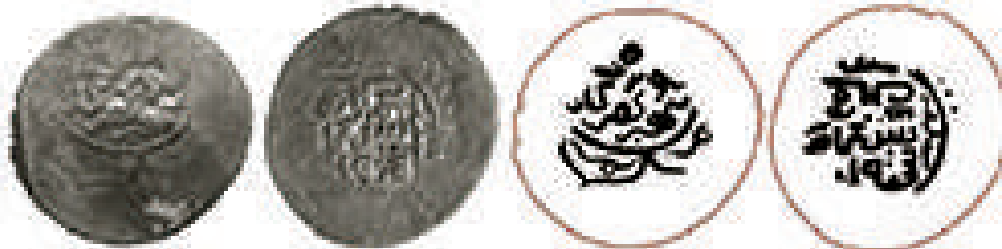
Ar. Tamerlan. Tanga. Kimani. 6.43g. 29 mm.

№ 578

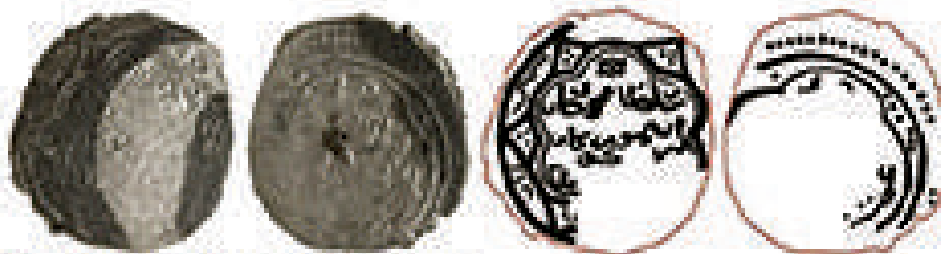
Ar. Tamerlan. Dirhem. 0.65g. 17 mm.

№ 579

Ar. Tamerlan. Tsopa. 6.00g. 25 mm.

№ 580

Ar. Tamerlan. Tsopa. 5.65g. 25 mm.

№ 581

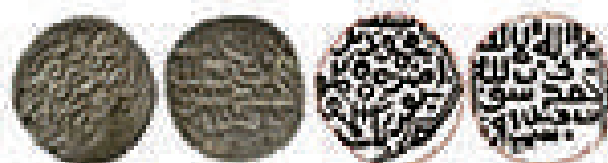
Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.35g. 18 mm.

№ 582

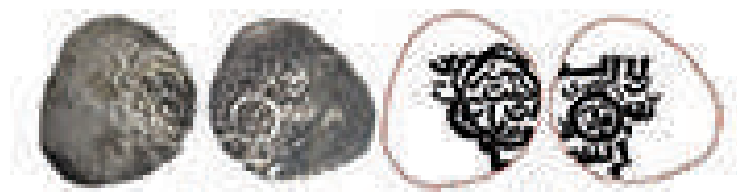
Ar. Tamerlan. Dirhem. Samarkand. 0.74g. 17 mm.

№ 583

Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.48g. 16 mm.

№ 585

Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.00g. 18 mm.

№ 556

Scale of photos: 12 mm. x 10 mm.

БИБЛИОГРАФИЯ:

1. Габашвили В. Нашествия татар в Грузию (Баграт V и Георгий VI). Тбилиси 1943. (Груз.)
2. Габашвили В. Ближний Восток в период монгольских нашествий. Очерки по истории Ближнего Востока. Тбилиси 1957. (Груз.)
3. Габашвили В. Иран ильханов в первой половине XIV в. Очерки по истории Ближнего Востока. Тбилиси 1957. (Груз.)
4. Гваберидзе Ц. Отношения Грузии с ильханидским Ираном и государством джелаиридов. Тбилиси 1986. (Груз.)
5. Гваберидзе Ц. «Ахалцихский монетный двор (XIV-XVI вв.)». Исследования по археологии Грузии, 19 (2010). С. 221-234 (Груз.)
6. Гвретишвили Д. Очерки по истории Грузии (XIII-XIV вв.). Тбилиси 1962. (Груз.)
7. Гучуа В. Грузинская советская энциклопедия, т. 2. Тбилиси 1977, стр. 129-130. (Груз.)
8. Джавахишвили И. История грузинского народа, т. 3. Тбилиси 1966. (Груз.)
9. Джалагания И. Тбилисская кладовая XIV в. Ленингорский клад. Вестник Академии наук Грузинской ССР, т. 22, №2 (1959). С. 251-255. (Груз.)
10. Джоджуа Т., Беридзе И. Две энкаустические надписи 1352 и 1356 годов с упоминанием Иване Абусеридзе, патрона Ситихатун и амирспосалара Агбуги (Установление текста, историко-источниковедческий анализ). (Груз.)
11. Дундуа Г. К вопросу о денежном обращении в Грузии XV века. Издательство Академии наук Грузинской ССР, Тбилиси 1964. (Груз.)
12. Дундуа Г., Дундуа Т. Чеканился ли гиоргаули тетри? «Труды Института истории Грузии», т. 1. Тбилиси 2011. (Груз.)
13. Какабадзе С. Личность законоучителей Беки и Агбуги. Тифлис 1912. (Груз.)
14. Капанадзе Д. Клад грузинских монет XV века, «Вестник Государственного музея Грузии», Тбилиси 1940. (Груз.)

15. Капанадзе Д. Грузинская нумизматика. Тбилиси 1969. (Груз.)
16. Кацитадзе Д. Сведения «Искандера Анонима» о Грузии. Труды ТГУ. Тбилиси 1965. (Груз.)
17. Кацитадзе Д. Грузия на рубеже XIV–XV веков (по персидским и персидскоязычным источникам). Тбилиси 1975. (Груз.)
18. Табатадзе К. К вопросу об отношениях между Грузией и Золотой Ордой в XIV веке (джучидские монеты из Алисского клада), Тбилиси, 1946. (Груз.)
19. Ломоури Т. «Ахалцихский монетный двор». ВЕСТНИК Государственного Музея Грузии им. Акад. С.Н. Джанашиа, XII-V (1944). (Груз.)
20. Ломоури Т. Клад Кодала. Вестник Государственного музея Грузии имени академика С. Джанашиа (ВГМГ). XIV-V. Тбилиси, 1947; Клад Кодала. Часть II. Сборник. К истории денежного обращения в средневековой Грузии. Тбилиси, 2005; К вопросу об отношениях между Грузией и Золотой Ордой в XIV в. (джучидские монеты из клада Али). Сборник. К истории денежного обращения в средневековой Грузии. Тбилиси, 2005; Монеты Ахмеда Джалаира и Георгия VII. Сборник. К истории денежного обращения в средневековой Грузии. Тбилиси, 2005; Деньги последних ильханов в Грузии. Сборник. К истории денежного обращения в средневековой Грузии. Тбилиси 2005. (Груз.)
21. Очерки истории Грузии. Том III. Грузия в XI-XV веках. Сабчота Сакартвело, Тбилиси 1979. (Груз.)
22. Рехвиашвили Мириан. Самцхское княжество. XIII-XVI вв. Ганатлеба, Тбилиси 1992. (Груз.)
23. Табатадзе К. Борьба грузинского народа против иностранных завоевателей на рубеже XIV-XV веков, Тбилиси, 1974. (Груз.)
24. База данных восточных монет, Зено. <http://www.zeno.ru/>
25. Ланг Д.М. Исследования по нумизматической истории Грузии в Закавказье. Нью-Йорк 1955. (Eng.)
26. Пагава И., Чумбуридзе П., Габашвили Г. Агбуга I Великий, шейх Увайс Джалаир и Баграт V: нумизматический треугольник. 2019. (Eng.)
27. Давидович Е.А. История денежного обращения средневековой Средней Азии. Москва 1983.
28. Джалагания И.Л. Из истории монетного дела в Грузии XIII века. Тбилиси 1958.
29. Арабшах История эмира Тимура = Аджайиб ал-макдур фи тарих-и Таймур. 2-е изд. Институт истории народов Средней Азии имени Махпират, Ташкент 2007.
30. Капанадзе Д.Г. Грузинская нумизматика. Москва 1955.
31. Пахомов Е.А. Монеты Грузии. Тбилиси, 1970; Монетныеклады Азербайджана и других республик, краев и областей Кавказа. Вып. I-IX. Баку 1926-1966.
32. Рейфилд Д. Расколотовое государство. Глава XI. Тамерлан и разгром Грузии // Грузия. Перекресток империй. История длиной в три тысячи лет. 2017.
33. Румянцев В. Баграт V. 6 ноября 2018.
34. Стенли Лэн-Пуль. «Мусульманские династии». Издательская фирма «Восточная литература» РАН, издательская группа «Муравей», перевод с английского с примечаниями В.В. Бартольда. 2004. 311с.
35. Хильда Хукхэм, «Властитель семи созвездий». «Адолат», Ташкент 1995.

2021

11 DECEMBER

№5

არქეოლოგია

ARCHEOLOGIA
არქეოლოგია

ევროპის უნივერსიტეტის
აკადემიკოს ა. აფაქიძის სახელობის არქეოლოგიის
ინსტიტუტის სამეცნიერო კვლევითი ჟურნალი

გიორგი VII მონეტების განძი მდინარე იორის ხეობიდან (ივრის ხეობის განძი)

გოგა გაბაშვილი,

არქიტექტორი; საქართველოს ეროვნული მუზეუმის მეცნიერ-თანამშრომელი

აბსტრაქტი

სტატიაში განხილულია მდინარე იორის ხეობაში აღმოჩენილი გიორგი VII-ის მონეტების განძი, რომელიც მნიშვნელოვან წყაროს წარმოადგენს გვიანი შუასაუკუნეების საქართველოს ეკონომიკური და პოლიტიკური ისტორიის შესასწავლად. ავტორი დეტალურად აღწერს განძის აღმოჩენის გარემოებებს, მონეტების რაოდენობას, მეტალურგიულ შემადგენლობასა და ქრონოლოგიურ დიაპაზონს. განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა მონეტების დათარიღებას, რომელთა ყველაზე ადრინდელი ეგზემპლარები XIV საუკუნის დასაწყისს მიეკუთვნება, ხოლო გვიანდელი ნიმუშები ასახავს გიორგი VII-ის მეფობის პერიოდს. ნაშრომში გაანალიზებულია მონეტებზე წარმოდგენილი წარწერები, სიმბოლიკა და იკონოგრაფიული თავისებურებები, რაც ნათლად წარმოაჩენს სამეფო ხელისუფლების იდეოლოგიურ გზავნილებსა და სახელმწიფოებრივი იდენტობის ნიშნებს. ავტორი განძს განიხილავს როგორც რეგიონული ფულადი მიმოქცევის ნაწილს და აკავშირებს მას იორის ხეობის სავაჭრო და სატრანზიტო მნიშვნელობასთან. სტატიაში ხაზგასმულია ნუმიზმატიკური მასალის როლი ისტორიული მოვლენების რეკონსტრუქციაში და აღინიშნება, რომ აღნიშნული განძი ავსებს ცნობებს გვიანი შუასაუკუნეების საქართველოს მონეტარული სისტემის, ეკონომიკური ურთიერთობებისა და პოლიტიკური პროცესების შესახებ, რაც მას მნიშვნელოვან სამეცნიერო ღირებულებას ანიჭებს.

საკვანძო სიტყვები: ნუმიზმატიკა, სამონეტო განძი, გიორგი VII, აჰმედ ჯალაირი, შეიხ ოვეისი, ამირა თემური, ილხანი ოლჯაითუ.

2019 წლის გაზაფხულზე, დაუზუსტებელი ცნობების თანახმად თბილისის მახლობლად, მდინარე იორის ხეობაში ნაპოვნი იყო ვერცხლის მონეტების განძი, რომელიც შედგება: შეიხ ოვეისის 2 მონეტისაგან, თემურლენგის 47, ოლჯაითუს თბილისში მოჭრილი ახალი ტიპის 1 და გიორგი VII 536 სხვადასხვა ტიპის მონეტისაგან, სულ: 612 ცალი. საერთო წონა შეადგენს 584,91 გრამს. მონეტები ძირითადად მეფე გიორგი VII ეკუთვნის.

ასეთი სახის განძები საკმარისადაა ნაპოვნი, მაგრამ ნაწილი ამ განძების დაკარგულია ან ნაწილობრივ არის აღწერილი. გთავაზობთ ყველაზე საინტერესო განძების შემოკლებულ ჩამონათვალს:

ალის განძი¹

ალის განძი, 1925 წელს ხაშურის მუნიციპალიტეტის სოფ. ალში აღმოჩენილი განძი – ვერცხლის 471 მონეტა. უმთავრესად შეიცავს XIV საუკუნის ოქროს ურდოს, აგრეთვე რეის სულთნის აჰმად ჯალაირისა და საქართველოს მეფის გიორგი VII-ის სახელით მოჭრილ ფულებს. ყველაზე ადრინდელი მონეტა დათარიღებულია 1310 წ.-ით, ყველაზე გვიანდელი – 1401-1400 წწ.-ით.

ყველაზე ადრე აღმოჩენილია ალის ე.წ. უცნობი განძი, რომლის შესახებაც გაზეთი „დროება“ 1881 წლის 248 ნომერში წერდა: „გორის მაზრის სოფ. ალიდან გვწერენ: ბევრს ადგილას სახნავ მიწებში პოულობენ ხვნის დროს ქვევრებს და სხვა ძველ ნივთებს. ამას წინეთ ერთს მეწისკვილეს ეპოვნა ალის ციხესთან ერთი ქოთანი თეთრი ფული“. აღნიშნული განძი ამჯერად დაკარგულია.

გორის განძი²

გორის განძი, 1935 წლის მარტში თუ აპრილში, ქალაქ გორის მცხოვრებმა მიხა ბიძინაშვილმა აღმოაჩინა, მიხა ცხაკაიას (ყოფ. სემინარიის) ქუჩისა და სასაფლაოს შუა, მიწის დამუშავების დროს, რომელშიც იმყოფებოდა დიდი რაოდენობა დაბალი ხარისხის წვრილი ფულისა. ეს ფული იწონიდა არა ნაკლებ 15 გირვანქისა (ე.ი. 6 კილო).

1906 წელს თბილისის მიდამოებში აღმოჩენილი განძი³

გიორგის, ბაგრატიისა და კონსტანტინეს სახელების აღნიშნით, რომლიდანაც ა.ე. პახომოვმა გადაათვალიერა 150–200 ცალამდე [«Монетные клады Азербайджана и Закавказья», Е.А. Пахомов, Баку 1926 г. გვ. 60, №170]. ეს განძი ჯერაც გამოუქვეყნებელია და მისი დღევანდელი ადგილმყოფელობა ჩვენთვის უცნობია.

მნას განძი

1924 წ. ყაზბეგის რ–ნ სოფ. მანაში (ხევი) XV-XVI სს. ფულადი განძი 927 ეგზემპ. რაოდენობით, რომელიც საქართველოს მუზეუმმა შეიძინა, სამწუხაროდ, დღემდე არ არის გამოქვეყნებული⁴.

ლორეს განძი

1830-1831 წწ. ლორეში, ციხის ნანგრევებთან აღმოჩნდა ვერცხლის მონეტების განძი, რომელიც 2430 მონეტისაგან შედგება. მათ შორის, 600 ბიზანტიურია და, სავარაუდოდ, ტრაპიზონის ასპრების მინაბადს უნდა წარმოადგენდეს. 503 აღმოსავლური მონეტაა; მათგან 13 ჯუჩილდური, 22 ჰულაგუილდური, 9 ჯალაირთა, 16 თემურ-ლენგის, 47 თემურილების, 50 შირვანშაჰების, 8 ოსმანილების, 3 მამელუქების, 90 ყარა-კოინლუ, 9 აყ-კოინლუ და 67 ქართული მონეტა. განძი თარიღდება XV ს-ით. ის დაცულია სანკტ-პეტერბურგის აზიურ მუზეუმში⁵ (გ. დუნდუა, სამონეტო მიმოქვეყვის საკითხისათვის XV საუკუნის საქართველოში⁶).

ქინვანის განძი

XV ს–ის ქინვანიდან მომდინარე განძი ე. პახომოვის განსაზღვრით, რომელმაც პირადად გადაათვალიერა იგი, შემდეგ მონეტებს შეიცავდა: XV ს-ის 68 თანგას და 20 წვრილ მონეტას. ოცი ქართული მონეტიდან 19 თევზის გამოსახულებიანი ყოფილა, როგორც ჩანს, სამცხის ზარაფხანის. მეოცე ქართული ფული მონეტა, ე. პახომოვის აღწერის თანახმად, ასე გამოიყურება:

¹ ka.wikipedia.org/wiki/ალის_განძი

² დ. კაპანაძე, XV საუკუნის ქართული ფულის გორის განძი. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე. 1940.

³ დ. კაპანაძე, XV საუკუნის ქართული ფულის გორის განძი. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე. 1940, გვ. 280.

⁴ დ. კაპანაძე, XV საუკუნის ქართული ფულის გორის განძი. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე. 1940, გვ. 280.

⁵ გ. დუნდუა, სამონეტო მიმოქვეყვის საკითხისათვის XV საუკუნის საქართველოში. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამომცემლობა. თბილისი 1964, გვ. 37, 81, 82.

⁶ გ. დუნდუა, სამონეტო მიმოქვეყვის საკითხისათვის... 1964, გვ. 37, 81, 82.

AV. კუდაპრეხილი მარცხნივ მიმართული მხეცის გამოსახულება, ზემოთ ვარსკვლავი.

RV. ქართული ასოების ნაშთები, შეიმჩნევა ასო „ძ“⁷.

დედოფლის წყაროს განძი

2019 წ. შემოდგომას დედოფლისწყაროს მიდამოებში ნაპოვნი იყო ვერცხლის მონეტების განძი, რომელიც შედგებოდა დაახლოებით 150 მონეტისაგან. დათვალიერების შედეგად გაირკვა, რომ მონეტების უდიდესი ნაწილი ეკუთვნოდა მეფე გიორგი VII (1393-1407), 6 ცალი კი ეკუთვნოდა ოქროს ურდოს. განძი გაიფანტა.

განძები რომლებიც ზემოთ არის აღწერილი და ასევე მცირე რაოდენობით აღმოჩენილი მონეტები, ბრწყინვალედ აქვს აღწერილი ბატონ გიორგი დუნდუას თავის ნაშრომში: „სამონეტო მიმოქცევის საკითხისათვის XV საუკუნის საქართველოში“. და, რა თქმა უნდა ჩემს მიერ მოცემულ ჩამონათვალზე ბევრად დიდია.

სამონეტო განძი რომელიც მე მინდა წარმოგიდგინოთ, არის ძალზე საინტერესო, რადგან გიორგი VII მონეტები ახალი ტიპის ცალებით და აქამდე უცნობი წონებით არის წარმოდგენილი, მაგრამ სანამ მონეტების განხილვას შევუდგებით მოდით გადავხედოთ საქართველოს მეზობელ ქვეყნებს, მათ პოლიტიკურ-სოციალურ და ეკონომიკურ მდგომარეობას.

ბაგრატ V დიდი

ბაგრატ V, საქართველოს მეფე 1360–1393 წლებში, ძე ქართველი მეფისა დავით IX⁸ და სინდუსტარის, სამცხე-ჯავახეთის თავად ყვარყვარე V ჯაყელის ასულისა. 1355 წლიდან იყო მამის თანამმართველი, მისი გარდაცვალების შემდეგ 1360 წ. გამეფდა ბაგრატ V-ს სახელით. ქართულ საისტორიო მწერლობაში ბაგრატ V „დიდის“ სახელით იხსენიებს ტრაპიზონელი ისტორიკოსი მიქაელ პანარეტოსი⁹, რომელიც პირადად იცნობდა ბაგრატ V მას „გამოჩენილ სარდალს“ უწოდებს. სომხურ მწერლობაშიც ბაგრატ V „ძღვეამოსილისა და ძლიერის“ სახელითაა მოხსენიებული. თათარ-მონღოლთა შემოსევების შემდეგ საქართველო თუმცა ეკონომიურად დაქვეითებული იყო და სამეფოს დაშლის ტენდენცია თანდათანობით თავს იჩენდა, ბაგრატ V ხელისუფლება მაინც მთელ საქართველოზე ვრცელდებოდა. მისი სამეფოს სამხრეთ-დასავლეთი საზღვარი (ტრაპიზონის იმპერიასთან) მაკრიალის ხეობას გასდევდა, მაკრიალი, გონიო, აჭარა, შავშეთ-კლარჯეთი, მესხეთი საქართველოს ეკუთვნოდა. ქ. ანისი და მისი ოლქი წინანდებურად ბაგრატ V სამეფოს შემადგენლობაში იყო. ბაგრატ V ხელისუფლებას ცნობდნენ დვალეთი და ოსეთი.

ბაგრატ V მეფობის დასაწყისში საქართველოში შავი ჭირი მძვინვარებდა. 1366 წელს მისი მსხვერპლი გახდა დედოფალი ელენე¹⁰, რომლისაგანაც მეფეს ორი ძე გიორგი და კონსტანტინე ჰყავდა. 1367 წლის ივნისში ბაგრატ V დაქორწინდა ტრაპიზონის იმპერატორის, იოანე-ალექსი III¹¹ ასულ ანაზე¹² რომლისაგანაც შეეძინა მესამე ვაჟი დავითი და ქალიშვილი ულუმპია. ზოგიერთი ცნობის მიხედვით, მეფეს ასევე ჰყავდა უკანონოდ გაჩენილი ქალიშვილი თამარი.

მეფობის ბოლო წლებში გრძნობდა რა ბაგრატ მეფე საშიშროებას აღმოსავლეთიდან,

⁷ გ. დუნდუა, სამონეტო მიმოქცევის საკითხისათვის XV საუკუნის საქართველოში. გვ. 67.

⁸ დავით IX (გ. 1360) – საქართველოს მეფე 1346-1360 წლებში, გიორგი V ბრწყინვალის ძე.

⁹ მიქაელ პანარეტოსი – მაღალი რანგის მოხელე ტრაპიზონის იმპერატორის, ალექსი III კომნენოსის კარზე.

¹⁰ ელენე – (გ. 1366) – საქართველოს დედოფალი, საქართველოს მეფის ბაგრატ V-ის პირველი მეუღლე. ისტორიულ წყაროებში მისი წარმომავლობის შესახებ ინფორმაცია არ არის. ერთ-ერთი თეორიის თანახმად, ის შეიძლება ყოფილიყო ტრაპიზონის იმპერატორის, ბასილის ასული, ელენა დიდი კომნენოსი 1366 წელს შეწირა შავი ჭირის ეპიდემიას.

¹¹ ალექსი III დიდი კომნენოსი დაიბადა 1338 წლის 5 ოქტომბერს, გარდაიცვალა 20 მარტს, 1390. ტრაპიზონის იმპერიის იმპერატორი 1349 წლიდან გარდაცვალებამდე.

¹² ანა კომნენოსი – დაიბადა 6 აპრილს 1357 წ. ტრაპიზონში. საქართველოს მეფე ბაგრატ V-ეს მეორე ცოლი, საქართველოს დედოფალი 1367-1393 წ. დედა დავითისა და მეფე გიორგი VII.

თემურლენგის სახით, იგი გახდა თოხთამიშის¹³ მოკავშირე მის წინააღმდეგ ბრძოლაში. გაცხარებულ თემურლენგს მიზეზი მიეცა საქართველოში შემოსვლისა და 1386 წ. გვიან შემოდგომას შემოიჭრა თავისი ველური ურდოებით საქართველოში. კავკასიის მთებზე ამ დროს თოვლი იდო და თოხთამიში ვერაფრით ვერ დაეხმარებოდა ბაგრატს. ურდოებმა ალყა შემოარტყეს თბილისს, ნახევარწლიანი სასტიკი და სისხლიანი ბრძოლის შემდეგ, 1386 წ. 22 ნოემბერს შემოიჭრნენ ქალაქში. მეფე ბაგრატი, დედოფალი ანა და მისი ვაჟი დავითი ტყვედ ჩავარდნენ, მონღოლებმა გაძარცვეს და შემდგომ გადაწვეს ქალაქი, გაიტაცეს დიდძალი სიმდიდრე, ასევე გაიტანეს ქართველი მეფეების ცნობილი ბიბლიოთეკა. თემურლენგის მიერ გაგზავნილი ურდოები საქართველოს სხვადასხვა მიმართულებით, აგრძელებდნენ ქვეყნის ძარცვას და განადგურებას.

თემურლენგმა ბაგრატს მუსულმანობის მიღება მოსთხოვა, მეფე დიდხანს უწევდა წინააღმდეგობს, მაგრამ ბოლოს მიიღო ჰანაფიტური¹⁴ ყაიდის ისლამი, რომელიც აღიარებდა გონების პრიორიტეტს რელიგიაზე და უშვებდა ალკოჰოლის მიღებას, ოღონდ არა ღვინისა. თემურლენგმა მეფე გაუშვა საქართველოში თორმეტათასიანი მონღოლთა ჯარის თანხლებით. ბაგრატ V ფარულ შეთქმულებას აწყობს თავის ვაჟთან გიორგისთან ერთად, რომელმაც ზუსტად შეასრულა მამის მითითებები და მონღოლთა ჯარი მთლიანად განადგურდა. ბუნებრივია თემურლენგისაგან ბაგრატი შურისძიებას ელოდა და ინტენსიურად დაიწყო მომზადება სასტიკ მტერთან შესახვედრად. მოსახლეობა მთაში გაიხიზნა, ჯარი მზად იყო, ციხესიმაგრეები კარგად იყო გამაგრებული.

1387 წ. თემურლენგი მეორეჯერ შეიჭრა საქართველოში, მიუხედავად სასტიკი წინააღმდეგობისა ქართველები დამარცხდნენ, მაგრამ თემურლენგმა არ გააგრძელა სვლა სახელმწიფოს შიგნით, რადგან მას ირანის დიდი ტერიტორიები ჰქონდა დასამორჩილებელი და გარდა ამისა მან შეიტყო, რომ თოხთამიში შეიჭრა აზერბაიჯანში, ამდენად იძულებული გახდა საქართველო დაეტოვებინა. 1393 წ. ბაგრატ V დიდი გარდაიცვალა.

გიორგი VII

ბაგრატ დიდის გარდაცვალების შემდეგ, სამეფო ტახტზე ავიდა მისი მემკვიდრე გიორგი VII (1393-1407), ბაგრატ V-ისა და ელენე¹⁵ კომნენას ძე.

მამამისის სიცოცხლეშივე განაგებდა საქართველოს სხვადასხვა კუთხეებს და ისტორიულ წყაროებშიც ამ დროიდან იხსენიება მეფედ. გიორგის მეფობის დროს 1403-1394 წლებში თემურლენგი შვიდჯერ შემოესია საქართველოს.

თემურლენგის პირველი ორი შემოსევა ბაგრატ V მეფობას დაემთხვა. ექვსი გამანადგურებელი შემოსევა ერგო გიორგი VII, რომელიც დიდი სიმამაცითა და თავდადებით ებრძოდა აურაცხელ მტერს.

გიორგი VII თემურლენგის წინააღმდეგ საბრძოლველად გააერთიანა ამიერკავკასიის ხალხები (ქართველები, სომხები, აზერბაიჯანელები და სხვ.). იყენებდა ოქროს ურდოსა და თოხთამიშის დაპირისპირებას თემურლენგთან. თემურლენგს ცხოვრების ბოლო წლებში უწევდა გიორგის ლაშქარზე ანგარიშის გაწევა და ცდილობდა დაზავებით თავი აეცილებინა პირდაპირი შეტაკებისაგან, რაც გიორგი VII ინტერესებშიც შედიოდა.

1394 წლის გაზაფხულზე თემურლენგი მოადგა სამხრეთ საქართველოს და ოთხი სარდალი 40000-იანი ლაშქრით გააგზავნა სამცხე-საათაბაგოს დასარბევად. სამცხედან დაბრუნებული ლაშქარი კოლის ველზე შეუერთდა თემურლენგის მთავარ ლაშქარს. სამცხის ლაშქრობის მიზანი, როგორც ჩანს უნდა ყოფილიყო ნადავლის მოპოვება და მთავარი ლაშქრის მომზადება ახალი

¹³ თოხთამიში (გარდაიცვალა 1406) – ოქროს ურდოს ხანი 1380-1395 წლებში, ტიუმენის სახანოს ხანი 1400-1406 წლებში. ჯუჩის, ჩინგიზ-ყაენის უფროსი შვილის შთამომავალი.

¹⁴ ჰანაფიტური მარჯაბი – არის სუნიტური ისლამის ოთხი სამართლის სკოლიდან ერთ-ერთი. დამფუძნებელია აბუ ჰანიფა და მუჰამედ ამ-შაიბანის მოსწავლეები, აბუ იუსუფი და ზუფარ იბნ ალ-ჰუზაილი.

¹⁵ ქართლის ცხოვრების თანახმად, ელენეს დარჩა ორი ვაჟი, გიორგი და დავითი.

უფრო დიდი ლაშქრობისათვის, რომელიც შედგა იმავე წლის შემოდგომაზე არაგვის ხეობაში თვით თემურლენგის მეთაურობით.

1394 წელს 13 სექტემბერს თემურლენგი დიდი ლაშქრით კოლის ველიდან თრიალეთისა და ქვემო ქართლის გამოვლით არაგვის ხეობისკენ გაემართა. გზადაგზა მოსახლეობას ძარცვავდა და ხოცავდა. როგორც ჩანს, თემურლენგის მიზანი იყო დარიალის გასასვლელის ხელში ჩაგდება, რათა საბოლოოდ აღეკვეთა ქართველთა მოკავშირე თოხთამიშის შესაძლო შემოსვლა საქართველოში. თემურლენგმა მთიელთა დიდი წინააღმდეგობის გამო ვერ შეძლო დარიალის ხელში ჩაგდება. 1395 წლის გაზაფხულზე თემური დარუბანდის გზით ჩრდილოეთ კავკასიაში გადავიდა.

1399 წელს გიორგი VII დაუმეგობრდა თემურლენგის წინააღმდეგ მებრძოლ აჰმედ ჯალაირს¹⁶, რომლის შვილი თაჰერი, ქართველებმა მეფე აჰმედ ჯალაირის თხოვნით თემურლენგის მიერ გარშემორტყმული ალინჯის¹⁷ ციხიდან იხსნა. ამ ამბის აღსანიშნავად გიორგიმ და აჰმედმა ერთობლივად მოჭრეს ვერცხლის ფული. ამავე წლის შემოდგომას, თემურლენგი მოვიდა ამიერკავკასიაში და ყარაბაღის ველზე დაბანაკდა. თემურლენგმა თავისი ლაშქრის ყოველი ათეულიდან სამი რჩეული მებრძოლი გამოიყვანა და ასე შეადგინა 000 100-იანი არმია, მათ მიემატა შირვანისა და შაქის ჯარებიც. ეს დიდი ლაშქარი შეიჭრა ჰერეთ-კახეთში, რომელსაც სპარსულ წყაროებში ხიმშიას ხევი ეწოდება. ამ ლაშქრობის მიზანი ნადავლისა და საკვების მოპოვება უნდა ყოფილიყო.

თემურლენგი 1400 წლის გაზაფხულზე საქართველოსკენ გამოემართა და საზღვართან დაბანაკდა. მეფე გიორგი VII-ეს ელჩი გამოუგზავნა და მორჩილება და ბატონიშვილ თაჰერის გაცემა მოსთხოვა. წინააღმდეგ შემთხვევაში საქართველოს აოხრებით იმუქრებოდა: „მე ვარ მეფე შენი და მოვედ ჩემდა და შემომრიგდი და მოგცემ საბოძვარსა მრავალსა და დიდად პატივს გცემ; უკეთუ არა მორჩილ მექმნები, უბრძანებ ლაშქართა ჩემთა და მოვაოჯრებ სრულიად ქუეყანასა შენსა“. სპარსული წყაროების მიხედვით გიორგი მეფემ მოციქულს „უხეში პასუხი“ გასცა. ქართლის ცხოვრების მიხედვით გიორგის ელჩისათვის განუცხადებია: „მე შენისა უმცირესი არავარ და არცა გძალუძს მოოჯრება ქუეყანისა ჩემისა და, ვინათგან უთქუამს, უკეთუ არა აღასრულოს საქმე ეგე, იყოსმცა დიაცი და არა კაცი“.

გიორგი მეფის „გაბელულმა“ პასუხმა, ცხადია, პატივმოყვარე თემურლენგი დიდად განარისხა. ის მთელი თავისი უზარმაზარი ლაშქრით საქართველოში შემოიჭრა. მისი მიზანი საქართველოს მთლიანი განადგურება იყო.

საქართველოდან თემურლენგის წასვლის შემდეგ გიორგი მეფე აღმოსავლეთ საქართველოში გადავიდა და შინაური საქმეების მოწესრიგებას შეუდგა.

1401 წელს თემურლენგის ჯარები, საქართველოს საზღვრებს მოადგა აღმოსავლეთიდან და შამქორში დაბანაკდა. შამქორში თემურლენგს გიორგი VII დესპანად თავისი ძმა კონსტანტინე ბატონიშვილი გაუგზავნა, დიდი საჩუქრებით და მეფის სახელით ზავი შესთავაზა. ზავის პირობის მიხედვით საქართველო კისრულობდა ხარკს და გარკვეული რაოდენობის ჯარის გამოყვანას, სამაგიეროდ, თემურლენგი უსაფრთხოებას აღუთქვამდა საქართველოს. ზავი დაიდო 1401 წლის სექტემბერში. გაზაფხულზე თემურლენგის დიდი ლაშქარი ოსმალეთისაკენ გაემართა. გზად თორთუმის¹⁸ ციხეს მიაღწა, რომელშიც 200-მდე ქართველი მეციხოვნე იყო გამაგრებული. ხუთი დღის ბრძოლის შემდეგ ციხე აიღო და დაანგრია, მეციხოვნეები კი გაწყვიტა.

¹⁶ აჰმედ ჯალაირი (? – დ. 1410) – ჯალაირიდების დინასტიის უკანასკნელი წარმომადგენელი. აჰმედ ჯალაირის შვილმა თაჰერმა, ერთხანს საქართველოს შეაფარა თავი, 1399 წელს იგი საქართველოს ჯარმა გაათავისუფლა თემურლენგის ლაშქრის მიერ გარშემორტყმული ალინჯის ციხიდან.

¹⁷ ალინჯის ციხე – სომხურად (ანჯაკი, ასევე ანარიკი „აუღებელი“) მდებარეობს აზერბაიჯანში, ქალაქ ჟუფასთან მდინარე ალიჯას მარჯვენა სანაპიროზე.

¹⁸ თორთუმი – პროვინცია ისტორიულ საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთ ნაწილში, ამჟამად თურქეთის ტერიტორიაზე. თორთუმისციხენანგრევებისსახითააშემორჩენილიმდ. თორთუმისშუაწელზე, ახლანდელსოფელთორთუმკალესთან. თემურლენგმა თორთუმის ციხე 1401 წელს მოაოხრა.

1403 წლის გაზაფხულზე თემურლენგი კვლავ გამოემართა საქართველოსკენ და ყარსში დაბანაკდა. ამ ლაშქრობის მიზეზად თემურის ისტორიკოსს, ნიზამ ად-დინ¹⁹ შამის დასახელებული აქვს 1401 წლის ზავის შეუსრულებლობა. თემურლენგმა თავის მორჩილ ვასალს, შარვანშაჰ შეიხ იბრაჰიმს²⁰ დაავალა აღმოსავლეთიდან შესეოდა საქართველოს.

ასეთ ვითარებაში გიორგი VII კვლავ მოლაპარაკებებით სცადა შემოსევის თავიდან აცილება. ელჩად კვლავ თავისი ძმა კონსტანტინე გააგზავნა სათანადო საჩუქრებით. მაგრამ თემურლენგმა მოლაპარაკება არ ისურვა და არც საჩუქრები მიიღო, მეფეს შემოუთვალა: „უკეთუ გინდა წაუხდენლობა ქვეყნისა ამის, მოდი ჩემთანა, გათათრდი, და თუ გათათრდები, არცა გთხოვ ხარკსა... და უკეთუ არ გათათრდები, დაიდე ხარკი ჩემი... და მოგცემ ქვეყანასა მაგას, და, როგორც განუტევე შვილი კეისრისა, ეგრეთვე შენცა არას გავნებ და განგიტევებ მშვიდობით, რამეთუ იგიცა შენის სჯულისა იყო“.

გიორგი მეფე დროის გაყვანას ცდილობდა, რომ ხალხს მოსავალის აღება-დაბინავება მოესწრო. თემურმა არ დააცალა. სწრაფად შემოიჭრა საქართველოში, ქვემო ქართლში შევიდა და ალგეთის ხეობაში მდებარე ბირთვისის ციხეს შემოარტყა ალყა. ციხის მიუვალობაში დაიმედებულმა მეციხოვნეებმა საჭირო სიფრთხილე ვერ გამოიჩინეს. ამით ისარგებლეს მოალყეებმა, ციცაბო კლდეზე თოკის კიბე აიტანეს, კიბით 33 მეზრდოლი გადავიდა ციხეში, მათ შეძლეს ციხის გაღავნის კარის გაღება, რომელშიც მოალყეები შეცვივდნენ. ქართველები ბოლომდე იბრძოდნენ, უმეტესობა დაიღუპა. თემურმა ბირთვისი²¹ და მისი მიდამოები ერთ-ერთ თავის სარდალს გადასცა და დაავალა იქაურობის ქრისტიანთაგან გაწმენდა. ეს მოხდა 1403 წლის 12 აგვისტოს.

თემურლენგმა გადაწყვიტა საბოლოოდ მოეთხარა საქართველო და დასავლეთისაკენ დაიძრა. იმერეთში გადასასვლელი გზები მთიანია და ტყითაა დაფარული. მოსახლეობის დიდი წინააღმდეგობის პირობებში მტრის ლაშქარი ნელა მიიწევდა წინ. გზადაგზა მათ გაანადგურეს მრავალი სოფელი, ეკლესია-მონასტერი, ბაღ-ვენახები და სხვა. იმერეთში სექტემბერში დაწყებული ლაშქრობა დეკემბრამდე გაგრძელდა. მოსალოდნელი იყო იმერეთში გადასასვლელი გზების ჩაკეტვაც. ყოველივე ამის გათვალისწინებით თემური იძულებული გახდა 12 დეკემბერს ბრძოლა შეწყვიტა.

თემურლენგმა დაზავებაზე დაიწყო ფიქრი და ფაქტობრივად გამოვიდა ზავის დადების ინიციატორად. მან თავის ბანაკში ტყვედ მყოფ ქართველ სარდლებს აგრძნობინა, რომ გიორგი მეფის თხოვნის შემთხვევაში არ იქნებოდა დაზავების წინააღმდეგი. ამ ცნობის მიღების შემდეგ გიორგი მეფემ ელჩები გააგზავნა თემურთან ასევე დიდი საჩუქრებით. ეს იყო თემურის სახელზე მოჭრილი ათასი ოქროს ფული, ათასი ცხენი, ძვირფასი ქსოვილები, შედეგად 1403 წ. დაიღო ზავი რომლის თანახმად გიორგი მეფე კისრულობდა ხარკის გადახდასა და მაშველი ჯარის გამოყვანას. ზავის დადების შემდეგ თემური თავისი ლაშქრით იმერეთიდან გადმოვიდა და აღმოსავლეთისაკენ გაემართა. გზად, მიუხედავად ზავისა, თბილისი და მისი მიდამოები დაარბია.

1405 წელს თემურლენგი ქალაქ ოთარში²² მოკვდა. ამის შემდეგ გიორგი VII აღმოსავლეთ საქართველოში გადმოვიდა და ციხესიმაგრეებიდან განდევნა თემურლენგის მიერ ჩაყენებული მეციხოვნეები. გიორგის მეთაურობით ქართველებმა დაამარცხეს თემურიანთა ლაშქარი, დაარბიეს ნახჭევანი, განჯა და თავრიზსაც მიაღწიეს. ქართველებმა ნახჭევანი და განჯა დატოვეს. ეს ქალაქები დაიკავა გიორგი VII-ის მოკავშირე შირვანშაჰმა.

¹⁹ ნიზამ ად დინ აბდ ალ-ვასი შამი – (გარდაიცვალა 1431) სპარსული მემატინე, ავტორი წიგნებისა: „ზაფარ ნამე“ („გამარჯვებების წიგნი“ სპარსულ ენაზე). თემურლენგის მმართველობის ქრონიკები, შედგენილი 1404 წ.

²⁰ შეიხ იბრაჰიმი V – (1382-1417) – შირვანის მმართველი, დერბენდის შირვან შაჰების მესამე დინასტიის დამფუძნებელი. გადაარჩინა ქვეყანა თემურლენგის შემოსევებისაგან.

²¹ ბირთვისი – ციხესიმაგრე ისტორიულ ქვემო ქართლში, ალგეთის ხეობაში (ახლანდელი თეთრიწყაროს მუნიციპალიტეტი). მდებარეობს ფარცხისის აღმოსავლეთით 6-7 კილომეტრზე.

²² ოთარში – რომელსაც ასევე უწოდებენ ფარაბს, არის ქალაქი მოჩვენება ცენტრალურ აზიაში, მდებარეობს დიდი აბრეშუმის გზის გასწვრივ ყაზახეთში.

თემურლენგის ურდოების შემდეგ საქართველოს სამეფოს სამხრეთ-აღმოსავლეთ საზღვრებს შავბატკნიან²³ თურქმანთა ურდოები მოადგნენ. 1407 წელს, გიორგი VII დანგრეულ და დასუსტებულ ქვეყანაში ახალი მტრის შემოსვლის ასალაგმად სასომხეთში დაუხვდა თურქმანებს და მათთან ბრძოლაში გმირულად დაღია სული. მეფე გიორგი VII დაკრძალეს გუმბათ მორღვეულ სვეტიცხოველში.

აჰმედ ჯალაირი

აჰმედის დაბადების თარიღი უცნობია, გარდაიცვალა 1410 წ. მმართველი ჯალაირიების დინასტიიდან შეიხ ოჯეისის მეოთხე ვაჟი. თავისი უფროსი ძმის ჰუსეინის მმართველობის დროს (1374 – 1375წ.) იყო ბასრას გამგებელი. 1382 წელს აუჯანყდა თავის ძმას ჰუსეინს. დაიმორჩილა დედაქალაქი თავრიზი და თავისი ძმის აღსრულება ბრძანა. ხანგრძლივი ბრძოლების შემდეგ თავის დანარჩენ ძმებთან 1384 წ. გახდა მთელი სახელმწიფოს მმართველი. 1385 წ. ეომებოდა ოქროს ურდოს²⁴ ყაენ თოხთამიშს²⁵, რომლის ლაშქარი დარუბანდის და დარიალის გზით ამიერკავკასიას, ირანსა და აზერბაიჯანში შეიჭრა და 1386 წ. უმოწყალოდ ააოხრა მისი დედაქალაქი თავრიზი. ამავე დროს იგი ხანგრძლივ ომებში ჩაება ირანში შემოჭრილ თემურლენგთან, რომლის წინააღმდეგ ბრძოლას საქართველოსთან ერთად აპირებდა.

თემურლენგის წასვლის შემდეგ 1387 წ. აზერბაიჯანის ტერიტორია დაიკავა ყარა კონილუს თურქმენებმა კარა მუჰამედის ხელმძღვანელობით.

1393 წ. თემურლენგმა აჰმედის მეორე დედაქალაქი, ბაღდადიც აიღო. აჰმედის ცოლები და ვაჟიშვილი ტყვეობაში აღმოჩნდნენ. თვითონ აჰმედი კი ეგვიპტეში გაიქცა. ეგვიპტელების დახმარებით მან შეძლო ბაღდადში დაბრუნება და რამდენიმე წლით, ნაწილობრივ თურქმენი მმართველი ყარა იუსუფის²⁶ დახმარებით, ძალაუფლების შენარჩუნება, რომელიც ეხმარებოდა თემურლენგის და თავის აჯანყებულ ქვეშევრდომებთან ბრძოლაში. მხოლოდ 1401 წ. ივნისში თემურლენგმა ხელმეორედ დაიპყრო ბაღდადი: აჰმედმა ქალაქი უფრო ადრე დატოვა და ყარა იუსუფთან, გაემართა ჯერ სირიაში და შემდეგ მცირე აზიაში.

თემურლენგის და ბაიზიდის²⁷ ომის დროს, ახმედმა ისარგებლა შემთხვევით, რომ კიდევ ერთხელ აეღო ბაღდადი, მაგრამ მალე იძულებული გახდა დაეთმო თავის მოკავშირე ყარა იუსუფისთვის და თავშესაფარი ეძებნა სირიაში, სადაც მას გაჰყვა მისი მოწინააღმდეგე, თემურლენგის შვილიშვილის აბუ ბაქარის მიერ ბაღდადის აღების შემდეგ. სირიაში აჰმედი და ყარა იუსუფი ციხეში ჩასვეს და მხოლოდ თემურლენგის სიკვდილის შემდეგ 1405 წ. გაათავისუფლეს.

მოკლე დროის განმავლობაში აჰმედმა შეძლო დაებრუნებინა მთელი თავისი სახელმწიფო, მაგრამ შემდგომ წლებში განდევნა აბუ ბაქარმა, ხოლო თვითონ ბაქარი – ყარა იუსუფმა. 1410 წელს აჰმედ ჯალაირი დამარცხდა თავრიზთან ბრძოლაში და მეორე ღღეს მოკლეს.

ისტორიული წყაროები აჰმედს აღწერენ სასტიკი, ხარბი და მოღალატე დესპოტად, ამასთან ერთად მამაც მეომრად მეცნიერების და პოეტების დამცველად. არის ცნობები, რომ თვითონაც წერდა ლექსებს აზერბაიჯანულ, არაბულ და სპარსულ ენებზე, ასევე დაწერა რამდენიმე ნაშრომი მუსიკის შესახებ.

²³ ყარა-ყოიუნლუ (თურქ. – შავბატკნიანები, ყარა – შავი და ყოიუნ – ცხვარი, აქედან სპარსულ წყაროებში გვხვდება, როგორც ყარაბადი; მათ დროშაზე გამოსახული შავი ცხვრის მიხედვით), ოღუზი თურქების (თურქმანების) მომთაბარე ტომების გაერთიანება, რომელსაც მეთაურობდა ბაჰარლუს ტომი.

²⁴ ოქროს ურდო, ჯუჩის ულუსი – ფეოდალური სახელმწიფო, რომელიც დაარსდა ქვემო ვოლგაზე XIII საუკუნის 40-იან წლებში.

²⁵ თოხთამიში, გარდაიცვალა 1406 – ოქროს ურდოს ხანი 1380-1395 წლებში, ტიუმენის სახანოს ხანი 1400-1406 წლებში. ჯუჩის, ჩინგიზ – ყაენის უფროსი შვილის, შთამომავალი.

²⁶ ყარა იუსუფი – აბუ ნასრ კარა იუსუფ იბნ მუხამედი (გარდ. 1420 წ.) შავ ბატკნიანების სახელმწიფოს მთავარსარდალი და მმართველი.

²⁷ ბაიზიდი – ბაიზიდ I (1389-1402) – მეოთხე მმართველი და მეორე სულთანი, სულთან მურად I შვილი.

შეიხ ოვეისი

შეიხ ოვეისი – ჯალაირი, იყო ერაყის ჯალაირების და სასომხეთის მმართველი (1374-1356), ჰასან ბუზურგი²⁸ და ჩობანიდი დილშად ხათუნის ვაჟი.

მალე, მას შემდეგ რაც შეიხ ოვეისმა შეცვალა ტახტზე მამამისი ჰასან ბუზურგი, ჯალაირების ძველი მტრები, ჩობანიდები ოქროს ურდომ დაიპყრო 1357 წ. ჯანიბეგ²⁹ ჯუჩიდის ხელმძღვანელობით. მელიქ ამრაფი³⁰ სიკვდილით დასაჯეს და აზერბაიჯანი დაპყრობილ იქნა. ჯანი ბეგის და შემდგომში მისი ვაჟი ბერდიბეგის³¹ აზერბაიჯანიდან წასვლის შემდეგ, შეიხ ოვეისმა, რომელმაც თავად სცნო ოქროს ურდოს სუვერენიტეტი, ჩაიფიქრა ჩობანიდების ყოფილი მიწების თავისთვის მითვისება, მაშინაც კი როცა მელიქ ამრაფის ყოფილი ამირა ახიჩუკი³² ყველანაირად ცდილობდა შეენარჩუნებინა ეს რეგიონი მონღოლებისთვის. შეიხ ოვეისმა დაიპყრო რაიონი 1360 წ. და შეეძლო ბაღდადის გარდა თავრიზითაც ეტრაბახა, როგორც ერთ-ერთი დიდი ქალაქით, რომელიც მისი კონტროლის ქვეშ იმყოფებოდა.

თავისი მმართველობის დროს შეიხ ოვეისი, ცდილობდა გაეფართოვებინა თავისი ტერიტორიები სპარსეთში. ის ჩაერთო მუზაფარიდების³³ ძალაუფლებისათვის ბრძოლაში და მხარს უჭერდა შახ მახმუდს³⁴, შახ შუჯის³⁵ წინააღმდეგ. მახმუდ შახმა ოვეისის ცოლად შეირთო ერთერთი ქალიშვილი, დაახლოებით 1363 წელს და დახმარება მიიღო შირაზის დაპყრობისას. 1364 წელს შეიხ ოვეისმა შეწყვიტა ბრძოლა შირვან³⁶ შახ ქაი ქაუსთან, მაგრამ იძულებული გახდა, ბაღდადის გუბერნატორ ხოჯა მირჯანის მიერ დაწყებული აჯანყების გამო, აღედგინა თავისი ძალაუფლება. 1364 წელს შეიხ ოვეისი გაემართა ლაშქრობაში თურქმენული ტომების, შავბატკინანების³⁷ (ყარა კოინლუ) წინააღმდეგ, დაამარცხა მათი წინამძღვარი ბაირამ ხოჯა³⁸ მუშის³⁹ მახლობლად. შემდგომ მან დაამარცხა შირვანშახი, რომელმაც მანამდე მოასწრო და ორჯერ დაესხა თავრიზს. ცდილობდა რა

²⁸ ასან ბუზურგი – ტაჯ ად-დინი, (გარდ. 1356) ერაყის და ირანის პირველი მმართველი (სულთანი) ჯალაირების დინასტიიდან. იყო ჰასანის შვილი, რომელიც ჰულაგოიდების სახელით მართავდა ხორასანს. 1324 წ. ჰასან ბუზურგმა ცოლად შეირთო ჩობან ბაგდად-ხათუნი, მაგრამ ილხანმა აბუ საიდმა გამოსტაცა ცოლი. ჰასან ბუზურგი დააპატიმრეს, შემდგომ 1333 წ. დანიშნეს რუმის ნაიბის თანამდებობაზე. აბუ საიდის სიკვდილის შემდეგ (1335) ხასან ბუზურგმა გაანადგურა თავისი კონკურენტები და ძალაუფლება აიღო ბაღდადში 1340 წ. მისი მემკვიდრე იყო მისი ვაჟი ოვეისი.

²⁹ ჯანიბეგი – (გარდ. 1357 წ.) ოქროს ურდოს ხანი. უზბეკ-ხანის მესამე შვილი, ოქროს ურდოს ხანი (1342-1357). ჩობანიდების სპარსეთთან წარმატებული ბრძოლების შედეგად, შემოიერთა აზერბაიჯანი, რის შედეგადაც, ოქროს ურდომ მიადწია მის მაქსიმალურ ზომას, დასავლეთ ციმბირის, ბულგარის ულუსის (შუა ვოლგისპირეთი), თეთრი ურდოს (ყაზახეთი, ხორეზმი), ლურჯი ურდოს (ყუბანი, დონი, ყირიმი), კავკასიის ულუსის და აზერბაიჯანის ჩართვით; ასევე პოლიტიკურ დამოკიდებულებაში იყო რუსეთის ტერიტორიების ნაწილი.

³⁰ მალიქ ამრაფი – ალ-მალიქ ალ-ამრაფი, თემურთამის შვილი, ულუს ჰლაგუს ბექთარბეგი და აზერბაიჯანის ნაიბი (1343-1353), აზერბაიჯანის სულთანი (1353-1357).

³¹ ბერდიბეგ-ხან მუჰამედი – ჩინგიზიდი, ოქროს ურდოს მერვე ხანი (1357-1359). ჯანიბეგის შვილი და მემკვიდრე.

³² აჰიჩუკი – მალიქ ალ-ამრაფის მონა, აზერბაიჯანის სულთანი (1357-1359).

³³ მუზაფარიდები – არაბული წარმოშობის სპარსული დინასტია, რომელიც მართავდა ხორასანს, XIV საუკუნეში მონღოლი ჰულაგოიდების სახელმწიფოს დაცემის შემდეგ.

³⁴ შახ მახმუდი იბნ მუჰამედ კუტბად-დინი, ფარასის და კერმანის სულთანი 1358-1364, 1356-1375 ისფაჰანის სულთანი.

³⁵ ჯალალ ად-დინ შახ-შუჯა – (გარდაიცვალა 1384) (1358-1384) კერმანის, ფარსის და ისფაჰანის ამირა მუზაფარიდების დინასტიიდან.

³⁶ შირვანი – აგრეთვე, შარვან, შერვანი, არის ისტორიული რეგიონი აღმოსავლეთ კავკასიაში, რომელიც გადაჭიმულია კასპიის ზღვის დასავლეთ სანაპიროებსა და მდინარე მტკვარს შორის, რომელიც მდებარეობს შირვანის დაბლობზე.

³⁷ შავბატკინანები – „ყარა კოინლუ“ გაერთიანებული (ტომების კონფედერაცია) ოგუზის თურქების მომთაბარე ტომები, შიითური თურქმენეთის დინასტიის ივეს ტომის მეთაურობით. არსებობდა XIV – XV საუკუნეებში წინა აზიაში, თანამედროვე აზერბაიჯანის, სასომხეთის, ერაყის, ჩრდილო-დასავლეთ ირანის და აღმოსავლეთ თურქეთის ტერიტორიებზე.

³⁸ ბაირამ ხოჯა-ბეგი (? – 1380 წ.) – ყარა-კოინლუს (თეთრბატკინანები) პირველი ბეგი (1351-1380) შექმნა სახელმწიფო თურქმენული ტომობრივი კონფედერაცია. მართავდა დიდ ტერიტორიებს, მათ შორის აზერბაიჯანის, საქართველოს და სასომხეთს. (1406წ.) ჩრდილო-დასავლეთ ირანის, აღმოსავლეთ თურქეთის და ჩრდილო-აღმოსავლეთ ერაყის ნაწილს, დაახლოებით 1374 წლიდან 1468 წლამდე.

³⁹ მუში – ქალაქი თურქეთში, ამავე სახელწოდების ფროვინციის დედაქალაქი.

გაფართოებას აღმოსავლეთისკენ იბრძოდა ამირა ვალის⁴⁰ წინააღმდეგ რომელიც ასთარაბადის⁴¹ მმართველი იყო და დაამარცხა ქალაქ რეიში⁴² ძმის, ამირა ზაჰიდის გარდაცვალების შემდეგ ქალაქ უჯანში⁴³, იგი იძულებული იყო უკან დაბრუნებულიყო. ქალაქ რეის მმართველობა გადაეცა, კუტლუგ შახს. ორი წლის შემდეგ კუტლუგი ადილ აღამ შეცვალა. თავისი ლაშქრობების წყალობით, შეიხ ოვის ჯელაირმა დიდი დრო გაატარა სპარსეთში. გარდაიცვალა თავრიზში 1374 წელს, მაგრამ ბაღდადი იყო ყოველთვის მისი დედაქალაქი. შეიხ ოვისი შეცვალა მისმა შვილმა შეიხ ჰასან ჯელაირმა⁴⁴.

შეიხ ოვისმა, ისევე როგორც აჰმედ ჯელაირმა, საქართველოში მოჭრა სამი ტიპის, დაბალი წონის მონეტა. ორი მონეტა თბილისშია მოჭრილი და ორივეს თარიღის კვალი ეტყობა. ასევე სულ ახლახანს იქნა აღმოჩენილი ახალი ტიპის მონეტა, რომელიც (სამცხე-ჯავახეთში) ახალციხეშია⁴⁵ მოჭრილი, თარიღი არც ამ მონეტაზე იკითხება. მონეტის მოჭრის თარიღი შეგვიძლია ვივარაუდოთ 1364 წლიდან (როცა შეიხ ოვისმა დაამარცხა შავბატკნიანების წინამძღვარი ბაირამ ხოჯა და განდევნა ის დაკავებული ტერიტორიებიდან, ბექა II ჯაყელის⁴⁶ ათაბაგობის პერიოდში 1391-1361).

ამირა თემური

თემური (რკინა), ნამდვილი სახელი ხოჯა-ილგარი, მოგვიანებით თემურ გურკანი, ისტორიულად ცნობილია, როგორც ამირა თემური, ასევე თემურლენგი (კოჭლი თემური). დაიბადა 9 აპრილს 1336 წ. გათურქებული მონღოლური ტომის ჩაგატაის წარმომადგენელი, თარაღი ბეგის⁴⁷ და ტეკინა ხათუნის⁴⁸ შვილი. შუააზიის ამირი (1405-1370), მოკვდა 1405 წ. 18-17 თებერვალს ქალაქ ოთარში⁴⁹.

ამირა თემური არ იყო ჩინგიზ-ყაენის პირდაპირ შთამომავალი, ამის გამო მან ვერ მიიღო ხანის ტიტული და ამირას (გენერალი) სახელით დაკმაყოფილდა. 1372 წლიდან 1388 წლის ჩათვლით საქმეებს მარიონეტული ჩაგატაი ხანის სიურგათშიმის სახელით აწარმოებდა. ხანის სიკვდილის შემდეგ, კი მისი შვილის მუხამედის⁵⁰ ხანის სახელით. მონეტებზე იგი ათავსებდა თავის სახელს მარიონეტული ხანების გვერდით. მანმუდ ხანის სიკვდილის (1402) შემდეგაც ამირა თემური განაგრძობდა მისი სახელით ფულის მოჭრას (რადგან მანმუდის სიკვდილის შემდეგ არავინ არ დაუსვია ტახტზე მარიონეტულ ხანად).

⁴⁰ ამირა ვალი – იყო ასთარაბადის და მაზანდარანის მმართველი 1356 წლიდან 1366 წლამდე, და ხელახლა 1374 წლიდან 1384 წლამდე. მისი შედარებით ხანგრძლივი მეფობის პერიოდში ჭარბობდა კონფლიქტი სარბადარებთან და ჯელაირიდებთან. დასრულდა კომფლიქტები მხოლოდ თემურლენგის აღმოსავლეთ სპარსეთში გამოჩენის შემდეგ.

⁴¹ ასთარაბადი – თანამედროვე (გორგანი) “მგლის მიწა”) ქალაქი ირანში, არის გოლესტანის პროვინციის ადმინისტრაციული ცენტრი. მდებარეობს ქვეყნის ჩრდილოეთით, კასპიის ზღვის სანაპიროდან აღმოსავლეთით 30 კილომეტრში.

⁴² რეი – ქალაქი ჩრდილოეთ ირანში, თეირანის პროვინციაში, ძველ დროში არსაკიას სახელით იყო ცნობილი. მდებარეობს თეირანის სამხრეთით 10 კილომეტრში.

⁴³ უჯანი (სომხ. Ուջան) – სოფელი სომხეთში, არაგაგოტის პროვინციაში. მდებარეობს ზღვის დონიდან 1 150 მეტრზე.

⁴⁴ შეიხ ჰასან ჯელაირი – გარდაიცვალა 1374 წლის 9 ოქტომბერი, იყო შეიხ ოვის ჯელაირის უფროსი ვაჟი. მამისი გარდაცვალების შემდეგ შეცვალა ტახტზე. მისი მმართველობა ძალზე ხანმოკლე აღმოჩნდა. ჰასანი ხალხში არასოდეს ყოფილა პოპულარული. მეფობის დაწყებიდან ცოტა ხნის შემდეგ, მისმა ამირებმა სიკვდილით დასაჯეს, რომლებმაც ტახტზე დასვეს მისი ძმა ჰუსეინი.

⁴⁵ Irakli Paghava, Pavle Chumburidze, Goga Gabashvili. Journal ONS N234. Winter 2020. Aghbuga I the great, Shaykh Uways Jelayier and Bagrat V: the numismatic triangels.

⁴⁶ ბექა II, ჯაყელი (გ. 1391), სამცხე – ჯავახეთის გამგებელი, ათაბაგი 1361-1391 (ვახუშტი ბატონიშვილის მიხედვით) ყვარყვარე I-ის უფროსი ვაჟი. თემურლენგის პირველი შემოსევის დროს ბექა II განუდგა საქართველოს მეფეს ბაგრატ V-ს და მტერს დანებდა.

⁴⁷ თურღაი – მანმუდ თარაღი, იყო მეომარი, მცირე მიწათმფლობელი, გათურქებული მონღოლური ტომის ბარლასების წარმომადგენელი.

⁴⁸ ტეკინა ხათუნი – ამირა თემურის დედის წარმოშობა ნაკლებად ნათელია. იბნ არაბშაჰი ვარაუდობს, რომ ტეკინა ჩინგიზ ყაენის შთამომავალია.

⁴⁹ ოთარის – ოტიარის, თარბანდი, თურარის, ფარაბა. ერთეული უდიდესი ქალაქი შუა აზიაში. დარჩენილია მისი ნანგრევები ოთარის რაიონში ყაზახეთის თურქმენეთის რეგიონი.

⁵⁰ სულთან მაჰმუდ ხანი (გარდაიცვალა 1402) – დასავლეთ ჩაგათაის ხანათის ბოლო ხანი (1384-1402). იგი იყო სიურგათშიმის ვაჟი.

თემურლენგი მონაწილეობდა ფეოდალურ შიდაომებში, პატარ-პატარა ფეოდალურ სახელმწიფოებთან მათი გაერთიანების იდეით, სადაც თავი გამოიჩინა და (1362 წ.) გახდა ვილაიეთის⁵¹ მმართველი. 1356 წელს ცოლად შეირთო ბალხისა⁵² და სამარყანდის⁵³ მფლობელის ჰუსეინის⁵⁴ ერთადერთი და, ოღჯაი ტურკან ხანიმა⁵⁵. 1362 წელს ფეხში დაიჭრა და დაკოჭლდა. ამის გამო ტაჯიკებმა მას შეარქვეს „თემურლენგი“ ანუ „კოჭლი თემური“.

თემურლენგი ჰუსეინთან ერთად სათავეში ჩაუდგა ფეოდალთა ლაშქარს, ბრძოლა დაიწყო მოგოლისტანტანსა⁵⁶ და ეინს შორის ხელისუფლებისათვის. 1370 წელს თემურლენგი დაუფლა ამირას წოდებას და ჩინგიზიდების სახელით ერთპიროვნულად განაგებდა მავრანაჰრს⁵⁷.

თემურლენგის პოლიტიკა მიმართული იყო, ერთ მხრივ, შუა აზიის გაერთიანებისაკენ, მეორე მხრივ კი, დაპყრობითი ომებისაკენ, ნებით ან ძალით. ამირას სახელმწიფო იყო ფეოდალურ სამფლობელოთა გაერთიანება. მისი ჯარი, ჩინგიზ-ყაენის სამხედრო გამოცდილების მიბაძვით, ათეულების სისტემაზე იყო დაფუძნებული, ჯარის ასეთი სისტემა თანამედროვე სამხედრო არმიებში დღესაც გამოიყენება.

დაახლოებით 1360 წელს თემურმა მოიპოვა აღიარება როგორც სამხედრო ლიდერმა, რომლის ჯარები ძირითადად თურქი ტომების წარმომადგენლები იყვნენ. მან მონაწილეობა მიიღო ტრანსოქსიანიაში⁵⁸ (მავრანაჰრი), ჩაგათაის⁵⁹ სახანათოს ხანთან ერთად მთავარ კამპანიაში. იგი შეიჭრა ხორასანში ათასობით მხედარის სათავეში. ეს იყო მისი მეორე სამხედრო ექსპედიცია, რომელსაც იგი ხელმძღვანელობდა და მისმა წარმატებამ განაპირობა შემდგომი ლაშქრობების ჩატარება, მათ შორის ხვარზმისა და ურგენჩის დამორჩილებამ.

ყაზანის⁶⁰ მკვლევლობის შემდეგ, დავა წარმოიშვა სუვერენული ძალაუფლების ბევრ პრეტენდენტს შორის. თულუ თემურმა⁶¹ ქაშგარიდან, აღმოსავლეთ ჩაგათაის სახანოს ხანი, ჩინგიზ ხანის კიდევ ერთი შთამომავალი, ჩაებნენ ამ ბრძოლაში. თემური გაგზავნეს მათთან მოსალაპარაკებლად, მაგრამ ამის ნაცვლად შეუერთდნენ მას და დააჯილდოვეს ტრანსოქსიანიაში. დაახლოებით ამ დროს მოკვდა მისი მამა და თემური ბერლასის მმართველი გახდა. შემდგომში თულუმ სცადა თავისი ვაჟი ილიას ხოჯა⁶² დაესვა ტრანსოქსიანელებისთვის მმართველად, მაგრამ თემურმა ეს შეჭრა მცირე ძალებით შეაჩერა.

1388 წელს აიღო ხვარაზმი და დაანგრია მისი დედაქალაქი ურგენჩი⁶³. 1398 წელს იგი შეიჭრა

⁵¹ ვილაიეთი – მსხვილი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეული.

⁵² ბალხი, ვაზირაბადი – ქალაქი ავღანეთში, ამავე დასახელების პროვინციაში. მდებარეობს მდინარე ბალხის მარჯვენა ნაპირზე.

⁵³ სამარყანდი – უზბეკეთის სიდიდით მეორე ქალაქი და სამარყანდის ოლქის ადმინისტრაციული ცენტრი.

⁵⁴ ჰუსეინი (1364-1370) – დაბადების წელი უცნობია, ისტორიული წყაროების მიხედვით, ამირა მუსლის შვილი. იყო ჩაგათაის ულუსის კაზაგანის (1346-1358) შვილიშვილი, რომელიც ატარებდა ამირას ტიტულს, რადგან არ იყო ჩინგიზიდების შთამომავალი (მოკლეს 1358 წ.).

⁵⁵ ოღჯაი ტურკან ხანიმა – თემურლენგის მეორე ცოლი. ამირა ჰუსეინის ერთადერთი და.

⁵⁶ მოგოლისტანი – (მოგოლთა ულუსი, ჯეთეს ულუსი, მამლაქათი და მოგოლისტანი). XIV საუკუნეში წარმოქმნილი სახელმწიფო სამხრეთ-აღმოსავლეთ ყაზახეთის და ყირგიზეთის (აღმოსავლეთ თურქესტანის) ტერიტორიაზე, ჩაღათაის ულუსის დაცემის შედეგად.

⁵⁷ მავრანაჰრი – სიტყვასიტყვით – „მდინარეთშორისი“. ცნობილია აგრეთვე, სახელწოდებით ტრანსოქსიანა და ფარარუდი. ისტორიული ოლქი ცენტრალურ აზიაში, სამარყანდ-ბუხარის რეგიონში, ამუდარიისა და სირდარიის შუამდინარეთში.

⁵⁸ ტრანსოქსიანია – „მავრანაჰრი“, ასევე ცნობილია ფარარუდის ან ვარარუდის სახელით. უძველესი ისტორიული და გეოგრაფიული მხარე ცენტრალურ (შუა) აზიაში.

⁵⁹ ჩაგათაი (ჩაგათაელები) – მავრანაჰრის მოსახლეობის დასახელება XIII საუკუნის მეორე ნახევრის XIV საუკუნის მეორე ნახევრამდე.

⁶⁰ ყაზგანი – (მოკლეს 1358 წ.) ჩაგათაის ულუსის მმართველი (1346-1358). ატარებდა ამირას ტიტულს, რადგან არ იყო ჩინგიზ ყაენის შთამომავალი.

⁶¹ თულუ თემური – (თოგლუკ თემური). ჩაგათაის ულუსის ხანი, 1360-1363 წლებში. დროებით აღადგინა სახელმწიფოს ერთიანობა.

⁶² ილიას ხოჯა – (მოკვდა 1368 წ.) იყო ტრანსოქსიანის ხანი (1363 წ.) და მოგოლისტანის ხანი (1363-1368 წ.).

⁶³ ურგენჩი ან ურგანჩი – ქალაქი უზბეკეთში, ადმინისტრაციული ცენტრი და ხორზმის პროვინციის უდიდესი ქალაქი.

ინდოეთში და დაიპყრო დელი. 1400 წელს დაიწყო ომი ოსმალეთთან. 1402 წელს ანკარასთან ბრძოლაში დაამარცხა სულთანი ბაიაზიდ I.

1404 წელს ილაშქრა ჩინეთში, მაგრამ ეს ლაშქრობა შეწყდა, თემურლენგის სიკვდილის გამო, ქალაქ ოთარარში 1405 წ.

ამ დროს ამირა თემურის სახელმწიფოში მავრანაჰრის, ხვარაზმისა და ხორასნის გარდა შედიოდა: ირანი, ფენჯაბი და ამიერკავკასია. თემურლენგის ლაშქრობები გამოირჩეოდა საშინელი სისასტიკით ნგრევით და სისხლით. თემური ებრძოდა ყველას, როგორც ქრისტიანებს ისე მუსულმანებს. შექმნა გიგანტური სახელმწიფო, რომელიც მისი სიკვდილის შემდეგ მალე დაიშალა. ამირა თემურს ასევე მიიჩნევდნენ ხელოვნებისა და არქიტექტურის დიდ მფარველად, მას დაპყრობილი მიწებიდან მიჰყავდა სამარყანში: მხატვრები, არქიტექტორები, მწერლები, პოეტები, უმაღლესი კლასის ხელოსნები და ოსტატები, ქალაქში რომელიც მან დაანგრია შემოსევების დროს და შემდგომ დედაქალაქად აირჩია თავისი იმპერიისთვის. ის ურთიერთობდა ისეთ ინტელექტუალებთან, როგორიც იბნ ხალდუნი⁶⁴ ბრძანდებოდა.

მეცნიერთა შეფასებით, თემურლენგის სამხედრო კომპანიებში 17 მილიონი ადამიანი დაიღუპა, რაც იმ დროს შეადგენდა მსოფლიოს მოსახლეობის დაახლოებით %5 -ს.

თემურლენგი 1386 წლიდან 1403 წლის ჩათვლით რვაჯერ შემოესია საქართველოს და მისი ძირითადი მოთხოვნა იყო, მეფის და ერის გამუსულმანება. მან უდიდესი ზიანი მიაყენა ქართულ სახელმწიფოსა და ქართველი ხალხის შემდგომ განვითარებას.

ილხანი ოლჯაითუ (გიათ ალ-დინი მუჰამედ ხუდაბანდა)

ოლჯაითუ არაბულად ასევე **أولجایتو** ცნობილი იყო სპარსული სახელით: მუჰამედ ჰუდაბანდე **محمد خدابنده**, რაც ნიშნავს ღვთის მონას ანუ ღვთის მსახურს, ილხანების მერვე მმართველი (1316-1304 წ). ირანში, თავრიზში მისი სახელი ზილზითი იყო, რაც მონღოლურად „კურთხეულს“ ნიშნავს. ოლჯაითუ იყო ილხანთა მმართველის არღუნ ხანის⁶⁵ მესამე შვილი, მანმუდ ყაზანის⁶⁶ ძმა და მემკვიდრე. ჰულაგოიდთა საელმწიფოს მერვე ილხანი (ჩინგიზ ხანის მეხუთე მემკვიდრე) და ილხანთა დამფუძნებლის ჰულაგუს⁶⁷ შვილიშვილი.

1289 წელს ოლჯაითუ ქრისტიანმა დედამ ურუკ ხათუნმა მონათლა და უწოდა ნიკოლოზი, ჰაპ ნიკოლოზ IV-ის პატივისცემის ნიშნად, რომელთანაც არღუნს ჰქონდა დიპლომატიური კონტაქტები. მოგვიანებით მან ძმა ღაზანთან ერთად სუნიურ⁶⁸ ისლამი მიიღო. ძმის მსგავსად, მან სახელიც შეცვალა და ისლამური სახელი მუჰამედი მიიღო.

1305 წელს ირანის ჩრდილო დასავლეთ ნაწილში (ამჟამად ზენჯანის ოსტანი) განაახლა ქალაქ სულთანიეს მშენებლობა, რომელსაც საფუძველი ჩაუყარა არღუნ-ხანმა. მალე ქალაქი გახდა ჰულაგუიანების საზაფხულო დედაქალაქი, ხოლო ზამთრის დედაქალაქი ბაღდადი დარჩა.

⁶⁴ იბნ ხალდუნი – აბუ ზაიდ აბდურაჰმან იბნ მუჰამედ ალ-ჰადრამი. უფრო ცნობილია როგორც იბნ ჰალდუნი (27 მაისი 1332 – 17 მარტი 1406). არაბი მუსულმანი ფილოსოფოსი, სოციალური მოაზროვნე.
⁶⁵ არღუნ ხანი – დ. 1258, ბაილაკანი – გ. 10 მარტი, 1291, ბაგჩე, არანი) – ჰულაგუიანთა სახელმწიფოს მეოთხე ილხანი (1284-1291 წ.). ჰულაგუს შვილიშვილი, აბაღა-ხანის უფროსი შვილი.
⁶⁶ მაჰმუდ ყაზან ყაენი (დ. 5 ნოემბერი, 1271, აბესკუნი, მაზანდარანი – გ. 17 მაისი, 1304, ყაზვინი) ირანის ილხანთა ანუ ჰულაგუიანთა დინასტიის მეშვიდე მბრძანებელი 1295-1304 წლებში. მან მიიღო ისლამი და იგი სახელმწიფო რელიგიად გამოაცხადა.
⁶⁷ ჰულაგუ-ხანი (დ. 1217 – გ. 8 თებერვალი, 1265, მარაღა, ირანი) ჰულაგუიანების დინასტიისა და სახელმწიფოს დამაარსებელი, ტოლუის ვაჟი, ჩინგიზ ყაენის შვილიშვილი, მონღოლთა დიდი ყაენების, ყუბლაისა და მუნქეს უმცროსი ძმა.
⁶⁸ სუნიზმი – ისლამის ძირითადი მიმართულება, რომელიც ითვლება ორთოდოქსულად. სუნიზმის მიმდევრები – სუნიტები უმრავლესობას წარმოადგენენ იმ ქვეყნებში, სადაც ისლამია გავრცელებული (გამონაკლისია ირანი, სამხრეთი ერაყი, ყოფ. იემენის არაბთა რესპუბლიკა, აზერბაიჯანი და ტაჯიკეთის მთიანეთი). მუსლიმური თემის იმამ-ხალიფას, შიიტებისაგან განსხვავებით, ირჩევენ მთელი თემის ფორმალური თანხმობის საფუძველზე. სუნიზმი მოიცავს 4 რელიგიურ იურიდიულ სკოლას (მაზჰაბს). წმინდა ქალაქებად აღიარებს მექასა და მედინას.

ქალაქის მშენებლობა დასრულდა 1313 წელს. მისი მთავარი მშენებელი იყო ოლჯაითუს მავზოლეუმი, რომელიც აშენდა ილხანის სიცოცხლეშივე.

მისი ძმის, ყაზანის ტახტზე ასვლის შემდეგ, იგი დაინიშნა ხორასნის მეფისნაცვლად. 1299 წლიდან ყაზანის მემკვიდრედ დანიშვნის მიუხედავად, მისი გარდაცვალების შესახებ ცნობის მიღების შემდეგ, ოლჯაითუ ცდილობდა ტახტის პოტენციური მეტოქეების განეიტრალებას. პირველი ასეთი ქმედება მოხდა ქეილათუს ვაჟის წინააღმდეგ. იგი მოკლეს ოლჯაითუს ელჩებმა. 1304 წლის 30 მაისს, კიდევ ერთი ძლიერი ემირი, ჰორკუდაკი, ტყვედ ჩავარდა და სიკვდილით დასაჯეს.

ტახტზე ასვლის შემდეგ მისი სრული საუფლო ტიტული იყო გიათ ალ-დინი მუჰამედ ხუდაბანდა ოლჯაითუ სულთანი. ტახტზე აღზევების შემდეგ მან რამდენიმე დანიშვნა განახორციელა, მაგალითად, ქუთლუდ შაჰი ილხანთა არმიის მთავარსარდლის თანამდებობა უბოძა, რაშიდ ალ-დინს⁶⁹ და საიდ ალ-დინ სავაჯი თავის ვეზირებად დანიშნა 1304 წლის 22 ივლისს. აზილ ალ-დინი, ნასირ ალ-დინ თუსის⁷⁰ ვაჟის, როგორც მამის მემკვიდრე მარაღას ობსერვატორიის სათავეში დააყენა. კიდევ ერთი პოლიტიკური გადაწყვეტილება იყო იმავე წლის 21 აპრილს ქუთლუდ-ხანიდებისაგან⁷¹ ქალაქ კერმანის განთავისუფლება ქუთუბ ალ-დინ შაჰ ჯაჰანის⁷² მიერ. ოლჯაითუ სულთნმა 1305 წლის 27 ივნისს ანატოლიის მეფისნაცვლად დანიშნა თავისი სიმამრი და ბიძა ირინჩინი.

1312 წელს, ადმინისტრაციაში მნიშვნელოვანი ცვლილება მოხდა როდესაც ოლჯაითუს ვეზირი, სა'დ-ალ-დინ სავაჯი დააპატიმრეს კორუფციის ბრალდებით და სიკვდილით დასაჯეს 1312 წლის 20 თებერვალს. მალე იგი შეცვალა თავ ალ-დინ ალი შაჰმა, რომელიც ილხანების სამოქალაქო ადმინისტრაციას სათავეში ჩაუდგებოდა 1323წ. განწმენდის კიდევ ერთი მსხვერპლი იყო თავ ალ-დინ ავაჯი, სა'დ-ალ-დინის მიმდევარი. ოლჯაითუმ ბოლოს და ბოლოს დაიწყო კამპანია მამლუქების წინააღმდეგ, რომელშიც იგი წარუმატებელი აღმოჩნდა.

მრავალი ომებისა, პოლიტიკური პერიპეტეიების, დამარცხების და გამარჯვების შემდეგ ოლჯაითუ ქალაქ სულთანიეში გარდაიცვალა 1316 წლის 17 დეკემბერს, ის მეფობდა თორმეტი წლისა და ცხრა თვის განმავლობაში. ოლჯაითუს გარდაცვალების შემდეგ, მისი ვეზირი რაშიდ ალ-დინ ჰამადანი დაადანაშაულებს იმაში, რომ მან ოლჯაითუ მოწამლა და იგი სიკვდილით დასაჯეს. ოლჯაითუს შემდეგ ილხანთა სულთანი გახდა მისი ვაჟი აბუ საიდი.

ოლჯაითუმ და ილხანთა სახელმწიფომ დიდი გავლენა იქონია ამ პერიოდის საქართველოსა და მთლიანად კავკასიაზე, დაირღვასავაჭრო გზები, შეიცვალა დაბეგრვის სისტემა, დადგინდა დამხმარე ჯარის შეკრების წესი, ასევე შეიზღუდა რელიგიური აღმსარებლობა და მრავალი წვრილმანი, რომელიც ხელს უშლიდა სახელმწიფოს განვითარებას და იწვევდა მოსახლეობის უკმაყოფილებას. დიდი გავლენა იქონია ფულად ემისიაზე, ჩვენთვის ცნობილ ქართულ ზარაფხანებში როგორცაა: თბილისი, ახალციხე, ყარაღაჯი და ანისი თითქმის არ იჭრებოდა ეროვნული საფასები.

თუ სრულად გადავხედავთ ამ პერიოდს დავინახავთ, რომ მონღოლურ და პრომონღოლურ პოლიტიკას თურქმენული ულუსების ჩათვლით არანაირი აღმშენებლობის სურვილიც კი არ ჰქონია, მათი ქმედება არ ცდებოდა გადასახადების აკრეფას და მიწების დროებით მიტაცებას საძოვრებისათვის. ამ მონღოლურ ქაოსში მხოლოდ ილხანებმა და მუგალებმა შექმნეს ცენტრალიზებული სახელმწიფოები, რომლებსაც თემურლენგი განუწყვეტილად ებრძოდა და ავიწროვებდა. თემურლენგზე შეიძლება ითქვას, რომ მას ჰქონდა აღმშენებლობის სურვილი რაც გამოიხატა სამარყანდის არქიტექტურაში ჩადებულ ძალისხმევაში, თუმცა მინდა შეგახსენოთ,

⁶⁹ რაშიდ ალ-დინი – ასევე ცნობილი როგორც რაშიდ ალ-დანი ფაილულაჰ ჰამადინი (1318) იყო სახელმწიფო მოღვაწე, ისტორიკოსი და ექიმი ილხანთა მთავრობაში. იგი სპარსულ ებრაულ ოჯახში დაიბადა ჰამადანთან 1247 წელს.

⁷⁰ ნასირ ალ-დინ ალ-თუსი – მუჰამედ იბნ მუჰამედ იბნ ალ-ჰასან ალ-თასი (18 თებერვალი 1201, 26 ივნისი 1274), უფრო ცნობილი როგორც ნასირ ალ-დინ ალ-ტუსი (ან უბრალოდ ტუსი). იყო სპარსელი პოლიმატი, არქიტექტორი, ფილოსოფოსი, ექიმი, მეცნიერი და თეოლოგი.

⁷¹ ქუთლუდ-ხანიდები (სხვაგვარად ცნობილი როგორც ქუთლუდ-ხანიდების დინასტია, კირმანიდების დინასტია, მოგვიანებით დასავლეთ ლიაო) ეთნიკურად ხითანური წარმოშობის დინასტია, რომელიც ბატონობდნენ კირმანზე (ახლანდელი კერმანის პროვინცია, ირანი) 1222 წლიდან 1306 წ.

⁷² ქუთუბ-ალ-დინ შაჰ ჯაჰანი იყო კირმანის უკანასკნელი ქუთლუდიანთა მმართველი.

AV. არაბული ზედწერილი: „𐌸𐌹𐌳𐌹 𐌸𐌹𐌳𐌹 𐌹𐌸𐌹“ „მეფეთ მეფე გიორგი“.

RV. არაბული ზედწერილი: „السُلطان أحمد خان“ „სულტანი აჰმედ ხანი“.

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის კოლექცია. ქ.ფ. № 3099.

IV. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), წონა 0.73 გრ., ზომა 16.5-15 მმ.

AV. ოვალური ვარდულის ცენტრში მსხვილი წერტილი, მარჯვნივ და მარცხნივ რგოლები. ოვალის გარშემო ორნამენტი.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 519.

V. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), წონა 0.78 გრ., ზომა 15 – 14მმ.

AV. ოვალური ჩარჩოს ცენტრში მსხვილი წერტილი. მარჯვნივ და მარცხნივ გაურკვეველი ნიშნები. ოვალის გარშემო ორნამენტი.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 518

VI. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), წონა 0.66 გრ., ზომა 14 მმ.

AV. არაბული ზედწერილი: „ملك كيركي“ „მეფე გიორგი“.

RV. წრეში არაბული ზედწერილი: „الله حسبي“ „ღმერთი ჩემი კმაყოფაა“.

№ 001

VII. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.) და აჰმედ ჯელაირი, წონა 0.56 გრ., ზომა 14 – 13.5 მმ.

AV. არაბული ზედწერილი: „السلطان احمد خن ملكه ملك غازى كيركى“ „სულთანი აჰმედ ხანი, ხანგრძლივი იყოს მეფობა მისი, მეფე გამარჯვებული გიორგი“.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 287

VIII. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.) და აჰმედ ჯელაირი (1382 – 1410 წ.), წონა 1.08 გრ., ზომა 13- 11.5 მმ.

AV. არაბული ზედწერილი: „السلطان احمد خن ملكه ملك غازى كيركى ضرب تفلينس“ „სულთანი აჰმედ ხანი, ხანგრძლივი იყოს მეფობა მისი, მეფე გამარჯვებული გიორგი, იჭედა თბილისში“.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 535

IX. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.) და აჰმედ ჯელაირი (1382 – 1410 წ.), წონა 0.61 გრ., ზომა 14მმ.

AV. არაბული ზედწერილი: „ملك غازى كيركى ضرب تفلينس“ „მეფე გამარჯვებული გიორგი, იჭედა ტბილისში“.

RV. არაბული ზედწერილი: „السلطان احمد خان“ „სულთანი აჰმედ ხანი“.

№ 517

X. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), და აჰმედ ჯაელაირი (1382 – 1410 წ.), წონა 1.08 გრ., ზომა 14-15 მმ.

AV. არაბული ზედწერილი: „السلطان احمد خن ملکه ملك غازى کيرکى ضرب تغلیس“
სულთანი აჰმედ ხანი, ხანგრძლივი იყოს მეფობა მისი, მეფე გამარჯვებული გიორგი, იჭდა თბილისს“.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 516

XI. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), წონა 0.58 გრ., ზომა 14 – 13 მმ.

AV. წრეში არაბული ზედწერილი: „الله حسبي“ „ღმერთი ჩემი კმაყოფაა“.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

№ 102

XII. ტიპი

AR. გიორგი VII (1393 – 1407 წ.), წონა 0.50 გრ., ზომა 12 მმ.

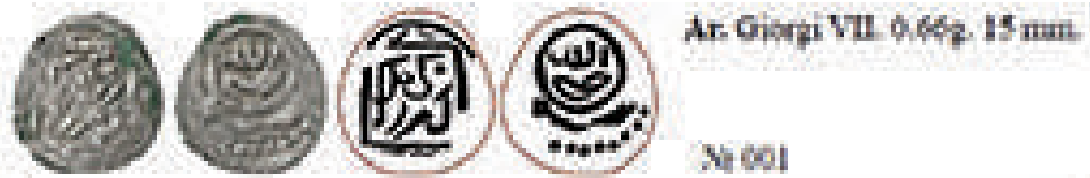
AV. ვარდულის ცენტრში არაბული ზედწერილი: „الله حسبي“ „ღმერთი ჩემი კმაყოფაა“.

RV. არაბული ზედწერილი: „لا اله الا الله محمد رسول الله“ „არ არის ღმერთი გარდა ალაჰისა, მუჰამედი მოციქულია მისი“.

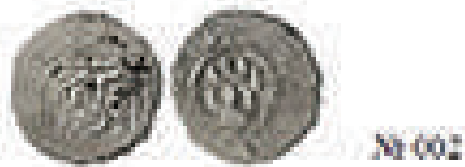

№ 279

Giorgi VII (1393-1407)

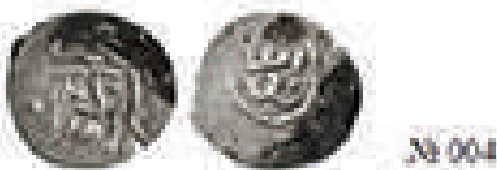
Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15 mm.

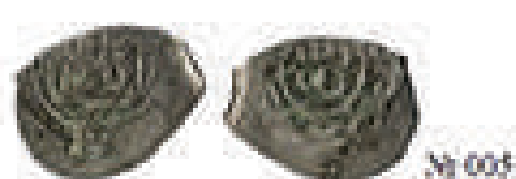
Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.73g. 14.5 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 16 mm.

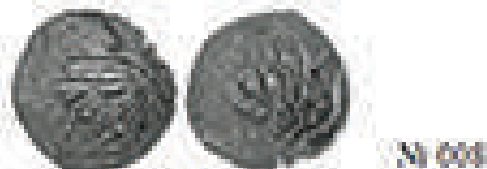
Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

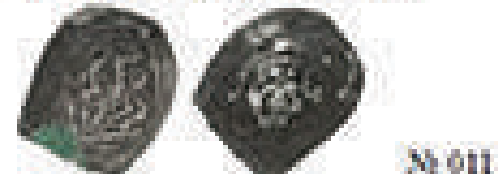
Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

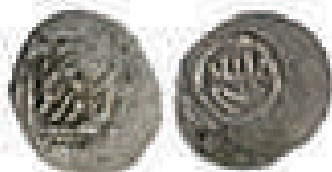
Ar. Giorgi VII. 0.54g. 17 mm.

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

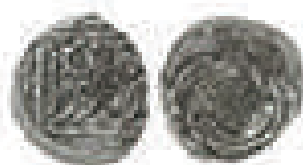

An. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

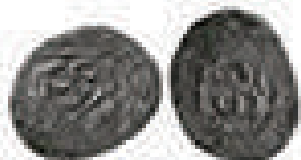
№ 012

An. Giorgi VII. 0.36g. 15 mm.

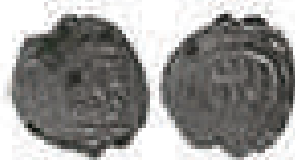
№ 013

An. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

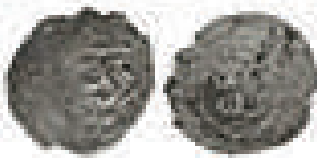
№ 014

An. Giorgi VII. 0.59g. 16 mm.

№ 015

An. Giorgi VII. 0.51g. 16 mm.

№ 016

An. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

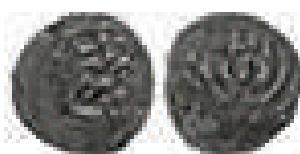
№ 017

An. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 018

An. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

№ 019

An. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

№ 020

An. Giorgi VI. 0.66g. 15 mm.

№ 021

An. Giorgi II. 0.57g. 14.5 mm.

№ 022

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 023

An. Giorgi VII. 0.42g. 13.5 mm.

№ 024

An. Giorgi VII. 0.46g. 15 mm.

№ 025

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13.5 mm.

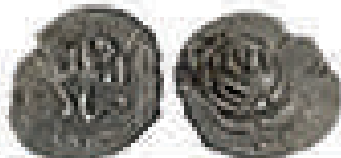
№ 026

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

№ 027

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

№ 028

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

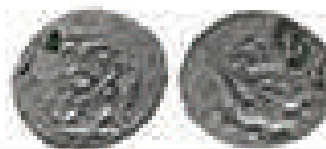
№ 029

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 030

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 031

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 032

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 033

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

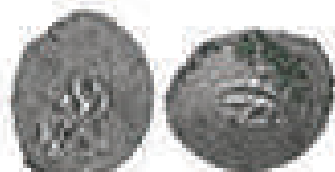
№ 034

Ar. Giorgi VII. 0.43g. 14 mm.

№ 035

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 15.5 mm.

№ 036

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 037

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 14 mm.

№ 038

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 039

Ar. Giorgi V II. 0.52g. 16 mm.

№ 040

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 15 mm.

№ 041

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 15 mm.

№ 042

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

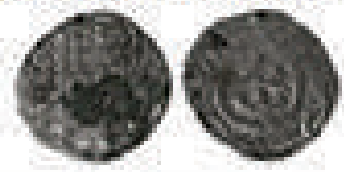
№ 043

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

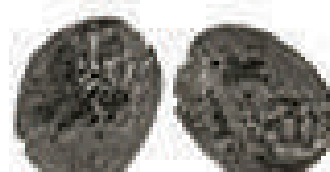
№ 044

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 045

Ar. Giorgi VII. 0.054g. 16 mm.

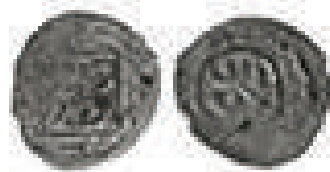
№ 046

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

№ 047

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 048

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 049

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

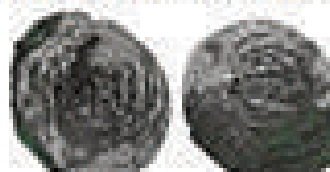
№ 050

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 051

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 16 mm.

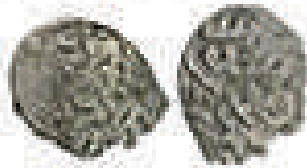
№ 052

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 053

Ar. Giorgi VII. 0.69g. 14 mm.

№ 054

Ar. Giorgi VII. 0.49g. 16 mm.

№ 055

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 14.5 mm.

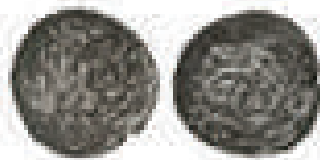
№ 056

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

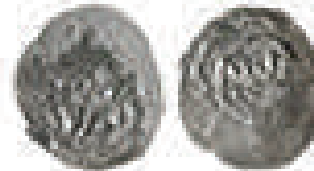
№ 057

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

№ 058

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 059

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

№ 060

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 061

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

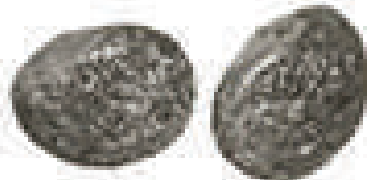
№ 062

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 063

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

№ 064

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 065

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 066

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 17 mm.

№ 067

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

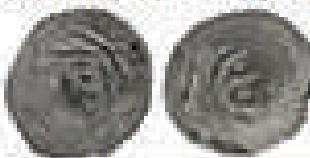
№ 068

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

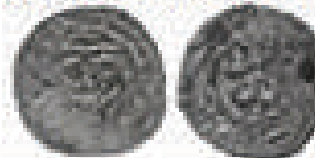
№ 069

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 070

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 071

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

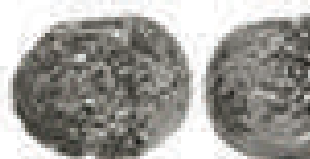
№ 072

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

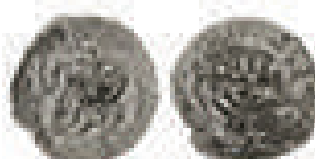
№ 073

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 16 mm.

№ 074

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 075

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 076

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 077

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

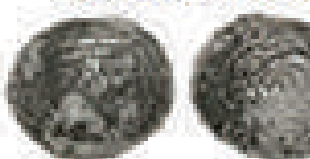
№ 078

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

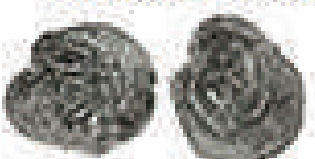
№ 079

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

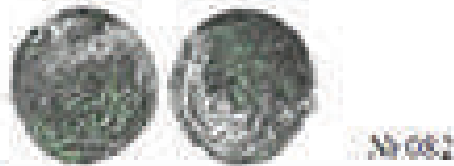
№ 080

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

№ 081

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 082

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 083

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15.5 mm.

№ 084

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 085

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

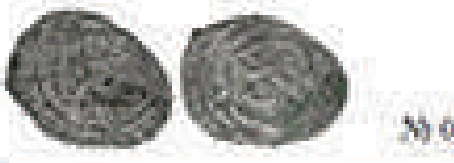
№ 086

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14.5 mm.

№ 087

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14 mm.

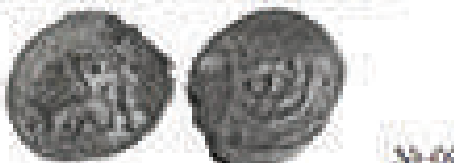
№ 088

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

№ 089

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

№ 090

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№ 091

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 092

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 16.5 mm.

№ 093

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 094

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№ 095

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 13 mm.

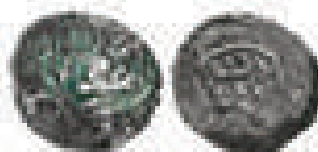
№ 96

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 97

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 98

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

№ 99

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 14.3v mm.

№ 100

Ar. Giorgi VII. 0.48g. 14 mm.

№ 101

Giorgi VII God is my contentment

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

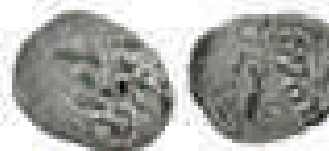
№ 102

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 13 mm.

№ 103

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14.5 mm.

№ 104

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 15 mm.

№ 105

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№ 106

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

№ 107

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 15 mm.

№ 108

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 13.5x mm.

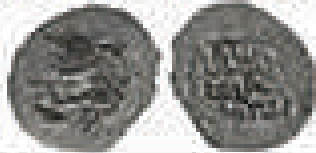
№ 109

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14.5 mm.

№ 110

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 15 mm.

№ 111

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 16 mm.

№ 112

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 14 mm.

№ 113

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№ 114

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

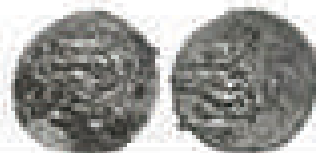
№ 115

Ar. Giorgi VII. 0.65g. 13 mm.

№ 116

Ar. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 117

Ar. Giorgi VII. 0.64g. 13.5 mm.

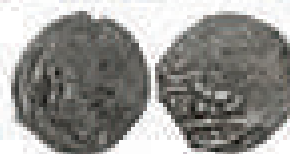
№ 118

Ar. Giorgi VII. 0.66g. 15 mm.

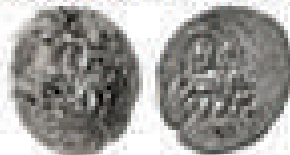
№ 119

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

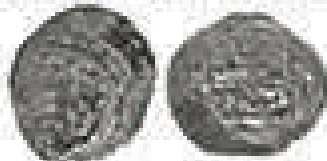
№ 120

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 14 mm.

№ 121

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15 mm.

№ 122

An. Giorgi VII. 0.36g. 13.5 mm.

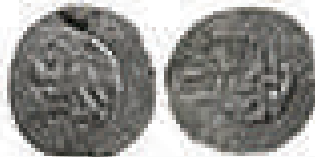
№ 123

An. Giorgi VII. 0.62g. 13.5 mm.

№ 124

An. Giorgi VII. 0.67g. 14 mm.

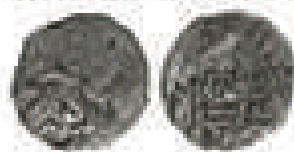
№ 125

An. Giorgi VII. 0.64g. 15 mm.

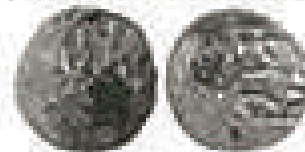
№ 126

An. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

№ 127

An. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

№ 128

An. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

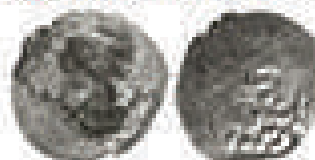
№ 129

An. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

№ 130

An. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

№ 131

An. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

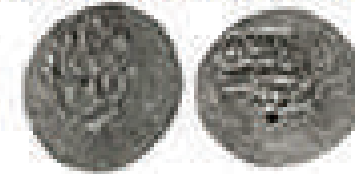
№ 132

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 133

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

№ 134

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 135

An. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

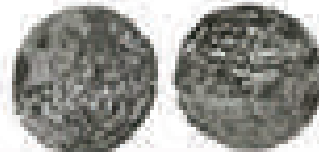
№ 137

An. Giorgi VII. 0.66g. 13 mm.

№ 128

An. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

№ 129

An. Giorgi VII. 0.62g. 15 mm.

№ 130

An. Giorgi VII. 0.62g. 14 mm.

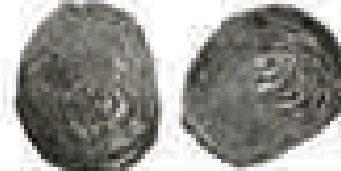
№ 131

An. Giorgi VII. 0.64g. 15.5 mm.

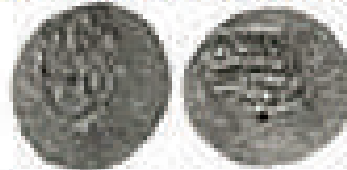
№ 132

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

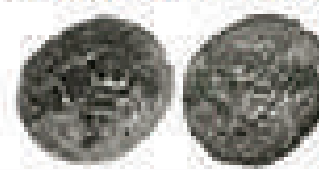
№ 133

An. Giorgi VII. 0.58g. 15 mm.

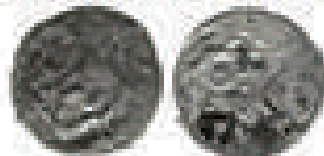
№ 134

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 135

An. Giorgi VII. 0.50g. 14 mm.

№ 145

An. Giorgi VII. 0.49g. 13 mm.

№ 146

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

№ 147

An. Giorgi VII. 0.45g. 16 mm.

№ 148

An. Giorgi VII. 0.47g. 14 mm.

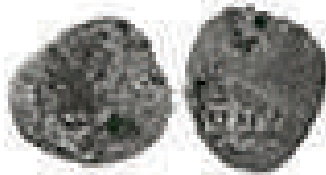
№ 149

An. Giorgi VII. 0.45g. 13.5 mm.

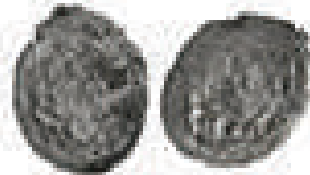
№ 150

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 14.5 mm.

№ 151

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

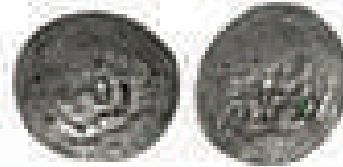
№ 152

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 153

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

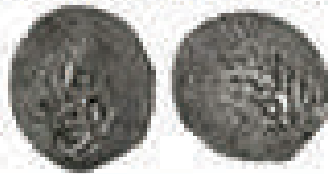
№ 154

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

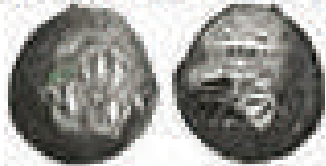
№ 155

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

№ 156

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

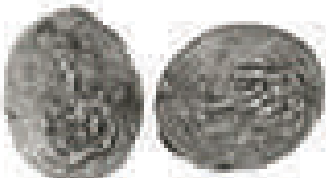
№ 157

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

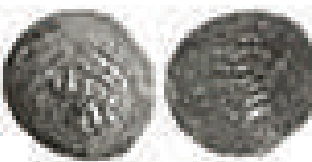
№ 158

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15.5 mm.

№ 159

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14.5 mm.

№ 160

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

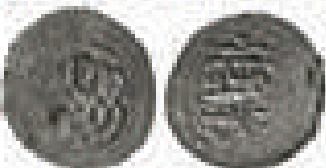
№ 161

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

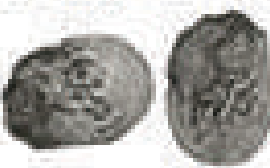
№ 162

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14.5 mm.

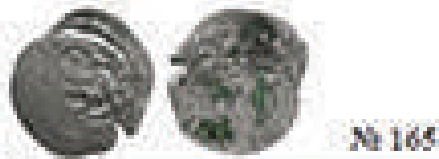
№ 163

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 164

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№165

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№166

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

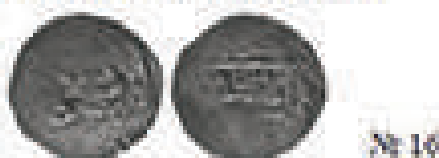
№167

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№168

Ar. Giorgi VII. 0.48g. 14 mm.

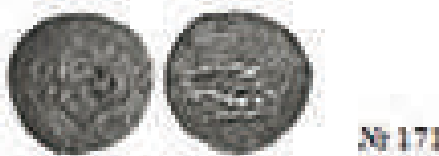
№169

Ar. Giorgi VII. 0.42g. 16 mm.

№170

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13 mm.

№171

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№172

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

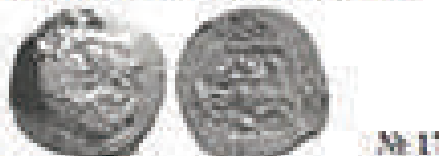
№173

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13 mm.

№174

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14.5 mm.

№175

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 15 mm.

№176

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 13.5 mm.

№177

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14.5 mm.

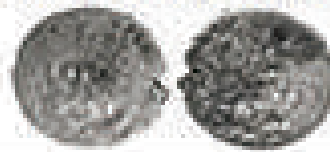
№178

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 14 mm.

№ 179

Ar. Giorgi VII. 0.45g. 14 mm.

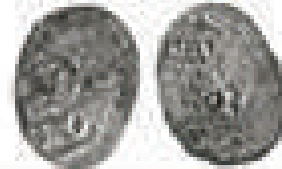
№ 180

Ar. Giorgi VII. 0.51g. 12.5 mm.

№ 181

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 15 mm.

№ 182

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13.5 mm.

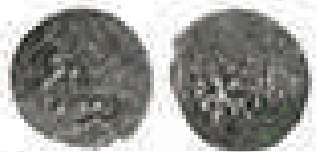
№ 183

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

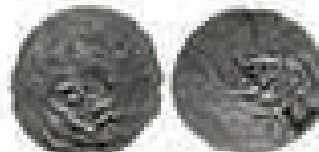
№ 184

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 12.5 mm.

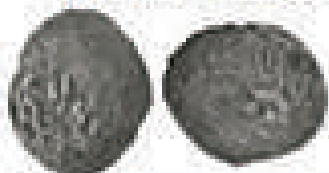
№ 185

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 186

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№ 187

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 13.5 mm.

№ 188

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 15 mm.

№ 189

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 190

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

№ 191

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 192

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 193

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 15 mm.

№ 194

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 195

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13 mm.

№ 196

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 197

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16 mm.

№ 198

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

№ 199

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 13 mm.

№ 200

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 201

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 13.5 mm.

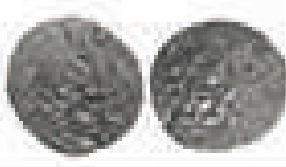
№ 202

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14 mm.

№ 203

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 12.5 mm.

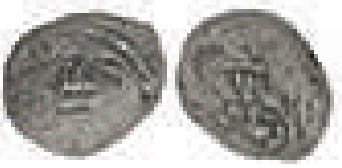
№ 204

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 16 mm.

№ 205

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 15.5 mm.

№ 206

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 14 mm.

№ 207

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 208

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

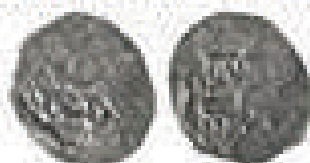
№ 209

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13 mm.

№ 210

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 211

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 212

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 13.5 mm.

№ 213

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

№ 214

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

№ 215

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13 mm.

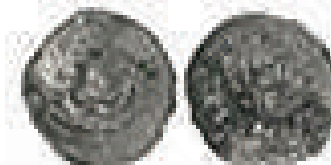
№ 216

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 17 mm.

№ 217

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

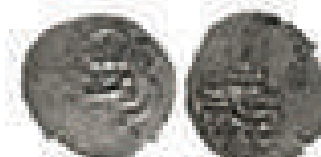
№ 218

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

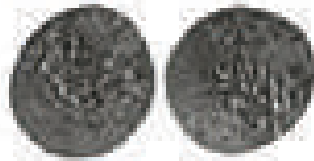
№ 219

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 220

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

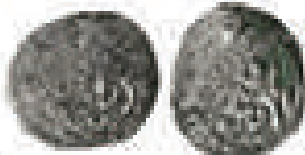
№ 221

An. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 222

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 223

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 224

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 225

An. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 226

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

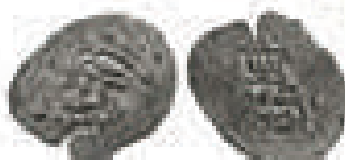
№ 227

An. Giorgi VII. 0.56g. 13.5 mm.

№ 228

An. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

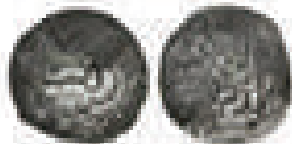
№ 229

An. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 230

An. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 231

An. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 232

An. Giorgi VII. 0.58g. 13.5 mm.

№ 233

An. Giorgi VII. 0.59g. 17 mm.

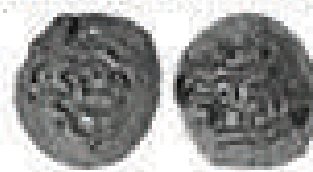
№ 234

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

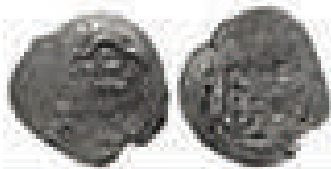
№ 235

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

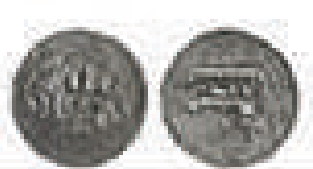
№ 236

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14.5 mm.

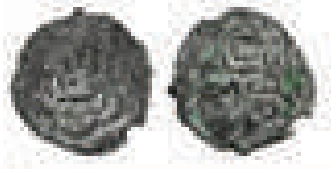
№ 237

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 61 mm.

№ 238

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

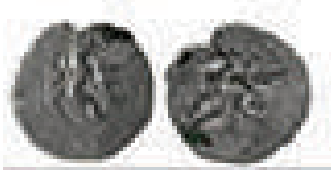
№ 239

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 14 mm.

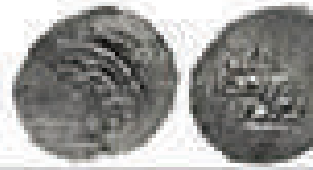
№ 240

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13 mm.

№ 241

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

№ 242

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14.5 mm.

№ 243

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 12 mm.

№ 244

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

№ 245

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

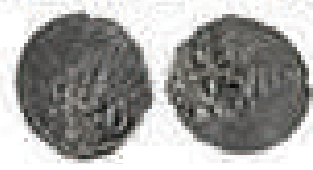
№ 246

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

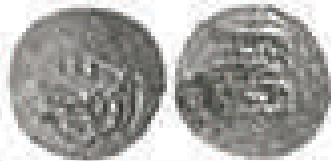
№ 247

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

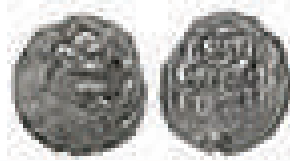
№ 248

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

№ 249

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 12.5 mm.

№ 250

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

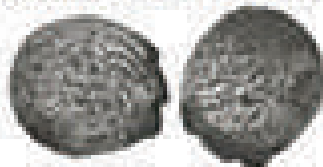
№ 251

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14.5 mm.

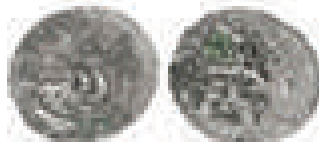
№ 252

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 15 mm.

№ 253

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 14 mm.

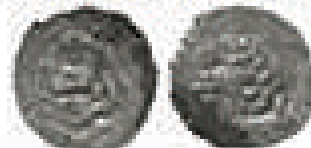
№ 254

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13 mm.

№ 255

Ar. Giorgi VII. 0.60g. 13.5 mm.

№ 256

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13 mm.

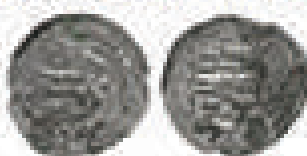
№ 257

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14.5 mm.

№ 258

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 14 mm.

№ 259

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 15 mm.

№ 260

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 15 mm.

№ 261

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 16 mm.

№ 262

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 13 mm.

№ 263

Ar. Giorgi VII. 0.25g. 15 mm.

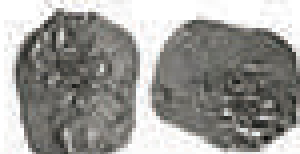
№ 264

Ar. Giorgi VII. 0.58g. 14 mm.

№ 265

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 13.5 mm.

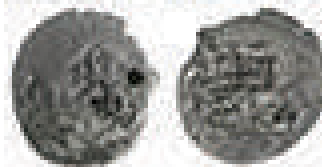
№ 266

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 10 mm.

№ 267

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 14.5 mm.

№ 268

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 269

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 15 mm.

№ 270

Ar. Giorgi VII. 0.47g. 15 mm.

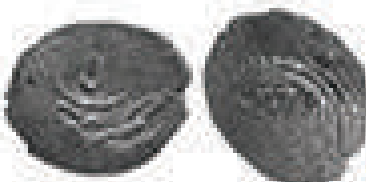
№ 271

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 14 mm.

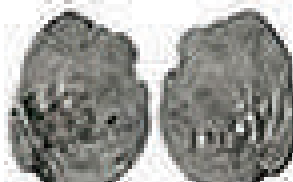
№ 272

Ar. Giorgi VII. 0.55g. 17 mm.

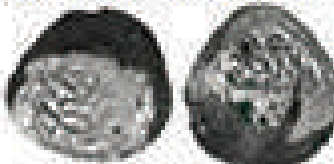
№ 273

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 16 mm.

№ 274

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 275

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 14 mm.

№ 276

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 16.5 mm.

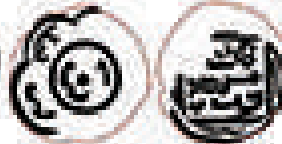

№ 277

Ar. Giorgi II. 1.02g. 14 mm.

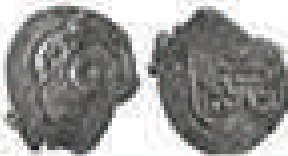
№ 278

Ar. Giorgi VII. 0.50g. 13 mm.

№ 279

Ar. Giorgi VII. 0.53g. 14 mm.

№ 280

Ar. Giorgi VII. 0.56g. 15 mm.

№ 281

Ar. Giorgi VII. 0.57g. 13.5 mm.

№ 282

Ar. Giorgi VII. 0.63g. 15.5 mm.

№ 283

Ar. Giorgi VII. 0.67g. 13.5 mm.

№ 284

Ar. Giorgi VII. 0.59g. 13.5 mm.

№ 285

Ar. Giorgi VII. 0.52g. 14 mm.

№ 286

Giorgi VII (1393-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 287

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.70g. 14 mm.

№ 288

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 13 mm.

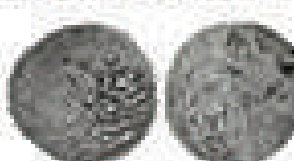
№ 289

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14.5 mm.

№ 290

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 13 mm.

№ 291

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14.5 mm.

№ 292

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 14.5 mm.

№ 293

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 13 mm.

№ 294

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

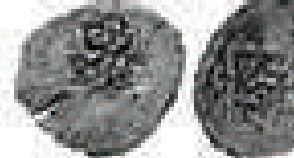
№ 295

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

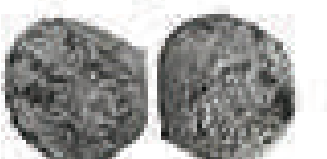
№ 296

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

№ 297

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

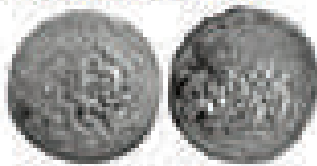
№ 298

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.59g. 16 mm.

№ 299

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

№ 300

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.59g. 14 mm.

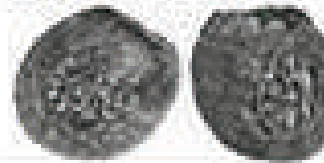
№ 301

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

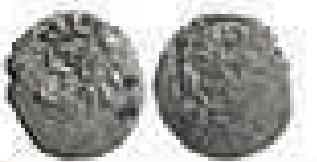
№ 302

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

№ 303

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13.5 mm.

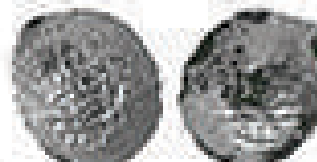
№ 304

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 13 mm.

№ 305

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 15 mm.

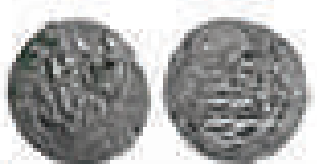
№ 306

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.61g. 14 mm.

№ 307

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 13 mm.

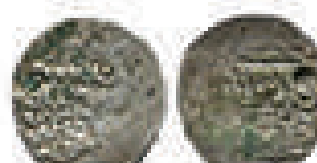
№ 308

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.60g. 14 mm.

№ 309

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 15 mm.

№ 310

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 14 mm.

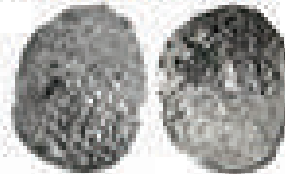
№ 311

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 16 mm.

№ 312

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 15 mm.

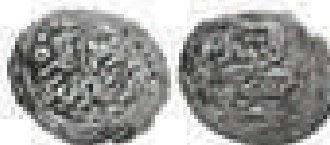
№ 313

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.87g. 16 mm.

№ 314

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.64g. 14.5-12 mm.

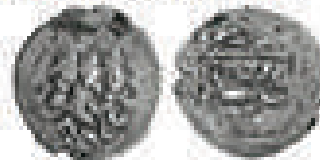
№ 315

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

№ 316

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14.5 mm.

№ 317

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

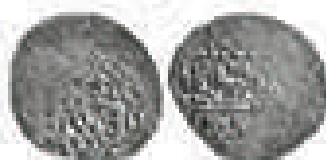
№ 318

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.65g. 14 mm.

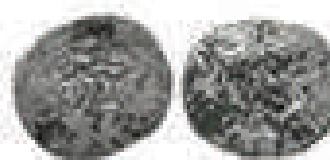
№ 319

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 320

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.

№ 321

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 14.5 mm.

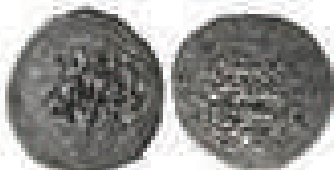
№ 322

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 323

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.68g. 15 mm.

№ 324

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 14 mm.

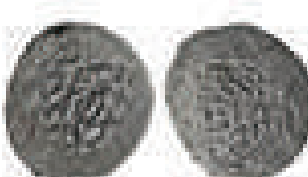
№ 325

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 14.5 mm.

№ 326

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.75g. 14.5 mm.

№ 327

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 15 mm.

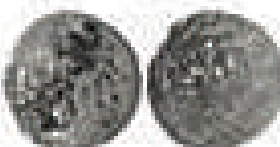
№ 328

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 14 mm.

№ 329

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.41g. 12 mm.

№ 330

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.45g. 14 mm.

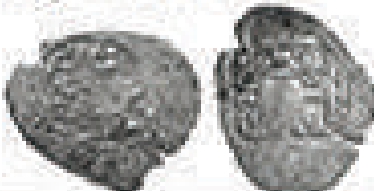
№ 331

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.47g. 13 mm.

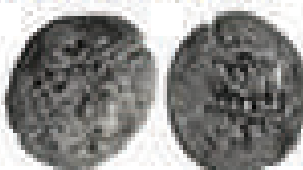
№ 332

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 17 mm.

№ 333

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.49g. 15 mm.

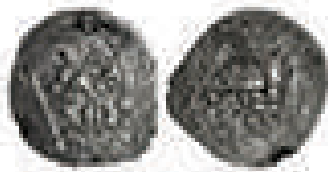
№ 334

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.46g. 15 mm.

№ 335

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.43g. 15 mm.

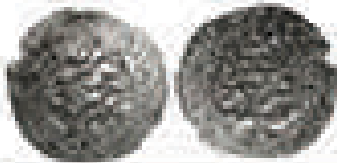
№ 336

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.38g. 14 mm.

№ 337

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.40g. 15 mm.

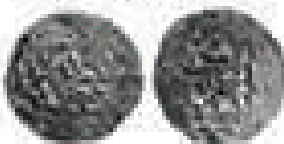
№ 338

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 15 mm.

№ 339

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12 mm.

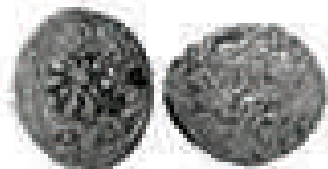
№ 340

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 15.5 mm.

№ 341

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

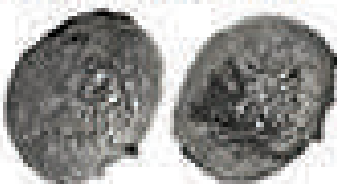
№ 342

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14.5 mm.

№ 343

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 16.5 mm.

№ 344

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 15 mm.

№ 345

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 13.5 mm.

№ 346

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 14 mm.

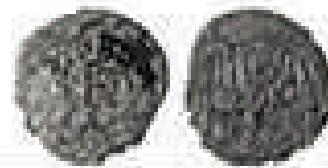
№ 347

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.52g. 13 mm.

№ 348

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 13.5 mm.

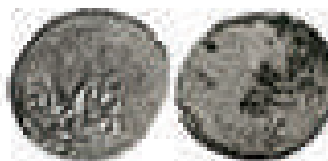
№ 349

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 350

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 351

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 352

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13 mm.

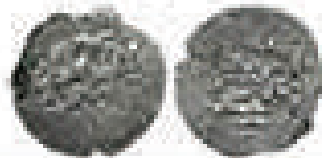
№ 353

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

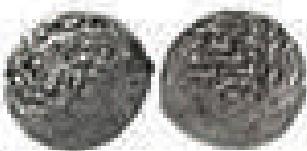
№ 354

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14.5 mm.

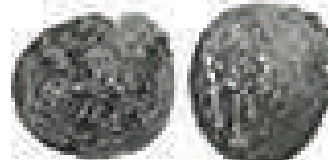
№ 355

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 356

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.44g. 15 mm.

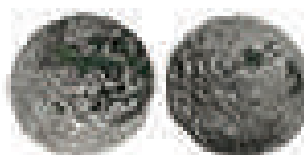
№ 357

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 15 mm.

№ 358

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 12.5 mm.

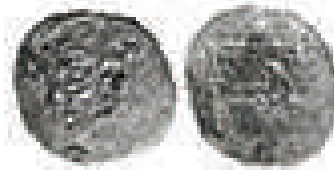
№ 359

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 14.5 mm.

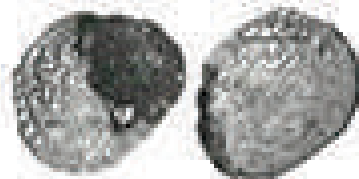
№ 360

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.53g. 14.5 mm.

№ 361

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.51g. 16 mm.

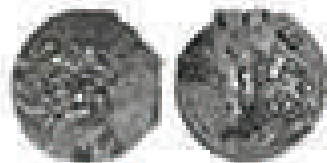
№ 362

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.50g. 15.5 mm.

№ 363

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 14 mm.

№ 364

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 365

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15 mm.

№ 366

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 16 mm.

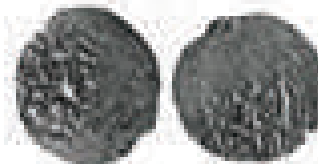
№ 367

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 368

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 14 mm.

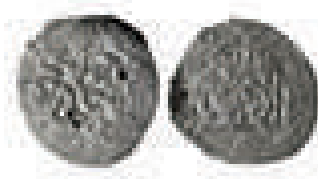
№ 369

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

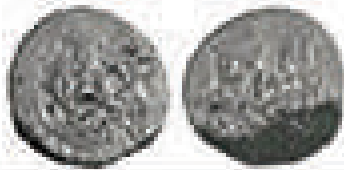
№ 370

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 13.5 mm.

№ 371

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 372

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

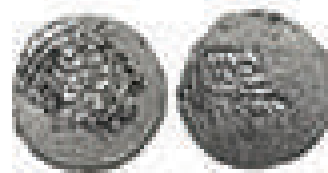
№ 373

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

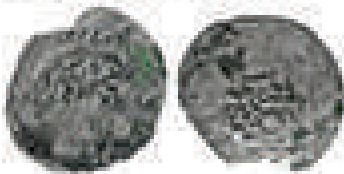
№ 374

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 375

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 376

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

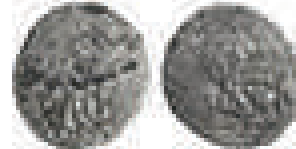
№ 377

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

№ 378

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 379

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 380

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

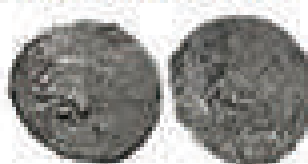
№ 381

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

№ 382

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.54g. 14 mm.

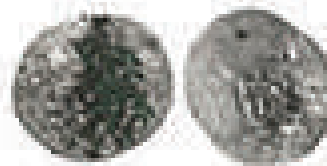
№ 383

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.51g. 15 mm.

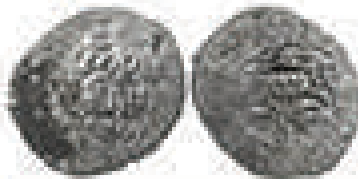
№ 384

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.53g. 14.5 mm.

№ 385

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.51g. 16 mm.

№ 386

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.50g. 14 mm.

№ 387

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.44g. 15.5 mm.

№ 388

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 16 mm.

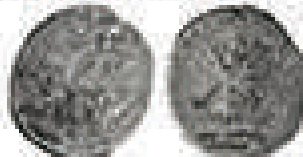
№ 389

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 14 mm.

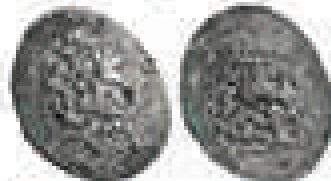
№ 390

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.55g. 14 mm.

№ 391

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 16 mm.

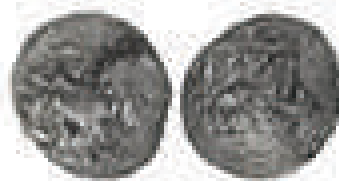
№ 392

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 14 mm.

№ 393

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.56g. 15.5 mm.

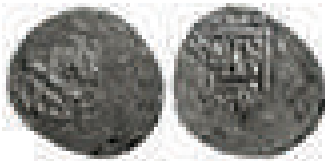
№ 394

არ. გიორგი VII & ალიშ
Jalayer 0.59g. 13.5 mm.

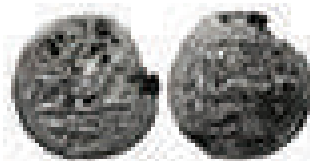
№ 395

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

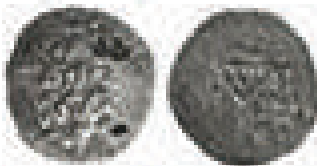
№ 396

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

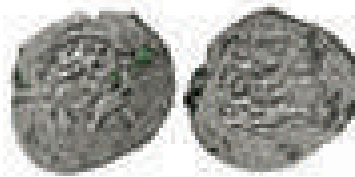
№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.78g. 16 mm.

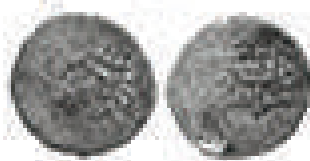
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.101g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.69g. 13 mm.

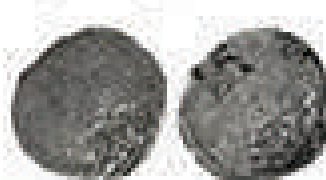
№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.70g. 16 mm.

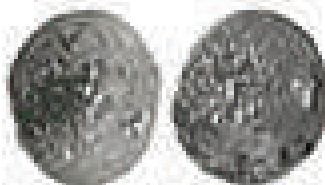
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 14 mm.

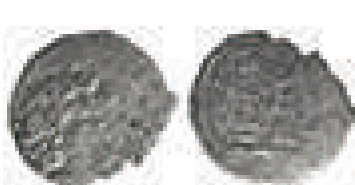
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.71g. 15.5 mm.

№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.72g. 15 mm.

№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

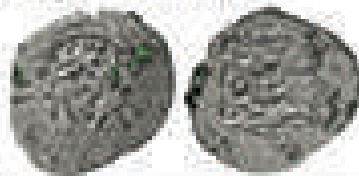
№ 397

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.74g. 14 mm.

№ 398

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.78g. 16 mm.

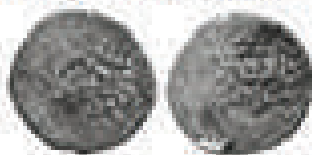
№ 399

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 1.01g. 14 mm.

№ 400

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.69g. 13 mm.

№ 401

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.70g. 16 mm.

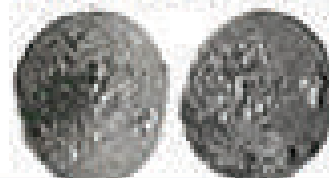
№ 402

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.71g. 14 mm.

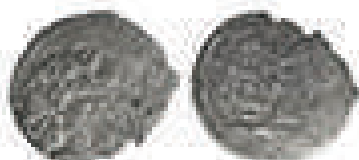
№ 403

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.71g. 15.5 mm.

№ 404

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.72g. 15 mm.

№ 405

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 13 mm.

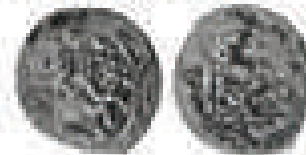
№ 406

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 15 mm.

№ 407

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 13.5 mm.

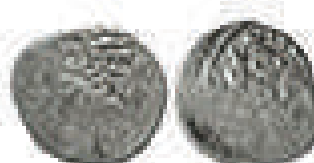
№ 408

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.68g. 14.5 mm.

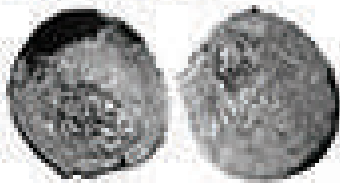
№ 409

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.67g. 14 mm.

№ 410

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 411

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 17 mm.

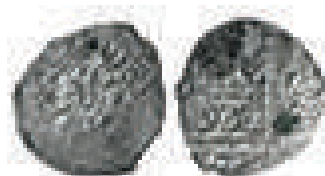
№ 412

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 09 mm.

№ 413

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 09 mm.

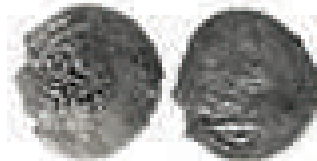
№ 414

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.67g. 14 mm.

№ 415

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.

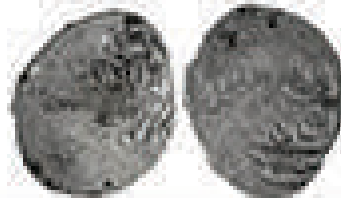
№ 416

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13.5 mm.

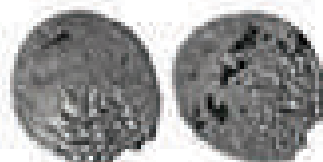
№ 417

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 17.5 mm.

№ 418

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14 mm.

№ 419

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 14.5 mm.

№ 420

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 15 mm.

№ 421

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.66g. 13 mm.

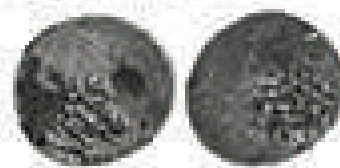
№ 422

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 423

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 14.5 mm.

№ 424

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 13.5 mm.

№ 425

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 17 mm.

№ 426

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 15.5 mm.

№ 427

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 13 mm.

№ 428

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.66g. 13.5 mm.

№ 429

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 15 mm.

№ 430

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14.5 mm.

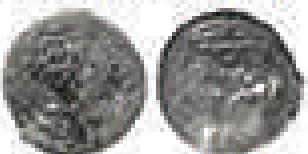
№ 431

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 432

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14.5 mm.

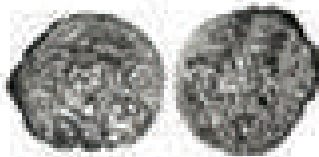
№ 433

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.65g. 14 mm.

№ 434

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

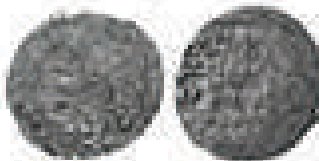
№ 435

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

№ 436

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14 mm.

№ 437

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 14.5 mm.

№ 438

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.65g. 14 mm.

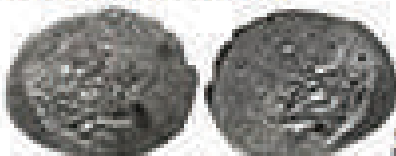
№ 439

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 13.5 mm.

№ 440

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 17 mm.

№ 441

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.64g. 15 mm.

№ 442

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 15.5 mm.

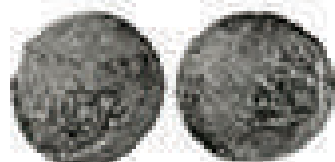
№ 443

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 14 mm.

№ 444

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14.5 mm.

№ 445

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

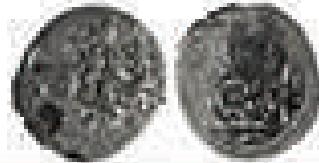
№ 446

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14 mm.

№ 447

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 14 mm.

№ 448

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

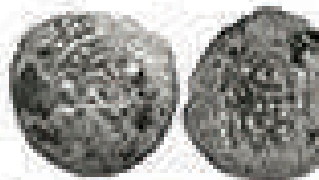
№ 449

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.63g. 16 mm.

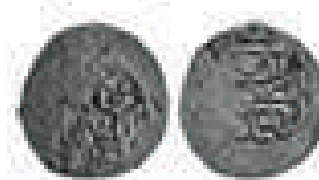
№ 450

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 15 mm.

№ 451

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 14 mm.

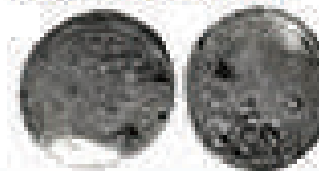
№ 452

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 13 mm.

№ 453

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 15 mm.

№ 454

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.62g. 16 mm.

№ 455

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 13 mm.

№ 456

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 13.5 mm.

№ 457

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.61g. 14 mm.

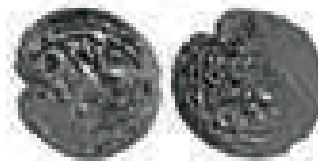
№ 458

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

№ 459

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

№ 460

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14 mm.

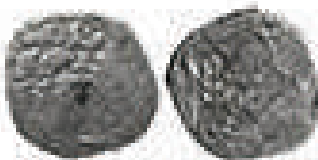
№ 461

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 13 mm.

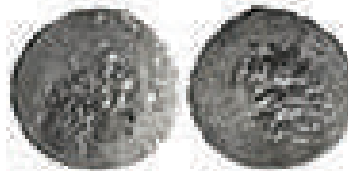
№ 462

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.61g. 14.5 mm.

№ 463

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

№ 464

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

№ 465

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14.5 mm.

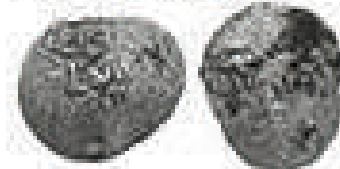
№ 466

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15 mm.

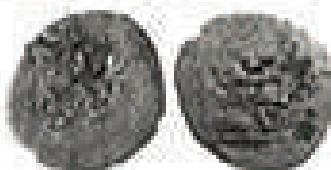
№ 467

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 15.5 mm.

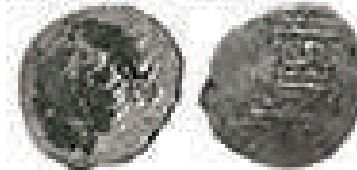
№ 468

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.60g. 14.5 mm.

№ 469

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyir 0.59g. 15 mm.

№ 470

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14 mm.

№ 471

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14.5 mm.

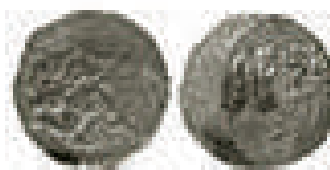
№ 472

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14 mm.

№ 473

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14.5 mm.

№ 474

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14 mm.

№ 475

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 14 mm.

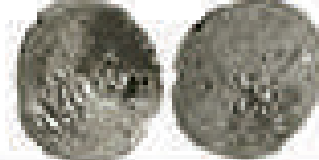
№ 476

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 15 mm.

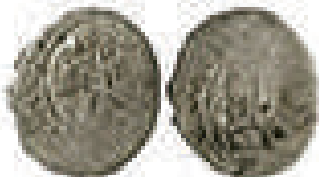
№ 477

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 15 mm.

№ 478

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 15 mm.

№ 479

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.59g, 17 mm.

№ 480

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g, 14.5 mm.

№ 481

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayer 0.58g, 14.5 mm.

№ 482

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

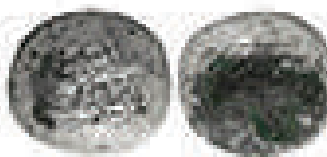
№ 483

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

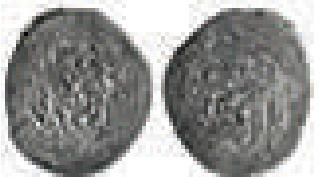
№ 484

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14.5 mm.

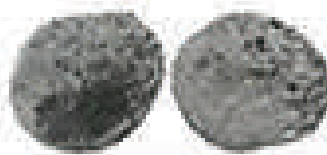
№ 485

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15.5 mm.

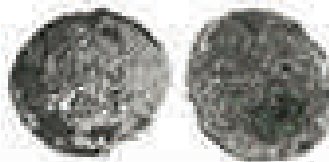
№ 486

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 15 mm.

№ 487

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

№ 488

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.58g. 14 mm.

№ 489

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.57g. 15 mm.

№ 491

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.56g. 15 mm.

№ 492

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 13.5 mm.

№ 493

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 15.5 mm.

№ 494

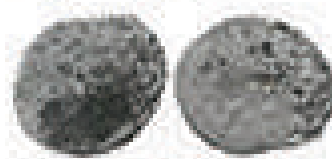
Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalalyr 0.55g. 14 mm.

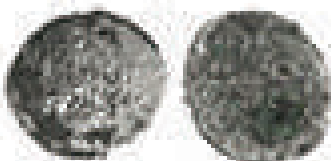
№ 495

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

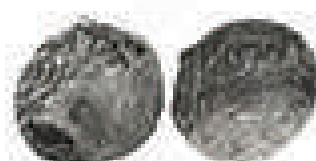
№ 486

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 15 mm.

№ 487

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

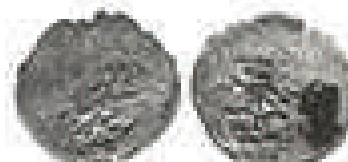
№ 488

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.58g. 14 mm.

№ 489

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

№ 491

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 15 mm.

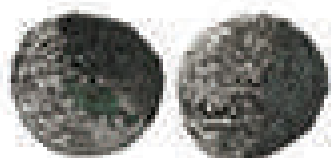
№ 492

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 13.5 mm.

№ 493

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

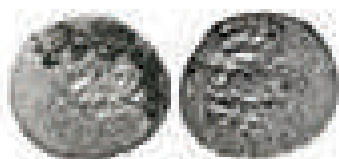
№ 494

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14 mm.

№ 495

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 496

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 14.5 mm.

№ 497

An. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

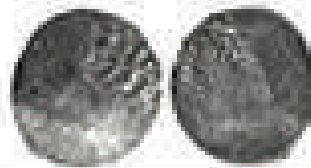
№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 16 mm.

№ 498

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 14 mm.

№ 499

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 15 mm.

№ 500

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14.5 mm.

№ 501

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14.5 mm.

№ 502

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.63g. 16 mm.

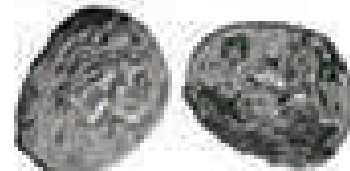
№ 503

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.62g. 14 mm.

№ 504

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.55g. 15.5 mm.

№ 505

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13.5 mm.

№ 506

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.56g. 13 mm.

№ 507

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 16 mm.

№ 508

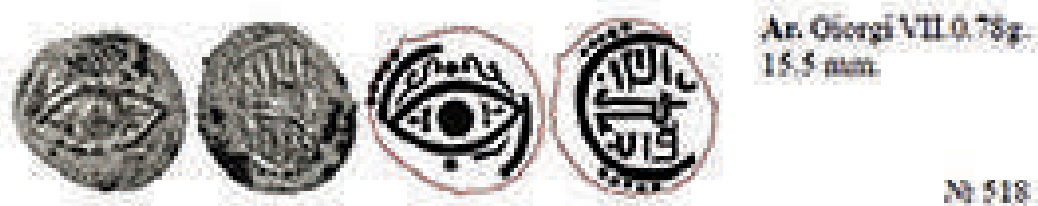
Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir 0.57g. 15 mm.

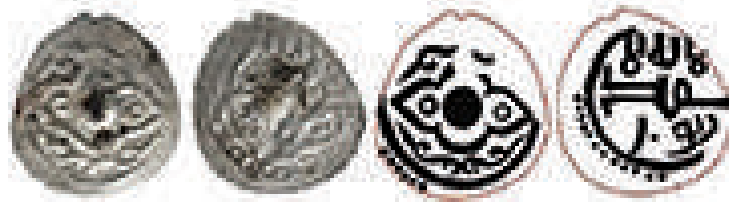

№ 509

George VII coins in oval frame

An. Giorgi II.
0.73g, 17 mm.

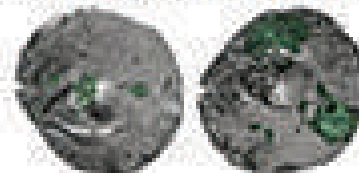
№ 519

An. Giorgi VII. 0.66g, 14 mm.

№ 520

An. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

№ 521

An. Giorgi VII. 0.55g, 12.5 mm.

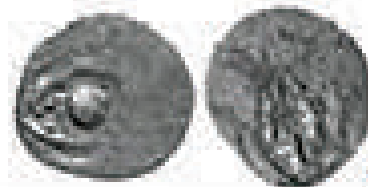
№ 522

An. Giorgi VII. 1.00g, 19 mm.

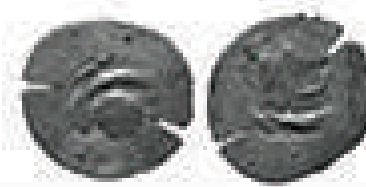
№ 523

An. Giorgi VII. 0.68g, 16 mm.

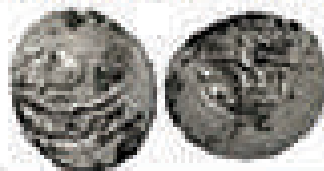
№ 524

An. Giorgi VII. 0.69g, 15.5 mm.

№ 525

An. Giorgi VII. 0.74g, 15 mm.

№ 526

An. Giorgi VII. 0.60g, 17 mm.

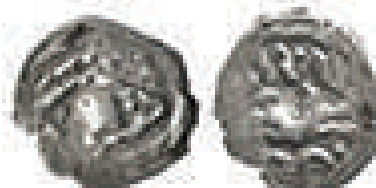
№ 527

An. Giorgi VII. 0.39g, 12.5 mm.

№ 528

An. Giorgi VII. 1.01g, 17 mm.

№ 529

Ar. Giorgi VII. 0.79g. 16.5 mm.

№ 530

Ar. Giorgi VII. 0.54g. 16.5 mm.

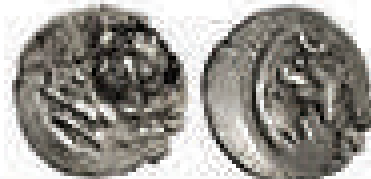
№ 531

Ar. Giorgi VII. 0.61g. 16 mm.

№ 532

Ar. Giorgi VII. 0.76g. 16 mm.

№ 533

Ar. Giorgi VII. 0.79g. 16 mm.

№ 534

Giorgi VII (1393-1407) & Ahmed Jalayir (1382-1410).
The second type

Ar. Giorgi VII & Ahmed Jalayir.
1.08g. 13 mm.

№ 535

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir. 0.968g. 14 mm.

№ 536

Ar. Giorgi VII & Ahmed
Jalayir. 0.958g. 14 mm.

№ 537

Shaykh Uways (1357-75AD).

Ar. Shaykh Uways 0.62g.
10 mm.

№ 538

Ar. Shaykh Uways (1357-75AD). Dirhem. 0.59g. 13 mm.

№ 539

Ilxan Oljaitü (1357-75AD)

Ar. Oljaitü. Tbilisi. 2 dirhem. 1.48g. 14.5-13.5 mm.

№ 584

Unidentified coins

Ar. 0.43g. 14.5 mm.

№ 587

Ar. 0.70g. 15.5 mm.

№ 588

Ar. 0.70g. 15 mm.

№ 589

Ar. 0.69g. 14 mm.

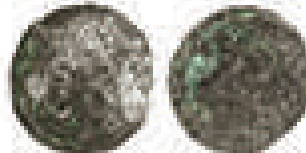
№ 590

Ar. 0.68g. 14 mm.

№ 591

Ar. 0.66g. 13.5 mm.

№ 592

Ar. 0.65g. 15 mm.

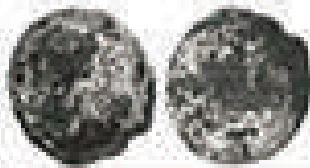
№ 593

Ar. 0.63g. 15 mm.

№ 594

Ar. 0.62g. 14 mm.

№ 596

Ar. 0.63g. 17 mm.

№ 597

Ar. 0.62g. 15 mm.

№ 598

Ar. 0.61g. 14.5 mm.

№ 599

Ar. 0.61g. 15 mm.

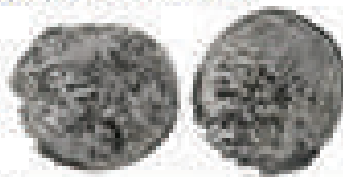
№ 600

Ar. 0.61g. 15 mm.

№ 601

Ar. 0.62g. 15.5 mm.

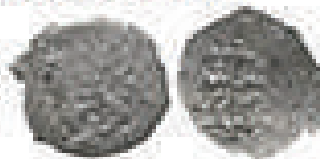
№ 602

Ar. 0.62g. 16 mm.

№ 603

Ar. 0.60g. 14.5 mm.

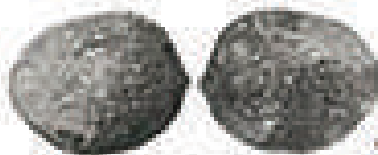
№ 604

Ar. 0.60g. 14 mm.

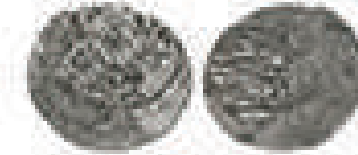
№ 605

Ar. 0.60g. 16 mm.

№ 606

Ar. 0.59g. 15 mm.

№ 607

Ar. 0.56g. 14.5 mm.

№ 608

Ar. 0.53g. 16 mm.

№ 609

Ar. 0.51g. 14 mm.

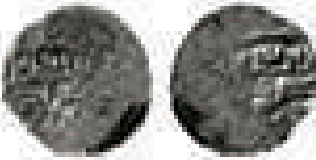
№ 610

Ar. 0.49g. 14 mm.

№ 611

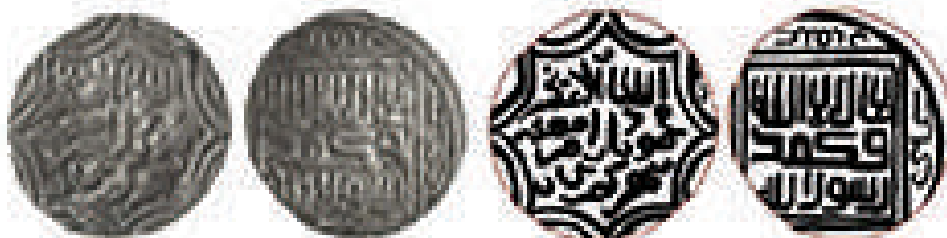
Ar. 0.47g. 13 mm.

№ 612

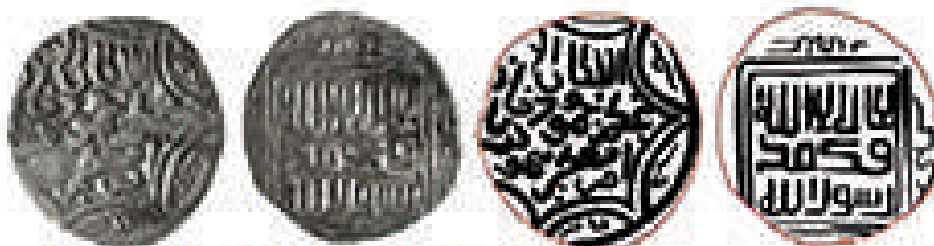
Scale of photos: 15 mm. x 10 mm.

Tamerlan (1336 -1405)

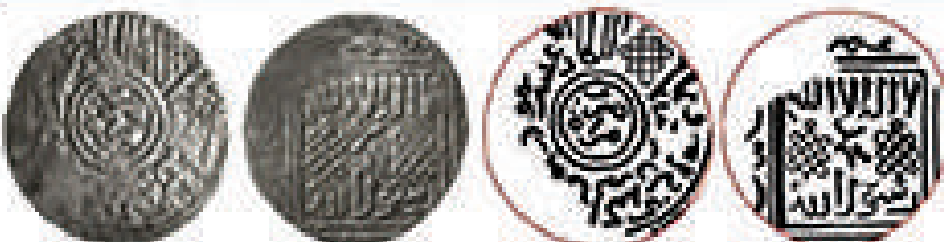
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 25 mm.

№ 540

Ar. Tamerlan. 755 h. Tanga. 6.33g. 26.5 mm.

№ 541

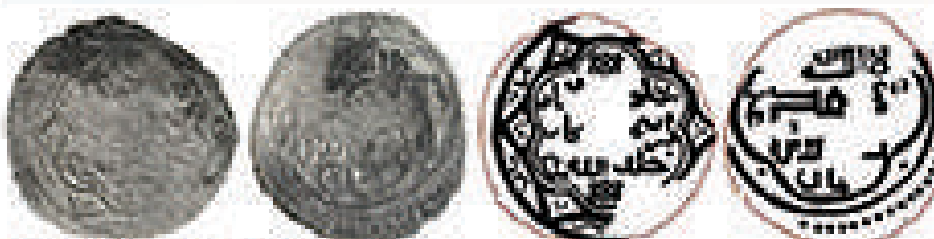
Ar. Tamerlan. Tanga. Herat. 6.620g. 26 mm.

№ 542

Ar. Tamerlan. Tanga. 7777. 6.32g. 26.5 mm.

№ 543

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.93g. 25 mm.

№ 544

Ar. Tasmirlan. Tanga. 5.59g. 26 mm.

№ 545

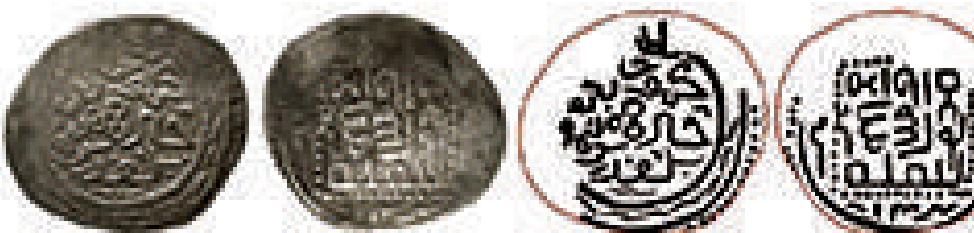
Ar. Tasmirlan. 797 h. Tanga. 6.4g. 30 mm.

№ 546

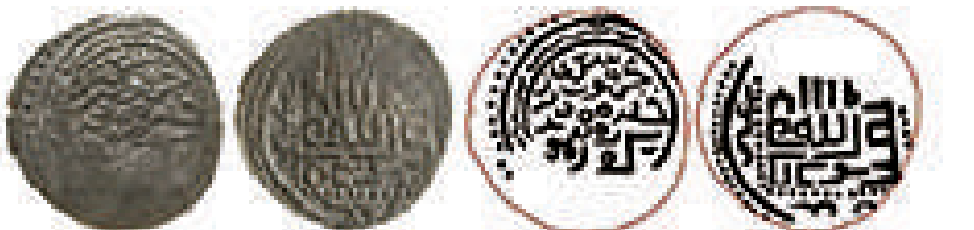
Ar. Tasmirlan. Tanga. Bamiyan. 5.90g. 25 mm.

№ 547

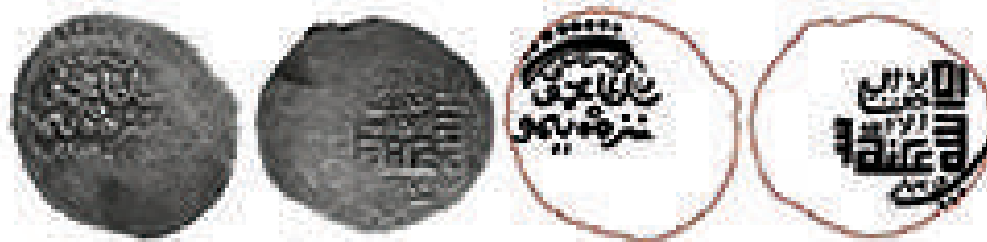
Ar. Tasmirlan. Tanga. 6.07g. 27 mm.

№ 548

Ar. Tasmirlan. Tanga. 6.06g. 24 mm.

№ 549

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.94g. 26 mm.

№ 550

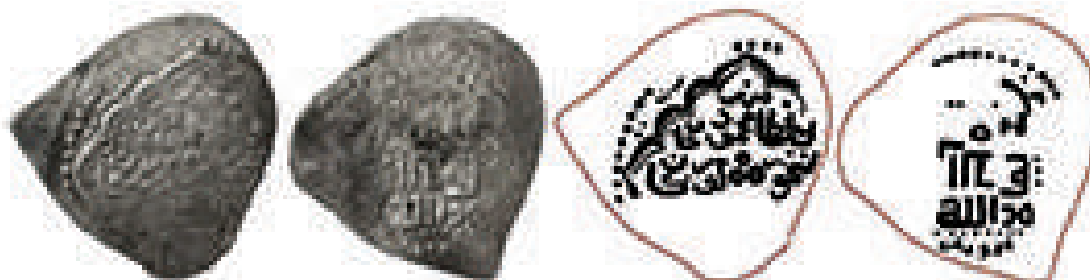
Ar. Tamerlan. Tanga. 7.77g. 6.07g. 27 mm.

№ 551

Ar. Tamerlan. Tanga. Kasha. 5.95g. 27 mm.

№ 552

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.96g. 27 mm.

№ 553

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g. 24 mm.

№ 554

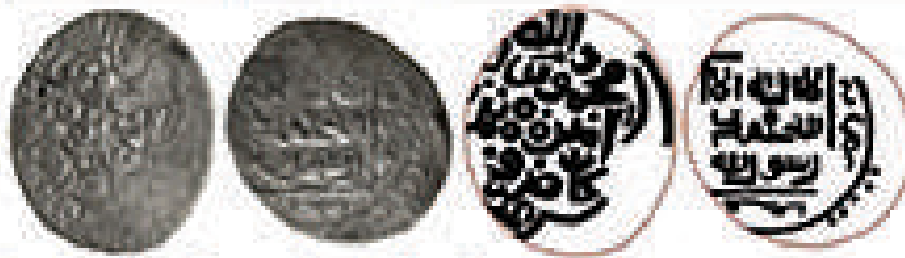
Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 24.5 mm.

№ 555

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.07g. 28 mm.

№ 556

Ar. Tamerlan. Tanga. Qum. 6.01g. 26 mm.

№ 557

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.04g. 27.5 mm.

№ 558

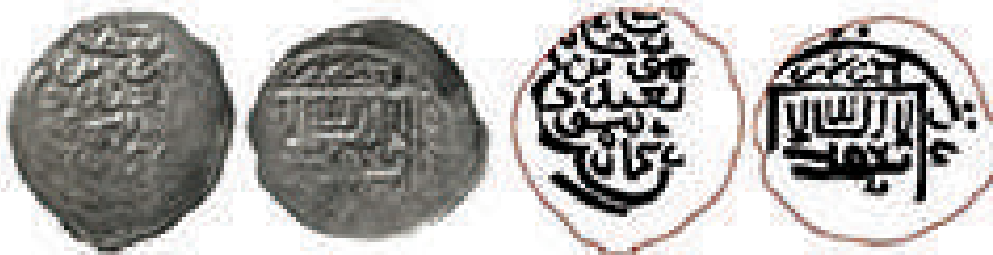
Ar. Tamerlan. Tanga. Tabriz. 5.94g. 31 mm.

№ 559

Ar. Tamerlan. Tanga. Bidlis. 597g. 29 mm.

№ 560

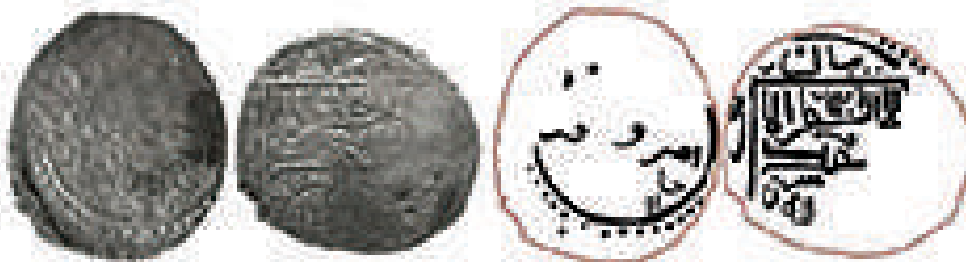
Ar. Tamerlan. Tanga. 589g. 26 mm.

№ 561

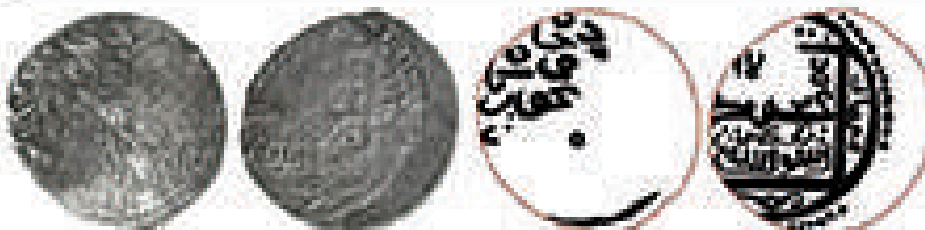
Ar. Tamerlan. 782 h. Tanga. 568g. 24.5 mm.

№ 562

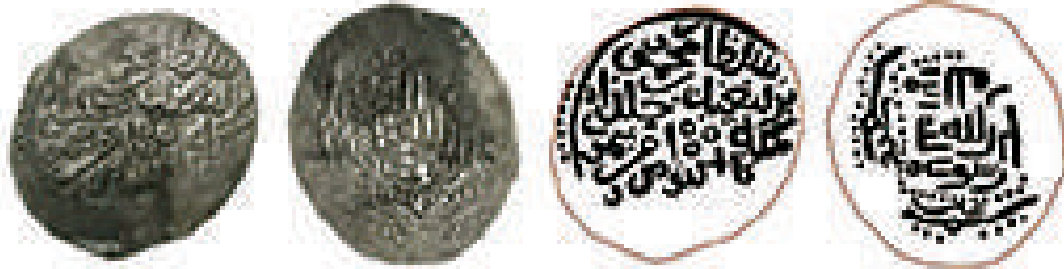
Ar. Tamerlan. Tanga. Bidlis. 6634g. 26 mm.

№ 563

Ar. Tamerlan. Tanga. 7777. 6.04g. 23.5 mm.

№ 564

An. Tamerlan. Tanga. 6.09g. 27 mm.

№ 565

An. Tamerlan. Tanga. Qum. 5.92g. 24.5 mm.

№ 565 A

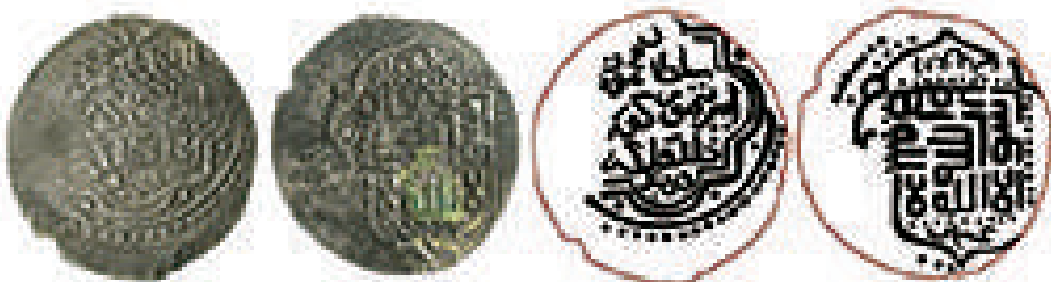
An. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 24 mm.

№ 566

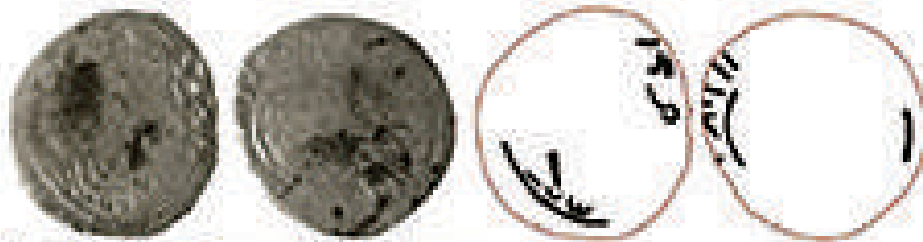
An. Tamerlan. Tanga. 5.55g. 25 mm.

№ 567

An. Tamerlan. Tanga. Derband. 5.55g. 29.5 mm.

№ 568

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.93g. 24 mm.

№ 569

Ar. Tamerlan. Tanga. 6.35g. 27 mm.

№ 570

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 27 mm.

№ 571

Ar. Tamerlan. Tanga. Qazax. 5.89g. 27.5 mm.

№ 572

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.10g. 26 mm.

№ 573

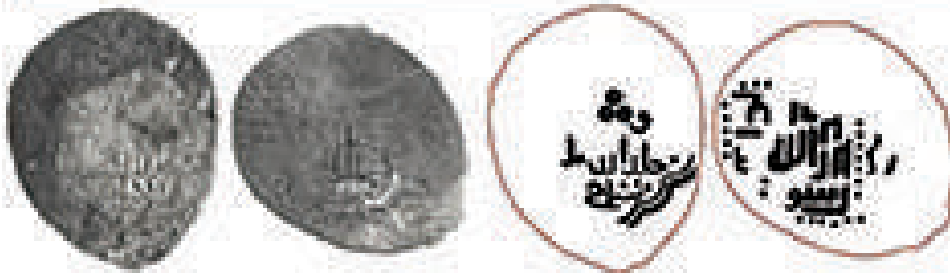
Ar. Tamerlan. Tanga. Suru. 5.80g. 29 mm.

№ 574

Ar. Tamerlan. Tanga. Savah. 6.07g. 29 mm.

№ 575

Ar. Tamerlan. Tanga. Shemakha. 5.80g. 31 mm.

№ 576

Ar. Tamerlan. Tanga. 5.95g. 32 mm.

№ 577

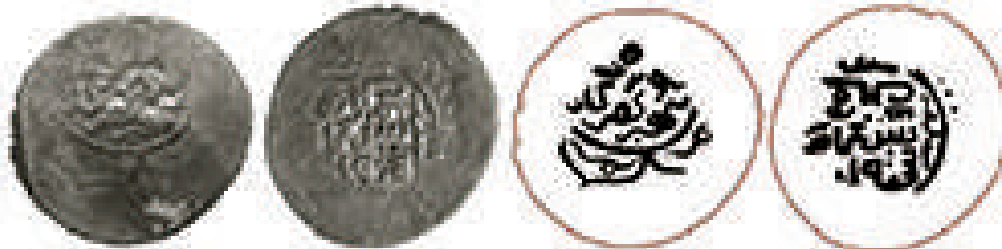
Ar. Tamerlan. Tanga. Kimani. 6.43g. 29 mm.

№ 578

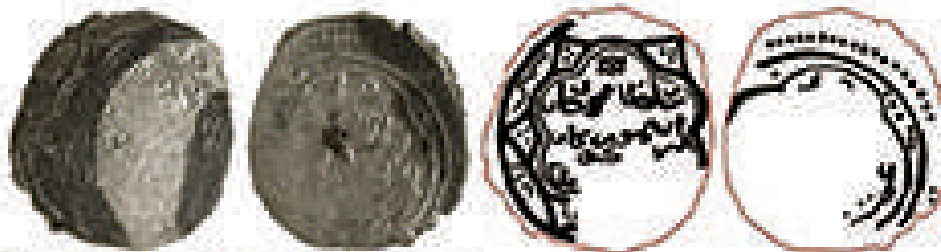
Ar. Tamerlan. Dirhem. 0.65g. 17 mm.

№ 579

Ar. Tamerlan. Tsopa. 6.00g. 25 mm.

№ 580

Ar. Tamerlan. Tsopa. 5.65g. 25 mm.

№ 581

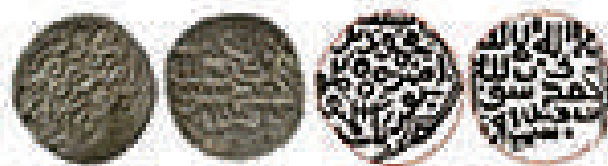
Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.35g. 18 mm.

№ 582

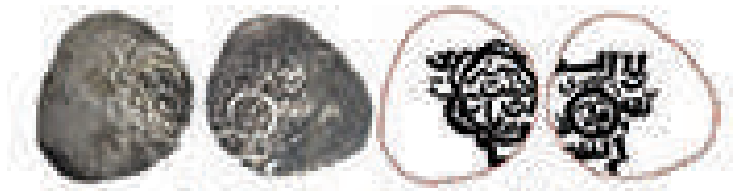
Ar. Tamerlan. Dirhem. Samarkand. 0.74g. 17 mm.

№ 583

Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.48g. 16 mm.

№ 585

Ar. Tamerlan. 2 Dirhem. Samarkand. 1.00g. 18 mm.

№ 556

Scale of photos: 12 mm. x 10 mm.

ბიბლიოგრაფია:

1. გაბაშვილი ვ. თათართა შემოსევები საქართველოში (ბაგრატ V და გიორგი VI). თბილისი 1943.
2. გაბაშვილი ვ. მახლობელი აღმოსავლეთი მონღოლთა შემოსევების პერიოდში. ნარკვევები მახლობელი აღმოსავლეთის ისტორიიდან. თბილისი 1957.
3. გაბაშვილი ვ. ილხანთა ირანი XIV ს-ის პირველ ნახევარში. ნარკვევები მახლობელი აღმოსავლეთის ისტორიიდან. თბილისი 1957.
4. გვრიტიშვილი დ. ნარკვევები საქართველოს ისტორიიდან (XIII–XIV სს.). თბილისი 1962.
5. გუჩუა ვ. ქართული საბჭოთა ენციკლოპედია (ქსე), ტ. 2. თბილისი 1977, გვ. 129-130.
6. ღუნდუა გ. სამონეტო მიმოქცევის საკითხისათვის XV საუკუნის საქართველოში. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის გამომცემლობა, თბილისი 1964.
7. ღუნდუა გ., ღუნდუა თ. იჭრებოდა თუ არა გიორგაული თეთრი?, „საქართველოს ისტორიის ინსტიტუტის შრომები“, ტ. 1. თბილისი 2011.
8. კაკაბაძე ს. სჯულმდებელთა ბექას და აღბუდას ვინაობა. ტფილისი 1912
9. კაპანაძე დ. XV საუკუნის ქართული ფულის გორის განძი. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე. თბილისი 1940.
10. კაპანაძე დ. ქართული ნუმიზმატიკა. თბილისი 1969.
11. კაციტაძე დ. საქართველო XIV-XV საუკუნეების მიჯნაზე (სპარსული და სპარსულენოვანი წყაროების მიხედვით). თბილისი 1975..
12. კაციტაძე დ. „ისქანდერის ანონიმის“ ცნობები საქართველოს შესახებ. თსუ შრომები, თბილისი 1965.
13. ლომოური თ. „ახალციხის ზარაფხანა“. საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე, XII-B (1944).
14. ლომოური თ. საქართველოსა და ოქროს ურდოს შორის ურთიერთობის საკითხისათვის XIV საუკუნეში (აღის განძის ჯუჩილური ფულები). თბილისი 1946.
15. ლომოური თ. ქოდალას განძი. აკად. ს. ჯანაშიას სახელობის საქართველოს სახელმწიფო მუზეუმის მოამბე (სსმმ). XIV-B. თბილისი 1947; ქოდალას განძი. II ნაწილი. კრ. ფულის მიმოქცევის ისტორიისათვის შუა საუკუნეების საქართველოში. თბილისი 2005;

- საქართველოსა და ოქროს ურდოს შორის ურთიერთობის საკითხისათვის XIV ს. (აღის განძის ჯუჩიდური ფულები). კრ. ფულის მიმოქცევის ისტორიისათვის შუა საუკუნეების საქართველოში. თბილისი 2005; აჰმედ ჯალაირის და გიორგი VII-ის მონეტები. კრ. ფულის მიმოქცევის ისტორიისათვის შუა საუკუნეების საქართველოში. თბილისი 2005; უკანასკნელი ილხანების ფული საქართველოში. კრ. ფულის მიმოქცევის ისტორიისათვის შუა საუკუნეების საქართველოში. თბილისი 2005.
16. რეხვიაშვილი მ. სამცხის სამთავრო. XIII-XVI სს. „განათლება“, თბილისი 1992.
 17. საქართველოს ისტორიის ნარკვევები. ტომი III. საქართველო XI-XV საუკუნეებში. საბჭოთა საქართველო, თბილისი 1979.
 18. ტაბატაძე კ. ქართველი ხალხის ბრძოლა უცხოელ დამპყრობთა წინააღმდეგ XIV–XV საუკუნეების მიჯნაზე. თბილისი 1974.
 19. ღვაბერიძე ც. საქართველოს ურთიერთობა ილხანთა ირანთან და ჯელაირთა სახელმწიფოსთან. „მეცნიერება“, თბილისი 1986.
 20. ღვაბერიძე ც. ახალციხის ზარაფხანა (XIV-XVI სს.). ძიებანი საქართველოს არქეოლოგიაში, 19 (2010).
 21. ჯავახიშვილი ივ. ქართველი ერის ისტორია, წგნ. 3. თბილისი 1966.
 22. ჯალაღანია ი. XIV ს. თბილური მონეტების ლენინგორის განძი. საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის მოამბე, ტ. 22, №2 (1959). გვ. 251-255.
 23. ჯოჯუა თ., ბერიძე ი. 1352 და 1356 წლების ორი კინკლოსური მინაწერი ივანე აბუსერიძის, პატრონი სითიხათუნისა და ამირსპასალარ აღბუღას მოხსენიებით (ტექსტის დადგენა, ისტორიულ-წყაროთმცოდნეობითი ანალიზი. საისტორიო კრებული, 1, წელიწდეული. თბილისი 2011.
 24. აღმოსავლური მონეტების მონაცემთა ბაზა, Зено. <http://www.zeno.ru/>
 25. Paghava I., Chumburidze P., Gabashvili G. Aghbuga I the great, shaykh Uways Jalayre and Bagrat V: the numismatic triangle. 2019.
 26. Lang D.M. Studies in the Numismatic History of Georgia in Transcaucasia. New York, 1955.
 27. Давидович Е.А. История денежного обращения средневековой Средней Азии. Москва 1983 г.
 28. Джалаганиа И.Л. Из истории монетного дела в Грузии XIII века. Тбилиси 1958.
 29. Ибн Арабшах История эмира Тимура = Аджайиб ал-мақдур фи тарих-и Таймур. 2-е изд., Институт истории народов Средней Азии имени Махпират, Ташкент 2007.
 30. Капанадзе Д.Г. Грузинская нумизматика. Москва 1955.
 31. Пахомов Е.А. Монеты Грузии. Тбилиси 1970; Монетные клады Азербайджана и других республик, краев и областей Кавказа. Вып. I-IX. Баку 1926-66.
 32. Рейфилд Д. Расколотое государство. Глава XI. Тамерлан и разгром Грузии // Грузия. Перекресток империй. История длиной в три тысячи лет. 2017.
 33. Румянцев В. Баграт V. 6 ноября 2018.
 34. Стенли Лэн-Пуль. «Мусульманские династии». Издательская фирма «Восточная литература» РАН, издательская группа «Муравей», перевод с английского с примечаниями В.В. Бартольда. 2004. 311с.
 35. Хильда Хукхэм, «Властитель семи созвездий». «Адолат», Ташкент 1955.